

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

OKROGLINA

(2023 – 2032)

Štev.: 05 – 21/23

OSNUTEK

KAZALO

KAZALO	II
KAZALO PREGLEDNIC	VI
GRAFIKONI	IX
KARTE	X
PREGLEDNICE V PRILOGAH	X
POVZETEK	XI
0 UVOD.....	1
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	3
1.1.1 Lega	3
1.1.2 Relief	4
1.1.3 Podnebne značilnosti	5
1.1.4 Hidrološke razmere	5
1.1.5 Matična podlaga in tla	5
1.1.5.1 Matična podlaga	5
1.1.5.2 Tla	5
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	6
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	8
1.1.8 Živalski svet	10
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	12
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	13
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	14
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	14
1.5.1 Lovstvo	14
1.5.2 Kmetijstvo	16
1.5.3 Poselitev	17
1.5.4 Infrastruktura	17
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru	17
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	17
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	18
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	18
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	20
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE GOZDOV	21
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE GOZDOV	34
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE GOZDOV	38
3 OPIS STANJA GOZDOV	40
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	40
3.2 LESNA ZALOGA	42
3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge	44
3.2.2 Način ugotavljanja tarif	45
3.3 PRIRASTEK	45
3.3.1 Način ugotavljanja prirastka	46
3.4 RAZVOJNE FAZE OZIROMA ZGRADBE SESTOJEV	46
3.5 TIPI SESTOJEV	48
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	49
3.7 KAKOVOST DREVJA	49
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	49
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	50
3.10 ODMRLO DREVJE	51
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	52

VSEBINA

4.1	KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE OKROGLINA	52
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU.....	56
4.2.1	Posek.....	56
4.2.1.1	Posek po RGR in primerjava z načrtovanim	56
4.2.1.2	Posek po vrstah sečenj.....	58
4.2.1.3	Posek po skupinah drevesnih vrst	60
4.2.1.4	Posek po debelinskih razredih	61
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	61
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic.....	62
4.2.4	Opravljenela dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	62
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor	62
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2013 – 2022	63
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV.....	65
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDov	65
5.1.1	Površina.....	65
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek.....	66
5.1.3	Kontrolni izračun lesne zaloge.....	68
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI.....	69
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	69
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov.....	71
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	73
6.1	SPLOŠNI CILJI.....	73
6.2	USMERITVE	73
6.2.1	Splošne usmeritve	73
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	75
6.2.2.1	Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov	75
6.2.2.2	Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov	80
6.2.2.3	Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov	84
6.2.2.4	Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov	84
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	85
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom 85	85
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi.....	85
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	85
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	86
6.2.7.1	Usmeritve za tehnologijo dela.....	86
6.2.7.2	Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	87
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	89
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih.....	91
6.3	UKREPI	91
6.3.1	Možni posek.....	91
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	94
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali.....	95
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	95
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	96
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	97
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE OKROGLINA	98
9	RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI	100
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNO GOJITVENIH RAZREDOV	100
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	102
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (65)	102
9.2.1.1	Stanje gozdov v RGR 65	102
9.2.1.1.1	Rastišča	102
9.2.1.1.2	Stanje sestojev v RGR 65.....	102

VSEBINA

9.2.1.2	Analiza preteklega gospodarjenja	104
9.2.1.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 65	105
9.2.1.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 65	105
9.2.1.3.2	Drevesna sestava v RGR 65	105
9.2.1.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 65	106
9.2.1.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 65	106
9.2.1.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 65	106
9.2.1.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 65	106
9.2.1.4.3	Ukrepi v RGR 65	107
9.2.2	<i>Rastiščnogojitveni razred 69 – Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov</i>	108
9.2.2.1	Stanje gozdov v RGR 69	108
9.2.2.1.1	Rastišča	108
9.2.2.1.2	Stanje sestojev	108
9.2.2.2	Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi v RGR 69	110
9.2.2.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov	110
9.2.2.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	110
9.2.2.3.2	Drevesna sestava	110
9.2.2.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	111
9.2.2.4	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	111
9.2.2.4.1	Gozdnogojitveni cilj	111
9.2.2.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	111
9.2.2.4.3	Ukrepi	111
9.2.3	<i>Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi za ostale naloge (71)</i>	111
9.2.3.1	Stanje gozdov	111
9.2.3.1.1	Rastišča	111
9.2.3.1.2	Stanje sestojev	112
9.2.3.2	Analiza preteklega gospodarjenja	113
9.2.3.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov	114
9.2.3.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	114
9.2.3.3.2	Drevesna sestava	114
9.2.3.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	114
9.2.3.4	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	114
9.2.3.4.1	Gozdnogojitveni cilj	115
9.2.3.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	115
9.2.3.4.3	Ukrepi	115
9.2.4	<i>Rastiščnogojitveni razred: Smrekovi gozdovi v mraziščih (116)</i>	117
9.2.4.1	STANJE GOZDOV	117
9.2.4.1.1	Rastišča	117
9.2.4.1.2	Stanje sestojev	117
9.2.4.2	Analiza preteklega gospodarjenja	120
9.2.4.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 116	120
9.2.4.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	120
9.2.4.3.2	Drevesna sestava	121
9.2.4.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	121
9.2.4.4	Cilji, usmeritve in ukrepi	123
9.2.4.4.1	Gozdnogojitveni cilj	123
9.2.4.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	123
9.2.4.4.3	Ukrepi	124
9.2.5	<i>Rastiščnogojitveni razred: Primorsko gorsko bukovje (120)</i>	126
9.2.5.1	STANJE GOZDOV	126
9.2.5.1.1	Rastišča	126
9.2.5.1.2	Stanje sestojev	126
9.2.5.2	Analiza preteklega gospodarjenja v RGR 120	129
9.2.5.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 120	129
9.2.5.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	129
9.2.5.3.2	Drevesna sestava	130
9.2.5.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	130
9.2.5.4	Cilji, usmeritve in ukrepi	131
9.2.5.4.1	Gozdnogojitveni cilj	131
9.2.5.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	132

VSEBINA

9.2.5.4.3	Ukrepi.....	133
9.2.6	<i>Rastiščnogojitveni razred: Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico – boljše lege (121)</i>	134
9.2.6.1	STANJE GOZDOV	134
9.2.6.1.1	Rastišče	134
9.2.6.1.2	Stanje sestojev	134
9.2.6.2	Analiza preteklega gospodarjenja v RGR 121	137
9.2.6.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov	137
9.2.6.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	137
9.2.6.3.2	Drevesna sestava	138
9.2.6.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	138
9.2.6.4	Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 121	140
9.2.6.4.1	Gozdnogojitveni cilj	140
9.2.6.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	140
9.2.6.4.3	Ukrepi.....	141
9.2.7	<i>Rastiščnogojitveni razred: Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico – slabše lege (122)</i>	143
9.2.7.1	Stanje gozdov	143
9.2.7.1.1	Rastišče	143
9.2.7.1.2	Stanje sestojev	143
9.2.7.2	Analiza preteklega gospodarjenja	146
9.2.7.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 122	146
9.2.7.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	146
9.2.7.3.2	Drevesna sestava	147
9.2.7.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	147
9.2.7.4	Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 122	148
9.2.7.4.1	Gozdnogojitveni cilj	148
9.2.7.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	148
9.2.7.4.3	Ukrepi.....	149
9.2.8	<i>Rastiščnogojitveni razred: Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč (131)</i>	151
9.2.8.1	Stanje gozdov	151
9.2.8.1.1	Rastišče	151
9.2.8.1.2	Stanje sestojev	151
9.2.8.2	Analiza preteklega gospodarjenja v RGR 131	154
9.2.8.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 131	154
9.2.8.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek, posek	154
9.2.8.3.2	Drevesna sestava	155
9.2.8.3.3	Razvojne faze in zgradbe sestojev	155
		157
9.2.8.4	Cilji, usmeritve in ukrepi	157
9.2.8.4.1	Gozdnogojitveni cilj	157
9.2.8.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve	157
9.2.8.4.3	Ukrepi.....	158
10	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	160
10.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	160
10.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	161
10.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	164
10.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	167
10.5	GOZDOVI ZA SANACIJO.....	169
10.6	OBMOČJA GOZDOV	169
10.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH.....	172
10.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	174
10.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	176
11	LITERATURA	177
12	NAČRT SO IZDELALI	179

KAZALO PREGLEDNIC

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP	XI
Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG	XI
Površina gojitvenih del – NGDL	XII
Površina funkcij gozdov – D – F	XII
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	3
Preglednica 2: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Okrogline	6
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	6
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	8
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov	12
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	13
Preglednica 7/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	13
Preglednica 8/D-LD: Pregled lovišč v GGE Okrogline	14
Preglednica 9/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	20
Preglednica 10/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Okrogline	23
Preglednica 11/N: Območja Natura 2000 v GGE Okrogline	24
Preglednica 12/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	25
Preglednica 13/KV: Kvalifikacijske vrste	26
Preglednica 14: Pregled izjemnih dreves v GGE Okrogline	36
Preglednica 15: Naravne vrednote v GGE Okrogline	36
Preglednica 16: Zavarovana območja v GGE Okrogline	37
Preglednica 17: Pregled objektov kulturne dediščine poudarjenosti v GGE Okrogline	37
Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	40
Preglednica 19/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	40
Preglednica 20: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih	42
Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	42
Preglednica 22/D-LZL: <i>Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah</i>	42
Preglednica 23: Vrast v GGE Okrogline v obdobju 2013 - 2022	43
Preglednica 24/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	44
Preglednica 25: Spremembe tarif po drevesnih vrstah	45
Preglednica 26/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	45
Preglednica 27/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	46
Preglednica 28/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	47
Preglednica 29/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	47
Preglednica 30/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	47
Preglednica 31/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	48
Preglednica 32/K: Kakovost drevja	49
Preglednica 33/PSD: Poškodovanost drevja	49
Preglednica 34/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2020	50
Preglednica 35/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik ..	50
Preglednica 36: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za PE Snežnik	51
Preglednica 37/OD: Odmrlo drevje v GGE Okrogline	51
Preglednica 38: Posek v GGE Okrogline v obdobju 1903 - 2012 v bruto m ³	53
Preglednica 39/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	56
Preglednica 40/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2003 do 2022	57
Preglednica 41/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	58
Preglednica 42/D-PL1: Realizacija poseka po vrstah poseka in lastniških kategorijah	58
Preglednica 43/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	60
Preglednica 44/PDR: Posek po debelinskih razredih	61
Preglednica 45/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	61
Preglednica 46: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1936-2022 v GGE Okrogline	65
Preglednica 47/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1899 - 2023	66
Preglednica 48/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1936 - 2023	67

VSEBINA

Preglednica 49/ GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	68
Preglednica 50/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge	69
Preglednica 51/D-SM: Delež razvojnih faz v gospodarskih gozdovih in primerjava z modelnim stanjem	69
Preglednica 52/D-SM: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Okrogline	70
Preglednica 53: Možni posek po sektorjih lastništva	92
Preglednica 54: Možni posek po RGR	92
Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m ³)	92
Preglednica 56/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³)	93
Preglednica 57: Primerjava možnega poseka 2023-2032 z nekaterimi parametri v GGE Okrogline	93
Preglednica 58/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	94
Preglednica 59/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	94
Preglednica 60: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov	95
Preglednica 61/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	95
Preglednica 62/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)	98
Preglednica 63/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Okrogline	98
Preglednica 64: RGR v GGE Okrogline in povezava z območnimi RGR	100
Preglednica 65/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava	100
Preglednica 66/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	102
Preglednica 67/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	103
Preglednica 68/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst v RGR 65	103
Preglednica 69/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 65	104
Preglednica 70/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 65	104
Preglednica 71/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 65	104
Preglednica 72/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	105
Preglednica 73/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	105
Preglednica 74/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023	105
Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	106
Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	107
Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	107
Preglednica 78/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 69	108
Preglednica 79/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	109
Preglednica 80/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	109
Preglednica 81/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 69	109
Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	110
Preglednica 83/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	110
Preglednica 84/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023	111
Preglednica 85/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 71	112
Preglednica 86/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	112
Preglednica 87/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	112
Preglednica 88/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 65	113
Preglednica 89/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	113
Preglednica 90/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 71	113
Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	114
Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	114
Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2003 do 2023	114
Preglednica 94/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	115
Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	116
Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	116
Preglednica 97/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 116	117
Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	118
Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	118
Preglednica 100/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 116	118
Preglednica 101/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	119
Preglednica 102/K: Kakovost drevja	119

VSEBINA

Preglednica 103/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	119
Preglednica 104/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 116.....	120
Preglednica 105/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	120
Preglednica 106/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	120
Preglednica 107/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023.....	121
Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	121
Preglednica 109: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 116	122
Preglednica 110: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb	123
Preglednica 111: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih	123
Preglednica 112/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	124
Preglednica 113/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	124
Preglednica 114/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	125
Preglednica 115/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	126
Preglednica 116/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	126
Preglednica 117/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	127
Preglednica 118/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	127
Preglednica 119/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	127
Preglednica 120/K: Kakovost drevja	128
Preglednica 121/PSD: Poškodovanost drevja	128
Preglednica 122/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	128
Preglednica 123/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 120.....	129
Preglednica 124/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	129
Preglednica 125/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	129
Preglednica 126/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023.....	130
Preglednica 127/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	130
Preglednica 128: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 120	131
Preglednica 129: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb	132
Preglednica 130: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih	132
Preglednica 131/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	133
Preglednica 132/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	133
Preglednica 133/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	133
Preglednica 134/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 121	134
Preglednica 135/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	135
Preglednica 136/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	135
Preglednica 137 RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	135
Preglednica 138/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	136
Preglednica 139/K: Kakovost drevja	136
Preglednica 140/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	136
Preglednica 141/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 121.....	137
Preglednica 142/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 121	137
Preglednica 143/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	137
Preglednica 144/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023.....	138
Preglednica 145/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	138
Preglednica 146: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 121	139
Preglednica 147: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb	140
Preglednica 148: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih	140
Preglednica 149/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	141
Preglednica 150/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	141
Preglednica 151/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	142
Preglednica 152/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 122	143
Preglednica 153/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	144
Preglednica 154/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	144
Preglednica 156/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	145
Preglednica 157/K: Kakovost drevja	145

VSEBINA

Preglednica 158/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	145
Preglednica 159/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 122.....	146
Preglednica 160/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	146
Preglednica 161/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	146
Preglednica 162/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023.....	147
Preglednica 163/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	147
Preglednica 164: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb	148
Preglednica 165/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	149
Preglednica 166/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	149
Preglednica 167/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	150
Preglednica 168/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 131	151
Preglednica 169/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	152
Preglednica 170/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	152
Preglednica 171/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	152
Preglednica 172/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	153
Preglednica 173/K: Kakovost drevja	153
Preglednica 174/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	153
Preglednica 175/D-PGR: Realizacija poseka v RGR.....	154
Preglednica 176/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	154
Preglednica 177/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023	154
Preglednica 178/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023.....	155
Preglednica 179/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	155
Preglednica 180: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 131	156
Preglednica 181: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb	157
Preglednica 182: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih	157
Preglednica 183/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	159
Preglednica 184/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	159
Preglednica 185/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	159
Preglednica 186: Stanje gozdnih površin	160
Preglednica 187: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	160
Preglednica 188: Večfunkcionalna območja	163
Preglednica 189: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	165
Preglednica 190: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	167
Preglednica 191: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	169
Preglednica 192: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	170

GRAFIKONI

Grafikon 1: Prikaz deležev pravih razdalj za traktorski način spravila v GGE Okrogline	13
Grafikon 2: Dinamika sečenj v obdobju 1903 do 2022 v GGE Okrogline	55
Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	60
Grafikon 4: Gibanje lesne zaloge v celotnem obdobju načrtnega gospodarjenja z gozdovi v GGE Okrogline	66
Grafikon 5: Nihanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi	67
Grafikon 6: Gibanje lesnih zalog drevesnih vrst v obdobju 1936 – 2023 (v m3).....	68
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah	70
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih v GGE Okrogline	71

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote	4
Karta 2: Krajinski tipi	7
Karta 3: Pregledna karta lovišč	16
Karta 4: Stanje in razvoj gozdnih površin	161
Karta 5: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje	162
Karta 6: Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami	164
Karta 7: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom	166
Karta 8: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	168
Karta 9: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	170
Karta 10: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	171
Karta 11: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	173
Karta 12: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda	175

Karte v prilogah (prostorski del):

Karta 1 Stanje in razvoj gozdnih površin v prilogi

Karte v prilogah (kartni del):

Karta 2 Karta tipov drevesne sestave gozdov v prilogi

Karta 3 Karta rastišč v prilogi

Karta 4 Karta kategorij gozdov v prilogi

Karta 5 Karta rastiščnogojitvenih razredov v prilogi

Karta 6 Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst v prilogi

Karta 7 Karta funkcij gozdov v prilogi

Karta 8 Karta ukrepov v prilogi

Karta 9 Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v prilogi

Karta 11 Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v prilogi

Karta 12 Karta požarne ogroženosti gozdov v prilogi

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, D-GZ1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Ostale priloge: Seznam tarif po odsekih, Seznam prirastnih nizov po RGR, Pregled jam, Preglednica F1

Obrazec E4: Opisi gozda po odsekih

POVZETEK

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,71	2.647,23	16,11	2.664,05
Delež (%)	0,0	99,4	0,6	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	1.895,79	100,5	228,3	328,8	1,69	3,67	5,36	9,6	15,3	13,5	83,0
GPN z načrtovanim posekom	16,21	105,0	255,8	360,8	2,79	4,21	7,00	11,5	20,7	18,0	92,9
GPN brez načrtovanega poseka	563,82	34,7	253,7	288,3	0,62	4,86	5,49				
Varovalni gozdovi	188,23	15,6	216,8	232,4	0,32	4,21	4,53	2,1	3,4	3,3	16,8
Skupaj vsi gozdovi	2.664,05	80,6	233,0	313,6	1,38	3,97	5,34	8,7	11,0	10,4	61,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	0,48	97,9	275,0	372,9	1,54	3,90	5,44	4,3	15,2	12,3	84,3
GPN z načrtovanim posekom	0,23	78,3	243,5	321,7	2,26	3,96	6,22	11,1	23,2	20,3	105,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	0,71	91,5	264,8	356,3	1,77	3,92	5,63	6,2	17,6	14,6	92,5
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.893,93	100,5	228,3	328,8	1,69	3,67	5,36	9,6	15,3	13,5	82,9
GPN z načrtovanim posekom	1,25	116,0	251,2	367,2	3,02	4,10	7,12	12,4	21,0	18,3	94,4
GPN brez načrtovanega poseka	563,82	34,7	253,7	288,3	0,62	4,86	5,49				
Varovalni gozdovi	188,23	15,6	216,8	232,4	0,32	4,21	4,53	2,1	3,4	3,3	16,8
Skupaj vsi gozdovi	2.647,23	80,5	232,9	313,3	1,37	3,96	5,33	8,6	10,9	10,3	60,8
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	1,38	25,4	314,5	339,9	0,54	4,78	5,32	2,9	15,0	14,1	89,9
GPN z načrtovanim posekom	14,73	104,5	256,4	360,9	2,78	4,22	7,00	11,4	20,6	18,0	92,6
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	16,11	97,7	261,4	359,1	2,59	4,27	6,86	11,2	20,0	17,6	92,4

POVZETEK

Površina gojitvenih del – NGDL

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	0,09	108,28	2,38	110,75
Priprava tal	ha		0,68		0,68
Sadnja	ha		0,68		0,68
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha		181,16		181,16
Vzdrže. vodnih virov in kalov v g.	kos		100		100
Spravo sena z odvozom	ha		181,16		181,16
Naravni razvoj biotopov	m ³		11.186,00		11.186,00
Obžetev	ha		0,68		0,68
Nega gošče	ha		14,51	0,05	14,56
Nega letvenjaka	ha	0,02	89,93	0,03	89,98
Nega drogovnjaka	ha	0,06	97,79	1,54	99,39
Nega v preb. gozdu	ha		32,45		32,45
Premazi vršičkov	ha		2,04		2,04
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		1.400,00		1.400,00

Površina funkcij gozdov – D – F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkc. varovanja gozd. zemljišč in sestojev	1.202,23	45,1	43,9	835,37	31,3	30,5	629,63	23,6	23,0	2.667,23
Hidrološka funkcija	0	0,0	0,0	2.736,83	100,0	100,0	0	0,0	0,0	2.736,83
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	1.151,59	42,1	42,1	1.585,24	57,9	57,9	0	0,0	0,0	2.736,83
Klimatska funkcija	79,1	2,9	2,9	750,67	27,4	27,4	1.907,06	69,7	69,7	2.736,83
Zaščitna funkcija	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0				0,0
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	2.736,83	100,0	100,0	2.736,83
Obrambna funkcija	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0				0,0
Rekreacijska funkcija	66,16	2,4	2,4	0	0,0	0,0	2.669,90	97,6	97,6	2.736,83
Turistična funkcija	66,16	2,4	2,4	0	0,0	0,0	2.669,90	97,6	97,6	2.736,83
Poučna funkcija	0	0,0	0,0	79,1	2,9	2,9	2.656,96	97,1	97,1	2.736,83
Raziskovalna funkcija	590,62	100,0	21,6							590,62
Funkcija varovanja naravnih vrednot	983,32	39,1	35,9	1.528,70	60,9	55,9	0	0,0	0,0	2.512,00
Funkcija varovanje kulturne dediščine	0	0,0	0,0	0,15	100	0,01	0	0,0	0,0	0,15
Estetska funkcija	66,16	100,0	2,4	0	0,0	0,0				66,16
Lesno-proizvodna funkcija*	1.791,07	95,0	65,4	0	0,0	0,0	93,38	4,96	3,4	1.884,45
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	122,53	83,7	4,5	23,89	16,3	0,9				146,42
Lovno-gospodarska funkcija	92,24	4,3	3,4	2.029,83	95,7	74,2				2.122,07

*Lesno-proizvodna funkcija brez stopnje poudarjenosti je določena na 779,60 ha gozdov.

Skupna površina gozdnega prostora, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, je 1.633,41 ha (59,7 %), na preostalih 1.103,42 ha pa so poudarjene na drugi stopnji.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 1.049,48 ha (38,3 %), na drugi stopnji so poudarjene na 1.463,29 ha (53,5 %), preostali gozdni prostor (224,06 ha, 9,2%) pa pokriva tretja stopnja socialnih funkcij.

Proizvodne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 1.820,16 ha (79,4 %) gozdnega prostora, na drugi 744,54 ha in tretji 18,35 ha.

0 UVOD

Gozdnogospodarska enota (GGE) Okroglinja leži na jugozahodnem delu Snežniškega pogorja. Začetek načrtnega gospodarjenja s temi gozdovi sega v leto 1899, ko je bil za revirja Okroglinja in Gomance izdelan prvi gozdarski načrt. Naslednji najzgodnejši načrti so bili izdelani v letih 1926, 1936 in 1959.

V letih 1899 in 1926 so lesne zaloge ugotavljali s cenitvami, v letih 1936 in 1959 pa s polno premerbo. Od leta 1903 dalje je evidenca o posekani lesni masi vodena po oddelkih, od leta 1973 dalje pa po odsekih. Gozdnogospodarski načrt za obdobje 1973-82 je pomemben zato, ker vsebuje analizo vseh podatkov iz preteklosti. Sledijo načrti za obdobja 1983-1992, 1993-2002, 2003-2012 in 2013-2022. Pričujoči načrt za obdobje 2023-2032 je torej že deseti gozdnogospodarski načrt za gozdove na območju GGE Okroglinja.

V načrtih za zadnjih pet desetletij so bili podatki analizirani tako, da sta možna sledenje in kontrola preverjanja ciljev gospodarjenja, kar smo uporabili pri analizi preteklega gospodarjenja.

V načrtu je predstavljen opis GGE, prikaz funkcij gozdov, opis stanja gozdov, analiza preteklega gospodarjenja, oris zakonitosti razvoja gozdov, cilji, usmeritve in ukrepi, ekonomska presoja gospodarjenja ter načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih. Načrtu so dodane priloge in prostorski del.

Pravna podlaga za izdelavo gozdnogospodarskega načrta so Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. [30/93](#), [56/99](#) – ZON, [67/02](#), [110/02](#) – ZGO-1, [115/06](#) – ORZG40, [110/07](#), [106/10](#), [63/13](#), [101/13](#) – ZDavNepr, [17/14](#), [22/14](#) – odl. US, [24/15](#), [9/16](#) – ZGGLRS in [77/16](#)), Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. [91/10](#) in [200/20](#)) ter Gozdnogospodarski načrt GGO Postojna 2021-2030. Na osnovi teh zakonskih in podzakonskih aktov je bil izdelan priročnik za izdelavo GGN GGE in na tej osnovi vzorec GGN GGE. V skladu z vzorcem GGN GGE smo izdelali tudi kartni in prostorski del GGN GGE Okroglinja, vendar karte območij poenostavljene izbire drevja za posek nismo izdelali, ker takih območij v GGE ni.

V času med 1. 3. 2022 in 31. 5. 2022 je potekalo zbiranje pobud zainteresirane javnosti za sestavo GGN GGE Okroglinja. Prejeli smo pobude podjetja Slovenski državni gozdovi d. o. o. in Društva za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije in jih upoštevali.

Vsa terenska dela pri izdelavi načrta so bila opravljena leta 2022, kabinetna dela pa v letih 2022 in 2023. Opisi sestojev so bili opravljeni na podlagi DOF-ov, ki so bili izdelani leta 2020. V zadnjih letih je bilo v GGE obnovljenih 81 km od skupaj 180 km mej odsekov, oddelkov in GGO. Osnutek načrta je bil določen 18. 5. 2023 na Strokovnem svetu ZGS OE Postojna.

Načrt je skladen z Naravovarstvenimi smernicami, ki jih je izdal Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, OE Nova Gorica v decembru 2022 s kasnejšimi spremembami z dne 19. 12. 2022 in Podrobnimi kulturnovarstvenimi usmeritvami, ki jih je pripravil Direktorat za kulturno dediščino na Ministrstvu za kulturo dne 19. 12. 2022.

Gozdnogospodarski načrt je skladno z Operativnim programom – programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2014 - 2020 potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst za območja Natura 2000:

- SI3000231 Javorniki – Snežnik,
- SI5000002 Snežnik – Pivka.

UVOD

V nadaljevanju bomo uporabljali naslednje okrajšave in sicer:

GGE	gozdnogospodarska enota
GGO	gozdnogospodarsko območje
GGN	gozdnogospodarski načrt
RGR	rastiščno gojitveni razred
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo
NV	naravna vrednota
KD	kulturna dediščina
LD	lovska družina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovskoupravljavsko območje
K.o.	katastrska občina
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
CE	centralna enota ZGS
OE	območna enota ZGS
KE	krajevna enota ZGS
SiDG	Slovenski državni gozdovi - družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti d. o. o.
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
SVP	stalne vzorčne ploskve
LZ	lesna zaloga
PSR	proizvodna sposobnost rastišč
DOF	digitalni ortofoto posnetek
DKN	digitalni katastrski načrt
EPO	Ekološko pomembno območje
PVO	Posebno varstveno območje

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

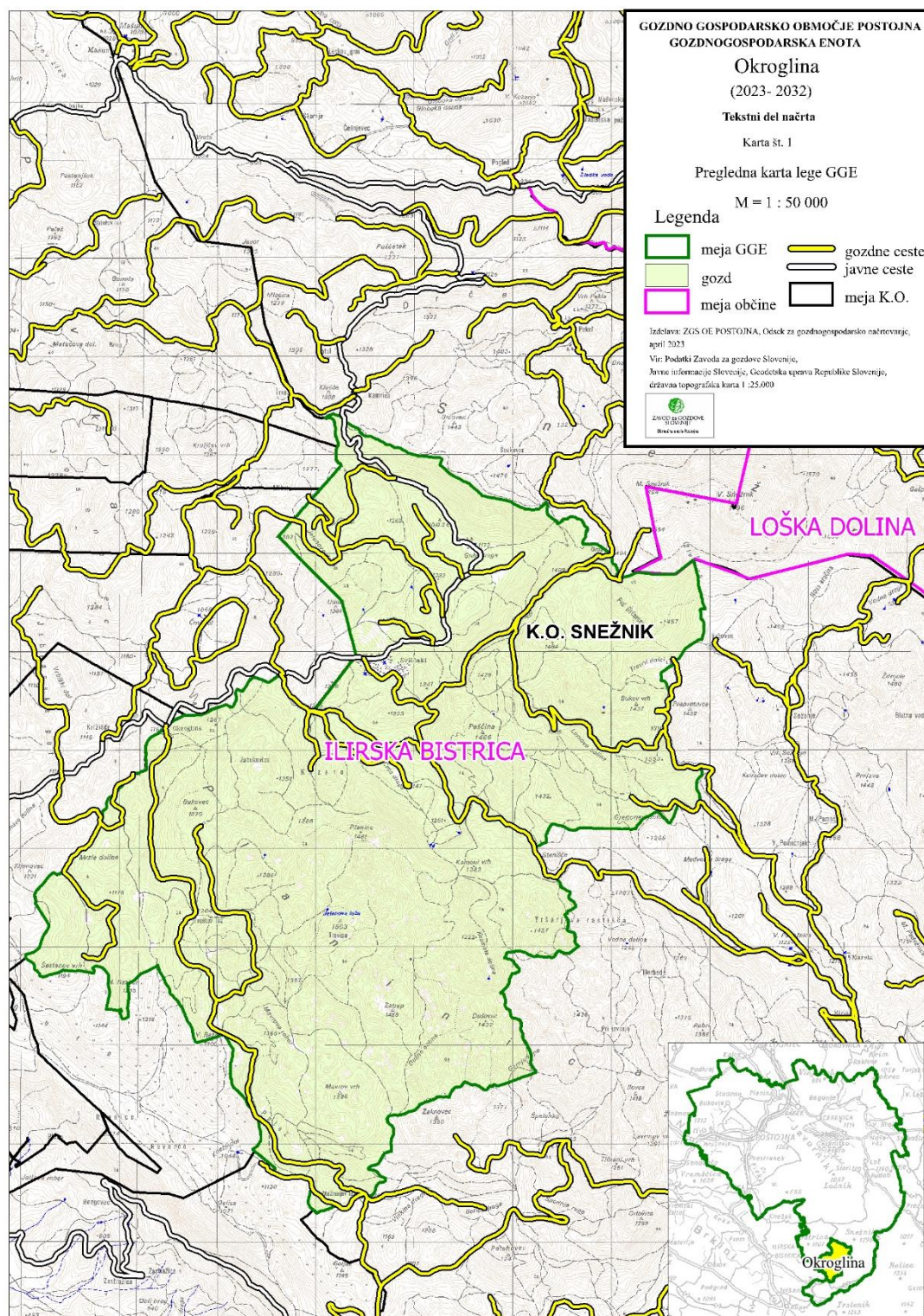
1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Okrogline leži na južnem delu postojnskega gozdnogospodarskega območja, v občini Ilirska Bistrica in v katastrski občini Snežnik. Razteza se od najvišjih predelov Snežniškega pogorja preko visokokraškega planotastega sveta proti jugozahodu. Na severu meji na GGE Mašun, Leskova dolina in Mikula-Dedna gora. Na vzhodu meji na GGE Gomance, južno mejo si deli z GGE Dletvo in Kraškim gozdnogospodarskim območjem. Na zahodu meji na GGE Črni dol.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
ILIRSKA BISTRICA				2.664,05	
	2508	SNEŽNIK	2.739,75	2.664,05	del
Skupaj			2.739,75	2.664,05	

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

1.1.2 Relief

Za GGE Okroglina je značilen zelo razgiban planotast kraški relief z mnogimi, večinoma kopastimi vrhovi in grebeni ter številnimi vrtačami, doli, dragami in drugimi globelmi. Na severovzhodu se enota povzpne do najvišje točke (1560 m n.m.v.), pod sam vrh Snežnika (1796 m). Vzhodno od Loma (1483 m) se vrh brez imena povzpne 1514 m visoko, v vsej enoti pa je več kot deset vrhov višjih od 1400 m

(Planinc 1490 m, Peščina 1465 m, Zatreb 1450 m in drugi). Tudi najnižja točka enote leži nad 1000 m (1075 m), na jugozahodni meji pod Šestanovim vrhom. V številnih večjih in manjših zaprtih globelih prihaja do temperaturnega in vegetacijskega obrata, zato jih imenujemo mrazišča. Med večja mrazišča sodijo Grda draga, Črna draga, Kosmate doline in Lomove doline, ki skupaj s Črnim dolom (GGE Črni dol) in mrazišči v GGE Gomance dajejo gozdni vegetaciji južnega predela Snežnika svojevrsten pečat. Jugovzhodni del GGE Okrogline je dokaj uravnana, zelo zakrasela planota med 1480 in 1300 m, kjer je gostota večjih in manjših globeli še posebno velika. Zaradi skalovitosti tod tudi gozdna vegetacija težko kljubuje ekstremnim razmeram, zato ni slučaj, da je prav na tem mestu razglašen preko 650 ha velik gozdni rezervat Zatreb-Planinc.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Za večino postojnskega gozdnogospodarskega območja je značilno prehodno (interferenčno) podnebje, kjer se srečujejo vplivi sredozemskega, celinskega in atlantskega podnebja. Poletja so sorazmerno hladna, v GGE Okrogline še bolj kot povprečno v območju, zaradi višjih nadmorskih višin. Enako velja za zime, ki so na Snežniku dolgotrajne, z obilico snega in nizkimi temperaturami. Na izpostavljenih predelih pogosta in močna burja stopnjuje fiziološki učinek mraza, v zaprtih globelih pa ujet hladen zrak povzroča temperaturne in posledično vegetacijske obrate. Snežniško pogorje predstavlja orografsko oviro vlažnim zračnim masam, ki se iznad Jadranskega morja pomikajo proti notranjosti. Zaradi njihovega dviganja in ohlajanja dobijo južna pobočja Snežnika obilo padavin. V preteklosti so meteorološke podatke zbirali na postaji na Gomancah, južno od GGE Okrogline. Dolgoletno povprečje padavin je preseglo 3000 mm/leto, z izrazitim jesenskim in manj izrazitim spomladanskim maksimumom. Povprečna letna količina padavin na območju GGE Okrogline je nekoliko nižja, med 1800 in 2000 mm. Zaradi nizkih povprečnih temperatur je vegetacijska doba krajša, kot v nižjih nadmorskih višinah in traja od sredine maja do konca septembra.

Ostro podnebje na območju GGE Okrogline je seveda potrebno upoštevati tudi pri gospodarjenju z gozdovi. Zaradi počasnejše rasti so obhodne dobe večinoma daljše od 10 let, zeliščni sloj pa ni tako bujen kot v nižjih predelih, kar znižuje stroške nege v najmlajših razvojnih fazah.

1.1.4 Hidrološke razmere

GGE Okrogline leži na visoki kraški planoti, zgrajeni iz dobro prepustnih apnencev. Za to območje so značilni številni kraški pojavi (jame, brezna, vrtače, razpoke itd.).

Kljub obilici padavin v enoti ni stalne površinsko tekoče vode. Na površini se voda pojavlja le v redkih šibkih izvirih tam, kjer leže na površju plasti težje propustnih dolomitov. Primer takega občasnega izvira je na robu Grde drage.

1.1.5 Matična podlaga in tla

1.1.5.1 Matična podlaga

Matično podlago enote sestavljajo v glavnem zgornje- in spodnje-kredni apnenci in (v manjši meri) dolomiti, le na severovzhodnem delu se pojavljajo starejši jurski apnenci in dolomiti. Ponekod, zlasti na obrobjih večjih globeli (Grda draga, Črna draga) so na apnene sklade odložene mlajše geološke formacije – pleistocenske morene snežniškega ledenika, katerega gibanje in položaj še nista v celoti raziskana.

1.1.5.2 Tla

Sočasno s fitocenološkim kartiranjem GGE Okrogline leta 1958 (TREGUBOV, 1959) so bili določeni tudi osnovni talni tipi, ki so z rastlinskimi združbami v tesni medsebojni povezanosti. Poleg vegetacije na tvorbo tal vplivajo osnovni ekološki dejavniki: matična podlaga s svojimi kemijskimi in fizikalnimi lastnostmi, relief in podnebje. Pod vplivom teh dejavnikov so se v gospodarski enoti razvili naslednji tipi tal:

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Srednje globoka do plitva rjava pokarbonatna tla na zmerno nagnjenih pobočjih so najbolj razširjena. Delež površinske skalovitosti je spremenljiv. Prepletajo se z drugimi oblikami tal. Na posameznih mestih, kjer se pojavlja združba z gorskim javorjem, so bolj izprana (Urbančič et al., 2005). Pojavljajo se predvsem na zaravninah in v položnih jarkih.

Rendzine na trdih karbonatnih kamninah: apnencih in dolomitih so dokaj pogoste in se pojavljajo v različnih humusnih oblikah. Organogene rendzine se pojavljajo zlasti v smrekovih gozdovih v mraziščnih vrtačah, dolih in dragah. Prhlinaste rendzine prevladujejo na grebenih in drugih bolj izpostavljenih grebenih in pobočjih z značajem subalpskih bukovih gozdov. Sprsteninaste in rjave rendzine se pojavljajo v družbi tako z manj razvitimi kot z bolj razvitimi tlemi, zlasti na strmejših, osojnih pobočjih in grebenih (Urbančič et al., 2005, Marinček, Čarni, 2010).

Rendzine na karbonatni moreni se pojavljajo na manjših površinah zlasti v globelih, kjer je nekdanji ledenik odložil morenski material.

Dokaj pogost pojav na območju GGE Okrogline so tudi kamnišča – nerazvita tla na apnencih. Delež površinske skalovitosti je zelo velik, v skalnih razpokah in škrapljah pa se nabira listni opad, ki se počasi razkroja v humus. Neskalovit del površja na takih območjih večinoma pokrivajo rendzine (Urbančič et al., 2005).

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

GGE Okrogline leži v gozdni krajini, ki se razteza čez celotno Snežniško-Javorniško pogorje.

Skupna površina enote znaša 2.739,75 ha in skoraj v celoti predstavlja gozdni prostor (99,9 %). Gozdovi poraščajo 2.664,05 ha ali 97,2 % enote. Površina lazov znaša 21,25 ha ali 0,8 %, zarašča se skoraj 10 % travnišč v gozdnem prostoru, od katerih so nekatera tudi v gozdnih rezervatih. Ostale površine predstavljajo približno 1,5 % skupne površine enote in so navedene v preglednici 3/D.

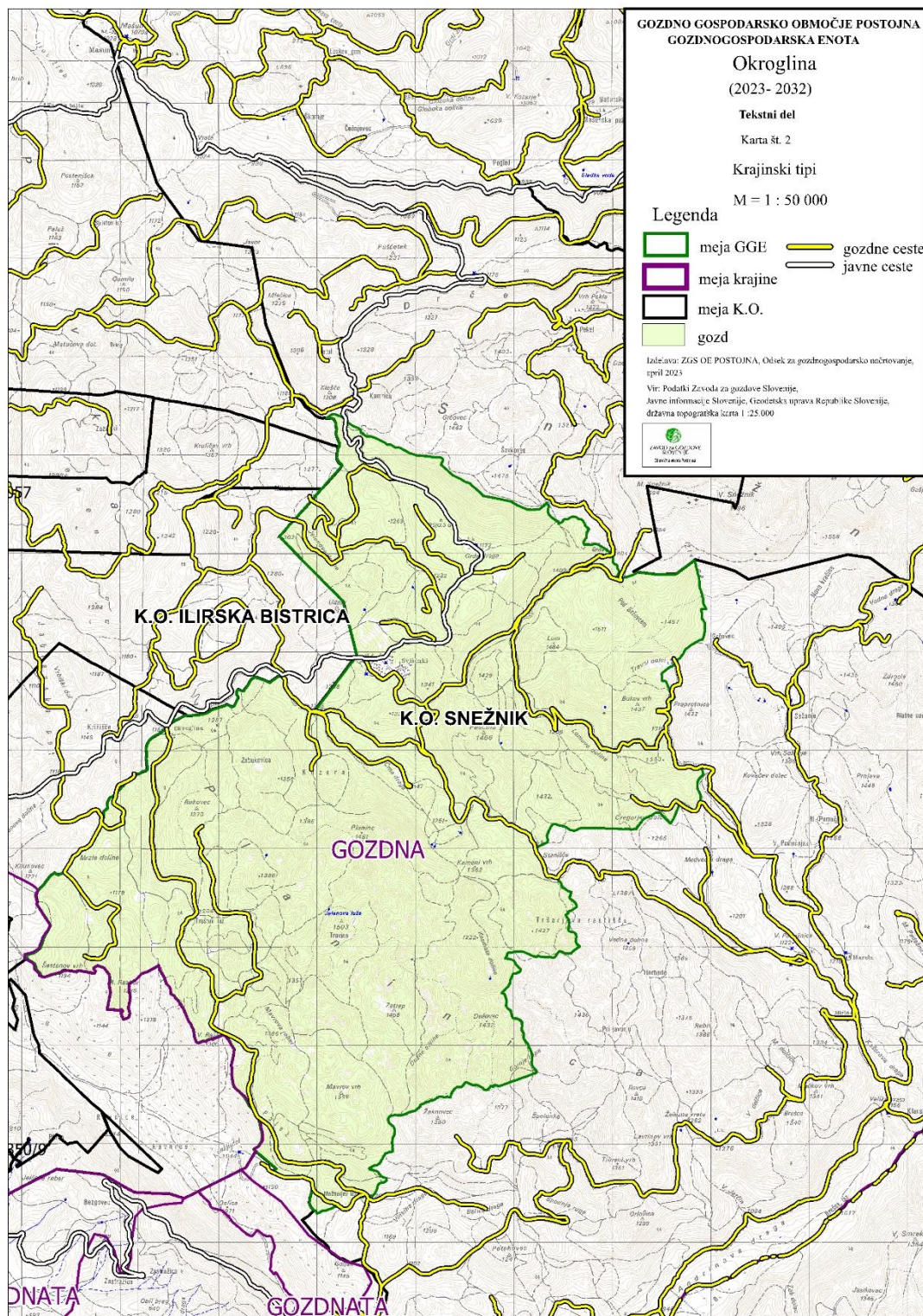
Preglednica 2: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Okrogline

Tip krajine	Površina gozda ha	Površina skupaj ha	Gozdnatost %	Delež tipa %
Gozdna krajina	2664,05	2739,75	97,24	100
Skupaj	2664,05	2739,75	97,24	100

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Okrogline	2.739,75	100,0
Gozd	2.664,05	97,2
Ostala gozdna zemljišča	3,18	0,1
daljnovodi	3,18	0,1
obore	0,00	0,0
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	69,60	2,5
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	21,25	0,8
zaraščajoče površine	9,92	0,4
infrastrukturni objekti	2,77	0,1
ostale površine znotraj gozda	35,66	1,3
Skupaj gozdni prostor	2.736,83	99,9
zaraščajoče površine	0,00	0,0
drugo	0,00	0,0
Negozdni prostor	2,92	0,1

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

V GGE Okrogline s skoraj 80 % deležem prevladujejo gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah. V mraziščnih dolinah in dragah ter na skalovitih osojnih pobočjih so prisotna smrekovja in jelovja s skoraj 10 % deležem. Druge skupine gozdnih rastiščnih tipov so malopovršinske in večinoma prostorsko razpršene. Pas primorskega bukovja se nahaja le na zahodnem, najnižjem delu enote. Natančen pregled gozdnih rastiščnih tipov v GGE Okrogline je podan v spodnji preglednici.

Povprečna proizvodna sposobnost rastišča v GGE Okrogline je na podlagi sedanje sestave drevesnih vrst v lesni zalogi ocenjena na 6,0 m³/ha/leto.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
27	Gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.118,47	79,5
63300	Primorsko gorsko bukovje	258,07	9,7
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	668,61	25,1
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	1.191,79	44,8
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	204,91	7,7
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	204,91	7,7
31	Toploljubna bukovja	72,18	2,7
59310	Primorsko bukovje	72,18	2,7
35	Jelovja in smrekovja na karbonatnih in mešanih kamninah	252,15	9,5
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	40,92	1,5
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	211,23	7,9
39	Ruševja	16,34	0,6
70300	Dinarsko ruševje	16,34	0,6
	Skupaj	2.664,05	100,0

Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico - slabše *Ranunculo platanifolii* – *Fagetum heleboretosum* v. g. *Calamintha grandiflora* je najpogostejši rastiščni tip v enoti saj zajema skoraj 45 % površine gozdov. Razprostira se pretežno v zgornjem delu višinskega pasu visokogorskih bukovih gozdov (1.000 - 1.450 m) na različnih ekspozicijah in na slabših, zelo kamnitih in skalovitih karbonatnih tleh (rendzine). Čisti bukovi sestoji so slabe ravnosti in kvalitete, posamično se pojavljajo gorski javor, smreka in jelka. Zaradi ekstremnih rastiščnih razmer je potrebno s to subasociacijo gospodariti zelo previdno. Navezuje se na subalpinske bukove gozdove *Polisticho lonchitis-Fagetum* v. g. *Allium victorialis*, ki jih skoraj v celoti uvrščamo v varovalne gozdove.

V omrežju Natura 2000 uvrščamo to subasociacijo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Glavne značilnice so: platanolistna zlatica *Ranunculus platanifolius*, vretenčasti salomonov pečat *Polygonatum verticillatum*, bela čmerika *Veratrum album*, goli lepen *Adenostyles glabra*, velecvetni čober *Calamintha grandiflora*, gozdna bekica *Luzula sylvatica*.

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 5,2 m³/ha/leto.

Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico - boljše *Ranunculo platanifolii* – *Fagetum heleboretosum* v. g. *Calamintha grandiflora* zajema 25% površine gozdov. Združba se razprostira v višinskem pasu med 1.000 - 1.450 m, na različnih ekspozicijah in na različno strmih pobočjih. Tla so srednje globoka, rjava, humozna, matična kamnina je večinoma apnenec. Ta rastiščni tip porašča nižje predele višinskega pasu in predstavlja prehod od gorskih bukovih in jelovo-bukovih gozdov v

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

visokogorske bukove gozdove. Prevladujejo predvsem bukovi sestoji s primesjo gorskega javorja in posamičnih nadstojnih jelk slabše vitalnosti. Jelke so ostanek nekdanj dvoslojnih jelovo – bukovih sestojev in nakazujejo nekdanj precej večji delež jelk v drevesni sestavi.

V omrežju Natura 2000 uvrščamo to subasociacijo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Glavne značilnice so: platanolistna zlatica *Raninculus platanifolius*, vretenčasti salomonov pečat *Polygonatum verticillatum*, bela čmerika *Veratrum album*, goli lepen *Adenostyles glabra*, velecvetni čober *Calamintha grandiflora*, gozdna bekica *Luzula sylvatica*.

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 5,8 m³/ha/leto.

Primorsko gorsko bukovje *Lamio orvalae-Fagetum* v. g. *Sesleria autumnalis* predstavlja slabih 10 % gozdov v GGE. Rastiščni tip je razvit na srednje strmih in strmih pobočjih v pasu med 900 in 1.200 m, na rahlih, dobro humoznih, večkrat ne povsem ustaljenih skeletnih tleh na karbonatni matični podlagi. Kljub skeletnosti tal so njihove vlažnostne razmere ugodne. Zeliščni sloj je bujen, značilni izgled pa mu daje velika prisotnost volecvetne mrtve koprive (*Lamium orvalae*). V drevesni sestavi na tem rastišču prevladuje bukev. Mestoma sta v razmeroma velikem deležu primešana gorski javor in gorski brest, v šopih pa je prisotna nadstojna jelka.

Pri gospodarjenju z gozdovi na tem rastišču je potrebno paziti, da se še ne pomlajene površine ne presvetli premočno, ker se v tem primeru razvije bujen zeliščni sloj, ki otežuje uspešno naravno pomladitev drevesnih vrst.

Poleg volecvetne mrtve koprive mad značilnice uvrščamo še jesensko vilovino *Sesleria autumnalis* in bledorumeni koreničnik *Pseudofumaria alba*.

V omrežju Natura 2000 uvrščamo to asociacijo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 8,1 m³/ha/leto.

Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom *Ulmo-Aceretum pseudoplatani* se pojavlja malopovršinsko po večjem delu enote do 1300 m n. v. in dosega 7,7 % gozdov. Rastiščni tip je prisoten na hladnejših, vlažnih legah na zmerno nagnjenih pobočjih in platojih in v vrtačah, na globokih rjavih gozdnih tleh. Skalovitost je majhna ali je ni. Humusni horizont je dobro razvit, zato so tla bogata s hranilnimi snovmi. Na rastišču se dobro pomlajujeta bukev in gorski javor, v manjši meri tudi gorski brest.

Pogoste vrste zeliščne plasti so trpežna srebrenka *Lunaria rediviva*, jelenov jezik *Phyllitis scolopendrium*, votli in čvrsti petelinček *Corydalis cava*, *C. solida*, navadna polžarka *Isopyrum thalictroides*, volecvetna mrtva kopriva *Lamium orvala* in druge.

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 8,1 m³/ha/leto.

Primorsko bukovje *Sesleria autumnalis-Fagetum typicum* zavzema reliefno blago oblikovane terene z apneno ali dolomitizirano matično kamnino, s plitvimi do srednje globokimi rjavimi tlemi, ki so malo do srednje skalovita. V drevesnem sloju močno prevladuje bukev, posamično se pojavljajo gorski javor, jelka in smreka. V zeliščnem sloju je, ne glede na stanje sestaja, absolutno dominantna vrsta jesenska vilovina *Sesleria autumnalis*, ki v večji meri, pogosto pa v celoti, prekriva tla. Sestoji so bili zaradi reliefno ugodnega terena in majhne skalovitosti tal v preteklem obdobju v znatnem delu izkrčeni, površine pa spremenjene v travnike in pašnike. Obravnavana asociacija se pojavlja na skrajnem jugozahodnem robu GGE Okrogline in tvori gozdni rob na meji s suhimi kraškimi travniki, ki poraščajo obrobje snežniške planote. Ti gozdovi so torej zelo izpostavljeni močnim južnim in jugozahodnim vetrovom, visokim temperaturam in izsuševanju.

V omrežju Natura 2000 uvrščamo to subasociacijo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanje drevesne sestave ocenjena na 5,9 m³/ha/leto.

Dinarsko mraziščno smrekovje *Piceetum subalpinum dinaricum* se pojavlja v večjih zaprtih kraških globelih z dobro izraženim temperaturnim obratom, večinoma v nadmorskih višinah med 1.000 in 1.300 m. Tla so globoka, kislá, podzolirana (izpiranje aluminijevih in železovih oksidov, tvorba sivkastega brezstrukturnega AE horizonta). Povprečne in minimalne temperature v času vegetacije so zelo nizke zaradi temperaturnega obrata, saj se hláden zrak zadržuje v dnu slabo prevetrenih globeli. Rastišče spada med ekstremne, najekstremnejši predeli imajo varovalni značaj. V sestojih prevladuje smreka, primešani pa so ji jelka, bukev in gorski javor. V izrazitejših mraziščih so čisti smrekovi sestoji z značilnim habitusom smrekovih dreves (ozka, cilindrična krošnja z vejami do tal). V teh predelih se pomlajuje le smreka. Regeneracija sestoja je izredno počasna. Sestoj je potrebno obnavljati po naravni poti tako, da se podmladku zagotovi optimalne pogoje (toplota, svetloba).

V omrežju Natura 2000 uvrščamo to asociacijo v gozdni habitatni tip (9410) Kisloľjubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Piceetea*).

Značilnica tga rastišnega tipa so: gozdna šašulica *Calamagrostis arundinacea*, obirska sivica *Tephrosia longifolia*, vejcati šaš *Carex pilosa*, rušnata masnica *Deschampsia cespitosa*, kosmata in platanolistna zlatica *Ranunculus lanuginosus*, *R. platanifolius*, okrogľolistn kamnokreč *Saxifraga rotundifolia* in druge.

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanjé drevesne sestave ocenjena na 6,8 m³/ha/leto.

Dinarsko jelovje na skalovju *Neckero-Abietetum* je edafsko in mikroklimatsko pogojen paraklimaks. Rastišni tip je razširjen po vrhovih, robovih in grebenih z velikimi skalnimi skladi v širokem višinskem pasu od 1.000 do 1.300 m. Skalne sklade prekrivajo mahovi, med katerimi je najznačilnejši *Neckera crispa*. Tla so razvita izključno v žepih, njihova aktivna masa je relativno skromna.

Rastišče porašča s sestoji igľavcev, primes listavcev na tem rastišču v GGE Okrogľina je opazna (bukve, gorski javor). V drevesnem sloju dominirata jelka in smreka. Po obliki so sestoji stopničasto grajeni, imajo neke vrste prebiralno strukturo, pogojeno z ekstremnimi talnimi in podnebnimi razmerami, ki dopuščajo razvoj mladju šele tedaj, ko je povsem sproščeno.

Pri gospodarjenju s temi sestoji ni posebnih težav. Jelka je razmeroma vitalna, pomlajevanje smreke pa je v vrzelih bujno. Listavci se, glede na vlogo, ki jo v teh sestojih imajo in jo bodo imeli tudi v naprej, pomlajujejo zadovoljivo, v podmladku se pojavlja tudi jelka.

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanjé drevesne sestave ocenjena na 6,4 m³/ha/leto.

Dinarsko ruševje *Pinetum mugo croaticum* je edafsko in mikroklimatsko pogojen paraklimaks. Razširjeno je na visokih pobočjih in vrhovih snežniškega pogorja od 1.400 m navzgor, v GGE Okrogľina pa je prisotna le v manjših zaplatah tudi v nekaterih globelih z izrazitim temperaturnim in vegetacijskim obratom. Porašča severna pobočja s plitvimi, peščenimi in skeletnimi tlemi, kjer stalno pihajo različni in različno močni vetrovi. Obilne količine snega ne povzročajo večje škode, saj se grmičasto razraščén planinski bor pod težo snega upogne. Zelo počasi bukev izriva rušje. Združba ima varovalni in naravovarstveni pomen.

Med ruševjem se posamično pojavljajo drevesne vrste jelka, smreka, gorski javor mokovec, jerebika, ki so nizke rasti. V zeliščnem sloju so značilne Grisebachova krčnica *Hypericum grisebachii*, dlakavi sleč *Rhododendron hirsutum*, Scopolijev repnjak *Arabis scopoliana*.

Proizvodna sposobnost rastišča je na osnovi sedanjé drevesne sestave ocenjena na 3,3 m³/ha/leto.

1.1.8 Živalski svet

GGE Okrogľina leži v osrednjem delu snežniškega pogorja, ki je poraslo s strnjnimi gozdovi. Ti se raztezajo od Postojnskih vrat preko Javornikov in Snežnika v Gorski Kotar na Hrvaško in preko Racne gore proti Goteniški gori na kočevskem območju. V dragah in dolih, kjer je pogost vegetacijski obrat je več travnatih površin, ki so ostanek nekdanjih obsežnejših pašnikov. Skupen delež travnatih površin je majhen, saj dosega le 0,8 % površine enote.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

V celi GGE Okrogline upravlja z divjadjo LPN Jelen Snežnik. GGE spada v lovsko upravljavsko območje Notranjske.

Prostrani, strnjeni gozdovi so osrednji življenjski prostor vseh treh vrst velikih zveri, ki živijo v Sloveniji: rjavega medveda, volka in risa. To so ogrožene in zavarovane vrste živali, ki so kot kvalifikacijske vrste vključene tudi v območje Natura 2000. Na snežniškem pogorju sta populaciji rjavega medveda in volka v porastu. Vrsti sta stalno prisotni tudi na območju GGE Okrogline. Prisotnost volkov se odraža predvsem v naraščajočih izgubah parkljaste divjadi. Celotna slovenska populacija risa je ogrožena, vrsta je prisotna tudi v GGE Okrogline. Zavarovana vrsta zveri v enoti je tudi divja mačka, ki pa ni zelo pogosta.

Prostrani, strnjeni gozdovi so osrednji življenjski prostor vseh treh vrst velikih zveri, ki živijo v Sloveniji: rjavega medveda, volka in risa. To so ogrožene in zavarovane vrste živali, ki so kot kvalifikacijske vrste vključene tudi v območje Natura 2000. Njihov odvoz lahko dovoli le minister, pristojen za okolje. Na snežniškem pogorju, kjer lov izvaja LPN Jelen v okviru ZGS, sta populaciji rjavega medveda in volka v porastu. Vrsti sta stalno prisotni tudi na območju GGE Okrogline. Prisotnost volkov se odraža predvsem v naraščajočih izgubah parkljaste divjadi. Celotna slovenska populacija risa je ogrožena, vrsta je prisotna tudi v GGE Okrogline. Zavarovana vrsta zveri v enoti je tudi divja mačka, ki pa ni zelo pogosta.

Zaradi velikih nadmorskih višin, strnjenih gozdov, odmaknjenosti od naselij in povezave na sosednji Gorski Kotar je bila ta enota v preteklosti dober življenjski prostor za divjega petelina *Tetrao urogallus*. Trenutno v enoti ni evidentiranega nobenega rastišča. To sicer ne pomeni, da te vrste v GGE Okrogline ni, a naravni pogoji za njen obstoj so se zelo poslabšali.

Ohranjeno gozdno okolje je primeren habitat tudi za druge vrste gozdnih ptic. Da bi življenjske razmere zanje še izboljšali, so v načrtu podane usmeritve in načrtovani ukrepi, npr. puščanje stoječega odmrlega drevja za dupla.

Lovne vrste divjadi v GGE Okrogline so jelenjad, srnjad, gams, divji prašič, lisica, kune, jazbec, poljski zajec, navadni polh. Tujerodnih vrst ni.

Jelenjad je v GGE Okrogline pogostejša vrsta, populacija je stabilna, zdravstveno stanje osebkov je dobro. V vegetacijskem obdobju je življenjsko okolje v GGE Okrogline za jelenjad primerno, v zimskem obdobju pa se večinoma umakne v nižje predele sosednjih lovišč (LD Kozlek in LD Trnovo). GGE Okrogline je tudi pomembno območje za ohranjanje enovitosti populacije jelenjadi s sosednjim Gorskim Kotarjem na Hrvaškem.

Vpliv jelenjadi na naravno pomlajevanje gozda je velik, zlasti pri pomlajevanju gorskega javorja in jelke. Jelenjad in srnjad sta dokaj pogost plen velikih zveri, zlasti volkov. Za izboljšanje življenjskih razmer za srnjad in jelenjad v GGE Okrogline je zelo pomembno vzdrževanje travniških površin in preprečevanje njihovega zaraščanja. K povečanju prehranskih možnosti rastlinojedov bi pripomogel tudi občutno večji delež mladovja in podmladka v sestojih. Večja ponudba hrane bi obenem pomenila zmanjšanje pritiska divjadi na obstoječi podmladek.

Strnjeni gorski in visokogorski gozdovi z malo travniškimi površinami niso najbolj ugodno življenjsko okolje za srnjad, zato je njena številčnost precej nižja v primerjavi z okoliškimi, nižje ležečimi predeli. Številčnost populacije je v zadnjih 20 letih v upadanju, zdravstveno stanje ni problematično.

Gams je na snežniškem območju prisoten v manjših tropih oziroma skupinah. Zadržuje se predvsem v bolj odmaknjenih, mirnejših predelih v lovskem revirju Ždrocle, v lovskem revirju Okrogline pa je občasno prisoten. Številčnost populacije v zadnjih letih upada.

Podobno kot za srnjad tudi za divjega prašiča velja, da so življenjske razmere v nižinah, kjer je več kmetijskih površin, gozdov s plodonosnim drevjem (domači kostanj, hrasti) in vodnih virov, zanj bolj ugodne, kot v gozdovih GGE Okrogline. GGE Okrogline je neprimerno okolje za divjega prašiča, zaradi visoke nadmorske višine in zanj prehransko revnih gozdov. Njihova številčnost v enoti zato ni zelo velika, na splošno pa je populacija vitalna in v porastu.

Od male divjadi so pogoste lisice. Po upadu številčnosti v preteklem desetletju se je populacija stabilizirala. Populacija jazbeca je maloštevilna. Stanje poljskega zajca je podobno kot v večini LUO Notranjske, slabo. Čeprav je stalno prisoten na vsem področju GGE Okrogline in se odstrel ne izvaja, si populacija številčno ne opomore. Pogostost kun belic je v tej enoti precejšnja, v zadnjem desetletju je njihova številčnost stabilna, enako velja za kune zlatice.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Poleg omenjenih zavarovanih in lovnih vrst živali živi v GGE Okrogline še množica drugih živalskih vrst, ki so del naravnega gozdnega ekosistema. Njihova prisotnost je nujna za ohranjanje dinamičnega ravnovesja v naravi. Z upoštevanjem načela sonaravnega gospodarjenja z gozdovi je tudi v prihodnje zagotovljeno ustrezno življenjsko okolje za prosto živeče vrste živali. Načrtovani so tudi ukrepi in usmeritve za povečanje biotske pestrosti ekosistemov in vrst.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov

Vrsta/ skupina	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ocena habitata	Nujni ukrepi
jelenjad	- zadostna površina travnišč - večji delež pomladitvenih površin v gozdovih	stabilna	- premajhen delež pašnih površin - premajhne pomlajene površine - preobremenjenost prostora (Sviščaki, Snežnik)	- redna košnja na obstoječih lazih - spodbujati pomlajevanje na večjem deležu površine GGE - na ustreznih lokacijah v zimskih razmerah izvajati zimsko krmljenje in pospeševati zimsko sečno jelke - usmerjati rekreacijske in turistične dejavnosti v GGE v ustrezna območja - izvajati in realizirati načrt odzema
srnjad	- raznolika gozdnata krajina - zadostna količina grmovnega sloja - ustrezna dolžina gozdnega roba	v upadanju	GGE Okrogline ni optimalen habitat za srnjad zaradi premajhnih površin grmišč, gozdnega roba in travnišč	- redna košnja na obstoječih lazih - pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonošno drevje - kjer razmere dopuščajo povečevati delež gozdnega roba - izvajati in realizirati načrt odzema
gams	- zadosten delež skalovij in melišč - površine bogate s zeliščnim slojem in podrastjo	v upadanju	- prevelika obremenitev s strani rekreacije in turizma - izoliranost populacije; - občasno moteni migracijski prehodi med Snežnikom, Javorniki in Goljaki	- ohranjanje travinje in pašne površine - usmerjati rekreacijske in turistične dejavnosti v GGE v ustrezna območja
divji prašič	- prisotnost plodonosnega drevja v gozdovih - prisotnost površinskih voda - površine v zaraščanju ali bogate s podrastjo	naraščajoča	GGE Okrogline ni optimalen habitat za divjega prašiča. - premajhen delež ostalih plodonosnih vrst razen bukve, katere obrodi so ciklični - premajhen delež travinja in zaraščajočih površin	- pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonošno drevje - redna košnja na obstoječih lazih - vzdrževati kaluže in ostale vodne vire - izvajati in realizirati načrt odzema
velike zveri	večje površine strjenih gozdov; zadostna gostota populacij plenskih vrst	ris – v upadanju volk – stabilna medved – v porastu	- prevelika obremenitev s strani rekreacije in turizma; - premajhne gostote plenskih vrst za risa (srnjadi); - izoliranost populacije risa;	- omejevanje in usmerjanje rekreacijske in turistične dejavnosti v GGE v ustrezna območja - zagotavljanje zadostne gostote populacij plenskih vrst

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Okrogline je 2.664,05 ha gozdov, velika večina gozdov (2.647,20 ha) je v državni lasti. Lastnik gozdov je Republika Slovenija, z njimi od leta 2016 dalje upravlja družba Slovenski državni gozdovi. Le 16,12 ha gozdov je v lasti lokalne skupnosti Občine Ilirska Bistrica. To so gozdovi v okolici počitniškega naselja Sviščaki, ki so razglašeni kot gozdovi s posebnim namenom, v katerih so dovoljeni ukrepi (večji del površine RGR 71 – Gozdovi za ostale naloge, razen 1,23 ha). Zelo malo,

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ie 0,71 ha gozdov je v zasebni lasti. Do spremembe v lastništvu je prišlo v preteklih letih ob urejanju parcelnih meja in lastništva zemljišč okrog počitniških hišic v naselju Sviščaki ter na Okroglini in Stanišču.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,71	2.647,23	16,11	2.664,05
Delež (%)	0,0	99,4	0,6	100,0

Celotna GGE leži v občini Ilirska Bistrica.

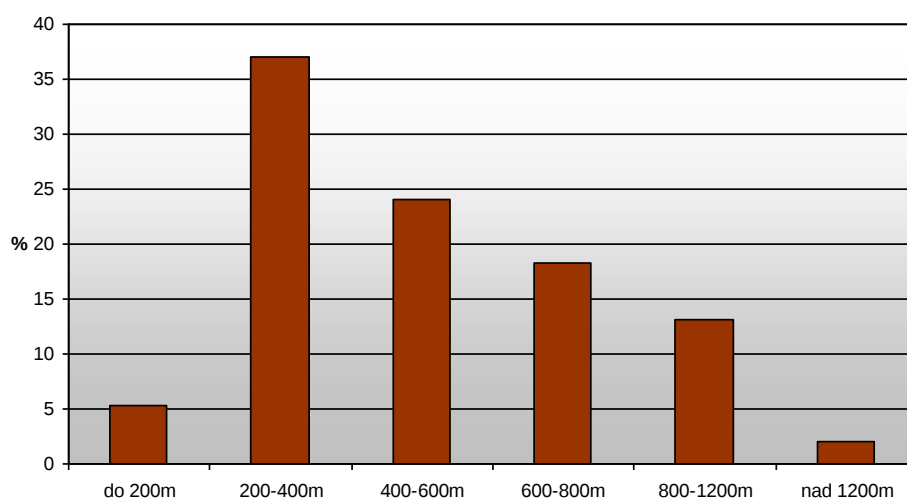
Površina posesti v zasebnih gozdovih je le nekaj arov, seštevek vseh je manjši od enega hektarja, zato posestne strukture ne prikazujemo v preglednicah.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

V prikazu pravih razmer smo upoštevali samo gospodarske gozdove v GGE Okrogline, to so vsi gozdovi, razen RGR 69 – gozdov s posebnim namenom brez načrtovanih ukrepov, v katerega so uvrščeni gozdni rezervati. Terenske razmere povsod dopuščajo spravilo s traktorjem. Neodprtih gozdov je 306 ha, od tega je 114 ha ali dobra tretjina v RGR 65 – varovalni gozdovi. V večnamenskih gozdovih je neodprtih še 192 ha površin, kar je 20 ha manj kot v preteklem ureditvenem obdobju. Povprečna pravilna razdalja v GGE Okrogline je v z vlakami odprtih gozdovih 528 m, v neodprtih pa 733 m.

Preglednica 7/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	1.795,43	85,4	5,3	37,1	24,1	18,3	13,1	2,1
Ni odprto	306,20	14,6	2,8	12,6	24,4	23,1	29,2	7,8
Skupaj	2.101,63	100,0	5,0	33,5	24,2	19,0	15,4	2,9

Grafikon 1: Prikaz deležev spravilnih razdalj za traktorski način spravila v GGE Okrogline

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Skozi GGE Okrogline teče regionalna cesta Ilirska Bistrica – Stari trg v dolžini dobre 4 km, ki je v celoti produktivna, vse ostalo so produktivne gozdne ceste (glej preglednico 7). Skupna dolžina vseh cest je 41 km, kar da gostoto 19,5 m/ha produktivnih cest, če upoštevamo površino vseh gozdov razen RGR 69 – gozdni rezervati (2.100,23 ha). V primeru, da upoštevamo površino gozdov še brez RGR 65 – varovalni gozdovi, znaša gostota vseh cest 21,4 m/ha.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Okrogline leži v najbolj gozdnatem in najvišjem delu občine Ilirska Bistrica. V preteklih 150 letih so bili gozdovi v lasti veleposestniške družine Schönburg-Waldenburg (do leta 1945) oziroma v družbeni in sedaj večinoma v državni lasti. Okoliško prebivalstvo je zatorej imelo le posredno korist od teh gozdov, predvsem različne možnosti zaposlitve v povezavi z gospodarjenjem z gozdovi in lovom. Koncesijo za izvajanje gozdnogospodarskih del v državnih gozdovih GGE Okrogline je do leta 2016 imelo Gozdno gospodarstvo Postojna d. o. o. Po ustanovitvi državnega podjetja pa je upravljanje z gozdovi prevzela družba Slovenski državni gozdovi d. o. o.

Les iz GGE Okrogline prodajajo v primarno in sekundarno predelavo. Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer, zlasti po letu 2008, in posledično težav v primarni in sekundarni lesni industriji v postojnskem gozdnogospodarskem območju, je prodaja lesa usmerjena zlasti v bolj oddaljene kraje v Sloveniji in v tujino (Italija, Avstrija).

V počitniškem naselju Sviščaki je Planinski dom PD Snežnik Ilirska Bistrica, ki nudi zaposlitev enemu, skrbniku, občasno tudi več pomočnikom. Zaradi pomanjkanja snega in drugih težav smučišče na Sviščakih ne obratuje več. Po podatkih Statističnega urada RS je v naselju Snežnik v občini Ilirska Bistrica (Sviščaki) živel 19 prebivalcev (Prebivalstvo..., 2022).

Težnje vodstva Občine Ilirska Bistrica so usmerjene k naravnim danostim prilagojenemu razvoju turističnih in rekreacijskih dejavnosti na Sviščakih in na območju Snežnika. Tovrsten razvoj je dopusten le v zelo omejenem obsegu, ob upoštevanju kvalitete in ohranjenosti naravnih ekosistemov v GGE Okrogline ter primarnih dejavnosti v tem prostoru, gozdarstva in lovstva. Območje ni primerno za razvoj množičnega turizma in takih vrst rekreativnih ali turističnih dejavnosti, ki zahtevajo večje posege v prostor oziroma krčitve gozda ali lahko povzročajo občutne motnje v gozdnem ekosistemu. Smiselno je razvijati zlasti naravoslovni turizem oziroma tiste vrste dejavnosti, katerih temeljna vsebina je narava. Ob tem je zelo pomembno dobro premišljeno usmerjanje obiskovalcev v prostoru in času, ter izvajanje dejavnosti individualno ali v majhnih skupinah, da ne bi prihajalo do povečevanja motenj v naravnem okolju.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

Na veliki večini območja GGE Okrogline z divjadjo gospodari Lovišče s posebnim namenom (LPN) Jelen, Snežnik, ki je organizacijska enota Zavoda za gozdove Slovenije, OE Postojna in spada v lovsko upravljavsko območje (LUO) Notranjske. Območje LPN (2.715,80 ha) sega seveda tudi v sosednje gozdnogospodarske enote. Na območju GGE so štirje lovski revirji in sicer Ždrocle in Okrogline, ki pokrivata pretežni del enote, v manjši del enote pa sežeta lovski revirja Mašun in Gomance.

Preglednica 8/D-LD: Pregled lovišč v GGE Okrogline

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina lovišča v GGE (v ha)	Površina gozda (v ha)	Opomba
0423	LPN Jelen Snežnik	2.715,80	2.640,10	
0426	Kozlek	23,95	23,95	del
	Skupaj	2.739,75	2.664,05	

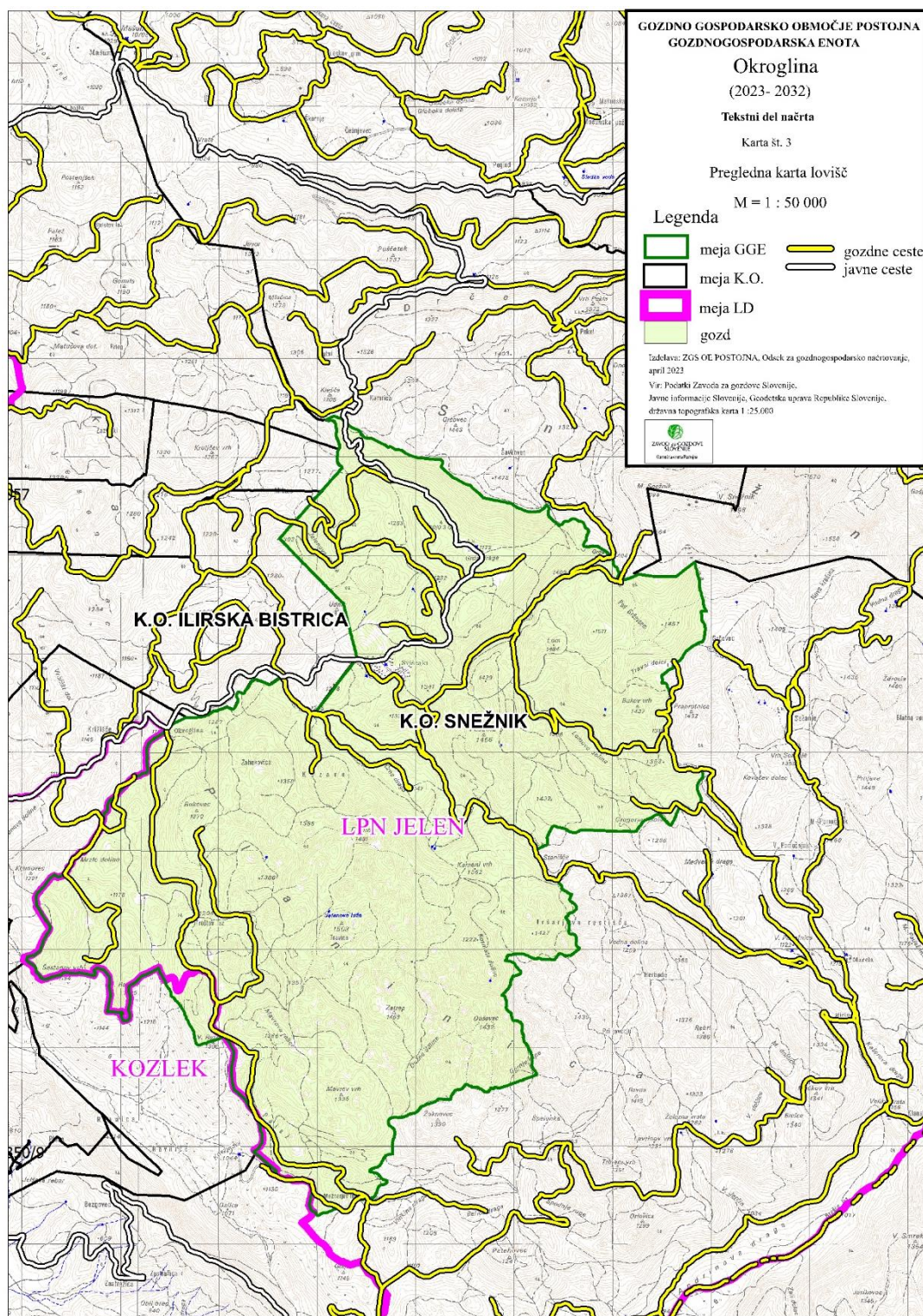
SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Zelo majhen del GGE Okrogline, vrh Veliki Razbor, spada v lovišče, kjer z divjadjo gospodari Lovska družina Kozlek (23,95 ha). To sta odseka 44 a in 44 d ter del odseka 36 b. Tudi to lovišče sodi v LUO Notranjske.

Gospodarjenje z divjadjo poteka skladno z letnimi načrti za posamezno lovišče, ki morajo biti usklajeni z letnim načrtom LUO. Le-ti so skladni z Gozdnogospodarskim in lovsko upravljavskim načrtom GGO Postojna in LUO Notranjske.

Ta način naj bi omogočal postopno ureditev odnosov gozd - divjad oziroma zmanjšanje velikosti populacij divjadi. Pomembno je škode (objedanje mladja) po rastlinojedi parkljasti divjadi zmanjšati do tolikšne mere, da bo zagotovljeno nemoteno pomlajevanje vseh drevesnih vrst, tudi jelke in gorskega javorja. Uravnavanje populacij drugih vrst divjadi (divji prašič) pa je pomembno prilagoditi tudi potrebam zavarovanih živalskih vrst, npr. divjega petelina in gozdnega jereba.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

V GGE Okroglina ni kmetijske dejavnosti. V enoti je 21,25 ha travnatih površin, ki so redno košena z namenom izboljšanja prehranitvenih zmogljivosti okolja za rastlinojedo divjad.

1.5.3 Poselitev

V GGE Okrogline ni vasi, je pa največje naselje počitniških hišic v postojnskem območju, Sviščaki (1.240 m, 8 ha), s približno sto stavbami in Planinskim domom Planinskega društva Ilirska Bistrica. V upravnih in statističnih evidencah to naselje imenujejo Snežnik, v katerem je leta 2020 po uradnih evidencah živel 19 prebivalcev.

Sviščaki so vse bolj priljubljena in obiskana izletniška točka in najpomembnejša izhodiščna točka za vzpon na Snežnik (1.796 m). Pričakovati je, da se bo v prihodnje obisk Sviščakov in s tem snežniških gozdov povečeval, kar je potrebno upoštevati pri vrednotenju splošno koristnih funkcij gozdov in pri načrtovanju njihove krepitve. Pomembno je, da se na območju Sviščakov in v vseh snežniških gozdovih zagotovi turističen in rekreacijski razvoj, ki bo skladen z ohranjenim naravnim okoljem, ne bo povzročal občutnih motenj v gozdnem ekosistemu ter da se obenem zagotovi ustrezno komunalno infrastrukturo brez negativnih vplivov na okolje.

V enoti se nahaja lovska koča Okrogline ter Koča na Planincu s katerima upravlja LPN Jelen in gozdarska koča Grda draga v upravljanju postojnske območne enote ZGS. Druge nekdanje gozdarske delavske hiše, npr. na Okroglini, Stanišče, so v lasti oziroma v upravljanju posameznikov ali društev.

1.5.4 Infrastruktura

Gozdnogospodarsko enoto Okrogline prečka regionalna cesta Ilirska Bistrica – Sviščaki – Stari trg. Vse ostale ceste v enoti so gozdne ceste. Preko enote poteka tudi 20 kV električni daljnovod iz Ilirske Bistrice do Sviščakov.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Poleg rekreacijskih dejavnosti, ki se odvijajo v in ob vseh omenjenih objektih v enoti, je potrebno omeniti tudi planinske poti in evropsko pešpot E6, ki vodijo na vrh Snežnika. Planinarjenje in pohodništvo se odvijajo preko celega leta, smučanje, turno smučanje in tek na smučeh pozimi ter v zgodnje spomladanskem času, odvisno od količine zapadlega snega. Sezonske dejavnosti so tudi smučanje in drugi zimski športi na Sviščakih, lov, gobarjenje in nabiranje zdravilnih zeli. Organizirani obiski šolskih in drugih skupin gozdne učne poti Sviščaki so najpogostejši v spomladanskem in jesenskem času, a jih je v zadnjih letih zelo malo.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Glede požarne ogroženosti gozdove delimo v štiri stopnje:

- gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **stalna**,
- gozdovi z veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **občasna**,
- gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **minimalna**,
- gozdovi z majhno požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer nevarnosti požarov praktično **ni**.

Za razvrstitev gozdov v stopnje požarne ogroženosti je bil za potrebe sestave protipožarnih načrtov narejen poseben računalniški program (enotno na ravni Slovenije), ki je upošteval stanje gozdov v odsekih in sicer drevesno sestavo gozdov, razvojne faze gozdov in starost gozdov, matično podlago in vrsto tal, ekspozicijo in nadmorsko višino, nagib terena, ter srednjo letno temperaturo in srednjo količino padavin iz najbližje meteorološke postaje. Vsi ti parametri so se točkovali in na osnovi skupnega števila točk so bili odseki razvrščeni v posamezno kategorijo požarne ogroženosti in sicer:

- v 1. stopnji (gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi z več kot 501 točko,
- v 2. stopnji (gozdovi z veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi s 441 – 500 točkami,
- v 3. stopnji (gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo) so gozdovi s 381 – 440 točkami in
- v 4. stopnji (gozdovi z majhno požarno ogroženostjo) so gozdovi z manj kot 381 točkami.

Na osnovi teh kriterijev je v GGE Okrogline velika večina gozdov uvrščena v kategorijo majhne požarne ogroženosti (4), saj prevladujejo visokogorski bukovi gozdovi. Manjši del gozdov je uvrščen v kategorijo srednje požarne ogroženosti (3). To so zlasti gozdovi z večjim deležem iglavcev na območju Sviščakov.

Gozdovi v GGE Okrogline torej niso požarno ogroženi, zato ni namenskih protipožarnih presek in protipožarnih poti. Na turistično obiskanih predelih bi bilo smiselno postaviti opozorilne table.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Gozdnogospodarska enota Okrogline je hkrati tudi revir Okrogline. Meja enote oziroma revirja je bila načrtovana leta 1899, ko so bili ti gozdovi, skupaj z enoto Gomance, prvič urejeni in predstavljeni v gozdnogospodarskem načrtu.

V urejevalnem letu 1926 meja oddelkov niso spreminjali, pač pa so zmanjšali število odsekov. Pri obnovi načrta leta 1936 so bili iz revirja Mašun priključeni k revirju Okrogline sedanji oddelki 1, 2, 7, 8, 9, 10. Tako stanje je ostalo do leta 1957, ko so bili nujni določeni popravki, novo izločanje odsekov in njihova geodetska izmera. Zaradi nesmotrnega poteka starih mej so spremenili meje med oddelki 5, 6 in 14. Taka notranja razdelitev oddelkov je ostala tudi v letu 1973, ko je bilo v enoti 46 oddelkov in 259 odsekov. Leta 1983 je bilo v enoti 46 oddelkov in 216 odsekov, leta 1993 pa 46 oddelkov in 218 odsekov.

Ob izdelavi gozdnogospodarskega načrta leta 2003 so bili združeni odseki znotraj tistih oddelkov, ki ležijo v gozdnem rezervatu Zatreb-Planinc. Odtlej ostaja to stanje nespremenjeno. V GGE Okrogline je 46 oddelkov in 176 odsekov. Povprečna velikost oddelka je 59,56 ha, odseka pa 15,57 ha.

Ob izdelavi tega gozdnogospodarskega načrta so bile meje enote, oddelkov in odsekov grafično prilagojene na katastrski nepremičnin skladno z Zakonom o katastru nepremičnin (ZKN) (Ur. l. RS št. 54/21) in usklajene s sosednjimi GGE. S tem se je skupna površina GGE Okrogline zmanjšala za 0,45 ha v primerjavi s površino leta 2013.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

V gozdovih GGE Okrogline izvajajo javno gozdarsko službo, skladno z Zakonom o gozdovih in podzakonskimi akti, uslužbenci Zavoda za gozdove Slovenije v okviru območne enote Postojna in krajevne enote Knežak, revirne pisarne Ilirska Bistrica (prej KE Ilirska Bistrica). Leta 2013 je zaradi racionalizacije dela, predvsem pa pomanjkanja finančnih sredstev za delo ZGS, prišlo do združitve krajevnih enot Knežak in Ilirska Bistrica v skupno KE Knežak. Revirna pisarna za GGE Okrogline ostaja v Ilirski Bistrici. Za celotno GGE Okrogline je zadolžen en revirni gozdar. Naslov KE Knežak, revirna pisarna Ilirska Bistrica: Bazoviška 4, 6250 Ilirska Bistrica, telefon: (05) 704 00 21.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Pri opravljanju svojih nalog delavci ZGS sodelujejo z zasebnimi lastniki, občinskimi upravnimi organi, izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami (GIS, Univerza v Ljubljani, lokalne ustanove), Družbo za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti – SiDG (kot predstavnikom lastnika državnih gozdov), drugimi zavodi, skupnostmi in združenji.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Ovrednotenje poudarjenosti funkcij gozdov in njih kartni prikaz, sta izdelana na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10) ter Zakona o gozdovih – ZOG (ur. l. RS št. 30/93 z vsemi kasnejšimi spremembami).

Funkcije gozdov delimo na ekološke, socialne in proizvodne, njihovo poudarjenost pa vrednotimo v treh stopnjah.

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom

Vrednotenje funkcij gozdov je izdelano za celoten gozdni prostor, torej za gozdove in površine izven gozda, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezane z gozdom (ZOG, 3. člen). Gozd obsega 97,2 % celotne površine, ostala zemljišča v gozdnem prostoru predstavljajo 2,7 % celotne površine enote. Površina gozdnega prostora obsega 2.736,83 ha, kar pomeni 99,9 % celotne GGE Okrogline.

Preglednica 9/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Funkc. varovanja gozd. zemljišč in sestojev	1.202,23	45,1	43,9	835,37	31,3	30,5	629,63	23,6	23,0	2.667,23
Hidrološka funkcija	0	0,0	0,0	2.736,83	100,0	100,0	0	0,0	0,0	2.736,83
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	1.151,59	42,1	42,1	1.585,24	57,9	57,9	0	0,0	0,0	2.736,83
Klimatska funkcija	79,1	2,9	2,9	750,67	27,4	27,4	1.907,06	69,7	69,7	2.736,83
Zaščitna funkcija	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0				0,0
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	2.736,83	100,0	100,0	2.736,83
Obrambna funkcija	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0				0,0
Rekreacijska funkcija	66,16	2,4	2,4	0	0,0	0,0	2.669,90	97,6	97,6	2.736,83
Turistična funkcija	66,16	2,4	2,4	0	0,0	0,0	2.669,90	97,6	97,6	2.736,83
Poučna funkcija	0	0,0	0,0	79,1	2,9	2,9	2656,96	97,1	97,1	2.736,83
Raziskovalna funkcija	590,62	100,0	21,6							590,62
Funkcija varovanja naravnih vrednot	983,32	39,1	35,9	1.528,70	60,9	55,9	0	0,0	0,0	2.512,00
Funkcija varovanje kulturne dediščine	0	0,0	0,0	0,15	100	0,01	0	0,0	0,0	0,15
Estetska funkcija	66,16	100,0	2,4	0	0,0	0,0				66,16
Lesno-proizvodna funkcija*	1.791,07	95,0	65,4	0	0,0	0,0	93,38	4,96	3,4	1.884,45
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	122,53	83,7	4,5	23,89	16,3	0,9				146,42
Lovno-gospodarska funkcija	92,24	4,3	3,4	2.029,83	95,7	74,2				2.122,07

* Lesno-proizvodna funkcija brez stopnje poudarjenosti je na 779,60 ha gozda

Pregled poudarjenosti funkcij po površinah kaže, da je na prvi stopnji poudarjenosti v največjem obsegu poudarjena lesnoproizvodna funkcija na 65,4 % površine gozdnega prostora.

Od ekoloških funkcij je na prvi stopnji poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (dalje varovalna) na 43,9 % gozdnega prostora, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (dalje biotopska) na 42,1 % in klimatska funkcija na 2,9 %, medtem ko hidrološke funkcije na prvi stopnji ni, je pa poudarjena na drugi stopnji na celotnem gozdnem prostoru. Na drugi stopnji je na preostalem delu gozdnega prostora poudarjena biotopska funkcija (57,9 %). Druga stopnja varovalne funkcije obsega 30,5 % gozdnega prostora, klimatske funkcije pa 27,4 % gozdnega prostora.

Druga stopnja hidrološke funkcije je prisotna zaradi kraškega površja, druga stopnja biotopske pa zaradi območja Natura 2000 in ekološko pomembnega območja Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Na tretji stopnji je varovalna funkcija poudarjena na 23 % gozdnega prostora, klimatska funkcija pa na 67,9 % gozdnega prostora.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi in drugi stopnji točkovno na jamah, spomenikih kulturne dediščine, kočah in izjemnih drevesih. Na linijskih objektih so prisotne funkcije na planinskih in učnih poteh. Ploskovno so socialne funkcije poudarjene na prvi stopnji na območju Sviščakov (rekreacijska,

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

turistična in estetska funkcija). Prva stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot obsega 39,1 % gozdnega prostora (gozdni rezervati in naravne vrednote), prva stopnja raziskovalne funkcije pa obsega 21,6 % gozdnega prostora (gozdni rezervati). Na drugi stopnji prevladuje funkcija varovanja naravnih vrednot zaradi vplivnega območja Parka Škocjanske jame (55,9 % gozdnega prostora). Preostale funkcije so večinoma pristone na tretji stopnji. V GGE Okrogline ni zaščitne in obrambne funkcije.

Od proizvodnih funkcij je lesnoproizvodna na prvi stopnji poudarjena na 65,4 % gozdnega prostora, na tretji stopnji na 3,4 % gozdnega prostora. 28,5 % gozdnega prostora je brez poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije. Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin je poudarjena na prvi stopnji na 4,5 % (semenski sestoji) ter na drugi stopnji na 0,9 % gozdnega prostora. Lovnogospodarska funkcija je večinoma poudarjena na drugi stopnji in sicer na 74,2 % gozdnega prostora, na območju intenzivnega lova v LPN Jelen.

Skupna površina gozdnega prostora, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, je 1.633,41 ha (59,7 %), na preostalih 1.103,42 ha pa so poudarjene na drugi stopnji.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 1.049,48 ha (38,3 %), na drugi stopnji so poudarjene na 1.463,29 ha (53,5 %), preostali gozdni prostor (224,06 ha, 9,2%) pa pokriva tretja stopnja socialnih funkcij.

Proizvodne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 1.820,16 ha (79,4 %) gozdnega prostora, na drugi 744,54 ha in tretji 18,35 ha.

Natančnejša območja prekrivanja so razvidna v preglednici F2, ki se nahaja v prilogah.

2.1 Ekološke funkcije gozdov

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Funkcija gozda pomeni varovanje rastišča in njihove okolice pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zagotavljanje (ohranjanje) odpornosti tal na erozijske pojave, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter; preprečevanje razvoja (pojavljanje) zemeljskih in snežnih plazov, podorov in usadov; ohranjanje rodovitnost gozdnih tal.

Poudarjeno varovalno funkcijo imajo zlasti gozdovi na gornji gozdni meji, na erozijskih, plazljivih ali plazovitih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah, na zelo strmih pobočjih, sušnih legah, plitvih skalovitih ali kamnitih tleh.

Prva stopnja varovalne funkcije je v GGE Okrogline ovrednotena na 1.202 ha ali 43,9 % gozdnega prostora. V GGE Okrogline je ta funkcija poudarjena na prvi stopnji v vseh varovalnih gozdovih, razglašeni v Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter na drugih strmih pobočjih. Ker ta območja gradijo pretežno apnenici, smo v prvo stopnjo varovalne funkcije uvrstili predvsem pobočja z naklonom nad 35°. Na vrhovih in slemenih so rastiščne razmere ekstremne zaradi plitvih, močno skalovitih tal, zaradi večje nadmorske višine, močnejših in pogostejših vetrov in nizkih temperatur. V prvo stopnjo varovalne funkcije spadajo tudi območja ekstremnejših rastiščnih tipov gozdov, kot so dinarsko ruševje, dinarsko podvisokogorsko bukovje in dinarsko jelovje na skalovju.

Druga stopnja varovalne funkcije zajema 30,5 % gozdnega prostora. V GGE Okrogline so to predvsem zmerno nagnjena in močno skalovita pobočja na kompaktni matični podlagi. Drugo stopnjo varovalne funkcije imajo tudi dinarska mraziščna smrekovja in primorsko bukovje, ki je prisotno zlasti v južnem delu enote.

V vsem preostalem gozdnem prostoru, ki zavzema 23,0 %, je ta funkcija poudarjena na tretji stopnji.

Hidrološka funkcija

Funkcija gozda pomeni mehansko in biološko čiščenje vode, ki odteče ali pronica z gozdnih površin, ter uravnavanje vodnega režima z zadrževanjem hitrega odtekanja padavinske vode (dežja) s površja (po pobočju in v globino), počasnejšim taljenjem snega, ohranjanjem vode v gozdnih tleh in rastlinah

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

in zakasnenim pronicanjem vode iz gozdnih tal v sušnih obdobjih. Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi, ki urejajo vode.

Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v poplavnih, vodovarstvenih in potencialnih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah.

Prva stopnja poudarjenosti hidrološke funkcije v GGE Okrogline ni nikjer ovrednotena ploskovno, saj na območju enote ni vodnih virov oziroma zajetij pitne vode pa tudi površinsko tekočih voda ni. Točkovno pa se hidrološka funkcija pojavlja na prvi stopnji nad poznanimi kraškimi jamami in brezni. Teh je v enoti veliko. V to stopnjo so vključene tudi kaluže in sicer dokaj redki kraški izviri, ki so večinoma občasni.

Druga stopnja poudarjenosti imajo gozdovi na območju karbonatnega kraškega sveta s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi, saj upočasnjujejo odtok padavinskih voda v kraško podzemlje ter izboljšujejo kakovost vode. Druga stopnja je ploskovno ovrednotena v celotnem gozdnem prostoru GGE Okrogline.

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE Okrogline ni.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Funkcija gozda pomeni zagotavljanje življenjskega prostora rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistih vrst, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, ohranjanje biotske raznovrstnosti in zagotavljanje naravnega ravnovesja. Poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo zlasti gozdovi z izjemnimi biotopi, gozdovi s habitatmi redkih ali ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst, s habitatmi, ki so lokalno pomembni za obstoj in ohranitev populacij prostoživečih živalskih vrst, s habitatmi in habitatnimi tipi, ki se po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, ohranjajo v ugodnem stanju, ter gozdovi, ki imajo status posebnega varstvenega območja, potencialnega posebnega ohranitvenega območja ali ekološko pomembnega območja. Poudarjeno funkcijo iz te točke imajo tudi mirne cone, pasišča in zimovališča prostoživečih živalskih vrst, grmišča in predeli okoli kaluž in drugih vodnih virov namenjenih prostoživečim živalim.

Prva stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo gozdovi, ki so pomemben del življenjskega prostora rastlinskih in zlasti živalskih vrst, gozdni rezervati, gozdovi v mraziščnih dolinah ter na območju naravnih zatočišč in ekocelic. Prva stopnja biotopske funkcije je opredeljena na košeninah in lazih, točkovno pa še ob jamah, izviri, kalužah, gnezdiščih, brlogih in drugih naravnih zatočiščih (od 30 do 100 m okrog njih). Prva stopnja poudarjenosti biotopske funkcije je v GGE Okrogline določena na 1.151 ha ali 42,1 % gozdnega prostora, pri tem pa številni točkovni objekti niso všteti v površino.

Druga stopnja poudarjenosti biotopske funkcije je ovrednotena na vsej preostali površini GGE Okrogline. Enota je skoraj v celoti del območij Natura 2000, razen manjšega dela površine na območju Sviščakov, ki leži v obeh ekološko pomembnih območjih, predstavljenih v nadaljevanju. Znotraj območij Natura 2000 so z zaporami manj pomembnih in slepih gozdnih cest vzpostavljene mirne cone za divjad, ki se raztezajo predvsem po vzhodnem delu enote.

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE Okrogline ni, ker sta povsod prisotni prva ali druga stopnja.

Ekološko pomembna območja in Natura 2000

Ekološko pomembno območje (EPO) je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. GGE Okrogline v celoti leži v dveh EPO in sicer 80000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in 51200 Snežnik-Pivka. Obe območja predstavljata sklenjeno območje gozdov na kraškem svetu, ki se navezuje tudi na sosednja gozdna območja in s svojimi ohranjenimi gozdovi in travišči nudijo habitat številnim živalskim vrstam, med njimi tudi redkim in ogroženim vrstam, kamor sodijo tudi velike zveri.

GGE Okrogline je del dveh območij Natura 2000 in sicer POV Snežnik-Pivka, določenega na podlagi ptičje direktive in POO Javorniki-Snežnik, ki je določeno na podlagi habitatne direktive. Pregled območij in vrst ter habitatnih tipov, vezanih na gozd, kot tudi pregled ekoloških značilnosti kvalifikacijskih vrst, vključno z oceno stanja populacij, sta predstavljena v spodnjih preglednicah.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 10/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Okrogline

Koda	Ime	Opis
51200	Snežnik - Pivka	Območje sestavljata dve dokaj različni naravno geografski enoti Javorniki in Snežnik, visoki kraški planoti sklenjeno poraščeni z dinarsko bukovo-jelovimi gozdovi in eno največjih sklenjenih gozdnih območij pri nas, ki se navezuje še na sosednja gozdna območja, Kočevsko in Gorski Kotar. Celoten masiv je močno zakrasel. Je del dinarskega sistema in hkrati blizu Alpam, kar pogojuje njegovo zanimivost s fitogeografskega stališča. V območje spada tudi zahodni del Pivškega podolja, kjer se zaradi posebnih geoloških in geomorfoloških razmer pojavljajo presihajoča jezera. Obronke planot pokrivajo obsežna travišča, ki se mestoma že zaraščajo. Ohranjeni gozdovi, travišča in drugi habitati so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst (ptic, metuljev, hroščev, dvoživk, netopirjev, rastlin). Območje je osrednji življenjski prostor velikih zveri (medved, volk, ris).
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Krmsko hribovje in Menišijo, Javornike, Snežnik, Bloke, zahodni del Suhe Krajine, celotno območje Kočevske vse do Kolpe in zahodni del Bele Krajine. Večji del tega prostora prekrivajo gozdovi, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas. Najbolj razširjen gozdni habitatni tip v tem prostoru so Ilirsko – bukovi gozdovi. Poleg velikih zveri so najbolj razširjene živalske vrste vezane na gozdni in obgozdni prostor iz naslednjih skupin: netopirji, ptice, hrošči in metulji. Ker se osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri pretežno prekriva z osrednjim dinarskim krasom, so za ta prostor značilne tudi jamske živali iz kraškega podzemlja.

GGE Okrogline je del dveh območij Natura 2000 in sicer POV območja Snežnik-Pivka, določenega na podlagi ptičje direktive in POO območje Javorniki-Snežnik, ki je določeno na podlagi habitatne direktive.

Pregled območij in vrst ter habitatnih tipov, vezanih na gozd, kot tudi pregled ekoloških značilnosti kvalifikacijskih vrst, vključno z oceno stanja populacij, sta predstavljena v spodnjih preglednicah.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 11/N: Območja Natura 2000 v GGE Okrogline

Koda	Ime	Status	Vrste/Habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000231	Javorniki – Snežnik	POO Posebno ohranitveno območje	<u>Sesalci:</u> - širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) - mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) - navadni ris (<i>Lynx lynx</i>) - volk (<i>Canis lupus</i>*) - rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*) <u>Žuželke:</u> - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*) - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*) <u>Dvoživke:</u> - veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Habitatni tipi:</u> - (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) - (9410) Kislojubi smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>) - ((8310) Jame, ki niso odprte za javnost
SI5000002	Snežnik - Pivka	POV posebno območje varstva	- kačar (<i>Circaetus galicus</i>) - pivka / siva žolna (<i>Picus canus</i>) - črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) - koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) - podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>) - kozača (<i>Strix Uralensis</i>) - triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) - belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>) - gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) - divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>) - planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) - sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) - sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 12/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Opis habitatnega tipa	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	Habitatni tip je prikazan za celotno območje Natura 2000 znotraj GGE Okrogline – na vsem območju obstaja možnost odkritja novih jam za katere je potrebno upoštevati usmeritve za geomorfološke podzemne naravne vrednote.	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu. Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.	44.039	2.696	Ugodno -splošna ocena stanja HT na območju je odlična (SDF, 2020)
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	V obravnavani GGE je večina bukovih sestojev prisotnih v različnih oblikah na rastiščih gorskih in visokogorskih bukovij na karbonatih. Uvrstitev v habitatni tip je odvisna od ustreznosti gozdne združbe ter ohranjenosti vrstne sestave.	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja.	26.289	2.296	Ugodno - splošna ocena stanja HT na območju je odlična (SDF, 2020)
(9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea)	Zajemajo dinarska mraziščna smrekovja, ki se pojavljajo v večjih zaprtih kraških globelih z dobro izraženim temperaturnim obratom.	Pojavljajo se na karbonatni podlagi v hladnejšem podnebju. Mednje sodijo tako mraziščni gozdovi v kraških depresijah kot tudi kisloljubni smrekovi gozdovi v pasu med 1400-1600 m nadmorske višine. Med drevesi prevladujejo smreka, macesen, bukev in gorski javor. V Sloveniji se pojavljajo v alpskem in dinarskem svetu (Karavanke, Pohorje, Trnovski gozd, Nanos, Javorniki, Snežnik). Zaradi počasne regeneracije so zelo občutljivi na kakršnekoli posege.	575	264	Ugodno - splošna ocena stanja HT na območju je odlična (SDF, 2020)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 13/KV: Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)*	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Pretežno ves gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Tipičen habitat medveda so strnjeni gozdovi Visokega krasa.	Poleg severnega medveda je rjavi medved največja danes živeča zver. Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Prehrana: pretežno (90%) rastlinojed (plodovi bukve, hrasa, kostanja, leske, oreha, drena, jerebika, maline, jagode, borovnice, robide, hruške, jabolka, slive,..., trava, gobe,...), mravlje, mrhovina, mladiči rastlinojedov ipd. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetsko bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodonosne vrste. Na izbiro življenjskega prostora močno vpliva človek.	42.103	2.693	Je pogost in stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je odlična (SDF, 2020)
volk (<i>Canis lupus</i>)*	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Njegovo centralno območje so veliki gozdni masivi dinarskih jelovo-bukovih gozdov in je razširjen v gozdovih na celotnem območju.	Je največji predstavnik družine psov, ki zraste do 140 cm in tehtata do 70 kg. Podnevi se zadržujejo v skrivališčih v gosti podrasti ali na nepristopnih krajih. Je izreden, pretežno nočno dejaven plenilec, ki se združuje v krdela in se zaradi skupinskega lova loteva tudi večjih živali. V lovskih pohodih, ki so včasih dolgi tudi več sto kilometrov, plen navadno izčrpajo v utrujajočem pregonu. Prehranjuje se zlasti s srnjadjo, jelenjadjo in divjimi svinjami. Ujame predvsem živali, ki so v slabi telesni kondiciji, zato je pomemben selektor. Je zelo prilagodljiv, omejuje ga le človekova dejavnost (velika gostota naselij in prometnic). Že od nekdaj ga je človek preganjal zaradi napadov na drobnico, ki so bolj verjetni ob pomanjkanju parkljaste divjadi. Kljub slabemu slovesu človeku ni nevaren. Za preživetje vrste je pomembna povezanost populacij s koridorji.	41.825	2.693	Je pogost in stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je odlična (SDF, 2020)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Tipičen habitat risa so strnjeni gozdovi Visokega krasa.	Za to vrsto mačke so značilni čopi dolgih dlak na koncu uhljev. Tehta 16-34 kg, samci pa so večji in težji od samic. Razen v času parjenja je samotar. Je specializiran plenilec, ki lovi iz zasede. Najpogostejši plen so manjši parkljarji (srnjad, gamsi), lahko pa pleni tudi jelenjad, divje prašiče, jazbece, zajce, divje mačke ter gozdne jerebe. Gozd, v katerem živi je lahko prekinjen s kmetijskimi površinami. Za preživetje so ključni zadostna količina plena ter strpnost s strani ljudi. Ris je plašna žival in človeku ni nevaren. Na območjih, kjer je delež manjših parkljarjev majhen, je njegov glavni tekmelec volk. Za njegovo ohranitev je nujna vzpostavitev povezave med izoliranimi populacijami v Evropi.	41.411	2.693	Edino območje, kjer je v zadnjih letih še zabeležena redna reprodukcija, je območje Javornikov in Snežnika (Kos in sod., 2012). Vrsta je stalno prisotna, stanje še vedno ocenjujemo kot neugodno.
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Je splošno razširjena vrsta v sklenjenih gozdovih Snežnika. Sklenjenost gozdov na tem območju je v evropskem merilu nadpovprečna, kar je verjetno tudi razlog za pogostnost te vrste na območju.	20 do 38 mm velik hrošč z robustnim, podolgovatim in paralelnim telesom; žametno sivomodre barve, na vsaki pokrovki ima po dve črni pegi, noge in tipalnice so dolge in sivočrne. Prehranjujejo se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrlati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa posamezen osebek prehodi velike razdalje. Vrsta je v Sloveniji splošno razširjena in trenutno ne velja za ogroženo.	28.182	1.068	Je pogost in stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je dobra (SDF, 2020)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)*	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Glede na skromne podatke o pojavljanju vrste, je območje omejeno na pas bukovih in bukovo jelovih gozdov Javorniške in Snežniške planote nad 700 m nadmorske višine. Zabeležen je bil v okolici Sviščakov.	15 do 38 mm velik hrošč s podolgovatim in paralelnim telesom in dolgimi členastimi tipalkami. Je modre barve, na pokrovkah ima po tri prečne črne pege in tudi sklepi členov tipalk so črni. Živijo v pasu bukve med 600 in 1200 m nadmorske višine. Hrošči so dnevno aktivne živali in se pojavljajo na posekanem ali sveže poškodovanem lesu različnih listavcev, med katerimi prevladuje bukev (cepanice, hlodi, poškodovana debela in veje, štori...), kamor samice odlagajo jajčeca. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih. Domneva se, da poteka razvoj v deblih dreves, ki so izpostavljena soncu. Razvoj vrste v Sloveniji traja tri do štiri leta. Veliko nevarnost za vrsto predstavlja zadrževanje hlodov in cepljenic znotraj življenjskih območij v mesecu juliju in avgustu, v katere samice tudi zalegajo. Ta zarod je zaradi nadaljne predelave lesa, že v naprej obsojen na propad, kar je trenutno eden glavnih razlogov za upad številčnosti vrste pri nas.	1.404	63	Je pogost in stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je značilna (SDF, 2020)
mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Pretežno ves gozdni prostor znotraj območja Natura 2000.	Živi v gozdnatih območjih. Prezimi večinoma v jamah z nizkimi temperaturami (do 5°C in visoko zračno vlago). Poleti se čez dan zateče v drevesne dupline, stavbe ali jame, ki jih dnevno menja. Lovi v počasnem, okretnem letu nizko nad vodo, nad drevesnimi krošnjami (raje ima listopaden gozd) in ob gozdnem robu. Hrani se z žužkami, med katerimi prevladujejo majhni nočni metulji, hrošči in mrežekrilci. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu in izguba zatočišč (dupline).	39.869	2.695	Je stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je dobra (SDF, 2020)
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Zabeležen v okolici Šestanovega vrha (Šestanova jama).	Najmanjši netopir v skupini podkovnjakov, ki imajo ime po nenavadni kožnati tvorbi okrog nosnic v obliki konjske podkve (trup z glavo meri okoli 4-5 cm). Živi v toplih zavetrnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žužkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice. Podnevi se zatekajo na podstrešja stavb, redkeje jame. Ketišča so v stavbah, kjer so izpostavljena človekovim posegom (od vandalizma do neustreznih prenov zgradb). V jamah je vrsta izpostavljena vandalizmu ali motnjam s strani obiskovalcev.	4.803	19	Je stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je značilna (SDF, 2020)

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Pretežno ves gozdni prostor znotraj območja Natura 2000 – gozdni rob ob gozdnih cestah, sestoji presvetljeni po vetrolomu in lubadarju.	Metulj potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebkovi hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	4.595	27	Je pogost in stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je značilna (SDF, 2020)
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	<u>SI3000231 Javorniki – Snežnik</u> Pretežno celotno območje GGE. Pomembni so vodni biotopi (luže, mlake)	Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo bujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo).	44.039	2.696	Je stalno prisoten, splošna ocena stanja populacije je značilna (SDF, 2020)
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Odrasli sestoji iglavcev ter odrasli jelovo-bukovi sestoji nad 800 m nadmorske višine z velikim številom dupel in gozdnimi jasnami.	Koconogi čuk je majhna sova z belo obrobljenim obraznim diskom in rumenimi očmi. Naseljuje pretežno iglaste, lahko tudi mešane gozdove v višjih legah (nad 800 m). Za gnezdenje potrebuje luknje, ki jih je v preteklem letu iztesala črna žolna. Hrani se z voluharicami, mišmi, rovkami in pticami pevkami. V špranjah in drevesnih rogovilah dela zaloge hrane. Lovi tako v gozdu kot na bolj odprtih predelih (jase, poseke, gozdni robovi). V Sloveniji velja za redko gnezdilko gorskega in dinarskega sveta. Samci so stalnice, samice in mladiči pa klateži.	35.148	2.693	Stalno prisoten - Velikost populacije 35 do 80 parov. Splošna ocena populacije je dobra. (SDF, 2020).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Južni del GGE Okrogolina meji na južne obronke Snežnika, ki so pomemben prehranski habitat in kjer je potrjenih več gnezdišč planinskega orla.	V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, množično planinarjenje).	29.082	1.309	Stalno prisoten najmanj 1 par. Splošna ocena populacije je dobra. (SDF, 2020).
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000 – primeren predvsem raznomen in prebiralen gozd s prehodnimi deli gozda ter skupinami lesk in iglavcev.	Pri gozdnem jerebu sta oba spola varovalno rjavo-sivo obarvana, samec pa ima črno grlo. V Sloveniji gnezdi v mirnih mešanih gozdovih, zlasti zrelih, s plodonosno podrastjo (leska, jerebika) in številnimi jasami ali posekami. Gnezdo je na tleh v kritju drevesa ali grma. V času svatovanja se oglaša s tihim piskanjem, ki zahteva dober sluh. Hrani se s popki, poganjki, listi, sadeži in semeni, mravljami in njihovimi ličinkami. Pozimi se hrani pretežno na drevesih, poleti na tleh. Je ena najbolj izrazitih stalnic, ki se premika le lokalno, kar je povezano z iskanjem hrane. Ogroža ga opuščanje tradicionalnega pašništva na planinah.	35.524	2.693	Stalno prisoten - velikost populacije 30 do 60 parov. Splošna ocena populacije je značilna. (SDF, 2020).
podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Južni del GGE Okrogolina, ki meji na južne obronke Snežnika.	Podhujka je peščeno in temno rjavo progasto obarvana ptica s kratkim kljunom in izredno širokimi usti. V času svatovanja se ponoči oglašja z brnenjem, podobnim zvoku majhnega motorja iz daljave. Prebiva v suhi, odprti pokrajini, ki je redko porasla z drevjem (npr. z borovci), na sončnih gozdnih robovih, v polpuščavah in stepah. V Sloveniji je gnezdilka osrednjega in JZ dela države. Gnezdo je na tleh, na odprtem ali v zavetju grmičevja. Hrani se z žuželkami, predvsem nočnimi metulji in hrošči, ki jih lovi v zraku. Je selivka, ki prezimuje v Afriki, vrne se aprila ali maja. Ogrožata jo pomanjkanje hrane zaradi uporabe pesticidov in izginjanje primerne gnezdišne habitata (termofilnih gozdov, grmišč z navadnim brinom, suhih travišč).	18.011	17	Velikost populacije 430 do 560 parov. Splošna ocena populacije je dobra. (SDF, 2020).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Najbolj primeren je južni del GGE Okrogolina, ki meji na južne obronke Snežnika.	V Sloveniji je redka gnezdilka JŽ dela države. Naseljuje tople, suhe kamnite predele, prepredene z gozdni in grmičevjem. Gnezdi na drevju (pogosto na borih), potrebuje pa tudi izpostavljena mesta za dober pregled nad okolico. Hrani se skoraj izključno s plazilci, med katerimi ima še posebej rad kače. Pogosto lovi lebde v zraku, lahko tudi s preže. Majhen plen ubije v zraku, večjega na tleh. Je selivka, vzhodne populacije prezimujejo v Indiji, zahodne pa v tropskem delu Afrike. Ogroža ga uničevanje gnezditvenega in prehranjevalnega habitata.	29.080	1.309	Slabše poznavanje populacije, ocenjena je na 1-3 pare (SDF, 2020).
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Najbolj primeren je južni del GGE Okrogolina, ki meji na južne obronke Snežnika.	Naseljuje odprte gozdove s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrliji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	54.927	2.696	Slabše poznavanje populacije, ocenjena je na 10 -15 parov. Splošna ocena populacije je dobra. (SDF, 2020).
belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Za belohrbtega detla so primerni predvsem rezervati (oz negospodarjeni sestoji) kjer je velik delež bukve in so v terminalni razvojni fazi (velik delež mrtvega lesa listavcev večjih dimenzij).	Belohrbti detel ima črne peruti, ki so gosto belo progaste brez večjih belih lis, na bokih so številne črne proge, trtica je bela, podrepno perje rdeče, samec pa ima tudi rdečo kapo. Prebiva v zrelih bukovo-jelovih gozdovih z veliko odmrlega, padlega drevja. Duplo si izteše v propadajoče drevo z mehkim lesom. Par ima velik teritorij. Hrani se pretežno z ličinkami lesnih hroščev na odmrlem drevju. Je stalnica in v Sloveniji zelo redka gnezdilka. Ogroža ga intenzivno gospodarjenje z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajočega drevja).	9.447	1.829	Stalno prisoten - velikost populacije 35 do 45 parov. Splošna ocena populacije je dobra. (SDF, 2020).
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Mešani in iglasti sestoji praviloma nad 800 m nadmorske višine z višjim deležem odmrlega in odmirajočega lesa.	Kot pove že njegovo ime, ima na nogah zgolj tri in ne štiri prste kot ostali detli, poleg tega pa je edini detel brez rdeče barve na telesu. Samec ima rumeno kapico. Prebiva v zrelih iglasti, najpogostejše smrekovih gozdovih z velikim deležem odmrlega drevja. Duplo izteše v mehki les propadajočega drevesa. Hrani se z žuželkami, ličinkami in odraslimi lesnimi hrošči, ki jih išče pod lubjem. Je stalnica in redka gnezdilka v Sloveniji. Ogrožen je zaradi intenzivnega gospodarjenja z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajočega drevja).	17.802	1.599	Stalno prisoten - velikost populacije 30 do 40 parov. Splošna ocena populacije je značilna. (SDF, 2020).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> V Sloveniji je splošno razširjena, isto velja za obravnavano GGE in celoten gozdni masiv Snežnika in Javornikov.	Je največja evropska žolna, obarvana povsem črno in z rdečo kapo. Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. Njen jezik je močno lepljiv, na konici pa ima 4-5 kaveljčkov, s katerimi lahko izza lubja potegne ličinke hroščev. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka. Zaenkrat ni ogrožena, njena evropska populacija je narasla.	51.044	2.696	Stalno prisoten - velikost populacije 100 do 160 parov. Splošna ocena populacije je značilna. (SDF, 2020).
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Iglast in jelovo-bukov gozd na višjih nadmorskih višinah s presvetlitvami in gozdnimi jasami.	Mali skovik je najmanjša evropska sova, malce večja od vrabca. Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jasami in posekami, praviloma v višjih legah. Gnezdo si naredi v duplu, ki ga je prejšnje leto iztesal veliki detel. Je stalnica, samec celo leto brani teritorij. Hrani se s pticami pevkami (meniški, škinkavci, čiški ipd.) in malimi sesalci, ki jih lovi predvsem v jutranjem in večernem mraku, lahko pa tudi čez dan. Plen lovi na zalogo in ga shranjuje, zlasti pozimi. V Sloveniji je redka gnezdilka gorskega sveta Alp, Pohorja in Dinaridov.	38.212	2.694	Stalno prisoten - velikost populacije 10 do 20 parov. Splošna ocena populacije je značilna. (SDF, 2020).
pivka (<i>Picus canus</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Redki in svetli gozdovi do 1300 metrov nadmorske višine	Naseljuje mešane in listnate gozdove, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.	44.615	2.694	Stalno prisoten - velikost populacije 60 do 100 parov. Splošna ocena populacije je značilna. (SDF, 2020).
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	<u>SI5000002 Snežnik – Pivka</u> Celoten gozdni prostor znotraj območja Natura 2000. Ustrezajo ji iglasti in mešani strukturirani gozdovi s suhimi drevesi in velikimi dupli	Kozača je velika sova z dolgim repom in rumenkastim kljunom. Gnezdi v zrelih jelovo-bukovih gozdovih z gozdnimi jasami in posekami v duplu ali na vrhu odlomljenega drevesa. Partnerska vez traja vse življenje, partnerja pa jo vzdržujeta celo leto. V Sloveniji gnezdi skoraj izključno na jugu države, v dinarskih gozdovih. Hrani se z malimi sesalci in pticami. Njena populacijska nihanja so močno vezana na nihanja glodavcev, v letih z malo glodavci ne gnezdi. Je stalnica s celoletnim prehranjevalnim teritorijem, ki ga mlade ptice vzpostavijo jeseni v letu izvalitve.	38.212	2.694	Stalno prisoten - velikost populacije 140 do 200 parov. Splošna ocena populacije je dobra. (SDF, 2020).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	SI5000002 Snežnik – Pivka V enoti ni evidentiranega nobenega rastišča, notranja cona v GGE Okrogline seže le na manjšem delu (območje Grčovca).	Divji petelin je naša največja koconoga kura. Samec ima temno zelene prsi, rjave peruti in rdečo nadočesno gubo, samica je varovalnih rjavih tonov. Samci se na rastiščih razkazujejo in tekmujejo s svatovskimi napevi, ki so mešanica klepanja, drobljenja in brušenja. En samec se pari z več samicami. Slednje same skrbijo za zarod. Gnezdo zgradijo na tleh v gostem kritju, pogosto ob deblu drevesa. Divji petelini so stalnice, ki v Sloveniji gnezdijo v zrelih iglastih in mešanih gozdovih gorskega sveta, prepredenih s posekami in jasami, na katerih je veliko plodonosnih rastlin. Potrebujemo tudi vodni vir in predel, kjer nabirajo kamenčke za prebavo (gastrolite). Prehranjujejo se skoraj izključno z rastlinami, pozimi so to iglice in poganjki, ki jih nabirajo na drevju, v času brez snežne odeje pa se hranijo na tleh z listi, poganjki, plodovi (borovnice, brusnice, mahovnice, barjanske kopišnice). Mladiči jedo tudi pajke in žuželke. Ogroža ga intenzivna sečnja, širjenje gozdnih monokultur, vznemirjanje s strani človeka, ponekod tudi nezakonit lov.	1.915	8	Stanje populacije divjega petelina v celotnem Dinarskem območju je slabo. V enoti ni evidentiranega nobenega rastišč. Stanje ocenjujemo kot slabo.

Klimatska funkcija

Funkcija gozda pomeni manjšanje hitrosti in spreminjanje smeri vetrov; vpliv na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje med plini v ozračju (proizvodnja kisika, skladiščenje ogljika v lesu in tleh). Poudarjeno klimatsko funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja ter kmetijske površine pred škodljivimi učinki vetra in mraza ter gozdovi na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki lahko povzročajo vetrolome ali deformirano rast gozdnega drevja.

V GGE Okrogline je opredeljeno samo eno območje s poudarjeno prvo stopnjo klimatske funkcije, to je območje počitniškega naselja Sviščaki (79,1 ha, 2,9 %). Ker je večina počitniških hišic postavljena v gozd, le-ta tu opravlja pomembno vlogo v uravnavanju mikroklima.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo vetrolome. V GGE Okrogline poteka približno 1.500 m širok pas z drugo stopnjo klimatske funkcije čez večji del GR Zatreb-Planinc in proti severozahodu skoraj do Okroglina. Pas s povprečno močnimi vetrovi poteka tudi čez ovršje Snežnika, v GGE Okrogline pa seže le v manjšem delu odsekov 4a in 4b. Druga stopnja klimatske funkcije se razteza na 750,67 ha oziroma na 27,4 % GGE.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi, saj ugodno vplivajo na klimo širšega območja.

2.2 Socialne funkcije gozdov

Higiensko-zdravstvena funkcija

- Higiensko-zdravstveno funkcijo imajo gozdovi v bližini strnjenih naselij in emisijskih virov. V GGE Okrogline smo ovrednotili samo tretjo stopnjo poudarjenosti te funkcije na celotni površini enote.

Rekreacijska funkcija

Funkcija gozda pomeni omogočanje aktivnosti, ki telesno ali duševno sproščajo in krepijo, vključno z nabiranjem gozdnih plodov za lastne potrebe. Poudarjeno rekreacijsko funkcijo imajo gozdovi z ustreznimi naravnimi danostmi, dostopnostjo in dosegljivostjo ter rekreacijsko infrastrukturo (poti, objekti).

Prva stopnja poudarjenosti obeh funkcij je najbolj izražena v širšem območju počitniškega naselja in smučišča na Sviščakih na površini 66,16 ha oziroma 2,4 % gozdnega prostora v GGE Okrogline. V tem predelu je tako rekreativcev kot turistov veliko, zlasti v poletnem času in v zimskem času, ob ugodnih snežnih razmerah. Na Sviščakih se ljudje zadržujejo več časa, podajajo pa se tudi v druge predele GGE Okroglina. Pri tem uporabljajo označene planinske pešpoti proti Snežniku ter Gozdno učno pot Sviščaki in sprehajalno pot »Pogled na Snežnik«. Ta funkcija se torej pojavlja ploskovno in linijsko – ob označenih pešpotih skozi gozdove.

Druga stopnja poudarjenosti rekreacijske funkcije je ovrednotena točkovno na območju planinskih (Sviščaki, Planinc) in gozdarske koče, ter linijsko na manj obljudenih planinskih potehna območju Grde drage.

Tretja stopnja je ovrednotena v vsem preostalem gozdnem prostoru v GGE.

Turistična funkcija

Funkcija gozda pomeni zadovoljevanje potreb obiskovalcev, ki zaradi oddiha ali razvedrila začasno spremenijo svoj kraj bivanja. Poudarjeno turistično funkcijo opravljajo gozdovi v okolici turističnih krajev, v katerih se nahajajo turistični objekti, turistične točke in znamenitosti ali po katerih se odvija turistično vodenje.

Zaradi prepletanja turistične z rekreacijsko dejavnostjo je turistična funkcija na območju GGE Okroglina ovrednotena enako kot rekreacijska funkcija.

Poučna funkcija

Funkcija gozda pomeni ozaveščanje in posredovanje znanj o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti. Poudarjeno poučno funkcijo imajo gozdovi, ki se uporabljajo kot učni prostor (gozdne učilnice), gozdovi, po katerih so speljane oziroma v katerih se nahajajo gozdne, naravoslovne, ipd. poti, učni in demonstracijski objekti za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja ipd.

Prva stopnja poudarjenosti poučne funkcije je v GGE Okrogline ovrednotena vzdolž Gozdne učne poti Sviščaki. Pot je dolga dobre 4 km, začne se na Sviščakih, preko smučišča se spusti v Grdo drago in se vrne na izhodiščno točko. Pot je zasnoval in napisal nekdanji, žal že pokojni revirni gozdar GGE Okrogline, Ivan Česnik. Prva stopnja poudarjenosti poučne funkcije je ovrednotena tudi vzdolž sprehajalne poti »Pogled na Snežnik«, ki je opremljena s poučno tablo. Vsako leto obe poti obiše veliko individualnih obiskovalcev.

Druge stopnje te funkcije je ovrednotena v gozdovih okrog počitniškega naselja Sviščaki na površini 79,1 ha ali 2,9 % gozdnega prostora. Tretja stopnja poudarjenosti pa je v vseh ostalih gozdovih.

Raziskovalna funkcija

Funkcija gozda pomeni načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi. Raziskovalno funkcijo imajo zlasti gozdovi, v katerih so postavljene raziskovalne ploskve, raziskovalni objekti, razne merilne naprave ipd. s katerimi v okviru raziskovalnih projektov ali programov upravljajo raziskovalne institucije

To funkcijo določamo le na prvi stopnji poudarjenosti. Opredeljena je v gozdnih rezervatih Zatreb-Planinc ter Snežnik. Slednji sega v GGE Okrogline le z majhnim delom. Površina raziskovalne funkcije 1. stopnje znaša 590,62 ha ali 21,6 % gozdnega prostora.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Funkcija gozda pomeni varovanje redkih, dragocenih, znamenitih ali drugih vrednih naravnih pojavov. Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot imajo gozdovi ali deli gozdov, ki imajo po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, status naravne vrednote, zavarovana območja ter izjemna drevesa v gozdnem prostoru.

Naravovarstvene vsebine, ki so podlaga za vrednotenje te funkcije, so povzete po Naravovarstvenih smernicah za GGN GGE Okrogline, ki jih je pripravil Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica. Podatki o izjemnih drevesih so povzeti iz evidence ZGS OE Postojna.

Na prvi stopnji poudarjenosti te funkcije v GGE Okrogline sta oba gozdna rezervata in vse naravne vrednote ekosistemsk zvrsti. To so mrzliščne doline s posebno gozdno in drugo vegetacijo. Prvo stopnjo imajo tudi vsa izjemna drevesa. Poleg doslej evidentiranih smo ob tokratni izdelavi načrta evidentirali še štiri izjemna drevesa v odsekih 3c, 18c in 19c. Vsa drevesa bodo predlagana Zavodu RS za varstvo narave, da jih uvrsti med predloge za naravne vrednote, zato zanje velja, da se jih ne seka ali kako drugače poškoduje.

Druga stopnja funkcije varovanja naravnih vrednot je določena na skoraj celotni preostali površini gozdnega prostora v GGE Okrogline, kjer se nahajajo geomorfološke in geološke naravne vrednote, ta prostor pa sodi tudi v vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame. Drugo stopnjo ima tudi vseh 44 jam v GGE Okrogline.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varstva naravnih vrednot ne določamo.

Pregled naravnih vrednot je predstavljen v spodnjih preglednicah, pregled jam v GGE Okrogline pa je v prilogi.

Preglednica 14: Pregled izjemnih dreves v GGE Okrogline

Ev. šte.*	Ime	Dr. vrsta	Obseg (cm)	Višina (m)	Lokacija
290	Smreka 1 v Mrzlih dolinah	smreka	353	32	33b
291	Smreka 5 v Mrzlih dolinah	smreka	219	29	33b
292	Smreka 2 v Mrzlih dolinah	smreka	168	29	33b
293	Bulasti javor nad Padežniško cesto	gorski javor	271	22	17b
383	Smreka 3 v Mrzlih dolinah	smreka	186	29	33b
384	Smreka 4 v Mrzlih dolinah	smreka	218		33b
385	Smreka 6 v Mrzlih dolinah	smreka	153		33b
386	Javor na križišču vlak	gorski javor	156	17	14d
413	Dve smrekovi mami 1	smreka			18c
414	Dve smrekovi mami 2	smreka			18c
415	Smreka pod Kapetanovo bajto	smreka			3c
416	Debela bukev pod Planincem	bukev			19c

*Iz evidence Izjemnih dreves ZGS, OE Postojna

Preglednica 15: Naravne vrednote v GGE Okrogline

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Stopnja poudarjenosti funkcije
1325V	Zatreb-Planinc	Dobro naravno ohranjen sestoj gorskega bukovega gozda in rušja na Snežniku (gozdni rezervat)	ekos	NVLP	1
293V	Snežnik	Širše območje vrha Snežnika z visoko ohranjenostjo gozdnega ekosistema in nahajališči ogroženih rastlinskih in živalskih vrst	geomorf, ekos, (bot), (zool)	NVDP	1
3039	Kosmate doline	Mrazišče na Snežniku	geomorf, bot, ekos	NVLP	1
3063	Medvedova dolina	Kraški dol, mrazišče na Snežniku	ekos, bot	NVLP	1
2610V	Črna draga	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP	1
2611V	Grda draga - mrazišče	Kraška globel - mrazišče s sledovi poledenitve na Snežniku	geomorf, bot	NVDP	1
2631	Mrzle doline	Dol, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP	
2639	Travni dolci	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP	1
2640	Lomove doline	Skupina treh kraško ledeniških globeli, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP	1
2641	Grčovec	Kraško ledeniška globel z mraziščem na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP	1
2616	Gregorjev dolec	Kraško ledeniška globel, mrazišče na Snežniku	geomorf, ekos	NVLP	1
2621	Dušanova skala	Skupina skalnih samotarjev pri Sviščakih na Snežniku	geomorf	NVLP	2
2613	Dušanova skala - kamnita miza	Kamnita miza pri Sviščakih na Snežniku	geomorf	NVLP	2
3061V	Snežnik - južni obronki	Južni narivni rob Snežnika med Ilirsko Bistrico in Zabičami	geol, geomorf, zool, bot, (hidr)	NVLP	2

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Stopnja poudarjenosti funkcije
2618	Snežnik - nahajališče fosilov	Nahajališče jurskih fosilov (Clypeina) na Snežniku	geol	NVLP	2
3064V	Sviščaki - morene Črnodolskega ledenika	Morene Črnodolskega ledenika pri Sviščakih na Snežniku	geol, geomorf	NVLP	2
3065V	Grda draga - morene	Morene ledenika v Grdi dragi pod vrhom Snežnika	geomorf, geol	NVDP	2

bot – botanična naravna vrednota; ekos – ekosistemska naravna vrednota; geol – geološka naravna vrednota; geomorf – geomorfološka površinska naravna vrednota; geomorfp – geomorfološka podzemeljska naravna vrednota; hidr – hidrološka naravna vrednota; zool – zoološka naravna vrednota; NVDP – naravna vrednota državnega pomena; NVLP – naravna vrednota lokalnega pomena

Preglednica 16: Zavarovana območja v GGE Okrogline

Zap. št.	Ime	Status	Uradna objava
1	Regijski park Škocjanske jame – vplivno območje	RP- vplivno območje	Zakon o regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96 in 46/14 – ZON-C)

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Funkcija gozda pomeni varstvo in ohranjanje območij ali objektov, ki so rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru. Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine imajo zlasti gozdovi ali njihovi deli, ki imajo po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, status kulturne dediščine, ali se nahajajo v njihovi neposredni okolici, ter ostanki ohranjenih tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi (npr. stelniki, panjevc, gaji, logi).

V GGE Okrogline sta dva objekta kulturne dediščine, in sicer kapelici, posvečeni različnim svetnikom. Gozdovi v njihovi neposredni okolici (premer 50 m) imajo drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine. V prejšnjem GGN GGE Okrogline so sicer navedene štiri kapelice, vendar so bili podatki o lokacijah nenatančni; dve od njih se namreč nahajata v sosednjih GGE.

Podatke o kulturni dediščini smo pridobili iz Registra kulturne dediščine. Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Nova Gorica je pristojen za spremljanje stanja in izdajo kulturnovarstvenih pogojev ob morebitnih posegih v neposredno okolico kapelic oziroma pri njihovi obnovi.

Preglednica 17: Pregled objektov kulturne dediščine poudarjenosti v GGE Okrogline

EŠD (ID)	Objekt kulturne dediščine	Režim	Odsek
19243	Snežnik - Kapelica sv. Kozme in Damijana	dediščina	17b
24645	Snežnik - Kapelica sv. Gabrijela	dediščina	12a

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine ne določamo.

Estetska funkcija

Funkcija gozda pomeni omogočanje doživljanja skladnosti likovnih in funkcionalnih prvin v krajini. Poudarjeno estetsko funkcijo imajo predvsem z estetskega vidika edinstveni/ posebni gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih, ki urejajo prostor, ter območjih kulturne krajine po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, v območjih krajinske pestrosti po

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

predpisih, ki urejajo ohranjanje narave ter gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali drugih vizualno motečih elementov v krajini

Prvo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije imajo gozdovi na območju Sviščakov na površini 66,16 ha ali 2,4 % gozdnega prostora.

Drugo stopnjo poudarjenosti estetske funkcije imajo (točkovno) gozdovi v okolici kulturnih spomenikov (dve kapelici ter gozdovi na območju naravne vrednote kamnita miza - Dušanova skala.

Tretje stopnje poudarjenosti estetske funkcije ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije gozdov

Lesnoproizvodna funkcija

Funkcija gozda pomeni proizvodnjo nadzemne lesne mase, ki jo je možno gospodarsko izkoriščati. Poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi z nadpovprečno rastnostjo na rastiščih z nadpovprečno proizvodno zmogljivostjo.

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje ima 1.791,07 ha gozdov (65,4 %) v GGE Okrogline, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Druga stopnja lesnoproizvodne funkcije v GGE Okrogline ni določena.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar oziroma, v GGE Okrogline, vsi varovalni gozdovi (93,38 ha ali 3,4 %).

Stopnje poudarjenosti lesnoproizvodne funkcije določamo gozdnim površinam, razen predelom, ki so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdnih rezervatih razglašeni kot gozdni rezervati in ki so s soglasjem lastnikov določeni kot predeli prepuščeni naravnemu razvoju - ekocelice. Površina gozdov brez lesnoproizvodne funkcije je 779,60 ha (28,5 %).

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Funkcija gozda pomeni izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda, z izjemo divjadi in rekreativne rabe gozdov, ki se lahko pojavijo na trgu. Poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo zlasti gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski objekti, gozdovi, kjer se intenzivno odvija stelarjenje, čebelja paša, pridobivanje smole in drevesnih sokov, pridobivanje okrasnega drevja, izkoriščanje sečnih ostankov, ipd. če so ti proizvodi predmet prodaje ali nadaljnje dodelave in niso namenjeni le lastni uporabi.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo gozdni semenski sestoji s površino 122,53 ha (4,5 % površine gozdov v GGE Okrogline).

Drugo stopnjo te funkcije v GGO ima 23,89 ha ali 0,9 % gozdnega prostora in sicer v sestojih, ki so ugodni za čebeljo pašo.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Lovnogospodarska funkcija

Funkcija gozda pomeni gospodarjenje s populacijami divjadi. Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo zlasti gozdovi oziroma gozdni prostor v lovni oborah. Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo tudi predeli okoli rukališč, krmišč, krmnih njiv ter predeli, kjer se intenzivno izvaja lovni turizem.

Prvo stopnjo poudarjenosti lovnogospodarske funkcije imajo gozdovi, ki so do 200 m oddaljeni od zimskih krmišč. Prav tako je poudarjena v predelih rukališč. V GGE Okrogline so tako ovrednotena območja v Grdi dragi, na Peščin in na Kozari, ki skupaj obsegajo 92,24 ha oz. 3,4 % enote.

Druga stopnja poudarjenosti lovnogospodarske je izločena na območju LPN Jelen Snežnik, kjer se intenzivno izvaja lovni turizem, ter zajema 2.029,83 ha ali 74,2 % gozdnega prostora – izvzeti so gozdovi v obeh gozdnih rezervatih.

Tretje stopnje poudarjenosti lovnogospodarske funkcije ne določamo.

Kratek povzetek stanja

V območju strnjenih gozdov prevladuje lesnoproizvodna funkcija na prvi stopnji, saj imajo gozdovi tu visoko proizvodno sposobnost. Območja, pomembna za živalski svet, imajo poudarjeno biotopsko funkcijo. Predvsem gre tu za območja, ki so pomembna za vrste in habitatne tipe, ki jih varujemo v območjih Natura 2000, poleg tega pa še za košene laze, ekocelice, mirne cone, zimovališča, brloge, jame in kaluže. Ves strnjen gozdni kompleks ima zaradi EPO in Natura 2000 biotopsko funkcijo poudarjeno na drugi stopnji, zaradi karbonatne matične kamnine je na celotni GGE hidrološka funkcija vsaj na drugi stopnji. Klimatska funkcija je poudarjena na 1. stopnji na širšem območju Sviščakov.

Socialne funkcije so prisotne na prvi stopnji v na območjih gozdnih rezervatov in pomembnejših naravnih vrednot, vključno z jamami. Rekreatijska, turistična, estetska in poučna funkcija so poudarjene predvsem na širšem območju Sviščakov ter ob očnih in planinskih poteh. Točkovno so socialne funkcije poudarjene tudi v okolici in izjemnih dreves.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE Okrogline je 2.664,05 ha gozdov, od tega je večina, natančneje 71,2 % večnamenskih gozdov.

Površina gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, oziroma gozdov v gozdnih rezervatih, znaša 563,82 ha, kar je 21,2 % gozdov v GGE. V to kategorijo sodi torej večji del gozdnega rezervata Zatreb-Planinc (572,88 ha), manjši del tega rezervata je še v GGE Gomance. Na skrajnem severovzhodnem delu GGE Okrogline seže v najobsežnejši gozdni rezervat v Sloveniji: Snežnik Ždrocle, v katerega prispeva 17,73 ha.

Gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, je le dobrih 16 ha, kar predstavlja 0,6 % gozdov enote. To so gozdovi na območju Sviščakov, ki so bili razglašeni kot gozdovi s posebnim namenom z Odločbo Skupščine občine Ilirska Bistrica št. 321-3/72-4/5, leta 1973. Čeprav je delež te kategorije gozdov majhen, je njihova pomembnost velika, saj gre za gozdove v neposredni okolici izletniške točke in počitniškega naselja Sviščaki, kjer je vse leto veliko obiskovalcev.

Varovalnih gozdov je dobrih 188 ha ali 7 %. Tudi ti gozdovi so bili razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005, 91/2010).

Preglednica 18/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	0,48	1.893,93	1,38	1.895,79
Gpn, ukrepi so dovoljeni	0,23	1,25	14,73	16,21
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	563,82	0,00	563,82
Varovalni gozdovi	0,00	188,23	0,00	188,23
Skupaj	0,71	2.647,23	16,11	2.664,05

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25.000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

V spodnji preglednici so prikazane površine in deleži rastiščnih tipov po rastiščno-gojitvenih razredih in kategorijah gozdov. V skladu z navodili so uporabljena poenotena imena rastiščnih tipov, ki so bila usklajena v postopkih priprave območnih gozdnogospodarskih načrtov 2021-2030.

Preglednica 19/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
Smrekovi gozdovi v mraziščih (116)	63300-Primorsko gorsko bukovje	9,61	4,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	5,13	2,6
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,07	0,5
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	16,30	8,4
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	22,28	11,4
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	140,36	72,1
Skupaj RGR 116		194,75	100,0
Primorsko gorsko bukovje (120)	59310-Primorsko bukovje	58,59	17,6
	63300-Primorsko gorsko bukovje	198,71	59,6
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	25,82	7,7
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	26,95	8,1
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	21,45	6,4
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	2,01	0,6
Skupaj RGR 120		333,53	100,0

OPIS STANJA GOZDOV

Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege) (121)	63300-Primorsko gorsko bukovje	17,93	4,3
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	37,66	8,9
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	17,69	4,2
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	75,75	18,0
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	257,18	61,0
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	14,76	3,5
	70300-Dinarsko ruševje	0,73	0,2
Skupaj RGR 121		421,70	100,0
Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege) (122)	63300-Primorsko gorsko bukovje	7,82	1,0
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	84,89	10,9
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	5,01	0,6
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	209,11	26,8
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	461,94	59,3
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	7,77	1,0
	70300-Dinarsko ruševje	2,98	0,4
Skupaj RGR 122		779,52	100,0
Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč (131)	63300-Primorsko gorsko bukovje	6,27	3,8
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	10,87	6,5
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	9,23	5,6
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	59,06	35,5
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	70,88	42,6
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	9,98	6,0
Skupaj RGR 131		166,29	100,0
VECNAMENSKI GOZDOVI		1.895,79	100,0
Gozdovi za ostale naloge (71)	63300-Primorsko gorsko bukovje	0,85	5,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	1,49	9,2
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	4,84	29,9
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	9,03	55,7
Skupaj RGR 71		16,21	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		16,21	100,0
Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov (69)	59310-Primorsko bukovje	3,43	0,6
	63300-Primorsko gorsko bukovje	7,23	1,3
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	27,51	4,9
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	5,10	0,9
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	202,85	36,0
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	275,49	48,9
	69200-Dinarsko mraziščno smrekovje	36,35	6,4
	70300-Dinarsko ruševje	5,86	1,0
Skupaj RGR 69		563,82	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		563,82	100,0
Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (65)	59310-Primorsko bukovje	10,16	5,4
	63300-Primorsko gorsko bukovje	9,65	5,1
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	11,54	6,1
	66110-Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	2,82	1,5
	68214-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	73,75	39,2
	68215-Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	73,54	39,1
	70300-Dinarsko ruševje	6,77	3,6
Skupaj RGR 65		188,23	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		188,23	100,0
Skupaj vsi gozdovi		2.664,05	100,0

3.2 Lesna zaloga

Skupna povprečna lesna zaloga gozdov v GGE Okrogline znaša 313,6 m³/ha. Delež iglavcev (5,7 %) je nekoliko nižji kot pred desetletjem, delež listavcev (74,3 %) pa se je povečal za nekaj več kot eno odstotno točko in sicer predvsem na račun bukve, ki izrazito prevladuje z 69,8 %. Na drugem mestu je smreka z 18,0 %, delež jelke se je zmanjšal z 8,5 % na sedanjih 7,6 %. Med ostalimi iglavci so zelo majhni deleži črnega bora in rušja. Skupino plemenitih listavcev tvori skoraj v celoti gorski javor, ki ga je 4,6 %. Opaženih je bilo nekaj posameznih dreves velikega jesena. Med ostalimi listavci je največ jerebike in mokovca.

Preglednica 20: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih

Deb. razred	Lesna zaloga (m ³)			Tekoči letni prirastek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
I	8.298	65.489	73.788	456	2.168	2.624
II	18.327	165.669	183.996	535	3.386	3.921
III	36.743	210.751	247.493	753	3.148	3.902
IV	53.091	129.188	182.279	848	1.489	2.338
V	98.202	49.732	147.935	1.072	376	1.448
Skupaj	214.661	620.830	835.491	3.664	10.567	14.232

Razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih je pri smreki in jelki skoraj enaka kot pred desetletjem, najvišji delež lesne zaloge je v V. debelinskem razredu. Težišče pri borih se je premaknilo iz I. debelinskega razreda v II. debelinski razred. Pri listavcih je razporeditev po debelinskih razredih bolj uravnotežena. Tako bukev kot plemeniti listavci imajo dobro tretjino lesne zaloge v III. debelinskem razredu in petino, oz. četrtino v IV. debelinskem razredu.

Primerjava deležev drevesnih vrst v I. in II. debelinskem razredu pa kaže, da se bodo v prihodnje gozdovi razvijali v smeri povečevanja deleža lesne zaloge listavcev (89 %) in zniževanja deleža iglavcev (11 % v prvih dveh debelinskih razredih), v kolikor ne bo z ustreznim gospodarjenjem zagotovljeno pomlajevanje in vraščanje iglavcev.

Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,9	8,5	16,6	23,4	47,6	56,6	18,0
Jelka	3,8	8,5	18,2	27,9	41,6	23,9	7,6
Bor	9,9	53,6	36,5	0,0	0,0	0,1	0,0
Ostali igl.	9,8	39,1	51,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	10,7	27,0	34,0	20,5	7,8	218,5	69,8
Pl. Ist.	7,8	22,0	34,0	25,6	10,6	14,5	4,6
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,9	8,5	17,1	24,7	45,8	80,6	25,7
Listavci	10,5	26,7	34,0	20,8	8,0	233,0	74,3
Skupaj	8,8	22,0	29,7	21,8	17,7	313,6	100,0

Rastiščni potencial vseh gozdov v GGE Okrogline je 6,0 m³/ha/leto, če upoštevamo le večnamenske gozdove pa je 6,1 m³/ha/leto. Dejanska lesna zaloga v večnamenskih gozdovih dosega 94,1 % ciljne lesne zaloge, prirastek pa 89,2 % rastiščnega potenciala. V primerjavi s stanjem v letu 2013, je sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala boljša, saj sta večja tako lesna zaloga kot prirastek.

Preglednica 22/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

OPIS STANJA GOZDOV

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozd lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	214.661	65	213.022	1.574
	m ³ /ha	80,6	91,5	80,5	97,6
Listavci	m ³	620.830	188	616.431	4.211
	m ³ /ha	233,0	264,8	232,8	261,3
Skupaj	m³	835.491	253	829.453	5.785
	m ³ /ha	313,6	356,3	313,3	358,9

Zaradi zelo majhnega deleža gozdov v lasti lokalne skupnosti in zasebnih gozdov, pregled po lastniških kategorijah ne daje zelo pomembnih informacij. Ugotovimo lahko, da je hektarska lesna zaloga iglavcev in listavcev nekoliko nižja v državnih gozdovih kot v občinskih in zasebnih gozdovih. Stanje je pričakovano, saj so bili v preteklosti ukrepi na območju gozdov s posebnim namenom, ki so sedaj občinski, manj intenzivni.

Preglednica 23: Vrast v GGE Okrogline v obdobju 2013 - 2022

Drevesna vrsta	Število dreves		Količina lesa		Sedanja LZ (delež v %)
	Dreves/ha	%	m ³ /ha	%	
Smreka	8,1	14,2	0,48	18,2	18,0
Jelka	3,3	5,8	0,12	4,5	7,6
Bukev	45,8	80,1	2,04	77,3	69,8
Iglavci	11,4	19,9	0,60	22,7	25,7
Listavci	45,8	80,1	2,04	77,3	74,3
Skupaj	57,2	100	2,46	100	100

Meritve SVP so pokazale, da je v zadnjem desetletju v večnamenskih gozdovih v GGE Okrogline meritveni prag preraslo 108.439 dreves oziroma 57,2 dreves/ha, kar predstavlja vrast 5.005 m³ lesa (0,80 % sedanje lesne zaloge), oziroma 2,64 m³/ha. V istem obdobju je bilo v večnamenskih gozdovih posekano 55,8 dreves/ha (7,8 dreves/ha iglavcev in 48 dreves/ha listavcev) ter je odmrlo še 14,1 dreves/ha (3,5 dreves/ha iglavcev in 10,6 dreves/ha listavcev). Skupaj je v zadnjem desetletju v GGE Okrogline umanjalo (posekana in odmrlo) 69,9 dreves/ha (11,3 dreves/ha iglavcev in 58,6 dreves/ha listavcev). Pri iglavcih je število vraslih dreves skoraj enako vsoti posekanih in odmrlih dreves, pri listavcih pa je število vraslih dreves občutno manjše v primerjavi z vsoto posekanih in odmrlih.

Ker je minimalni pogoj za zagotovitev trajnosti gozdov dolgoročno vsaj enaka vrast dreves v primerjavi z vsoto poseka in odmrlih dreves, bo potrebno v prihodnje z ustreznim obsegom gojitvenih del in obnove gozdov zagotoviti hitrejšo vraščanje dreves preko meritvenega praga.

Mnogo bolj kot sama količina vrasti je problematična struktura vrasti po drevesnih vrstah. V gornji preglednici navajamo strukturo vrasti po drevesnih vrstah po številu dreves in po lesni zalogi in primerjava le-te s sedanjo drevesno sestavo lesne zaloge v GGE Okrogline. Predvidevamo, da bo drevesna sestava te vrasti, ko bodo ta vrasla drevesa prerasla v odrasle sestoje, kar se bo zgodilo čez 50 – 70 let, nekje med sedanjo strukturo po deležu v številu dreves in sedanjo strukturo po deležu v lesni zalogi. Na ta delež lahko do določene mere vpliva tudi bodoča nega teh sestojev s pospeševanjem določene drevesne vrste na račun druge drevesne vrste. Vendar kakorkoli obrnemo, to kar nakazuje sedanja drevesna sestava vrasti kaže na to, da bo že čez nekaj desetletij v GGE Okrogline delež jelke prepolovljen glede na sedanje stanje, manjši bo tudi delež smreke, oboje na račun povečanega deleža bukve.

Sedanja drevesna sestava vrasti v GGE Okrogline je prvenstveno posledica dosedanjega upravljanja z divjadjo na tem območju v zadnjih desetletjih (obžiranje jelke) in povečanega obsega sečnje jelk (preseganje načrtovanega možnega poseka) v zadnjih dvajsetih letih. Noben načrt za gospodarjenje z gozdom v GGE Okrogline ni predvideval take drevesne sestave pri obnovi gozda kot jo izkazuje vrast. Tako spremenjeni gozdovi pa bodo v prihodnosti bistveno manj vrstno pestri in s tem biotsko

OPIS STANJA GOZDOV

manj stabilni ter s tem bolj podvrženi raznim negativnim dejavnikom (ujme, suša, delovanje škodljivih organizmov).

3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge

V večnamenskih gozdovih (1.896 ha, 71 % površine GGE) smo lesno zalogo ugotavljali z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP). V RGR 116 in 131 je postavljena 5 ha mreža SVP. V smeri S-J so ploskve postavljene na razdalji 200 m, v smeri V-Z pa na razdalji 250 m. V ostalih večnamenskih RGR je mreža SVP 10 hektarska. Razdalja med njimi je v smeri S-J 200 m, v smeri V-Z pa 500 m.

Točke so na terenu označene trajno s količki. Na ploskvi se izmeri v prsni višini v notranjem krogu s horizontalnim polmerom 7,98 m (na površini 2 arov) vse drevje nad meritvenim pragom. V zunanjem krogu, ki ima horizontalni polmer 12,61 m (in površino 5 arov) pa le tisto nad 30 cm prsnega premera. Lesna zaloga se izračuna na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev.

Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so podatki, pridobljeni na SVP. Lesna zaloga je izračunana na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev. Razporeditev lesne zaloge na odseke v okviru RGR je popravljena z lesno zalogo sestojev, ki je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu. Povprečna lesna zaloga v gozdovih, kjer so bile izvedene meritve na SVP (večnamenski gozdovi) znaša 328 m³/ha.

Lesna zaloga v vseh ostalih gozdovih (RGR 65, 69 in 71) je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu. Okularno je bila določena tudi razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih. Površina teh gozdov je 767 ha ali 29 % GGE Okrogline. Povprečna lesna zaloga v navedenih gozdovih znaša 255 m³/ha. Nižja povprečna lesna zaloga v primerjavi z večnamenskimi gozdovi je pričakovana, saj gre v pretežni meri za gozdove na najbolj ekstremnih rastiščih, skalovitih tleh in na višjih nadmorskih višinah.

Preglednica 24/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+E (%) po RGR	+E (%) po strat
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
116	Smrekovi gozdovi v mraziščih	194,78	430,1	39	12,7	0,0
120	Primorsko gorsko bukovje	333,55	326,7	37	9,8	0,0
121	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	421,65	317,6	44	12,5	0,0
122	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege)	779,47	295,2	74	9,8	0,0
131	Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč (131)	166,28	389,1	35	14,4	0,0
Skupaj		1.895,73	341,9	229	5,5	0,0
OKULARNA OCENA						
65	Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (65)	188,25	232,3	0	0,0	0,0
69	Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov (69)	563,83	291,4	0	0,0	0,0
71	Gozdovi za ostale naloge (71)	16,22	360,3	0	0,0	0,0
Skupaj						

V večnamenskih gozdovih GGE sta bila merjena lesna zaloga in prirastek na 229 stalnih vzorčnih ploskvah. Gre za drugo ponovljeno meritev na 229 ploskvah, novih ploskev pa ob tokratni meritvi ni bilo postavljenih. Za GGN GGE 2003-2012 je bila lesna zaloga ugotovljena na podlagi meritev 264 SVP.

Vzorčna napaka 5,5 % za GGE se nanaša samo na gozdove, kjer je bila lesna zaloga ocenjena s pomočjo SVP. Omenjena vzorčna napaka (ob 5 % tveganju) je izračunana kot napaka stratificiranega vzorčenja pri čemer je stratum razvojna faza oz. zgradba gozda znotraj RGR. Vzorčna napaka je

OPIS STANJA GOZDOV

odvisna od velikost RGR in homogenosti stratuma, zato je le-ta večja v manjših RGR, saj je tam manj ploskev in so stratumi praviloma manj homogeni.

Na SVP so bili pridobljeni naslednji podatki o drevesni sestavi: bukev (54,2 %), smreka (32,3 %), jelka (10,4 %), gorski javor (4,8 %) in vrste, ki so prisotne z manj kot odstotkom: mokovec, jerebika in veliki jesen.

3.2.2 Način ugotavljanja tarif

Tarife so v tem ureditvenem obdobju izračunane na novo, pri čemer oblike tarif nismo spreminjali. Podlaga za prevedbo je bila izmera 896 drevesnih višin na SVP. Za posamezni RGR v večnamenskih gozdovih smo tarifo preverili za posamezno drevesno vrsto oziroma skupino drevesnih vrst tako, da smo najprej drevesom, katerim smo izmerili višino, izračunali volumen po veljavnih tarifah in prsnem premeru ugotovljenem pri zadnji meritvi, nato pa za ista drevesa izračunali volumen še po dvovhodnih deblovnica in primerjali dobljene rezultate. Tarife smo spreminjali za vse odseke znotraj RGR enako. Če sta se volumna razlikovala za 5 – 9 %, smo tarife spremenili za pol tarifnega razreda, pri razliki 10 – 14 % za cel tarifni razred in tako naprej. Tarife za RGR 65, 69 in 71, v katerih ni bilo izvedenih meritev SVP in višin dreves, pa smo določili na podlagi tistega RGR večnamenskih gozdov, ki najbolj ustreza rastiščnim razmeram v navedenih RGR.

Na nivoju posameznih RGR so se tarife spremenile takole:

Preglednica 25: Spremembe tarif po drevesnih vrstah

RGR	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	O. t. list.	M. list.
65	+ 0,5	- 1,0	0	0	- 0,5	0	0
69	0	0	0	0	0	0	0
71	0	- 1,0	0	0	+ 0,5	0	0
116	0	- 0,5	0	+ 1,0	+ 1,0	0	0
120	+ 1,0	0	0	0	+ 0,5	0	0
121	0	- 1,0	0	0	+ 0,5	0	0
122	+ 0,5	- 1,0	0	0	- 0,5	0	0
131	+ 0,5	+ 0,5	0	0	0	0	0

- zmanjšanje tarife, + povečanje tarife; 0,5 sprememba za pol tarifnega razreda, 1,0 sprememba za en tarifni razred....

Nove tarife so v skupnem prinesle dvig lesne zaloge iglavcev za 2,5 %, listavcev za 2,6 % in skupaj za 2,6 %.

Pregled novih tarif po odsekih je v Prilogi I.

3.3 Prirastek

V GGE Okrogline znaša povprečni letni tekoči prirastek 5,34 m³/ha. Prirastek iglavcev predstavlja le četrtno skupnega prirastka in je najvišji v četrtem in petem debelinskem razredu. Prirastek listavcev je najvišji v drugem in tretjem debelinskem razredu. Razporeditev prirastko po debelinskih razredih je zelo podobna vrednostim v preteklem desetletju.

Glede na lesno zalogo po posameznih debelinskih razredih je prirastek relativno najvišji v prvem debelinskem razredu (3,5 %) in z debelino upada. Listavci v absolutnem priraščajo bolje od iglavcev, v deležu glede na lesno zalogo pa iglavci priraščajo bolje v vseh debelinskih razredih.

Preglednica 26/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

OPIS STANJA GOZDOV

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,17	0,20	0,28	0,32	0,40	1,37	25,7
Listavci	0,81	1,27	1,18	0,56	0,14	3,97	74,3
Skupaj:	0,98	1,47	1,46	0,88	0,54	5,34	100,0

Iz spodnje preglednice je razvidno, da so vrednosti prirastka pri iglavcih in pri listavcih najvišje v gozdovih lokalnih skupnosti, pa tudi v zasebnih gozdovih.

Preglednica 27/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	3.664	1	3.621	42
	m ³ /ha	1,38	1,77	1,37	2,59
Listavci	m ³	10.567	3	10.496	69
	m ³ /ha	3,96	3,92	3,96	4,26
Skupaj	m³	14.232	4	14.117	110
	m ³ /ha	5,34	5,69	5,33	6,85

Primerjava med RGR pokaže, da je prirastek največji v RGR 71 – Gozdovi za ostale naloge, ki predstavlja le dobrega pol odstotka gozdov v enoti. Med večnamenskimi gozdovi ima največji prirastek RGR 116 – Smrekovi gozdovi v mraziščih, kjer večji del prirastka prispevajo iglavci (5,93 m³/ha/leto), skupaj 6,72 m³/ha/leto. Najvišji prirastek listavcev (4,60 m³/ha/leto) je v RGR 122 – Dinarsko zgornjegorsko bukove s pl. zlatice – slabše lege, kjer pa je zaradi slabšega prirastka iglavcev (0,42 m³/ha/leto) tudi najmanjši skupen prirastek med večnamenskimi RGR (5,02 m³/ha/leto).

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

V GGE Okrogline so se že tretjič izvajale meritve lesne zaloge in prirastka na SVP. Prirastek smo ugotovili s pomočjo ponovljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in sicer tako, da smo po skupinah drevesnih vrst znotraj RGR ugotavljali najprej količinski prirastek za vsa drevesa, ki so bila korektno izmerjena pri obeh meritvah. Nato smo tem drevesom ugotovili % prirastka po Presslerju in z regresijsko analizo izračunali prirastni niz na podlagi premera dreves pri prejšnji meritvi. S temi prirastnimi nizi smo potem na podlagi drevesne in debelinske strukture gozdov ugotovljene pri tretji meritvi (2022) izračunali tekoči prirastek za obdobje 2023-2032. Pri izračunu tekočega prirastka med dvema meritvama smo uporabili tarife iz leta 2013.

Prirastni nizi so v Prilogi I.

3.4 Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Podatke o razvojnih fazah smo zbrali iz terenskih opisov sestojev, pri čemer smo si pomagali z digitalnimi ortofoto posnetki (DOF), izdelanimi na osnovi aero-posnetkov posnetih spomladi 2020, na katerih je drevje še pred olistanjem. Podatki o srednjem premeru dreves in vzorčni napaki izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah. Posamezni SVP je bila pripisana tista razvojna faza oziroma zgradba sestoja, kakršna je bila določena pri opisih sestojev za območje, v katerem se nahaja SVP.

V GGE Okrogline izrazito prevladujejo debeljaki s 56,3 %. Dobra petina je drogovnjakov, sestojev v obnovi pa skoraj 11,6 %. Mladovja je le 3 %, kar je skoraj enako kot v preteklem desetletju. Raznomernih sestojev je dobrih 7 %, nekaj malega pa je grmičavega gozda, kamor smo uvrstili sestoje ruševja v območju gozdnih rezervatov.

OPIS STANJA GOZDOV

V razvojnih fazah od mladovja do sestojev v obnovi prevladuje bukev. V mladovjih in pomlajencih je njen delež nad 80 %, v drogovnjakih celo 90 %. V skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih so deleži glavnih drevesni vrst najbolj enakomerni, 41 % je smreke, 23 % jelke in 33 % bukve; preostale 3 % predstavlja gorski javor. Na bukovih rastiščih v debeljakih prav tako prevladuje bukev, na smrekovih rastiščih v mraziščnih dolinah pa v drogovnjakih, debeljakih in v raznomernih sestojih prevladuje smreka, primešana pa ji je tudi jelka. Jelka se najpogosteje pojavlja v mešanih sestojih na obrobjih mrazišč, kjer je najpogostejša raznomerna zgradba.

Preglednica 28/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova*							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha		%	cm
Mladovje	79,92	3,0								1	-	11
Drogovnjak	568,86	21,4	7,83	1,4	11,9	57,1	29,1	1,9	229,8	32	15,7	19
Debeljak	1.501,87	56,3	126,19	8,4	9,9	37,5	48,1	4,5	357,4	120	6,2	29
Sestoj v obnovi	308,00	11,6	191,44	62,2	40,5	47,5	11,9	0,1	278,7	75	9,6	26
Raznomerno (ps-šp)	90,85	3,4	33,45	36,8	64,4	33,1	2,5	0,0	413,8	-	-	-
Raznomerno (sk-gnz)	103,85	3,9	29,97	28,9	31,3	61,0	7,7	0,0	400,0	1	-	23
Grmičav gozd	10,68	0,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	47,8	-	-	-
Skupaj	2.664,03	100,0	388,88	14,6						229	5,5	25

Opomba: Podatki v zadnjih treh stolpcih preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

* Zasnova: 1 – bogata, 2 – dobra, 3 – pomanjkljiva, 4 – slaba

Srednji premer dreves je največji v debeljakih, kjer je tako zaradi precejšnjega števila tanjših, nedominantnih dreves kot zaradi odsotnosti zelo debelih dreves, kar je pogojeno z zahtevnimi rastišči na višjih nadmorskih višinah, v povprečju pod 30 cm. Podobno je v pomlajencih. V drogovnjakih je srednji premer dreves 19 cm, v raznomernih sestojih pa 23 cm.

Poleg razvojne faze mladovja je podmladek prisoten še na 14,6 % površine GGE v drugih razvojnih fazah in zgradbah sestojev. Površin s prisotnim podmladkom je dobrih 40 ha več kot v preteklem desetletju, predvsem na račun povečanega obsega sestojev v obnovi. Prevladuje podmladek z dobro zasnovo, razen v debeljakih, kjer je skoraj polovica podmladka s pomanjkljivo zasnovo. V posamično do šopasto raznomernih sestojih ima podmladek večinoma bogato zasnovo.

Preglednica 29/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	47,40	35,25	0,00	273,73	0,00	32,03	0,05	0,42	388,88
%	12,19	9,06	0,00	70,39	0,00	8,24	0,01	0,11	100,00

V podmladku močno prevladuje bukev (70,4 %), bistveno manj je smreke (12,2 %) in jelke (9 %). Še manj je plemenitih listavcev (8,2 %). Zelo malo je drugih trdih in mehkih listavcev (skupaj 0,12 %). Največja težava je v majhnem odstotku jelke v podmladku in mladovju, ki ga je bistveno premalo glede na rastišča v tej GGE.

Preglednica 30/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova ¹ (%)				Negovanost ² (%)				Sklep ³ (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	79,92	18,0	69,9	10,2	1,9	24,2	41,4	34,4	0,0	54,5	10,9	17,6	17,0
Drogovnjak	568,86	23,7	37,8	34,7	3,8	18,6	31,2	50,2	0,0	75,6	23,1	1,2	0,1
Debeljak	1.501,87					53,4	11,9	34,6	0,1	12,3	41,2	34,0	12,5
Sestoj v obnovi	308,00					73,6	20,2	5,5	0,7				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	90,85					54,7	37,9	7,4	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	103,85					61,4	33,5	5,1	0,0				
Panjevec	0,00												

OPIS STANJA GOZDOV

Grmičav gozd	10,68												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	2.664,03												

¹ Zasnova: 1 – bogata, 2 – dobra, 3 – pomanjkljiva, 4 - slaba

² Negovanost: 1 – negovan s., 2 – pomanjkljivo negovan, 3 – nenegovan, 4 – nenegovan ogrožen s.

³ Sklep: 1 – tesen, 2 – normalen, 3 – rahel, 4 - vrzelast

Po opažanjih s terena je podmladek gorskega javorja skoraj v celoti do višine 30 cm – le izjemoma uspejo osebkovi gorskega javorja prerasti to višino in višino 150 cm, ko niso več izpostavljeni objednanju rastlinojedih parkljarjev.

V razvojni fazi mladovja prevladujejo sestoji z dobro zasnovjo. Manj ugodno je stanje v pogledu sklepa, saj ima dobra tretjina mladovja rahel sklep.

Med drogovnjaki ima dobra tretjina dobro zasnovjo, prav tako tretjina pomanjkljivo zasnovjo. Drogovnjakov z bogato zasnovjo je le 23 %. Po drugi strani pa je kar polovica drogovnjakov nenegovanih in še 31 % pomanjkljivo negovanih ter kar 75,6 % drogovnjakov s tesnim sklepom.

Debeljaki so večinoma negovani (53 %) in z normalnim sklepom (41 %), je pa kar 12,5 % debeljakov s pretrganim sklepom.

3.5 Tipi sestojev

Gozdovi GGE Okrogline so bili pregledani in opisani na terenu s pomočjo DOF-ov, razen gozdov v GR Zatreb-Planinc, kjer smo zaradi varčevanja pri stroških za terensko delo kot podlago za opise sestojev uporabili predvsem DOF-e. Delo so izvedli trije opisovalci, ki so skupaj določili 928 gozdnih sestojev s povprečno površino 2,87 ha.

V enoti z 71 % deležem izrazito prevladujejo bukovi gozdovi, 4,2 % pa je drugih pretežno listnatih gozdov, prav tako s prevladujočim deležem bukve, a jo je nekoliko manj kot 75 %, več pa je gorskega javorja in drugih listavcev, tako da njihov skupni delež znaša vsaj 75 %. 4 % je mešanih, jelovo-bukovih gozdov in 2 % smrekovo-bukovih gozdov. Ti gozdovi poraščajo predvsem obrobja mraziščnih dolov in vrtač, kjer so prisotni tudi mešani gozdovi smreke, jelke in bukve, zajeti v tipu »drugi gozdovi iglavcev in listavcev«. Pretežno jelovih gozdov je le za vzorec, 8,6 % pa je smrekovih gozdov v mraziščih.

V primerjavi s preteklim desetletjem je opazen trend povečevanja deleža bukovih gozdov, kar pomeni, da gozdovi v GGE Okrogline postajajo vse bolj enovrstni.

Preglednica 31/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Bukovi gozdovi	1.891,70	71,0
Drugi pretežno listnati gozdovi	111,85	4,2
Gozdovi bukve in jelke	116,91	4,4
Gozdovi bukve in smreke	52,72	2,0
Jelovi gozdovi	11,54	0,4
Smrekovi gozdovi	228,59	8,6
Drugi pretežno iglasti gozdovi	69,46	2,6
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	181,26	6,8
Skupaj	2.664,03	100,0

3.6 Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v GGE Okrogline sodijo v skupino ohranjenih gozdov, kjer se drevesna sestava ne razlikuje od naravne drevesne sestave rastišč. Gozdovi se obnavljajo po naravni poti, pri njihovi negi pa upoštevamo naravne danosti rastišč in sestojev.

3.7 Kakovost drevja

Kakovost drevja, je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah, torej se nanaša samo na večnamenske gozdove (1.895,73 ha). Kakovost drevja ocenjujemo samo pri drevesih s prsnim premerom 30 in več cm. Ovrednotenih je bilo 650 dreves iglavcev in 1.230 dreves listavcev, skupaj 1.880 dreves.

Preglednica 32/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	449	0,4	55,4	37,9	5,6	0,7
Jelka	201	0,5	62,2	31,3	5,5	0,5
Bukev	1.120	2,8	30,3	40,4	16,7	9,8
Pl. Ist.	109	2,8	35,8	36,6	19,3	5,5
Dr. tr. Ist.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	650	0,5	57,6	35,8	5,5	0,6
Skupaj listavci	1.230	2,8	30,7	40,1	17,0	9,4
Skupaj	1.880	2,0	40,0	38,6	13,0	6,4

V splošnem je kvaliteta iglavcev, še zlasti jelke, bistveno boljše od kvalitete listavcev. Dreves odlične kakovosti v GGE Okrogline je malo, le 2 %, v tem razredu je delež listavcev večji. Smreka in še zlasti jelka imata dokaj velik delež prav dobre in dobre kakovosti – ta dva razreda zajameta skupaj preko 90 % dreves pri obeh vrstah. Pri bukvi je največji delež dreves dobre kakovosti (40 %), 30 % dreves bukve pa je prav dobre kakovosti. Dobra tretjina dreves gorskega javorja je prav dobre kakovosti, enako tudi dobre kakovosti. Delež dreves zadovoljive ali slabe kakovosti je večji pri listavcih. To je deloma posledica pomanjkljive nege gozdov, pomemben razlog so tudi ekstremni rastiščni dejavniki na izpostavljenih vrhovih in grebenih, ki jih porašča predvsem bukev.

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanost drevja smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah, torej le v večnamenskih gozdovih (1.895,79 ha). Dreves s hujšo poškodbo je skupaj 7,3 %, med njimi izstopajo poškodbe debla in koreninika. Te poškodbe lahko večinoma pripišemo sečnji in spravi drevja ter udarcem strel. Dreves s poškodovanimi vejami, osutih in suhih dreves je skupaj le 1,1 %.

Preglednica 33/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreninik	6,2
Veje	1,0
Osutost	0,1
Skupaj	7,3

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Objedenost gozdnega mladja, ki ga povzroči rastlinojeda parkljasta divjad, spremljamo od leta 2010 dalje na novih kontrolnih ploskvah, velikosti 2 krat 10 metrov (do takrat se jih je merilo na ploskvah velikosti 5 krat 5 metrov). Od leta 2018 dalje se jih ne prikazuje več na ravni GGE, temveč le za celotno popisno enoto. V primeru GGE Okrogline je to popisna enota (PE) Snežnik, kjer je 51 popisnih ploskev. Objedenost gozdnega mladja za PE Snežnik je prikazana po podatkih podrobnega popisa leta 2020.

Preglednica 34/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik po popisu 2020

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
0. do 15 cm	37.802	
1. 16 - 30 cm	31.651	23,3
2. 31 - 60 cm	18.318	33,9
3. 61 - 100 cm	8.648	31,8
4. 101 - 150 cm	4.508	17,2
Skupaj 1 - 4	63.125	27,1
Skupaj 2 - 4	31.474	30,9

Objedenost gozdnega mladja v PE Snežnik je 27 %. Mladje višine 15 – 100 cm je objedeno preko 30 %. Objedenost iglavcev je 5 %, listavcev pa 30 %. Objedenost pri iglavcih je višja pri jelki (16 %) kot pri smreki (0,6 %). Objedenost pri listavcih je znatno višja, glede na drevesno vrsto je najnižja pri buki (6,4 %) in najvišja pri plemenitih listavcih (45 %).

Preglednica 35/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Snežnik

Drevesna vrsta	% DV v mladju	Višinski razred mladja (% obj.)				Objedenost (%)
		16-30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	7		1,0	3,6		0,6
Jelka	3	14,4	40,0			16,0
Bukev	30	3,9	6,6	8,2	8,8	6,4
Hrasti	1		33,3			9,4
Plemeniti listavci	33	40,0	56,8	54,7	25,0	44,9
Drugi trdi listavci	23	15,3	43,9	55,1	58,3	36,9
Mehki listavci	3	30,6	61,2	53,3	41,7	44,9
Skupaj	100	23,3	33,9	31,8	17,2	27,1

Objedenost mladja se izraža v deležu mladja višine od 16 do 150 cm.

V gozdnem mladju PE Snežnik je v mladju višine od 0 do 150 cm največji delež plemenitih listavcev (39 % vsega mladja), sledijo drugi trdi listavci (24 % vsega mladja) in bukev (22 %). Bistveno manjši je delež smreke (6 %) in jelke (5 %). V spodnjem grafikonu je prikazano kako hitro in občutno upade število osebkov in se spremeni vrstna sestava v naslednjih višinskih razredih mladja do višin 150 cm. V višinskem razredu 100-150 cm je delež bukve že 75 %, delež jelke pa le 1%, le odstotek več je plemenitih listavcev. To priča o zelo slabem, nezadovoljivem pomlajevanju vseh drugih drevesnih vrst razen bukve, kar neizogibno vodi v spremenjene sestoje v višjih razvojnih fazah z občutno prevladujočo eno drevesno vrsto, bukvijo) in premajhnim deležem drugih drevesnih vrst.

Podatki o objedenosti drevesnih vrst oziroma skupin izkazujejo relativno nizko stopnjo objedenosti smreke in bukve. Objedenost smreke zaznavamo le v višinskih razredih od 31 do 100 cm višine. Objedenost vseh drugih vrst, zlasti jelke in plemenitih listavcev, je bistveno večja, še posebej v mladju med 31 in 100 cm višine. Nad 100 cm število osebkov tako močno upade, da podatek o objedenosti (v deležih) ne kaže več resničnega problema pri pomlajevanju – to pa je odsotnost vrst.

Naslednja preglednica prikazuje deleže objedenosti v obdobju 2010 – 2020.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 36 Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za PE Snežnik

Drevesna vrsta	Objedenost (%) 2010	Objedenost (%) 2014	Objedenost (%) 2017	Objedenost (%) 2020
Smreka	5,8	4,7	2,5	0,6
Jelka	40,5	34,7	35,1	16,0
Bukev	13,0	45,5	22,6	6,4
Hrasti	0,0		5,9	9,4
Plemeniti listavci	73,1	75,7	69,0	44,9
Drugi trdi listavci	68,1	79,6	31,4	36,9
Mehki listavci	54,0	72,5	65,2	44,9
Skupaj	34,5	56,6	38,3	27,1

Na podlagi teh podatkov bi sicer lahko sklepali, da upada trend objedenosti v obravnanem obdobju, vendar lahko to potrdimo le za bukev, morda do določene mere tudi za plemenite listvce. Ob zelo nizki številčnosti drugih drevesnih vrst v mladju pa sam delež objedenosti ni pravi pokazatelj dejanskega stanja v gozdovih.

V kolikor ne bodo izvedeni ustrezni ukrepi in se površina in drevesna sestava podmladka in mladovja v vseh višinskih razredih ne bo bistveno izboljšala, nas v prihodnosti, tudi v GGE Okrogline, čakajo skoraj čisti bukovi sestoji na vseh rastiščih, razen smrekovih.

3.10 Odmrlo drevje

V prikaz so zajeti vsi gozdovi, kjer smo lesno zalogo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah, to je površina večnamenskih gozdov v GGE Okrogline, kar je 1895,79 ha oziroma 71 % gozdov.

Po številu odmrlih dreves prevladujejo tanjša drevesa (do 30 cm premera). Zanimivo je, da je število stoječih odmrlih iglavcev in listavcev med tanjšimi in srednje debelimi drevesi zelo izenačeno, med ležečimi pa močno prevladujejo listavci.

Med debelimi ležečimi odmrli drevesi prevladujejo iglavci, čeprav je delež iglavcev v skupni lesni zalogi v večnamenskih gozdovih manjši (42 %) v primerjavi z deležem listavcev. Zaradi rastiščnih razmer in vplivov gospodarjenja je v GGE Okrogline relativno malo debelejših dreves listavcev, med tem ko iglavci dosegajo večje dimenzije.

Preglednica 37/OD: Odmrlo drevje v GGE Okrogline

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	3,02	3,54	6,56	4,79	7,71	12,50	7,81	11,25	19,06
	m ³ /ha	1,05	1,15	2,20	1,69	2,68	4,37	2,74	3,83	6,57
30 - 49 cm	št./ha	0,42	0,42	0,84	1,09	1,98	3,07	1,51	2,40	3,91
	m ³ /ha	0,67	0,62	1,29	1,80	3,09	4,89	2,47	3,71	6,18
50 in več cm	št./ha	0,05	0,00	0,05	0,36	0,16	0,52	0,41	0,16	0,57
	m ³ /ha	0,16	0,00	0,16	1,16	0,51	1,67	1,32	0,51	1,83
Skupaj	št./ha	3,49	3,96	7,45	6,24	9,85	16,09	9,73	13,81	23,54
	m³/ha	1,88	1,77	3,65	4,65	6,28	10,93	6,53	8,05	14,58

Primerjava povprečne lesne zaloge odmrlega drevja pokaže, da sta I. in II. razširjeni debelinski razred dokaj izenačena, v I. je 45 % odmrle lesne mase, v drugem pa 42,4 %. 12,6 % odmrle lesne mase je v III. RDR. Bistveno več lesne mase je v kategoriji ležeče drevje. 14,58 m³/ha predstavlja 4,4 % lesne zaloge večnamenskih gozdov.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v GGE Okroglina

Predstavite zgodovine gospodarjenja z gozdovi na območju GGE Okroglina povzemamo iz preteklega gozdnogospodarskega načrta.

Gospodarjenje z gozdovi snežniškega pogorja ima zelo pestro zgodovino, saj se je lastništvo nekdanj dokaj hitro spreminjalo, gospodarjenje pa je bilo podvrženo trenutnim družbenoekonomskim razmeram.

V dobi fevdalizma so bili gozdovi v lasti različnih plemiških rodbin, ki so z njimi večinoma zelo slabo gospodarile. Glavni doprinos iz gozda so bila drva in paša, zaradi katere so gozdove požigali, jih krčili in spreminjali v nekvalitetne pašnike.

Tukajšnji gozdovi so bili najbolj obremenjeni z nenadzorovanimi sečnjami v času lastništva rodbine Lichtenberg (1707 – 1853). Kasneje, ko so gozdovi prišli v last nemške plemiške rodbine Schönburg-Waldenburg, je pritisk na gozd počasi pojenjal. Do leta 1874 so imeli okoliški kmetje v teh gozdovih služnostne pravice (servitute), ki so bile po zemljiški odvezi postopno odpravljene. Tudi v času služnostnih pravic so, zlasti v okolici naselij, izvajali nenadzorovane in zelo močne sečnje.

Po odpravi servitutov so bila na območju Snežnika oblikovana tri oskrbništa: Gomance, Mašun in Snežnik. V revirju Okroglina, ki je bil sestavni del oskrbništa Gomance, so začeli z načrtnim gospodarjenjem in urejevalnimi deli leta 1899. Izdelan je bil gozdnogospodarski načrt s smernicami za gospodarjenje.

Naslednji načrt je bil narejen šele leta 1926, ko so začeli tudi s polno premerbo, vendar ne v vseh gozdovih. V celoti so bili gozdovi prvič premerjeni leta 1936, kar pomeni prvi zares natančen vpogled v stanje takratnih gozdov. Z vrtnjem so ugotavljali tudi prirastek.

Šele z ureditvenimi načrti po drugi svetovni vojni je bila izdelana podrobnejša opredelitev posameznih tipov gozdov in smernice za gospodarjenje, ki upoštevajo strokovna dognanja o ekologiji gozdov.

Skoraj vsi zbrani podatki so ohranjeni, kar nam omogoča dober pregled zgodovine in razvoja današnjih gozdov v GGE Okroglina.

Dinamika sečenj v stodvajset-letni zgodovini, prikazana v spodnji preglednici in v grafikonu, je precej neenakomerna, z več izrazitimi viški. Do prve svetovne vojne in med njo so bile sečnje razmeroma nizke. Sečnje večjih obsegov so bile izvedene po letu 1920.

Zelo močne sečnje so bile v letih od 1925 do 1935, kar pomeni, da pri višini sečenj v preteklosti niso upoštevali postavljenih etatov, temveč predvsem družbenoekonomske razmere v deželi. V tem obdobju so posekali velike količine listavcev, deloma tudi zaradi oglarjenja. Po obdobju svetovne gospodarske krize so obseg sečenj znižali. V obdobju do druge svetovne vojne v poseku prevladujejo iglavci. Med drugo svetovno vojno so malo sekali (verjetno le varstvo oz. podrto drevje preko prometnih povezav), le v letu 1944 ni bilo evidentiranega poseka. Močnejši porast obsega sečenj je opazen v času povojnih obnov države, med letoma 1947 in 1952. Tudi v tem obdobju v evidentiranem poseku prevladujejo iglavci.

Kasneje, z uveljavitvijo novejših načel gospodarjenja z gozdovi in s stabilizacijo razmer, obseg sečenj ni več v tolikšni meri podvržen trenutnim razmeram, pač pa je odraz gojitvenih potreb in načrtnega gospodarjenja z gozdovi. Občutna letna nihanja poseka v letih 1978, 1980 ter 2015, 2016 in 2018 so predvsem posledica uravnavanja letnega poseka v širšem prostoru, torej v sosednjih GGE. Nižja letna realizacija poseka v zadnjem desetletju je bila v letih 2015-2016 posledica bistveno povečane sečnje v večjem delu postojanskega GGO zaradi sanacije gozdov po žledolomu leta 2014, v letu 2018 pa zaradi sanacije gozdov po obsežnih vetrolomih.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 38: Posek v GGE Okroglina v obdobju 1903 - 2012 v bruto m³

Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1903	242	814	1.056
1904	317	835	1.152
1905	336	1.323	1.659
1906	2.501	1.209	3.710
1907	2.210	735	2.945
1908	863	4.221	5.084
1909	480	2.679	3.159
1910	456	2.835	3.291
1911	3.079	1.949	5.028
1912	718	1.548	2.266
1913	729	3.553	4.282
1914	170	1.707	1.877
1915	0	76	76
1916	0	105	105
1917	9	9	18
1918	0	22	22
1919	592	11	603
1920	3.024	1.227	4.251
1921	1.438	115	1.553
1922	4.686	10.795	15.481
1923	2.357	12.478	14.835
1924	4.586	9.976	14.562
1925	2.502	10.836	13.338
1926	3.131	11.664	14.795
1927	1.056	6.825	7.881
1928	3.048	10.903	13.951
1929	5.590	9.800	15.390
1930	5.720	13.567	19.287
1931	468	15.023	15.491
1932	1.078	13.490	14.568
1933	1.407	18.606	20.013
1934	102	6.139	6.241
1935	672	5.183	5.855
1936	620	1.860	2.480
1937	597	2.246	2.843
1938	6.990	1.329	8.319
1939	5.156	1.791	6.947
1940	215	3.351	3.566
1941	452	1.592	2.044
1942	53	773	826
1943	368	588	956
1944	0	0	0
1945	686	792	1.478
1946	142	1.169	1.311
1947	2.058	3.970	6.028
1948	8.110	1.122	9.232
1949	10.654	6.084	16.738
1950	8.874	463	9.337
1951	3.678	4.839	8.517
1952	4.080	6.058	10.138
1953	1.644	3.303	4.947
1954	284	6.430	6.714
1955	612	6.706	7.318
1956	404	1.064	1.468
1957	708	43	751
1958	1.020	3.152	4.172
1959	1.647	4.242	5.889
1960	1.683	5.009	6.692
1961	2.245	5.205	7.450
1962	1.544	9.721	11.265
1963	1.335	4.839	6.174

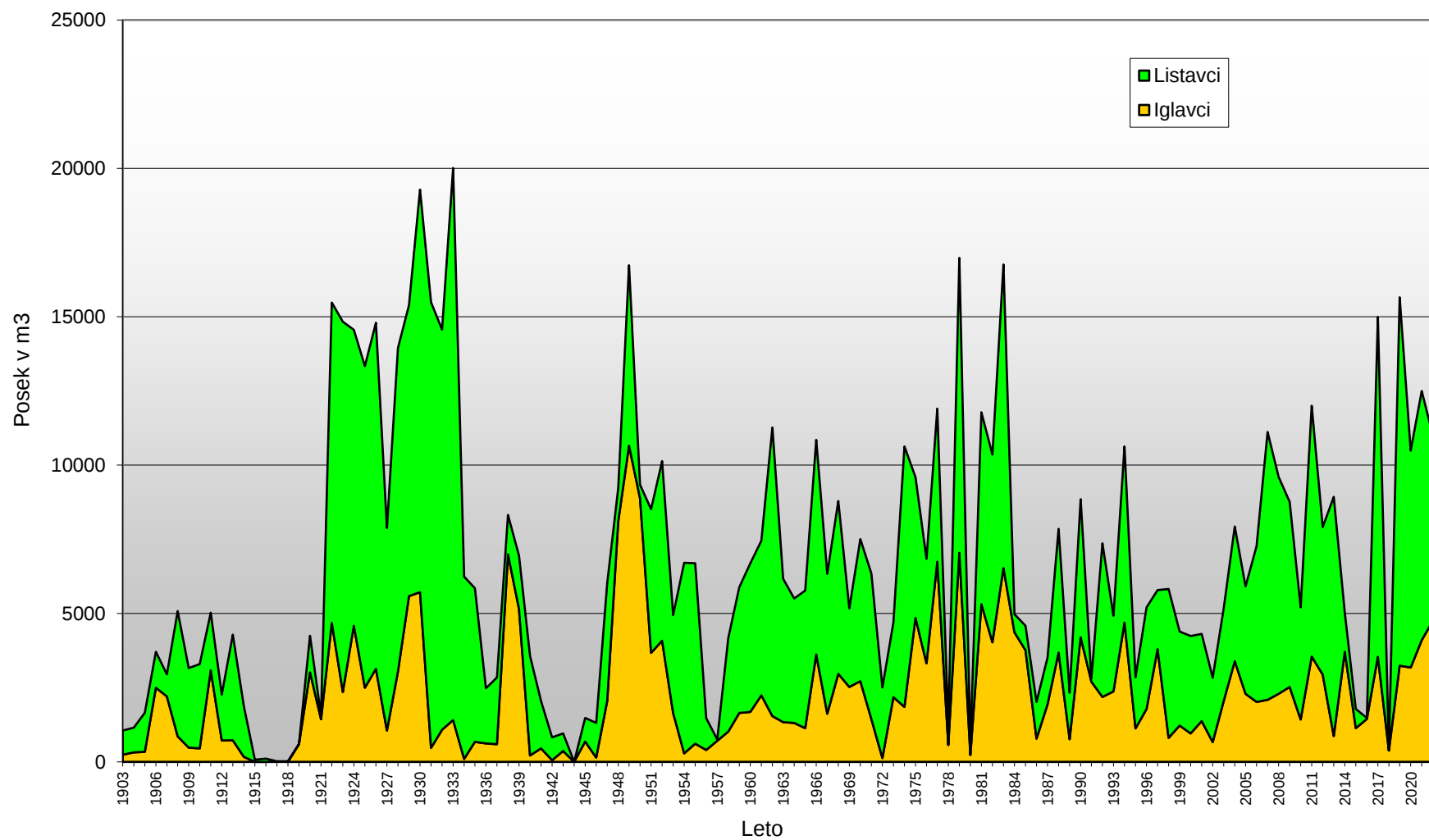
Leto	Iglavci	Listavci	Skupaj
1964	1.313	4.194	5.507
1965	1.134	4.637	5.771
1966	3.625	7.229	10.854
1967	1.623	4.718	6.341
1968	2.969	5.817	8.786
1969	2.526	2.643	5.169
1970	2.717	4.790	7.507
1971	1.444	4.901	6.345
1972	127	2.382	2.509
1973	2.177	2.525	4.702
1974	1.848	8.781	10.629
1975	4.848	4.750	9.598
1976	3.318	3.520	6.838
1977	6.748	5.154	11.902
1978	565	634	1.199
1979	7.050	9.934	16.984
1980	232	356	588
1981	5.308	6.471	11.779
1982	4.030	6.321	10.351
1983	6.536	10.223	16.759
1984	4.363	612	4.975
1985	3.765	822	4.587
1986	783	1.239	2.076
1987	1.936	1.579	3.515
1988	3.680	4.169	7.849
1989	764	1.563	2.327
1990	4.197	4.656	8.853
1991	2.704	110	2.814
1992	2.187	5.179	7.366
1993	2.371	2.554	4.899
1994	4.687	5.944	10.597
1995	1.125	1.726	2.851
1996	1.780	3.429	5.209
1997	3.797	1.989	5.786
1998	804	5.019	5.822
1999	1.224	3.163	4.387
2000	959	3.285	4.244
2001	1.376	2.935	4.311
2002	667	2.170	2.837
2003	2.056	3.120	5.176
2004	3.387	4.541	7.928
2005	2.293	3.617	5.910
2006	2.020	5.247	7.267
2007	2.094	9.025	11.119
2008	2.292	7.312	9.604
2009	2.520	6.245	8.765
2010	1.426	3.777	5.203
2011	3.549	8.451	12.000
2012	2.939	4.972	7.911
2013	869	8.060	8.929
2014	3.710	1.320	5.030
2015	1.131	651	1.782
2016	1.449	30	1.479
2017	3.539	11.456	14.995
2018	379	5	384
2019	3.237	12.418	15.655
2020	3.175	7.311	10.486
2021	4.101	8.397	12.498
2022	4.756	6.255	11.011
skupaj 1903-2022-	273.657	531.702	805.359

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

V stodvajset-letni zgodovini natančnega zbiranja in evidentiranja posekane lesne mase, je bilo v GGE Okrogline posekanih 805.359 m³ drevja in sicer 273.657 m³ iglavcev in 531.702 m³ listavcev. Povprečni letni hektarski posek v teh stodvajsetih letih znaša 0,86 m³ iglavcev, 1,66 m³ listavcev, skupaj torej 2,52 m³/ha/leto, če upoštevamo celotno sedanjo površino gozdov v enoti, oziroma 1,1 m³ iglavcev in 2,1 m³ listavcev, oziroma skupaj 3,2 m³ lesa, če upoštevamo samo površino gospodarskih gozdov. Na območju gozdnih rezervatov in dela površin varovalnih gozdov v preteklosti, ko ti gozdovi še niso bili zavarovani, ni bilo sečenj ali so se izvajale v zelo omejenem obsegu.

Dinamika sečenj v obdobju 1903-2022 je predstavljena v grafikonu na naslednji strani.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 2: Dinamika sečenj v obdobju 1903 do 2022 v GGE Okrogline

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

V preteklem desetletju je realizacija poseka močno nihala, prav tako razmerje med iglavci in listavci (glej preglednico 37). Leta 2014 je večji del OE Postojna prizadel močan žledolom. GGE Okrogline v tej ujmi ni bila prizadeta, kljub temu pa je bil obseg sečenj v obdobju 2014-2016 znižan zaradi sanacije gozdov v drugih delih območja. Posledično je bil posek leta 2017 povišan, a po vetrolomih, ki so zopet prizadeli pretežno druge GGE v območju, je bil leta 2018 posek v GGE Okrogline minimalen. Najvišji letni posek listavcev je bil dosežen v letu 2019, ko je presegel 12.400 m³ oziroma 208 % povprečnega letnega možnega poseka. V zadnjih treh letih veljavnosti načrta (2020-2022) je bil posek listavcev med 6.200 in 8.400 m³, posek iglavcev pa je naraščal s 3.200 na 4.756 m³ (229 % povprečnega letnega MP), ko je bil najvišji, kljub temu, da je bil načrtovani posek iglavcev presežen že leta 2021.

Preglednica 39/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Ureditveno obdobje 2013-2022	Načrtovani posek	Realizacija poseka po tekočih evidencah		Realizacija poseka po podatkih iz SVP*	
		m ³	m ³	%	m ³	%
Vsi gozdovi	Iglavci	20.774	26.257	126,4	36.778	177,0
	Listavci	59.672	55.798	93,5	57.253	95,9
	Skupaj	80.446	82.055	102,0	94.031	116,9
	m³/ha/leto	3,83	3,91	102,1	4,96	127,0

- * Pri posekanih drevesih na SVP je upoštevan še 5 letni prirastek; podatki se nanašajo samo na večnamenske gozdove

Primerjava s podatki o poseku, pridobljenimi na stalnih vzorčnih ploskvah, pokažejo višji posek od evidentiranega. Razlika pri listavcih znaša dobrih 1.400 m³, (če upoštevamo samo evidentirani posek v večnamenskih gozdovih pa je razlika -1.036 m³), kar je ob 5 % tveganju znotraj intervala zaupanja. Realizacija sečnje v preteklem ureditvenem obdobju pri listavcih po evidenci znaša 93,5 % možnega poseka, po podatkih na SVP pa 95,6 % možnega poseka.

Pri iglavcih in skupno je razkorak med evidentiranim posekom in posekom na SVP občuten, prav tako je v primerjavi z možnim posekom realizacija bistveno višja. Po podatkih iz SVP je bilo posekanih 10.521 m³ iglavcev več, kot je zabeleženo v evidenci, oziroma v večnamenskih gozdovih 10.311 m³ več od evidentiranega. Po evidenci poseka je bilo v preteklem desetletju posekanih 5.483 m³ iglavcev več od načrtovanega možnega poseka, kar pomeni 126,4 % realizacijo. Po podatkih iz SVP pa je bilo posekanih kar 16.004 m³ iglavcev več od načrtovanega možnega poseka, kar pomeni 177 % realizacijo.

Intervalna ocena skupnega poseka po meritvah na SVP znaša 67.111 m³ – 120.951 m³, kar pomeni, da je evidentirani posekom znotraj intervala zaupanja. Skupna realizacija poseka po evidencah znaša 102 %, po podatkih iz SVP pa skoraj 117 %.

4.2.1.1 Posek po RGR in primerjava z načrtovanim

Pregled načrtovanih možnih posekov in izvedenih sečenj smo pripravili za obdobje 2003-2022 (preglednica 39). V tem obdobju nismo spreminjali razdelitve odsekov na RGR, zato so podatki povsem primerljivi.

V RGR 65 – Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih, ki v skupnem poseku GGE predstavlja le dobre 3 %, je bila realizacija v obdobju 2013-2022 tako pri iglavcih kot pri listavcih presežena za desetino v primerjavi z načrtovanim možnim posekom.

V RGR 71 – Gozdovi za ostale naloge v zadnjem desetletju ni bilo sečnje, med tem, ko je bila realizacija v desetletju pred tem le dobrih 50 %.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

V RGR 116 – Smrekovi gozdovi v mraziščih je bilo v preteklem desetletju posekanih 1657 m³ oziroma 23 % iglavcev več od načrtovanega možnega poseka. V obdobju 2003-2012 je bil posek iglavcev dobrih 5 % pod načrtovanim. Pri listavcih je bil možni posek v zadnjem desetletju za tretjino nižji v primerjavi z desetletjem pred tem, saj je realizacija poseka listavcev za obdobje 2003-2012 dosegla 141,5 %. Tudi v obdobju 2013-2022 le bil posek listavcev zopet presežen, sicer le za 100 m³ oziroma 11 %. V tem RGR listavci tvorijo večinoma manj kvaliteten polnilni sloj v manj ekstremnih predelih smrekovih rastišč, vendar so ekološko zelo pomembni.

V RGR 120 – Primorsko gorsko bukovje je bil posek iglavcev realiziran 71 % (1.300 m³ manj od možnega poseka), posek listavcev pa je bil presežen za 1.600 m³, oziroma 116 % realizacija. Skupni posek se je v tem gRGR zelo približal načrtovanemu, realizacija znaša 102 %. V obdobju 2003-2012 je bila skupna realizacija realizacija le 85 % ob precej nižjih absolutnih vrednostih načrtovanega poseka. V zadnjem desetletju je bilo torej v tem RGR posekanih 3.600 m³ več kot v obdobju 2003-2012.

V RGR 121 – Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege) je načrtovani možni posek za obdobje 2013-2022 pri iglavcih znašal 3.252 m³, posekanih pa je bilo kar 6.464 m³, oziroma 199 % možnega poseka. Tudi v desetletju pred tem je bil etat iglavcev presežen, saj je bila realizacija 138 %. V zadnjih dvajsetih letih je bilo v tem RGR posekanih dobrih 4.500 m³ več od možnega poseka (167 % realizacija), kar ni v skladu s preteklimi gozdnogospodarskimi načrti. Pri listavcih v zadnjem desetletju realizacija občutno zaostaja za načrtovanim možnim posekom, saj znaša slabih 80 %. Skupna realizacija poseka je bila v obdobju 2013-2022 95,4 %, v desetletju pred tem pa 109,6 %. RGR 121 predstavlja 28 % skupnega poseka GGE Okrogline.

V RGR 122 – Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege), ki predstavlja 30 % skupnega poseka, je slika zelo podobna. Realizirani posek listavcev je v obeh ureditvenih obdobjih le malo pod 100 %. Izrazito pa odstopa realizacija poseka iglavcev. V letih 2013-2022 znaša 169,4 %, v desetletju pred tem pa je bila 123,8 %. Preseženi posek iglavcev in (ob odsotnosti pomlajevanja jelke) posledično občutno zmanjševanje absolutnih in relativnih vrednosti jelke v skupni lesni zalogi je bil eden ključnih razlogov za nižje določene vrednosti možnega poseka iglavcev v obdobju 2013-2022 v primerjavi z desetletjem pred tem. Kljub temu je bil posek iglavcev v absolutnih vrednostih skoraj enak kot v obdobju 2003-2012, in sicer le malo manj kot 3.000 m³. To pomeni še večji odmik od zastavljenih ciljev gospodarjenja z gozdovi GGE Okrogline, npr. povečati delež iglavcev, zlasti jelke.

V RGR 131 – Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč je bila realizacija 120 %, Malenkost več pri iglavcih kot pri listavcih. Skupna realizacija je bila v tem RGR presežena tudi v letih 2003-2012 (112,5 %). Seštevki za dvajsetletno obdobje pokažejo, da je bila realizacija poseka iglavcev 92 % ((le 75 % v letih 2003-2012) in listavcev 160 % (skoraj 200 % v obdobju 2003-2012). Tudi v tem RGR izvedeni možni posek v zadnjih 20 letih ni bil v skladu z načrtovanim.

Preglednica 40/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2003 do 2022

Rastiščno-gojitveni razred*		2003-2012			2013-2022			
		Načrtovani posek m ³	Izvedeni posek m ³	Realizacija poseka %	Načrtovani posek m ³	Izvedeni posek m ³	Realizacija poseka %	Skupna realizacija možnega p. %
RGR 65	Iglavci	197	167	84,8	189	210	110,9	0,3
	Listavci	1.913	1.995	104,3	2.244	2.491	111,0	3,1
	Skupaj	2.110	2.162	102,5	2.433	2.701	111,0	3,4
RGR 69	Iglavci	0	0	0,0	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0	0	0,0	0,0
RGR 71	Iglavci	105	140	133,3	103	0	0,0	0,0
	Listavci	442	153	34,6	755	0	0,0	0,0
	Skupaj	547	293	53,6	858	0	0,0	0,0
RGR 116	Iglavci	8.284	7.810	94,3	7.244	8.901	122,9	11,1
	Listavci	1.524	2.157	141,5	974	1.079	110,8	1,3
	Skupaj	9.808	9.967	101,6	8.218	9.981	121,4	12,4
RGR 120	Iglavci	3.262	3.450	105,8	4.527	3.220	71,1	4,0
	Listavci	9.938	7.743	77,9	9.996	11.602	116,1	14,4
	Skupaj	13.200	11.193	84,8	14.523	14.823	102,1	18,4

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

RGR 121	Iglavci	3.558	4.901	137,7	3.252	6.464	198,8	8,0
	Listavci	15.207	15.660	103,0	20.372	16.071	78,9	20,0
	Skupaj	18.765	20.561	109,6	23.624	22.535	95,4	28,0
RGR 122	Iglavci	2.387	2.956	123,8	1.736	2.940	169,4	3,7
	Listavci	21.731	20.877	96,1	22.709	21.433	94,4	26,6
	Skupaj	24.118	23.833	98,8	24.445	24.373	99,7	30,3
RGR 131	Iglavci	6.751	5.113	75,7	3.723	4.521	121,4	5,6
	Listavci	2.933	5.777	197,0	2.622	3.121	119,0	3,9
	Skupaj	9.684	10.890	112,5	6.345	7.643	120,4	9,5
Skupaj GGE Okrogline	Iglavci	24.574	24.577	100,0	20.774	26.257	126,4	32,6
	Listavci	56.037	56.307	100,5	59.672	55.798	93,5	69,4
	Skupaj	80.611	80.884	100,3	80.446	82.055	102,0	102,0

*Oznake rastiščnogojitvenih razredov: 65-Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih; 69-Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov; 71-Gozdovi za ostale naloge; 116-Smrekovi gozdovi v mraziščih; 120-Primorsko gorsko bukovje; 121- Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege); 122- Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege); 131-Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč.

V obdobju 2013-2022 je bilo posekanih 82.055 m³ lesa, od tega 32 % iglavcev in 68 % listavcev. Realizacija poseka iglavcev v preteklem desetletju znaša 126,4 %, v zadnjih dvajsetih letih pa 112 %. Nasprotno je bila realizacija poseka listavcev tako v zadnjem desetletju (93,5 %) kot v zadnjih dvajsetih letih pod načrtovanim možnim posekom (97 %). Skupna realizacija se je v zadnjih dvajsetih letih torej močno približala načrtovanemu možnemu poseku, vendar zaradi zgoraj navedenih občutnih odstopanj po RGR, zlasti pri iglavcih, izvedba ni bila v skladu z načrtom GGN 2013-2022.

Preglednica 41/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	20.695	58.920	79.615	79	752	831	20.774	59.672	80.446
Izveden - m ³	26.257	55.798	82.055	0	0	0	26.257	55.798	82.055
Realizacija - %	126,9	94,7	103,1	0,0	0,0	0,0	126,4	93,5	102,0
Povpreč. drevo - m ³	1,76	0,59	0,75	0,00	0,00	0,00	1,76	0,59	0,75

Pregled izvedenega poseka po lastniških kategorijah pokaže, da je bil izvedeni posek v celoti realiziran samo v državnih gozdovih. Na parcelah v lasti Občine Ilirska Bistrica v preteklem desetletju ni bilo sečnje, gozdov v zasebni lasti pa v preteklem ureditvenem obdobju še ni bilo. K skupni vrednosti poseka 82.055 m³ ni prištetih 195 m³ poska izven gozda, na območju počitniškega naselja Sviščaki, ki sicer ne sodi v gozd.

4.2.1.2 Posek po vrstah sečenj

Po podatkih iz evidence je bilo kar 72 % poseka evidentiranega kot pomladitveni posek in le dobrih 8 % kot redčenja, kar je manj kot četrtina načrtovanih redčenj. To je veliko odstopanje od načrtovanih deležev po vrstah sečnje, kjer je bil delež redčenj 36 % in delež pomladitvenih sečenj 51 %. Izvedeni prebiralni posek je le slaba četrtina načrtovanega. Posek oslabelega drevja in sanitarni posek za 10.000 m³ presegata tovrstni načrtovani posek. 21 m³ drevja je bilo posekanih zaradi krčitev gozda, 1.323 m³ pa zaradi infrastrukture.

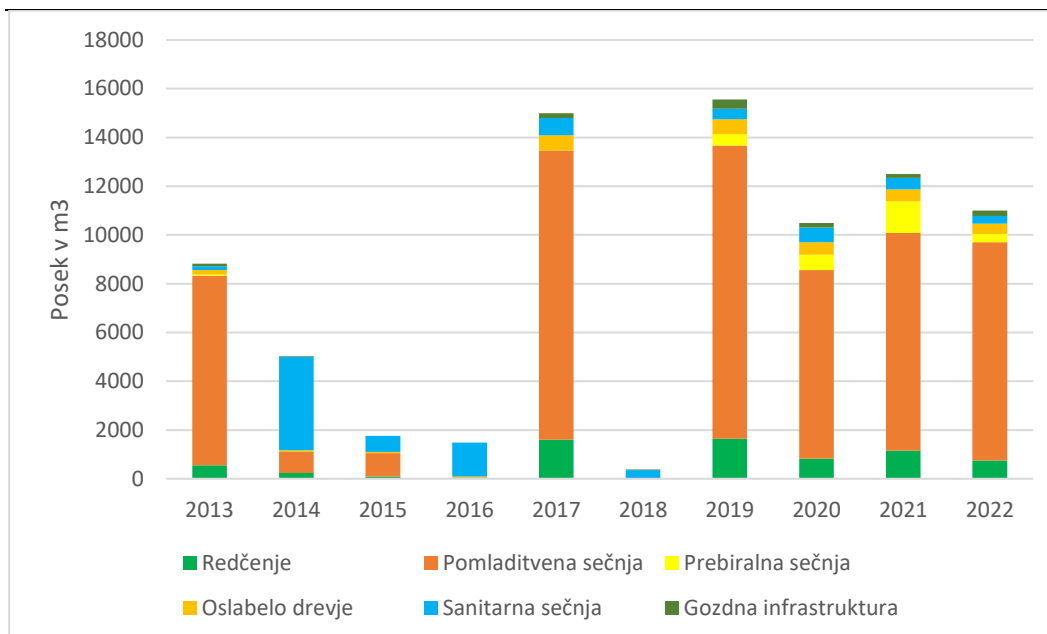
Pregled po vrstah sečnje in letih je prikazan v spodnjem grafikonu. Razvidna so velika nihanja v letnem obsegu sečnje v GGE Okrogline, kar je opisano že zgoraj. Iz grafikona je razvidno, da je bila glavnina poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka (iglavcev) izvedena v letih 2014-2016. To je obdobje po hudem žledolomu v večjem delu OE Postojna, ki sicer ni prizadel GGE Okrogline. Glavnina pomaditvenih sečenj pa je bila izvedena v obdobju 2017-2022, razen v letu 2018, ko je bil v GGE Okrogline izveden samo minimalen sanitarni posek.

Preglednica 42/D-PL1: Realizacija poseka po vrstah poseka in lastniških kategorijah

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

		Vrste poseka										% od LZ	% od PR	
		Negovalni posek			Posek za umet. obnovo; na panj	Posek oslab. drevja	Sani-tarni posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedo-voljeni posek	Ostalo			SKUPAJ
Državni gozdovi														
Iglavci	m³	298	14.667	1.406	0	1.139	8.385	362	0	0	0	26.257	11,9	83,8
	%	1,1	55,9	5,4	0,0	4,3	31,9	1,4	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	6.556	44.433	1.393	0	1.897	538	961	21	0	0	55.798	9,4	54,0
	%	11,7	79,7	2,5	0,0	3,4	1,0	1,7	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	6.854	59.100	2.799	0	3.036	8.923	1.323	21	0	0	82.055	10,1	61,0
	%	8,4	72,0	3,4	0,0	3,7	10,9	1,6	0,0	0,0	0,0	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti														
Iglavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Skupaj	m³	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Skupaj GGE														
Iglavci	m³	298	14.667	1.406	0	1.139	8.385	362	0	0	0	26.257	11,8	83,4
	%	1,1	55,9	5,4	0,0	4,3	31,9	1,4	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	6.556	44.433	1.393	0	1.897	538	961	21	0	0	55.798	9,4	53,7
	%	11,7	79,7	2,5	0,0	3,4	1,0	1,7	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	6.854	59.100	2.799	0	3.036	8.923	1.323	21	0	0	82.055	10,0	60,6
	%	8,4	72,0	3,4	0,0	3,7	10,9	1,6	0,0	0,0	0,0	100,0		

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 3: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

4.2.1.3 Posek po skupinah drevesnih vrst

Prevladujoči delež bukve v lesni zalogi GGE Okrogline se kaže tudi v izvedenem poseku, saj predstavlja 67 % poseka. Razmerje v izvedenem poseku med iglavci in listavci na ravni celotne GGE ni v skladu z načrtovanim. Delež poseka iglavcev (32 % skupnega poseka) v primerjavi z listavci je za 6,2 odstotnih točk večji od načrtovanega (25,8 % skupnega poseka), kar potrjuje ugotovitve o preseženem poseku iglavcev (preglednica 40). Intenzivnost poseka po drevesnih vrstah pokaže, da je bilo poleg borov najmočnejše poseganje v populacijo jelke, in to kljub temu, da so bile za vse RGR podane usmeritve za ohranjanje vitalnih jelk, oziroma njihovega deleža v sestavi drevesnih vrst.

Podobno kot v obdobju 2003-2012 je bil tudi v minulem desetletju posek iglavcev, zlasti jelke, previsok. Podrobnejša analiza izvedenega poseka glede na razmerja med iglavci in listavci po posameznih RGR kaže težnje k enovrstnim sestojem. Zlasti v 121 in RGR 122, torej v dinarskih zgornjegorskih bukovjih, je bil posek iglavcev presežen (npr. 199 % v RGR 121 in 169 % v RGR 122), kar ni v skladu z usmeritvami za obdobje 2003-2022. Posek iglavcev (tudi smreke) je bil v minulem desetletju presežen v vseh RGR, razen v RGR 120 – Primorsko gorsko bukovje. Najmanjši delež, tako v skupnem poseku kot v razmerju znotraj skupine, predstavlja posek plemenitih listavcev, ki so tudi sicer zelo redki.

Preglednica 43/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	21,0	11,3	2,1
Jelka	11,0	12,9	1,1
Bor	0,0	16,9	0,0
Bukev	66,9	9,8	6,7
Pl. Ist.	1,1	2,8	0,1
Skupaj iglavci	32,0	11,8	3,2
Skupaj listavci	68,0	9,4	6,8
Skupaj	100,0	10,0	10,0

Skupni posek znaša 10 % od celotne lesne zaloge. Listavci oziroma bukev prispevajo večji delež (6,8 %) kot iglavci (3,2 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.2.1.4 Posek po debelinskih razredih

Preglednica 44/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,0	6,4	7,4	8,0	17,9	11,8	9,9
Listavci	7,6	4,3	6,1	15,5	33,1	9,4	21,0
Skupaj	7,0	4,5	6,3	13,1	22,0	10,0	30,9

Pregled poseka po debelinskih razredih kaže, da je bil največji delež lesne zaloge posekan v IV. in V. debelinskem razredu, kar je pri listavcih še bolj izrazito kot pri iglavcih. Relativno nizek delež posekane lesne zaloge v nižjih debelinskih razredih nakazuje, da je bilo izvedenih relativno malo redčenj mlajših sestojev, kar kaže na izostanek redčenj (pretežno bukovih) drogovnjakov in ni v skladu z usmeritvami preteklega načrta.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 45/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

		Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
Vrsta del	En.	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	122,95	110,21	89,6	3,01	0,00	0,0	125,96	110,21	87,5
Priprava tal	ha	1,00	0,00	0,0				1,00	0,00	0,0
Sadnja	ha	1,00	0,00	0,0				1,00	0,00	0,0
Obžetev	ha	1,00	0,00	0,0				1,00	0,00	0,0
Nega gošče	ha	14,03	14,03	100,0				14,03	14,03	100,0
Nega letvenjaka	ha	32,09	29,03	90,5				32,09	29,03	90,5
Nega mlajšega drogovnjaka	ha	52,12	47,83	91,8				52,12	47,83	91,8
Nega prebiral. gozda	ha	21,36	19,26	90,2				21,36	19,26	90,2
Zaščita s premazom	ha	3,00	0,00	0,0				3,00	0,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	1.150,00	820,00	71,3				1.150,00	820,00	71,3
Vzdrževanje travinj	ha	108,50	106,00	97,7				108,50	106,00	97,7
Vzdrževanje vodnih površin	dni	275,00	100,00	36,4				275,00	100,00	36,4
Varstvo pred žuželkami	dni	0,0	5,06	0,0				0,0	5,06	0,0

Indeks priprave sestoja za naravno obnovo znaša 87,5 %, kljub temu, da pomladitveni posek kar za 48 % presega načrtovanega.

Indeksi izvedenih gojitvenih delih od nege gošče do nege mlajšega drogovnjaka se gibljejo med 90 in 100. Pri opisih sestojev na terenu je bilo opaženo, da ima večina letvenjakov in mlajših drogovnjakov tesen sklep in da v nekaterih sestojih prva in druga redčenja niso bila izvedena, kljub temu, pa so bila evidentirana, kot da so izvedena. Ta opažanja potrjujejo tudi podatki o stanju sestojev, saj ima od 569 ha drogovnjakov tesen sklep kar 76 %, nenegovanih ali pomanjkljivo negovanih pa je skupaj 81 % drogovnjakov.

Zaščita z ograjo je bila izvedena v nekoliko manjšem obsegu od načrtovane, indeks 71,3. Vzdrževanje vodnih površin je bilo izvedeno le v obsegu dobre tretjine od načrtovanih del (indeks 36,4).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Med načrtovanimi gojitvenimi in varstvenimi deli, ki niso bila izvedena, so priprava tal, sadnja in obžetev, zaščita s premazom in varstvo pred žuželkami v državnih gozdovih ter priprava sestoja za naravno obnovo v gozdovih lokalnih skupnosti, kjer tudi sečnje ni bilo.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V preteklem ureditvenem obdobju ni evidentirane izvedbe del na novogradnjah ali rekonstrukcijah gozdnih vlak.

Gozdne ceste so bile redno vzdrževane v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Izvedena so bila naslednja dela: profiliranje gozdnih cest, obnova vozišč gozdnih cest z nasipnim materialom, čiščenje odvodnih naprav (ceveni propusti, koritnice), čiščenje svetlega profila (obsekovanje), čiščenje brežin, vgradnja cevni propustov.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Leta 2017 je bil GR Snežnik, skupaj z GR Pragozd Krokar na Kočevskem vpisan v UNESCO seznam svetovne naravne dediščine kot del skupne transnacionalne dediščine, ki (po kasnejši razširitvi) danes obsega že 94 starodavnih in prvobitnih gozdov v 18. državah Evrope. Ob tem je bil okrog GR Snežnik na območju razglašeni varovalni gozdov vzpostavljen varstveni pas širok približno 50 m. Obenem je bil oblikovan predlog za razširitev varstvenega pasu v večnamenskih gozdovih, ki mejijo na rezervat.

Ob opisovanju sestojev za pričujoči GGN je bilo na terenu skupaj določenih 215,57 ha gozdov kot ekocelice brez ukrepanja (v preteklem desetletju 204,85 ha). Večina teh površin je na zelo zahtevnem terenu, na grebenih in zelo skalovitih tleh, kjer se tudi v preteklosti praktično ni gospodarilo. Obseg ekocelice je povečan predvsem zaradi varstvenih pasov okrog GR Snežnik in GR Zastreb-Planinc. Z odklikom gospodarjenja z gozdovi od meje gozdnih rezervatov se še dodatno zmanjšuje morebitne negativne vplive gospodarjenja na gozdna rezervata ter krepiti funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Obstoječi lazi so bili redno košeni. Vzdrževanje gozdnega roba je bilo izvajano ob lazih v odsekih 4b, 44c, 34a. Vodne kaluže so bile vzdrževane v obsegu dobre tretjine načrtovanih del. Ta dela pomenijo krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti ter lovnogospodarske funkcije.

Z namenom krepitve poučne funkcije je bilo obnovljenih nekaj tabel na Gozdni učni poti Sviščaki, obnovljena so bila tudi nekatera počivališča na tej poti. Dela je izvedla družba Slovenski državni gozdovi d. o. o. z namenskimi sredstvi.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

V minulem desetletju je bilo za območje GGE Okroglina izdano le eno dovoljenje za krčitev na površini 3 arov in sicer za namen infrastrukturnih ureditev. Posekanih je bilo 21 m³ drevja.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2013 – 2022

V preteklem GGN GGE Okrogline so bili zastavljeni splošni in etapni gozdnogospodarski cilji ter podrobnejše usmeritve in ukrepi za njihovo doseganje.

- Povečati lesno zalogo do ciljne lesne zaloge in izboljšati izkoriščenost rastiščnega potenciala tako v pogledu lesne zaloge kot v pogledu prirastka. Ciljna lesna zaloga v GGE Okrogline je 337 m³/ha, dosežena naj bi bila v ciljnem obdobju 15 let.
- Ohraniti naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst, povečati delež iglavcev, zlasti jelke.
- Uravnovežiti razmerje razvojnih faz zlasti s spodbujanjem naravne obnove gozdov in izvajanjem gozdnogojitvenih ukrepov.
- Povečati delež raznomernih gozdov (zlasti v GR 131) z namenom doseganja trajnosti donosov in krepitve stabilnosti gozdov.
- Uskladiti odnos med rastlinojedo divjadi in gozdom zlasti z zniževanjem gostot populacij rastlinojede divjadi do zagotovitve ustreznega pomlajevanja vseh rastišču primernih drevesnih vrst. K zmanjševanju škod na podmladku lahko pomembno prispeva bistveno večji delež podmladka in mladovja.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000 z izvajanjem načrtovanih ukrepov.

Analiza preteklega gospodarjenja kaže, da je bilo izvajanje gospodarjenja le deloma v skladu z gozdnogospodarskim načrtom 2013-2022, deloma pa v nasprotju z načrtom.

Skupna lesna zaloga in lesna zaloga listavcev sta se povečali, med tem ko je lesna zaloga iglavcev padla za skoraj 4 % v primerjavi z letom 2013 in to kljub temu, da je prirastek iglavcev večji. Večji je tudi prirastek listavcev.

Razmerja drevesnih vrst se še vedno spreminjajo v smeri zniževanja deležev smreke in jelke, pridobiva pa bukev. Nekoliko je večji tudi delež plemenitih listavcev, torej gorskega javorja.

Tudi primerjava absolutnih vrednosti lesnih zalog posameznih drevesnih vrst kaže, da je trend pri jelki usmerjen izrazito navzdol, kar je v nasprotju z zastavljenim ciljem. Že od leta 1936 je mogoče zaznati hitro zniževanje lesne zaloge jelke. Do leta 1985 se je količina jelke v primerjavi z letom 1936 prepolovila, v letu 2023 pa znaša le še 33 % lesne zaloge jelke iz leta 1936. K temu dodajmo še ugotovitev, da je bil v preteklem obdobju posek jelke praktično največji glede na lesno zalogo posamezne drevesne vrste, 13 %, in to kljub usmeritvam, da je potrebno jelko ohranjati in ji pomagati. Tudi trend gibanja lesne zaloge smreke je po letu 2003 obrnjen navzdol. Jelka in smreka imata neugodno, zastarano strukturo lesne zaloge s 70 % lesne zaloge v IV. in V. debelinskem razredu. V tej luči je negativen vpliv rastlinojede divjadi na pomlajevanje jelke še bolj izrazit.

Lesna zaloga bukve se povečuje že od leta 1936, v zadnjem desetletju se je nekoliko povečala tudi lesna zaloga plemenitih listavcev.

Posek je bil v minulem desetletju v splošnem skladen z GGN 2013-2022, podroben vpogled pa kaže zelo velika odstopanja tako po razmerju iglavci – listavci kot po vrstah sečnje. Posek iglavcev kar za 27 % presega načrtovani posek.

Analiza izvedenega poseka, glede na razmerja med iglavci in listavci, kaže močan trend k enovrstnim sestojem. V RGR s prevladujočimi bukovimi sestoji je bil posek iglavcev občutno nad načrtovanim (npr. 199 % v RGR 121 in 169 % v RGR 122). Tudi v RGR 116 in RGR 131 je bil presežen posek iglavcev za več kot 20 % ter posek listavcev za 11% oziroma 19%. V tem segmentu moramo torej ugotoviti, da je bil posek izveden le delno v skladu z usmeritvami preteklega GGN.

Pregled izvedenega poseka glede na vrste sečenj prav tako pokaže neskladje z GGN 2013-2022. Podobno, kot v obdobju 2003-2012, je tudi v preteklem desetletju izrazito prevladoval pomladitveni posek (72 % skupnega poseka namesto načrtovanih 51 %), izostala pa so redčenja (samo 8 % namesto načrtovanih 36 %). Prebiralno redčenje je bilo načrtovano v obsegu 10,9 %, vendar ni bilo izvedeno. Stanje sestojev je narekovalo občutno večji delež sanitarnega poseka od načrtovanega.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Glede na izrazito pomanjkanje mladovja in pomladka, ugotovljeno že v preteklem ureditvenem obdobju, bi bila pospešena pomladitvena sečnja do neke mere še upravičena, vendar je zelo vprašljiva izvedba oziroma učinkovitost te sečnje. Načrtovana priprava sestojev za naravno obnovo namreč je bila realizirana le 88 %.

Delež mladovja je v letu 2023 še celo manjši v primerjavi z letom 2013 in še vedno zelo zaostaja za modelno vrednostjo. Kritično je zlasti v RGR 116, kjer je mladovja le za vzorec (0,5 %).

Skupna površina, na kateri je prisoten pomladek, se je sicer povečala, vendar ima, zlasti v debeljakih, več kot polovica podmladka pomanjkljivo ali slabo zasnovano in 37 % dobro zasnovano.

Izvajanje gojitvenih in varstvenih del je v pogledu celotne GGE Okrogline po evidencah blizu načrtovanim površinam. Največ, za 10 % po evidencah zaostajata realizaciji nege letvenjakov in nege prebiralnega gozda. Nega drogovnjakov kaže 92 % realizacijo. Po posameznih RGR so večja odstopanja. Za načrtovano zaostaja predvsem izvedba gojitvenih del v RGR 121, torej na boljših rastiščih visokogorskih bukovih gozdov in deloma v RGR 120 (Primorsk gorsko bukovje). Vendar so pregledi sestojev na terenu pokazali, da so bila prva in druga redčenja izvedena pomanjkljivo oziroma niso bila izvedena. Poleg tega je bilo pri opisih sestojev ocenjeno, da ima večina drogovnjakov tesen sklep in sicer v RGR 121 60 %, v RGR 122 83 % in v RGR 131 80 %. Delež raznomernih gozdov ostaja na isti ravni, kot je bil pred desetletjem, ko je bilo načrtovano njegovo povečanje.

Podatki o objedenosti gozdnega mladja, pridobljeni na celotni popisni enoti Snežnik, ne prikazujejo zanesljive slike o objedenosti v GGE Okrogline. Podatki za celotno popisno enoto sicer kažejo trend zmanjševanja objedelosti bukve. Skrbi pa predvsem izginjanje jelke v višjih višinskih razredih podmladka, kar ob hkratni odsotnosti vrsti te vrste in premočnem poseku neizogibno vodi v spremenjene sestoje v višjih razvojnih fazah z občutno prevladujočo eno drevesno vrsto, bukvijo.

Na podlagi ocen o stanju populacij kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območjih Natura 2000, navedenih v Naravovarstvenih smernicah za GGN Okrogline lahko ugotovimo, da je bil v preteklem obdobju dosežen cilji ohranjanja njihovega ugodnega stanja, oziroma se stanje za nobeno vrsto ali habitatni tip ni poslabšalo. Z introdukcijo osebkov risov v okviru projekta Life Lynx se tudi stanje te vrste postopoma izboljšuje (številčno, reproduktivno), vendar je ocena še vedno neugodna. Tudi za vrste, za katere pred desetletjem še ni bilo dovolj podatkov za oceno stanja, je na podlagi aktualnih podatkov ugotovljeno ugodno oziroma značilno stanje populacij (bukov in alpski kozliček, širokouhi/mulasti netopir, gozdni jereb, koconogi čuk, triprsti detel, pivka).

Cilji in načrtovani ukrepi so bili v preteklem desetletju primerno postavljeni, vendar izvedba teh ukrepov, še posebej kar se tiče gojitvenih del in negovalnih sečenj (redčenj) pa tudi strukture poseka po skupinah drevesnih vrst ni bila izvedena v zadovoljivem obsegu, da bi lahko govorili, da se je načrt v celoti izvajal.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Gozdovi GGE Okroglina so bili v preteklosti sestavni del snežniške graščine, katere zadnji lastnik, do leta 1945, je bil Herman Schönbürg-Waldenburg. Do leta 1880 sta revirja Okroglina in Gomance spadala k oskrbništvu Gomance s sedežem v trgu Klana, po tem letu je bil sedež oskrbnišтва prestavljen v naselbino Gomance. Oskrbništvo Gomance je bilo prvič urejeno leta 1899, drugič šele leta 1926. Po letu 1934 je bilo oskrbnništvo Gomance razdeljeno na dva revirja: Gomance in Okroglina in leta 1936 prvič urejeno z ločenima načrtoma. Od tedaj dalje je revir Okroglina stabilna in samostojna gozdnogospodarska enota. Za izdelavo načrta leta 1959 so bile v letih 1956 in 1957 izvedene obširne geodetske terenske meritve površine gozdov. Pri geodetskih meritvah leta 1956/57 so bili iz gozdnih površin izločeni lazi, pašniki, kamionske ceste, gozdne poti in vlake, neplodne površine (skalovja, ruševje, nakladišča), stavbišča in vodnjaki. Površina takrat izmerjenih gozdov je znašala 2.656,90 ha, ostala površina 83,82 ha, skupaj 2.740,72 ha.

V obdobju od leta 1983 do 1992 je bilo v oddelku 10 skrčenega 2,30 ha gozda zaradi povečanja smučišča na Sviščakih. Razlike v površini gozda med letoma 1973 in 1983 pa izvirajo zaradi različnih metod zajemanja izmerjenih in znanih katastrskih podatkov posameznih površin parcel znotraj odsekov.

Pri opisovanju sestojev leta 2002 so bili prvič uporabljeni ortofoto posnetki v merilu 1:5.000, sestojna karta pa je bila digitalizirana. Enaka metoda zajema podatkov je bila uporabljena v letih 2012 in 2022, poleg tega pa so bile meje GGE prilagojene na digitalni katastrski načrt. Zaradi tega je nekoliko spremenjena površina celotne GGE in tudi površina gozdov. Ugotovimo pa lahko, da je bila izmera leta 1956/57 zelo natančna. Današnja skupna površina enote (2.739,75 ha) se le malenkost razlikuje od takratne (-0,97 ha). Površina gozdov v enoti se je v zadnjih petdesetih letih povečala za približno 16 ha. Upoštevajoč navedene krčitve gre povečanje predvsem na račun zmanjšanja travniških površin. Proces zaraščanja z gozdom se je začel že okrog leta 1900, ko je bila na snežniškem območju opuščena paša drobnice in govedi.

Podrobnejša analiza sprememb površin lazov v preteklem desetletju je pokazala, da so bili obstoječi lazi razširjeni za skupaj 2,77 ha površine, vendar se sedaj 9,92 ha travišč zarašča.

Okrog let 2010 je prišlo do sprememb v lastništvu. Občina Ilirska Bistrica je postala lastnica večine gozdov na območju počitniškega naselja Sviščaki, ki sodijo v RGR 71 Gozdovi za ostale naloge. V zadnjem desetletju pa je 0,71 ha gozdov v GGE Okroglina prešlo v zasebno lastništvo – to so majhne površine gozdov v neposredni okolici zasebnih stavb, npr. Okroglina, Sviščaki, Stanišče.

Preglednica 46: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1936-2022 v GGE Okroglina

Leto	Državni gozdovi (ha)	Zasebni gozdovi (ha)	Gozdovi lokalnih skupnosti (ha)	Skupaj (ha)
1936	2.656,90		-	2.656,90
1959	2.656,90		-	2.656,90
1973	2.656,90		-	2.656,90
1983	2.647,99		-	2.647,99
1993	2.645,69		-	2.645,69
2003	2.668,92		-	2.668,92
2013	2.650,50		15,40	2.665,90
2023	2.647,20	0,71	16,12	2.664,03

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek

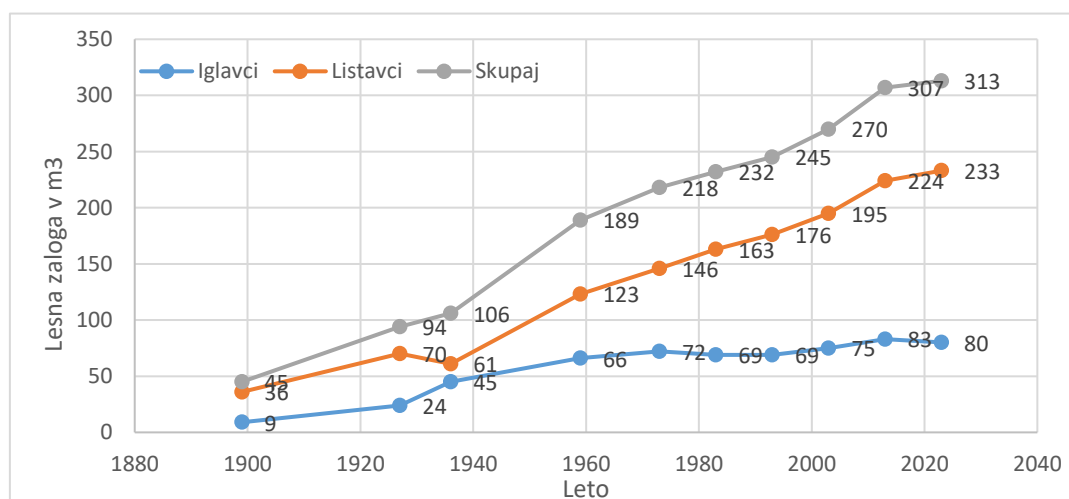
Podatki za obdobje 1936 – 58 izvirajo iz gozdnogospodarskega načrta za revir Okroglina in Črni dol, ki je bil izdelan v letu 1959. V tem načrtu je izdelovalec vse številčne podatke (lesna zaloga, prirastek), ki so bili uporabljeni za izdelavo načrta leta 1936 in ugotovljeni po starih dendrometrijskih tablicah, preračunal po novih tablicah. Tako je ugotovil za lesno zalogo iglavcev 2,5 % višje vrednosti, za listavce pa 8,8 % višje vrednosti.

Preglednica 47/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1899 - 2023

Obdobje	Površ. ha	Lesna zaloga m³/ha			Letni prirastek m³/ha			Letni realizirani posek m³/ha		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1899*	6.024,68	9	36	45	-	-	-	-	-	-
1927-35*	6.024,68	24	70	94	0,57	1,78	2,35	-	-	-
1936-58	2.656,90	45	61	106	1,20	1,50	2,70	0,94	0,95	1,89
1959-72	2.656,90	66	123	189	1,41	3,00	4,41	0,70	1,89	2,59
1973-82	2.656,90	72	146	218	1,47	4,01	5,48	1,36	1,82	3,18
1983-92	2.647,99	69	163	232	1,32	4,08	5,40	1,17	1,14	2,31
1993-02	2.645,69	69	176	245	1,24	3,40	4,64	0,67	1,23	1,90
2003-12	2.668,92	75	195	270	1,39	4,31	5,70	0,92	2,11	3,03
2013-22	2.665,90	83	224	307	1,19	3,90	5,09	0,98	2,09	3,08
2023-32**	2.664,03	80	233	313	1,38	3,97	5,34	0,70	2,56	3,26

* Podatek velja za oskrbnišтво Gomance, sedaj GGE Okroglina in GGE Gomance. (Vir: Gozdnogospodarski načrt za revir Okroglina in Črni dol 1959-1969)

** Prikazan je načrtovan možni posek.

Grafikon 4: Gibanje lesne zaloge v celotnem obdobju načrtnega gospodarjenja z gozdovi v GGE Okroglina

V 124 letnem nizu podatkov o lesni zalogi in prirastku v gozdovih GGE Okroglina se kaže izrazit trend naraščanja lesne zaloge. Naraščanje zaloge iglavcev je bilo v obdobju 1927-1936 relativno hitrejše, količina listavcev pa se je takrat zmanjšala. To je najverjetneje posledica vpliva intenzivnega oglarjenja na območju GGE Okroglina in širše. Po letu 1936 se delež iglavcev v skupni lesni zalogi zmanjšuje (primerjaj s preglednico 47/GFR2) saj večji del k dvigu lesne zaloge prispevajo listavci.

Najvišja vrednost tekočega letnega prirastka iglavcev je bila ugotovljena leta 1973, kasneje je nekoliko nižja. Tekoči letni prirastek listavcev je bil verjetno v letu 1936 tudi nekoliko podcenjen, potem pa skoraj vse obdobje presega 4 m³/ha. Na nihanja deloma vplivajo tudi različni načini izmere v posameznih ureditvenih obdobjih. Prirastek, ugotovljen v zadnjih meritvah štejemo za najbolj zanesljivega, ker je pridobljen s ponovljeno izmero dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V primerjavi z desetletjem prej je nekoliko nižji tako pri iglavcih kot pri listavcih.

V desetletju 1973-83 in po letu 2003 skupni povprečni izvedeni posek presega 3 m³/ha/leto. Skladno s povečevanjem povprečne lesne zaloge se v zadnjih desetletjih povečuje tudi izvedeni oz. načrtovani možni posek. Zaradi dolgoročnega zagotavljanja vsaj sedanjega obsega iglavcev v lesni

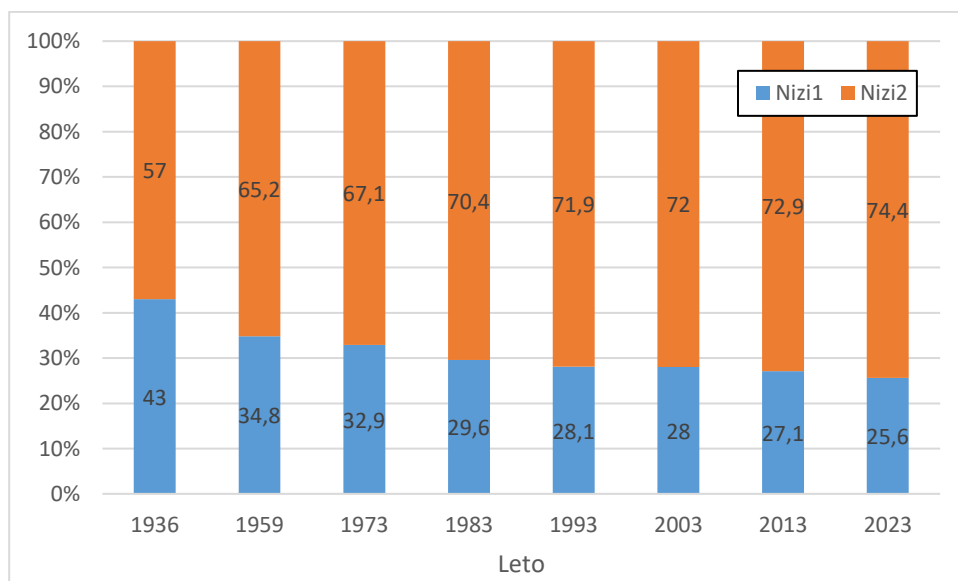
CILJI, USMERITVE IN UKREPI

zalogi je načrtovani možni posek iglavcev v tem načrtovalskem obdobju nižji v primerjavi z izvedenim posekom v minulem desetletju.

Preglednica 48/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1936 - 2023

Leto	Jelka	Smreka	Bukev	Plem. listavci	Ostali listavci	Iglavci	Listavci	Skupaj
1936	23,0	20,0	53,0	4,0	0	43,0	57,0	100
1959	18,6	16,2	60,5	4,3	0,4	34,8	65,2	100
1973	16,8	16,1	63,5	3,4	0,2	32,9	67,1	100
1983	11,8	17,8	67,0	3,2	0,2	29,6	70,4	100
1993	10,3	17,8	68,2	3,5	0,2	28,1	71,9	100
2003	8,7	19,3	67,8	4,2	0,1	28,0	72,0	100
2013	8,5	18,6	68,9	3,9	0,0	27,1	72,9	100
2023	7,6	18,0	69,8	4,6	0,0	25,6	74,4	100

Razmerja med drevesnimi vrstami se skozi desetletja spreminjajo, na kar močno vpliva gospodarjenje z gozdovi. V GGE Okrogline raste delež listavcev, predvsem bukke, že zadnjih 87 let. Trend se je v zadnjih desetletjih sicer nekoliko umiril. Delež plemenitih listavcev, med katerimi prevladuje gorski javor, pa je dokaj stabilen. Ostale vrste listavcev so bile zabeležene le med leti 1959 in 1983. Tudi sedaj so še prisotne, vendar v deležu pod desetinko odstotka. Opisane trende in razmerja potrjuje tudi grafični prikaz (grafikon 4). Trend zniževanja deležev jelke in smreke je pričakovan. Delež smreke je nekoliko upadel do leta 1973, izmera v letu 2003 je dala višjo vrednost smreke, po tem letu pa njen delež ponovno postopoma upada. Glavni razlog za zmanjšanje deleža jelke moramo pripisati večjemu deležu jelke v izvedenem poseku v primerjavi z drugimi drevesnimi vrstami. V preteklem desetletnem obdobju je posek jelke občutno presegal načrtovani možni posek te drevesne vrste.

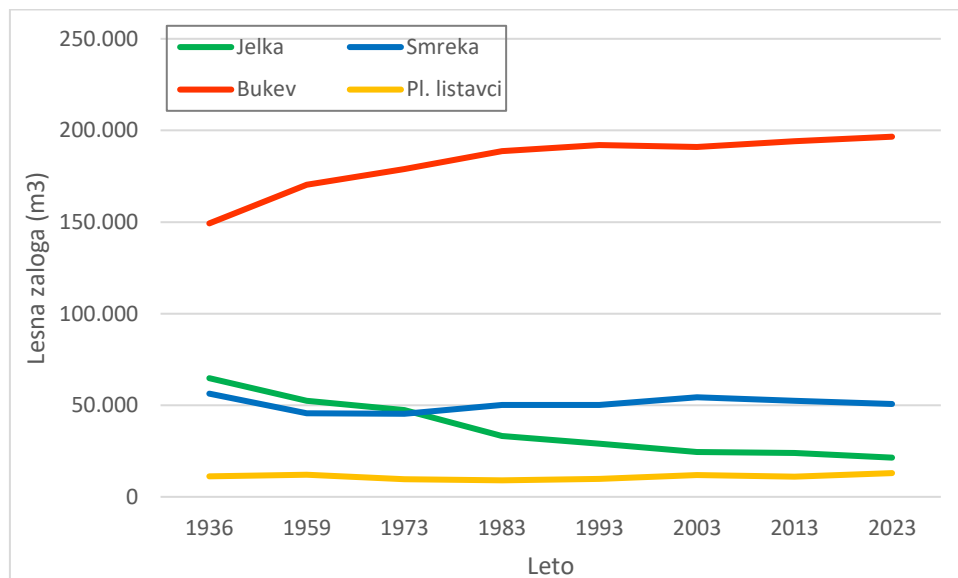

Grafikon 5: Nihanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi

Jasnejšo sliko o spreminjanju razmerij drevesnih vrst v GGE Okrogline podajo primerjave absolutnih vrednosti lesne zaloge v obdobju 1936 – 2023 (grafikon 6). V preteklih 87 letih je lesna zaloga bukke narasla za 32 % glede na leto 1936. Lesna zaloga smreke je bila v šestdesetih in sedemdesetih letih preteklega stoletja skoraj 20 % nižja kot v letu 1936. Kasneje je nekoliko porasla in se v zadnjem desetletju spet znižala, tako da danes za lesno zalogo v letu 1936 zaostaja za 10 %. Lesna zaloga plemenitih listavcev ostaja v celotnem obravnavanem obdobju niha do 20 % in je trenutno 15 % višja, kot je bila leta 1936.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Zelo izrazit trend zniževanja pa kažejo absolutne vrednosti lesne zaloge jelke. V primerjavi z letom 1936 je v današnjih gozdovih GGE Okrogline le še 33 % jelke, kar je še 4 % nižje kot v letu 2013. Trend padanja lesene zaloge jelke je zaskrbljujoč, saj je tudi posek v preteklem desetletju presegel načrtovani možni posek. V prihodnje bi morali jelko ohranjati in ji pomagati, saj je naravno prisotna drevesna vrsta na delu rastišč v enoti. Pospešiti bi morali tudi njeno pomlajevanje in zagotoviti vraščanje mladih jelk v starejše razvojne faze.

Grafikon 6: Gibanje lesnih zalog drevesnih vrst v obdobju 1936 – 2023 (v m3)

Indekse porasta lesne zaloge in prirastka od leta 2013 do leta 2022 prikazujemo po razširjenih debelinskih razredih. Osnova za izračun indeksov je leto 2013 (2013 = 100).

Preglednica 49/ GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	90,0	102,5	96,8	89,4	101,2	96,7	121,4	111,1	107,7	103,2	133,3	116,9	89,6
Listavci	100,0	100,0	102,4	104,9	136,8	104,2	98,8	103,3	102,6	100,0	107,7	101,8	114,5
Skupaj	100,0	100,2	101,5	99,9	110,9	102,2	102,1	104,3	103,5	101,1	125,6	105,3	108,1

Indeksi razvoja lesne zaloge kažejo porast lesne zaloge listavcev predvsem v V. debelinskem razredu. Skupno je lesna zaloga listavcev večja za 4 %. Lesna zaloga iglavcev se je zmanjšala za 3,3 %, k čemur je največ prispeval IV. debelinski razred. To kaže na povečan posek debelejših dreves ob pozitivnih trendih priraščanja. Nekoliko je zastala tudi obnova iglavcev, saj je vrast dreves v I debelinski razred nižji za 10 % v primerjavi s preteklim desetletjem. Ta problem je še bolj pereč, ker glede na model v GGE Okrogline bistveno primanjkuje drogovnjakov in posledično kaže tudi na nujnost obnove sestojev.

Prirastek smo pri tokrat drugič ugotavljali na podlagi ponovljenih meritev dreves na SVP. Skupna razlika znaša okrog dobrih 5 %, občutno višja (17 %) je pri iglavcih.

Skupni možni posek za obdobje 2023 – 2032 je načrtovan pri iglavcih za dobrih 10 % nižje kot v minulem desetletju, pri listavcih pa za 14 % višje. Skupni možni posek je za 8 % višji kot je bil leta 2013.

5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge

Kontrolni izračun lesne zaloge med letoma 2013 in 2022 se nanaša na vse gozdove v gozdnogospodarski enoti. Poudariti je potrebno, da na precejšnjem deležu površine GGE Okrogline

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

(28,9 %), pridobivamo podatke z okularnimi ocenami, ki so manj zanesljive v primerjavi z meritvami na SVP.

Preglednica 50/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	222.095	596.140	818.235
Vrast	1.598	5.435	6.554
Prirastek (letni*10)	31.494	103.893	135.387
Sečnje po evidenci	26.257	55.798	82.055
Pričakovana zaloga	228.930	649.670	878.121
Ugotovljena zaloga	214.661	620.830	835.491
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	93,8	95,6	95,1

Iz gornje preglednice je razvidno, da je ugotovljena zaloga za slabih 5 % nižja od pričakovane zaloge. Razlika je procentualno nekoliko večja pri iglavcih (za 2 odstotni točki). Po absolutnih vrednostih je ugotovljena lesna zaloga iglavcev za 13.142 m³ manjša od pričakovane, pri listavcih pa znaša razlika 28.946 m³. Razliko med pričakovano in ugotovljeno lesno zalogo deloma ublažijo spremenjene tarife, ki so izračun lesne zaloge povečale za 2,6 %, po starih tarifah bi znašal indeks pri iglavcih 91,9 %, pri listavcih 93,1 %, skupaj pa 92,8 %.

Posek po uradnih evidencah (3,91 m³/ha/leto) je skladen z meritvami SVP (4,96 m³/ha/leto ±1,42 m³/ha/leto) in je znotraj interavalne ocene (67.200 m³ – 121.000 m³).

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Presoja smo izvedli za gozdove GGE Okrogline, v katerih je načrtovan možni posek – torej za vse RGR razen RGR 69 – Gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov. Prikazana je v numerični in grafični obliki v preglednici 50 ter grafikonu 7.

Kot osnovo za izračun modelnega razmerja razvojnih faz smo uporabili modele območnih rastiščnogojitvenih razredov v katere sodijo posamezni RGR GGE Okrogline iz osnutka GGN GGO Postojna 2021-2030.

Preglednica 51/D-SM: Delež razvojnih faz v gospodarskih gozdovih in primerjava z modelnim stanjem

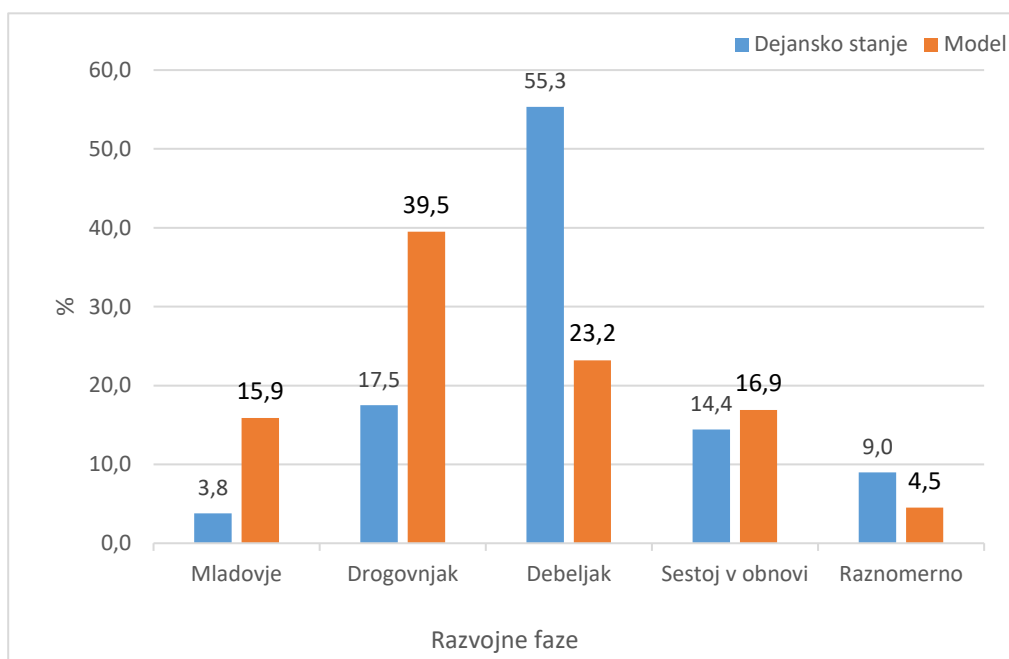
Razvojna faza	Dejansko stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razv. faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	79,19	3,8	4,1	23	15,9	421,89	-11,8
Drogovnjak	367,8	17,5	19,2	58	39,5	1.048,09	-20,3
Debeljak	1.161,80	55,3	60,8	34	23,2	615,58	37,6
Sestoj v obnovi	302,57	14,4	15,8	25	16,9	448,42	-1,1
Raznomerno	188,87	9,0			4,5	119,40	-4,5
Skupaj	2.100,23	100,0	100,0	140	100,0	2.653,38	0,0

Op.: Pri izračunu modela razvojnih faz nismo upoštevali gozdov v gozdnih rezervatih.

V splošnem lahko ugotovimo, da je razkorak med dejanskim stanjem in modelom občuten, največji je pri debeljakih, katerih je skoraj 38 odstotnih točk več kot predvideva model. Na račun prevelikega obsega debeljakov primanjkuje vseh drugih razvojnih faz. Najbližje modelnemu stanju so sestoji v obnovi, ki jih je le dober odstotek premalo. V primerjavi s stanjem leta 2013 je sedaj površina sestojev v obnovi občutno večja (skoraj 40 ha), kar lahko opredelimo kot izboljšanje stanja. Še vedno pa primanjkuje mladovij, odstopanje od modela je 11,8 odstotnih točk. Model predvideva prevladujoč

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

delež drogovnjakov s skoraj 40 %, dejansko pa je v GGE 17,5 % drogovnjakov, kar pomeni, da se njihov površina, v primerjavi z letom 2013 ni bistveno spremenila. Raznomernih sestojev v GGE Okrogline je pol manjši od modelne vrednosti, ki znaša 9 %.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah

Za raznomerne gozdove v GGE Okrogline, ki so v največjem deležu prisotni v RGR 131 (dobra tretjina tega RGR), na manjših površinah pa tudi v ostalih RGR, smo trajnost gozdov preverjali na podlagi debelinske strukture lesne zaloge. Podatki so prikazani v spodnji preglednici in grafikonu za razširjene debelinske razrede.

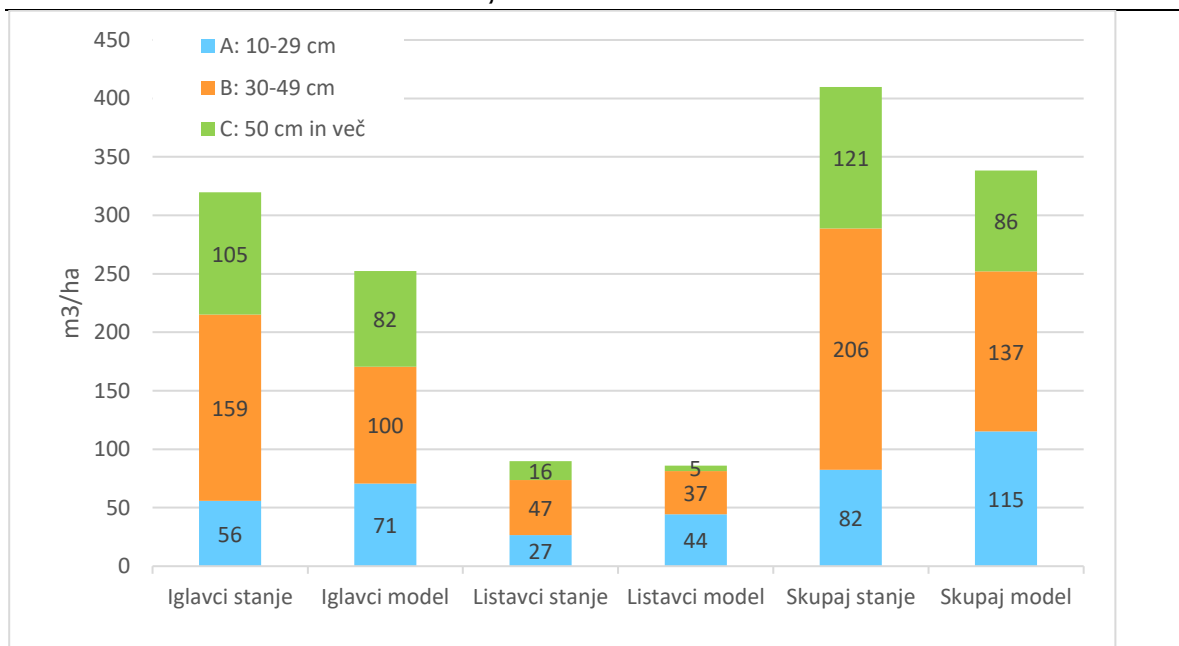
Modelno debelinsko strukturo lesne zaloge za raznomerne gozdove smo določili na osnovi modelnega stanja za raznomerne in prebiralne gozdove območnih rastiščnogojitvenih razredov v katere sodijo posamezni RGR GGE Okrogline iz osnutka GGN GGO Postojna 2021-2030.

V primerjavi z modelnimi vrednostmi tako pri iglavcih kot pri listavcih primanjkuje predvsem tanjšega drevja, preveč pa je srednje debelega drevja (30 – 49 cm) in debelega drevja (50 cm in več). V prihodnje bo torej potrebno več pozornosti posvetiti uravnavanju strukture raznomernih gozdov s poudarkom na pomlajevanju, pa tudi sproščanju in negi mladega drevja v raznomernih sestojih.

Preglednica 52/D-SM: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoe v GGE Okrogline

Razširjeni debelinski razred	Iglavci				Listavci				Skupaj			
	Stanje		Model		Stanje		Model		Stanje		Model	
	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha	%
A	56	18	71	29	27	29	44	54	82	20	115	34
B	159	50	100	40	47	53	37	41	206	50	137	41
C	105	32	82	31	16	18	5	5	121	30	86	25
Skupaj	320	100	252	100	90	100	86	100	410	100	383	100

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v raznomernih gozdovih v GGE Okroglinja

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Gozdovi v GGE Okroglinja ostajajo strnjeni in brez bistvenih posegov v prostor oziroma krčitev. V splošnem lahko ugotovimo, da trajno opravljajo ekološke funkcije. V pogledu biotopske funkcije je ocena trajnosti gozdnih habitatnih tipov Nature 2000 večinoma ugodna. Zaskrbljujoča je izrazita odsotnost ustreznega podmladka v smrekovih gozdovih v mraziščih, saj je podmladek prisoten le na zelo majhnem delu površine in odsotnost podmladka jelke v večjem delu enote.

Za večino populacij kvalifikacijskih vrst živali je ugotovljeno, da je njihovo stanje ugodno, dobro ali značilno. Ocena stanja populacije risa je neugodno, vendar je v teku obsežen projekt naseljevanja risov, zato lahko upravičeno pričakujemo izboljšanje številčnosti in splošnega stanja populacije. V dobrem oz. značilnem stanju sta tudi populaciji belohrbtega in triprstega detla ter drugih vrst ptic.

Izvedena dela za izboljšanje prehranitvenih kapacitet velikih rastlinojedov (98 % realizacija vzdrževanja travinj in 37 % realizacija vzdrževanja kaluž) zagotavljajo trajno ugodno stanje njihovega habitata ter krepitev lovskogospodarske funkcije.

Z rednimi vzdrževalnimi deli je bilo v preteklem desetletju zagotovljeno ohranjanja poučne, rekreacijske, turistične in estetske funkcije. Enako velja tudi za funkcijo varovanja kulturne dediščine. Funkcija varovanja naravnih vrednot se je z vpisom GR Snežnik na seznam UNESCO svetovne dediščine okrepila predvsem v pomenskem smislu (vrednotenje ostaja enako), zato bo v prihodnje potrebno okrepiti naloge gozdnega nadzora in varovanja te dediščine.

Analiza je pokazala, da je bil možni posek leta 2013 ustrezno načrtovan, vendar izvedba ni zadovoljivo sledila načrtovanemu poseku. Struktura realiziranega poseka po drevesnih vrstah in vrsti poseka kaže, da so bile usmeritve GGN 2013 – 2022 le delno upoštevane, deloma pa so bila dela izvedena v neskladju z načrtom. Glede na načrtovane količine je bilo izvedenih občutno več pomladitvenih posekov in zelo malo redčenj. Pri poseku drevesnih vrst je bil presežen možni posek iglavcev za 26 % in ni bila upoštevana usmeritev glede manjšega poseka jelke, katere delež v LZ se hitro zmanjšuje.

Evidentirana izvedba gojitvenih del kaže sicer dobro realizacijo (okrog 90 % realizacije priprave sestoja, nege gošče, letvenjaka in mlajšega drogovnjaka), vendar so bili ukrepi v letvenjaki in mlajših

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

drogovnjakih le delno ustrezno izvedeni, delno pa niso bili izvedeni. posledično ima večina drogovnjakov tesen sklep.

Pri usmerjanju razvoja gozdov v GGE Okroglina pretekli načrt ni bil izvajan v celoti.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Ob upoštevanju zastavljenih ciljev v Območnem gozdnogospodarskem načrtu, večnamenske vloge gozdov v GGE Okrogline, stopnje poudarjenosti funkcij in vlog gozdov, splošnih gospodarskih razmer in lastniške strukture teh gozdov, so gozdnogospodarski cilji sledeči:

- Zagotoviti trajno in racionalno pridobivanje lesa ustrezne kvalitete in v načrtovanih količinah, kot jih omogočajo rastišča v večnamenskih gozdovih.
- Ohranjanje dobrega stanja podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin.
- Zagotoviti dinamično ekološko ravnovesje ter sonaravni razvoj gozdov.
- Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst, kar vključuje varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).
- Krepi poudarjene funkcije gozdov in zmanjševati konflikte, ki izhajajo iz nasprotujočih si interesov z ustreznim usmerjanjem dejavnosti v prostoru.
- preko zagotavljanja dohodka od lesa in dela v gozdu zagotoviti socialno varnost lastnikom gozdov in delavcem v gozdu.

Etapni cilji prihodnjega desetletja so:

- Povečati lesno zalogo do ciljne lesne zaloge in izboljšati izkoriščenost rastiščnega potenciala tako v pogledu lesne zaloge kot v pogledu prirastka. Ciljna lesna zaloga v GGE Okrogline je 320 m³/ha, dosežena naj bi bila v ciljnem obdobju 13 let.
- Ohraniti naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst, povečati delež iglavcev, zlasti jelke.
- Uravnotežiti razmerje razvojnih faz zlasti s spodbujanjem naravne obnove gozdov in izvajanjem gozdnogojitvenih ukrepov.
- Z ukrepi nege še izboljševati negovanost v mlajših razvojnih fazah.
- Povečati delež raznomernih gozdov (zlasti v GR 131) z namenom doseganja trajnosti donosov in krepitve stabilnosti gozdov.
- Uskladiti odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom zlasti z zniževanjem gostot populacij rastlinojede divjadi do zagotovitve ustreznega pomlajevanja vseh rastišču primernih drevesnih vrst, pri čemer je potrebno posebno pozornost posvetiti pomlajevanju jelke in plemenitih listavcev.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000 z izvajanjem načrtovanih ukrepov.
- Uporabljati okolju prijazne tehnologije in strojne opreme, ter ustrezne načine izvajanja gozdnih del.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Splošne usmeritve za doseg navedenih ciljev:

1. Izboljšati negovanost sestojev z redčenji zlasti v mlajših razvojnih fazah (letvenjaki in drogovnjaki) in s tem omogočiti dobro priraščanje kvalitetnega drevja, pri tem spodbujati manjšinske drevesne vrste (jelka, gorski javor).
2. V drogovnjakih in debeljakih s tesnim sklepom izvajati močno izbiralno redčenje z namenom oblikovanja krošenj izbrancem, pri tem pomoč manjšinskim drevesnim vrstam v sestoji.
3. V kvalitetnih drogovnjakih in debeljakih z normalnim ali rahlim sklepom akumulirati prirastek na najvrednejših osebkih s ciljem večanja lesne zaloge, izvajati šibko izbiralno redčenje in ohranjati manjšinske drevesne vrste.
4. Uvajati sestoje v obnovo po naravni poti, zlasti starejše bukove in smrekove debeljake z rahlim sklepom, deloma že pomlajene sestoje in manj kvalitetne debeljake na boljših rastiščih, ki so dosegli končne zaloge. Računati je potrebno, da so v teh gozdovih pomladitvene dobe dolge 30 let in tudi več. Pomladitev naj poteka:
 - v gorskih in visokogorskih gozdovih mora pomladitev potekati pod zastorom, veliko površinsko, (velikost pomladitvenega jedra minimalno 2 drevesni višini), začetek pomladitve mora potekati pod rahlo presvetljenim zastorom, ki ga oblikujemo predvsem z odstranitvijo polnilnega sloja (pripravo sestoja). Ohranjati semenjake plemenitih listavcev in jelke. Vrzeli ne odpiramo, dokler ni prisoten dovolj gost in kvaliteten pomladek;
 - v raznomernih in prebiralnih gozdovih (cilj pomladitve jelka, smreka in bukev) mora pomladitev potekati pod zastorom, malo površinsko, (velikost pomladitvenega jedra maksimalno 1 drevesna višina), začetek pomladitve mora potekati pod zastorom, ki ga oblikujemo z odstranitvijo polnilnega sloja (pripravo sestoja). Vrzeli ne odpiramo, dokler ni prisoten dovolj gost in kvaliteten pomladek. Pomladitvena jedra se ne širijo.
5. Zmerno nadaljevati z obnovo v sestojih v obnovi s postopnim sproščanjem že dobro pomlajenih površin s posekom nadstojnih dreves, pri čemer je potrebno ohranjati semenjake plemenitih listavcev in jelke.
6. V sestojih v obnovi, kjer je zasnova podmladka bogata, najkasneje iz prehoda podmladka iz faze gošče v letvenjak, (višina podmladka 2 m) zaključiti z obnovo (končni posek).
7. Do uvajanja sestojev v obnovo (redčenja drogovnjakov in debeljakov) se s sečnjo ne posega v polnilni sloj. V polnilnem sloju se eventualno odstranjujejo samo drevesa, ki so neposredni konkurenti izbrancem, npr. se s svojo krošnjo zadirajo v krošnje izbrancev v zgornjem sloju.
8. V posamično do šopasto raznomernih sestojih ukrepati v smislu prebiralne nege gozda. To velja predvsem za mešane sestoje na obrobju mrazišč.
9. V skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojih nego prilagajati razvojni fazi skupine oziroma gnezda z oblikovanjem postopnih prehodov med sosednjimi skupinami oz. gnezdi.
10. Pri vseh delih v sestojih ohranjati in sproščati vitalne mlajše jelke, ter jim omogočiti vrast v odrasle sestoje.
11. Spremljati vpliv rastlinojede divjadi na uspešnost naravnega pomlajevanja sestojev z vsemi drevesnimi vrstami. Ob ugotovljenih negativnih vplivih, posebno na pomlajevanje jelke in gorskega javorja, s povečevanjem načrtovanega odstrela dosegati uravnotežen odnos med divjadjo in gozdom.
12. Krepi ekološke funkcije gozdov ter zagotavljati visoko biotsko raznovrstnost gozdov zlasti z načrtnim in sistematičnim puščanjem odraslega drevja za dupla, puščanjem mrtvega lesa in ohranjanjem ekocelic brez načrtovanih ukrepov. V gozdovih je potrebno pustiti vse odmrlo, odmirajoče ali močno poškodovano drevje, katerega les je tehnično neuporaben ali zelo malo vreden in to drevje ne predstavlja potencialnega vira za razvoj podlubnikov ali bolezni za okoliške gozdove. Ohranjati travniške površine ter vzdrževati in varovati vodne vire v gozdu.
13. Krepi izjemno poudarjeno varovalno funkcijo gozdov na vseh predelih, kjer je ovrednotena, še zlasti v varovalnih gozdovih, z zelo previdnim, manj intenzivnim izvajanjem ukrepov, pri čemer je nujno zagotavljati stalno pokritost gozdnih tal z drevjem.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

14. V ekocelicah (to so sestoji, v katerih se v zadnjih nekaj desetletjih zaradi ekstremnih terenskih, rastiščnih, sestojnih ali spravilnih razmer ni izvajalo sečnje in jih prepuščamo naravnemu razvoju) ukrepi niso načrtovani in se jih tudi ne izvaja.
15. Okrog gozdnih rezervatov je oblikovan varstveni pas v širini najmanj ene sestojne višine, kjer ukrepi niso načrtovani oz. je dopusten samo sanitarni posek po potrebi. rezervatov. Varstveni pas je oblikovan tudi ob GR Goljak v delu, kjer meji na GGE Okroglina.
16. Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je treba v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje. V skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami je na erozijskih območjih prepovedano:
 - ogoljevanje površin,
 - krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
 - odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov razen na že urejenih deponijah in skladiščih za les ob sedanjih gozdnih prometnicah,
 - vlačena lesa razen po obstoječih gozdnih vlakih;
 - Na plazljivih območjih je prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, kar povzroča pospeševanje plazenja zemljišč;
17. Krepi zlasti poučno funkcijo gozdov v GGE Okroglina ter omejevati in usmerjati rekreativne in turistične dejavnosti v manj občutljiva območja z namenom zmanjševanja njihovih negativnih vplivov na naravno okolje. Primerne so zlasti nemnožične dejavnosti, katerih vsebina je povezana z opazovanjem in doživljanjem narave in ne povzročajo prekomernih motenj v naravnem okolju.
18. Pri izvajanju del v gozdovih uporabljati ustrezne stroje in opremo ter izbirati čas opravljanja del v gozdovih v skladu z usmeritvami za krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozdov z namenom povzročanja najmanjšega možnega obsega poškodb gozdnih tal in celotnega ekosistema.
19. Potrebno je nadzirati kakovost izvedbe gojitvenih del ter poseka in opozarjati izvajalce na področju varnega dela.
20. Preprečevati oziroma omejevati dejavnosti in posege v naravo, ki bi kratkoročno ali dolgoročno lahko imeli posredne ali neposredne negativne posledice za ugodno stanje vrst in habitatov v gozdnem prostoru v GGE Okroglina.
21. Spodbujati izvajanje ukrepov v gozdovih v občinski lasti, ki so v RGR 71 - Gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, s poudarkom na oblikovanju za javnost privlačnih sestojev, ohranjanjem zanimivih dreves ipd.
22. Sodelovati in usklajevati dejavnosti z drugimi uporabniki gozdnega prostora v GGE Okroglina.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov

Krepitev funkcij gozdov se bo izvajala skupaj z izvedbo načrtovanih gozdnogojitvenih del, zato ukrepov ne navajamo ločeno. Pravilna in dosledna izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del in del za krepitev lovnogospodarske funkcije zagotavlja tudi optimalno stanje gozda za opravljanje vseh ostalih funkcij gozdov.

6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Ohranjeni gozdovi najboljše opravljajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zato je za varovanje tal najprimernejša stalna zastrtost z gozdno vegetacijo. S tem je zadrževanje prsti pred odnašanjem po pobočju optimalno zagotovljeno. Prisotnost vegetacije omogoča tudi vpijanje in zadrževanje vode v tleh.

- V gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije naj se izvaja čim manj gozdnogospodarskih ukrepov, zgradba naj bo primerna rastišču, obnova pa naj se izvaja na majhnih površinah.
- Zagotavljati stalno in trajno pokrovnost tal z naravno gozdno vegetacijo v obliki stabilnih, vertikalno in horizontalno primerno strukturiranih gozdnih sestojev;
- Pospeševati rastišču in naravni nevarnosti primerno drevesno sestavo, ki najboljše zagotavlja uresničevanje varovalne in zaščitne funkcije gozda;
- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal;
- Gospodariti z daljšimi proizvodnimi in pomladitvenimi dobami kot v gospodarskem gozdu;
- Pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati tudi druge funkcije gozdov, pri čemer pa posegi, ki bi okrnili varovalno ali zaščitno funkcijo gozdov niso dovoljeni;
- če imajo ti gozdovi tudi hidrološko funkcijo, funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcijo varovanja naravnih vrednot jih je potrebno pri posegih upoštevati. V teh primerih veljajo režim in smernice, ki so strožje od tistimi, ki so milejše;
- ukrepi za socialne (rekreacija, turizem) in proizvodne funkcije se morajo podrediti funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev;
- prostorski posegi v varovalne gozdove in gozdove s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo so le izjema;
 - Na strmih pobočjih ohraniti površine ruševja;
 - V gozdovih, kjer je varovalna funkcija poudarjena na drugi stopnji, naj bo gospodarjenje z gozdovi malopovršinsko in v nizki intenziteti.
 - Povečana tveganja zaradi podnebnih sprememb je v gorskih gozdovih z močno poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo potrebno reševati z ohranitvijo in oblikovanjem rastišču prilagojenih mešanih sestojev, ter takojšnjo sanacijo gozdov v primeru naravnih nesreč ali gradacije podlubnikov;

Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije

Gozdna vegetacija opravlja hidrološko funkcijo s tem, ko večja zadrževalna sposobnost tal za vodo, izravnava in blaži odtok vode ob padavinskih maksimumih, izboljšuje kakovost in čistost podtalnice. Režim gospodarjenja je za hidrološko funkcijo podoben kot za varovalno funkcijo, ukrepi naj bodo malopovršinski, drevesna zgradba sestojev primerna rastišču, obnova gozda pa naj poteka čim bolj po naravni poti.

- Ob vodnih virih naj se pušča obvodno rastje, ki najboljše opravlja hidrološko funkcijo.
- V neposredni okolici podzemnih vhodov naj bo visok delež starega drevja, prepuščenega naravnemu razvoju.
- Spravilo gozdnih sortimentov ne sme potekati preko kaluž, sečni ostanki pa morajo biti ob zaključku sečnje odstranjeni iz vseh strug, jarkov, kalov, kaluž in vodnih virov.
- V skladu s pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS 114/09) je treba zagotoviti ustrezen odmik solnic od kaluž na razdaljo najmanj 50 metrov.
- Kraške izvire je treba redno čistiti in vzdrževati.
- Gozdne prometnice je treba posebej skrbno načrtovati na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije, kar pomeni, da se v bližini jam, brezen, kaluž in izvirov na razdalji vsaj 50 metrov ne gradi novih gozdnih prometnic.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Rabo in druge posege v vode ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.
- Treba je sodelovati z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja). Pred posegom (gradnjo) na teh zemljiščih je potrebno pridobiti vodno soglasje v skladu z ZV-1.
- Podrobnejše usmeritve za posege v prostor na območjih, ki so varovana s področja voda, so predstavljene v poglavju 6.2.8.

Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

S funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti krepimo naravno pestrost v gozdnem prostoru. Poleg vrst, ki prevladujejo, je treba posebno pozornost nameniti manjšinskim drevesnim vrstam, življenjskim prostorom in prostoživečim živalim.

- Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in pestrosti življenja vseh živalskih vrst je treba vzdrževati manjšinske ekosisteme v gozdnem prostoru (lazi, kaluže, ekocelice, kraški izviri).
- Laze je treba kositi in z ustreznim posekom, vsaj enkrat v ureditvenem obdobju, vzdrževati njihov gozdni rob. Vlačenju lesa po lazih se je treba izogibati, prepovedano je puščanje sečnih ostankov na lazih.
- Pri odkazilu v okolici kaluž (radij 50 m) je treba v okviru možnosti upoštevati želje lovcev. Pri sami sečnji pa je treba zahtevati tak gozdni red, ki ne bo oslabil funkcije kaluže (prepovedano zametavanje s sečnimi ostanki, vlačenje lesa čez kalužo ...).
- Ekocelice so sestoji, v katerih ne načrtujemo gozdnogospodarskih ukrepov. Na podlagi gozdnogojitvenega načrta se lahko za ureditveno obdobje tega GGN izločijo dodatne ekocelice. Za ekocelice naj se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli, sušice ali katero drugo z vidika izkoriščanja lesa nezanimivo drevje.
- V okolici naravnega zatočišča (radij kroga manjšega od 300 m) naj se v času poganjanja mladičev (od decembra do aprila) ne izvaja sečnje. V razdalji vsaj 200 m od naravnega zatočišča naj se ne gradi vlak.
- Za splošno krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti naj se v gozdu pušča večje število plodonosnih in minoritetnih drevesnih vrst in debelejša odmrlo drevje, ki ni nevarno za gradacijo škodljivih žuželk. Vzdržuje naj se tudi plodonosne grmovne vrste na gozdnem robu.

Splošne varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne varstvene usmeritve za načrtovanje in izvajanje dejavnosti v Natura 2000 območjih:

V celotnem območju Natura 2000 (celotna enota, razen Sviščakov), se pojavljajo vrste in habitatni tipi, na katere ima gospodarjenje z gozdom lahko neposredni ali posredni vpliv. Vrste in HT, gledano

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

iz ekološkega vidika, so generalisti, katerim ustreza trajnostno, sonaravno in mnogonamensko gospodarjenje z gozdom.

Usmeritve za celoten gozdni prostor v območju Natura 2000:

- Nadaljuje naj se z izvajanjem trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom.
- Ohranja se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se vsaj 3% mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- V modelnem in ciljnem stanju strukture gozdov po razvojnih fazah naj se načrtuje najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi)
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih. Spodbuja naj se naravno pomlajevanje. V kolikor je potrebno (npr. v primeru večjih ogolelih površin po žledu in gradacijah lubadarja), naj se naravno sestavo gozdnih združb vzpodbuja s sadnjo. Obnova gozdov s sadnjo naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih vrst in s sadikami neustreznih provenienc.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Zagotovi naj se naravno usklajena gostota parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Na težje dostopnih, slabo odprtih predelih, naj se naravnemu razkroju prepušča posamezna stoječa suha in odmirajoča drevesa iglavcev in listavcev. Drevesa z dupli in poldupli, odmrta in odmirajoča drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami in drevesa z gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik, naj se ohranja kot habitatno drevje (kozača za gnezdenje pogosto uporablja vrhove oz. štrclje odlomljenih dreves večjih dimenzij, zato naj se tudi takšna drevesa prednostno uvršča med habitatna drevesa).
- Varujejo, vzdržujejo in vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda, ...). Tovrstnim habitatom se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- V neposredni okolici jam in brezen se ohranja gozdne površine, krčenje gozda se ne izvaja.
- Novih gozdnih prometnic se na območju jam ne umešča oz. se zagotavlja ustrezen odmik.
- Pri sečnji in spravilu lesa v okolici se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Okoli znanih gnezd sršenarja, kačarja in planinskega orla naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se v času od 1. junija do 31. avgusta ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic.
- V polmeru najmanj 400 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih stanišč gozdnega jereba naj se od 1.4. do 31.7. ne izvaja gozdnogospodarskih del.
- Dela v gozdu naj se ne izvajajo, kjer so aktivna rastišča in zaščitne cone za divjega petelina, v času od začetka marca do konca junija, v razdalji 500 m od roba rastišča (posamezna razdalja se lahko spremeni, če so naravne razmere take, da izničijo ali potencirajo negativne vplive izvajanja del, trenutno ni poznanih rastišč).
- Z gozdom in krajino naj se upravlja v skladu s strategijami in akcijskimi načrti, ki obravnavajo velike zveri.
- V okolici aktivnih medvedjih brlogov, v radiju najmanj 200 m, naj se ne ukrepa v času od 15.12. do 30.4.. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*
- V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.*

GGE Okroglina je skoraj v celoti vključena v območje Nature 2000. Določeni sta dve upravljavski coni, ki sta prikazani na karti 6 v kartnem delu načrta. V nadaljevanju navajamo podrobne usmeritve za posamezne cone, povzete po naravovarstvenih smernicah (Fučka, 2022).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Cona A – območje triprstega in belohrbtega detla

Cona obsega najbolj ohranjene jelovo bukove in smrekove gozdove, vključujoč gozdne rezervate. Obe vrsti ogrožajo: odpiranje zaprtih gozdov in povečevanje intenzitete gospodarjenja v predelih, kjer so pravilne razmere zahtevnejše ali kjer se že dolgo ni izvajalo sečnje in spravila ter odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja, ki predstavlja prehranjevalni in gnezditveni habitat ptic. V območju Snežnik Pivka so veliki gozdni rezervati skoncentrirani na južni del območja, kar velja tudi za GGE Okroglina. Dolgoročni cilj v coni je ohranitev vsaj sedanjega deleža površin, ki se jih prepušča naravnemu razvoju (gozdni rezervati, ekocelice) ter vzpostavitev nadstandardnega deleža mrtvega lesa.

Konkretna varstvena usmeritve:

- V modelnem in ciljnem stanju strukture gozdov po razvojnih fazah naj se ohranja najmanj 50 % delež sestojev z odraslim drevjem (razvojne faze debeljak, raznomerni sestoji, sestoji v obnovi in prebiralni gozdovi).
- Postopno naj se povečuje delež mrtve lesne mase iglavcev in listavcev. V coni naj bo dolgoročni cilj ohranjanje ali vzpostavitev vsaj 5% stoječe mrtve mase od skupne LZ, poudarek na debelinski stopnji B in C); pušča naj se vsa odmrle drevesa z majhno ekonomsko vrednostjo.
- Na težko dostopnih območjih, območjih brez ekonomske vrednosti, po grebenih in drugih območjih s primernimi sestoji (več odmrle in odmirajoče lesne mase), naj se določijo območja, z manjšo intenziteto gospodarjenja, ter naj se načrtuje ekocelice brez ukrepanja.
- V primeru naravnih nesreč naj se znotraj cone pušča posamezna še stoječa (poškodovana drevesa) z majhno ekonomsko vrednostjo (takšno količino, da ne predstavlja nevarnosti za gradacije podlubnikov).
- Ob upoštevanju predpisov s področja varstva gozdov naj se na območjih, ki ne predstavljajo večje nevarnosti za nadaljnje širjenje podlubnikov, del poškodovanega oz. s podlubniki napadenega drevja ohrani oz. prepusti naravnemu razvoju (takšno količino, da ne predstavlja nevarnosti za gradacije podlubnikov, lahko gre za drevje manjše ekonomske vrednosti, še posebej pomembno je puščanje posameznih dreves in skupin drevja B in C razširjenega debelinskega razreda).
- Obstoječim gozdnim rezervatom naj se določi varstveni pas, ki ni ožji od ene sestojne višine, v katerem se gospodari z najmanjšo možno intenziteto.
- V coni naj se ne izvaja velikopovršinskih sečenj.

Cona B – Koslolibni smrekovi gozovi

Edina naravna rastišča smreke v GGO Postojna so v mraziščih, zato je tudi habitatni tip Kislolibni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (Vaccinio-Piceetea), omejen na območja mrazišč, kjer so ostrejša ekološka razmera (nizke povprečne letne temperature). Način gospodarjenja se mora prilagajati na te razmere.

Konkretna varstvena usmeritve:

- V kislolibnih smrekovih sestojih (mrazišča) naj se pri gospodarjenju upošteva ekstremne razmere (daljše proizvodne in pomladitvene dobe, ostanejo naj vsaj takšne kot v novem gozdnogospodarskem načrtu GGO, torej 140 let, pomladitvena doba 30 let).
- Z izvedbo ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov se zagotovi pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Zaradi preprečevanja prevelikih poškodb na tleh (ki so v mraziščih mehka) naj se v mraziščih ne izvaja strojne sečnje in prevozov z zgibnikom (izjema je delo v snegu, ko so tla globoko zamrznjena).

Smernice za vzdrževanje klimatske funkcije

Klimatska funkcija je izjemno poudarjena v gozdovih na Sviščakih. Večji del počitniškega naselja je postavljen v gozd, ki bi z morebitnim redčenjem dreves znotraj naselja izgubljal mehansko in ekološko stabilnost. Posamezno drevje in skupine ter šopi dreves, ki rastejo znotraj naselja Sviščaki niso gozd ampak skupaj z naseljem spadajo v gozdni prostor.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Usmeritve:

- V naselju je potrebno ohranjati drevje v največji možni meri, ob nujnih posekih dreves zaradi ogrožanja varnosti pa je potrebno poskrbeti za nadomestitev (obnovo) posekanih dreves po naravni poti ali s sadnjo.

V okolici naselja je potrebno gozdnogospodarske ukrepe in morebitno obnovo gozda izvajati malopovršinsko, da se umirja močne vetrove.

6.2.2.2 Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje higiensko-zdravstvene funkcije

Vsi gozdovi opravljajo s svojo prisotnostjo higiensko-zdravstveno funkcijo. Najboljše jo opravljajo, če so v čim bolj naravnem stanju.

Smernice za vzdrževanje rekreacijske in turistične funkcije

Gozdovi na območju poudarjenih rekreacijske, turistične in estetske funkcije naj bodo čim bolj naravni, z razgibano strukturo, predvsem v odraslih razvojnih fazah ter s pestro drevesno in grmovno sestavo. Rekreacija in turizem sta dejavnosti, ki na gozdni prostor delujeta negativno, še posebej, če gre za množične oblike. S premišljenim usmerjanjem teh dejavnosti je mogoče negativne vplive omejiti.

Usmeritve:

- Gospodarjenje z gozdnim prostorom, kjer sta poudarjeni rekreacijska in turistična vloga, mora biti premišljeno in usklajeno z varstvom narave in naravnih vrednot. Primerno je razvijati le naravi primerne oblike rekreacije, še posebej tiste, ki naravnega okolja ne jemljejo le kot prijetno kuliso, pač pa narava predstavlja njihovo vsebino (naravoslovni sprehodi, opazovanje gozda in živali, fotografiranje,...)
- Z drugimi uporabniki prostora je potrebno sodelovati pri označevanju pešpoti, kolesarskih in drugih poti ter jih usmerjati na osnovi poznavanja prostora, atraktivnosti in občutljivosti posameznih predelov.
- Na območjih s povečanim obiskom je potrebno v sodelovanju z izvajalci del ustrezno označiti delovišča z opozorilnimi in informativnimi tablamami. V teh območjih, še posebej ob peš poteh in cestah, mora biti takoj (sproti) poskrbljeno za ustrezen gozdni red. Sečni ostanki morajo biti takoj po sečnji umaknjeni s poti in po potrebi zloženi v kupe tako, da je zagotovljena varna in nemotena prehodnost poti.
- Rekreacijska infrastruktura, predvsem smerokazi, kažipoti in markacije, mora biti dobro vzdrževana. Skrbnike je potrebno sproti obveščati o poškodbah in pomanjkljivostih na tovrstni infrastrukturi.
- V najbolj obiskanih območjih na Sviščakih v Grdi Dragi ter ob cesti proti Snežniku je potrebno ob gozdnih cestah urediti ustrezna mesta za parkiranje in jih označiti s tablamami.
- Morebitno širjenje rekreacijskega oziroma turističnega območja naj upošteva zakonitosti gozdnega prostora, gozdarske in drugih dejavnosti v njem (lov, mirne cone za divjad...) ter naravovarstvene smernice in režime. Obiskovalce ni dopustno usmerjati v območja mirnih con, razen po že obstoječih označenih planinskih poteh.
- V območjih s 1. stopnjo rekreacijske in turistične vloge je potrebno glavnino gozdnogospodarskih del opraviti izven glavne sezone – v času, ko je v gozdu najmanj obiskovalcev (spomladi ali v jeseni).
- Obiskovalce gozdov je potrebno na različne načine seznanjati z značilnostmi strnjene gozdnega prostora na snežniškem pogorju in jih ozaveščati glede varstva narave.

Smernice za vzdrževanje poučne funkcije

Usmeritve:

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Gozdno učno pot Sviščaki je potrebno redno vzdrževati, po potrebi tudi investicijsko.
- V okviru možnosti je smiselno učnim vsebinam dodajati doživljajske, ki so za ljudi, še posebej mladino, zelo privlačne in obenem učinkovitejše.
- Potrebno je redno strokovno izobraževanje in usposabljanje vseh delavcev, ki vodijo skupine po učni poti in ekskurzije.

Posamezne sestoje ob pomembnejših gozdnih cestah na območju Snežnika je potrebno pripraviti za strokovne ekskurzije kot vzorčne objekte, vključno z zbranimi podatki, pisnim in slikovnim gradivom – v okviru širše območne mreže poučnih točk za vodenje strokovnih ekskurzij.

Smernice za vzdrževanje raziskovalne funkcije

Za raziskovalno funkcijo gozdov v celotnem postojnskem gozdnogospodarskem območju, kot tudi v GGE Okrogline velja, da še zdaleč ni izkoriščena tako, kot gozdovi in njihova zgodovina to omogočajo. Gozdni rezervati so bili že pred dobrimi tridesetimi leti izločeni iz gospodarjenja z namenom raziskovanja in spremljanja naravnega razvoja gozdov. V zadnjem času je Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vira izrazila interes za izvajanje raziskovalnega dela v rezervatih. Potrebno je poskrbeti za ustrezen prenos novih znanj v praktično usmerjanje razvoja gozdov.

Usmeritve:

- Da bi okrepili raziskovalno vlogo gozdov je potrebno izdelati nabor vsebin, ki bi lahko bile predmet strokovnih, diplomskih in drugih raziskovalnih del.
- V okviru kadrovskih in finančnih zmožnosti je potrebno zastaviti stalno spremljanje razvoja sestojev gozdnem rezervatu Zatreb-Planinc in na zgornji gozdni meji v rezervatu Snežnik-Ždrocle – najbolje vsaj z vzpostavitev stalnih vzorčnih ploskev za meritve sestojev, ki bi se izvajale vsaj ob vsaki drugi reviziji GGN GGE.
- Potrebno je nadaljevati z raziskovalnim delom na raziskovalnih ploskvah oziroma spremljati potek in rezultate raziskav, ki jih v gozdovih GGE Okrogline izvajajo druge institucije ter nova spoznanja upoštevati pri gospodarjenju z gozdovi.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja naravnih vrednot

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave navaja sledeče usmeritve za varstvo navedenih vrednot:

1325V Zatreb – Planinc in 293V Snežnik

Ohranjanje statusa GR.

3039 Kosmate doline in 3063 Medvedova dolina

Znotraj GR – ohranjanje statusa GR.

2610V Črna draga, 2611V Grda draga – mrazišče, 2631 Mrzle doline, 2639 Travni dolci, 2640 Lomove doline, 2641 Grčovec, 2616 Gregorjev dolec

- ohranja naj se daljše proizvodne in pomladitvene dobe (vsaj takšne kot v sedanjem načrtu GGO – 140 let proizvodna, 30 let pomladitvena doba)
- zaradi preprečevanja prevelikih poškodb na tleh (ki so v mraziščih mehka) naj se v mraziščih ne izvaja strojne sečnje in prevozov z zgibnikom (izjema je delo v snegu, če so tla globoko zamrznjena)
- gradnja gozdnih prometnic se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.

2621 Dušanova skala in 2613 Dušanova skala - kamnita miza

- Na območju naravne vrednote naj se ne gradi gozdnih vlak.
- Pri sečnji in spravilu lesa je potrebno paziti, da se naravna vrednota ne poškoduje.

3061V Snežnik - južni obronki (v GGE sega le manjši del – S in JV od Velikega Razbora)

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Vlake na območju naj se trasira in gradi na način, da se v največji možni meri ohranjajo geomorfološki in geološki pojavi (npr. škraplje, nahajališča fosilov, skalni osamelci, brezna ...).
- Gozdnih prometnic naj se ne načrtuje v okolici znanih in potencialnih gnezdišč planinskega orla.

2618 Snežnik - nahajališče fosilov, 3064V Sviščaki - morene Črnodolskega ledenika, 3065V Grda draga - morene

Vlake na območju naj se trasira in gradi na način, da se v največji možni meri ohranjajo geomorfološki in geološki pojavi (npr. škraplje, nahajališča fosilov, skalni osamelci, brezna ...).

NV jame

Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.

Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Celotno območje GGE Okrogline gradijo karbonatne kamnine, zato tu obstaja možnost odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot.

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (Zavod RS za varstvo narave, v nadaljevanju ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve, ki so določene v poglavju 3.1.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (in-situ ali ex-situ varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Smernice za izjemna drevesa

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišč, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja kulturne dediščine

V neposredni okolici objektov kulturne dediščine (pregled objektov kulturne dediščine je v poglavju 2.2 in vrisani objekti v karti funkcij) je vsa gozdnogospodarska dela treba načrtovati in izvajati tako, da ne pride do poškodb objektov. Objekta je potrebno fizično zavarovati med izvedbo del. Po končanih delih je potrebno vzpostaviti prvotno stanje ob objektih.

Pred morebitnimi posegi v prostor v premeru 50 m okrog objektov kulturne dediščine je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Posegi v kulturno dediščino

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Smernice za krepitev estetske funkcije

Za krepitev estetske funkcije je najpomembnejša naravna in pestra zgradba gozdov. Starejše razvojne faze sestojev so večinoma privlačnejše.

Usmeritve:

- V območjih s poudarjeno estetsko funkcijo ohranjamo drevesa izjemnih oblik, četudi (še) niso zelo debela ali visoka, ter drevesa izjemnih dimenzij.
- Izogibati se je potrebno večjim posegom in vnosu rastiščem neustreznih drevesnih vrst. Prav tako se je potrebno izogibati snovanju sestojev z ravnimi linijami (pravokotne oblike), ki kazijo krajinsko podobo gozdnega prostora.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Ob izvajanju gozdnogospodarskih del je potrebno upoštevati poudarjenost estetske in drugih socialnih funkcij gozdov in sproti izvajati gozdi red ter zagotavljati vzdrževanje gozdnih prometnic in prehodnost poti.

6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje lesno proizvodne funkcije

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno izvesti gozdnogospodarske, gozdnogojitvene in varstvene ukrepe, kot tudi druga načrtovana dela v tem načrtu.

Smernice za vzdrževanje funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

S semenskimi sestoji moramo gospodariti tako, da zagotovimo kvalitetno gensko osnovo, dolgoletni količinsko zadovoljiv donos semena, poleg tega pa sestoj izpolnjevati še vse ostale funkcije. Vsi semenski sestoji so v skladu z Zakonom o gozdnem reprodukcijskem materialu s strani ZGS letno pregledani. V semenskih sestojih in neposredni okolici je možno nabirati puljenke z znanim poreklom.

Na območjih z drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije je potrebno izvesti reden nadzor in nabiralce osveščati in opozarjati na omejitve in pravila pri nabiranju gob ter drugih nelesnih gozdnih sortimentov.

Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije

Poglavitne usmeritve in ukrepi za krepitev lovnogospodarske funkcije gozdov so zajeti v letnih in dolgoročnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO Notranjske oziroma letnih načrtih za LPN Jelen Snežnik, v katerega sodi večji del GGE Okrogline ter za lovišče Kozlek. Pretežni del dodatnih usmeritev za gospodarjenje s to funkcijo je že podan v usmeritvah za krepitev biotske funkcije.

Usmeritve:

- S popisi na lovskih ploskvah je potrebno redno spremljati vpliv rastlinojede divjadi na pomlajevanje gozda.
- Potrebno je povečati število popisnih ploskev in njihovo enakomernejšo razporeditev v GGE Okrogline.
- Sodelovati je potrebno pri vzdrževanju oziroma obnovi lovsko tehničnih objektov v gozdnem prostoru (preže, krmišča), pri izdelavi le-teh naj bodo posegi v naravo čim manjši.
- Sodelovanje je potrebno tudi pri vzdrževanju kaluž in košnji lazov ter pri ohranjanju in vzdrževanju pestrega in razgibanega gozdnega roba.
- V kolikor je potrebno gozdov v okolici krmišč pomladiti, opaža pa se prekomeren vpliv rastlinojede divjadi na podmladek, je potrebno krmišče ukiniti, dokler ni zagotovljena uspešna pomladitev z ustreznimi drevesnimi vrstami in rast podmladka nad višino 1,5 m.

6.2.2.4 Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov

V velikem delu GGE Okrogline je vsaj na drugi stopnji poudarjenih več funkcij, kar v nekaterih primerih lahko pomeni večjo ali manjšo stopnjo konfliktnosti interesov oziroma usmeritev. Do tega lahko v največ primerih prihaja v gozdovih, kjer so hkrati na prvi stopnji poudarjene dve ali celo vse tri skupine funkcij. Tako je na širšem območju Sviščakov, v Grdi in Črni dragi ter drugih območjih mrazišč, v obeh gozdnih rezervatih in na posameznih točkovnih funkcijskih enotah.

V izogib konfliktom zaradi različnih interesov uporabnikov prostora je potrebno funkcije gozdov usklajevati tako, da se upošteva oziroma usmerja časovno in prostorsko razporeditev posameznih dejavnosti. V znatni meri je to nakazano še v usmeritvah za posamezne funkcije, na primer, da se

gozdnogospodarska dela izvaja v času, ko je v gozdovih manj obiskovalcev oziroma, da se obiskovalce usmerja v gozdove, ki so manj občutljivi glede motenj za prosto živeče živali.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali je smiselno upoštevati usmeritve, ki so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov, natančneje v 6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter v poglavju 6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije), kjer so navedene natančne usmeritve. Prav tako je v poglavju 2.1 Ekološke funkcije v preglednici naveden opis habitatnega tipa (ali vrste), kjer so opisane ekološke zahteve za vsako vrsto posebej.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Podrobnejše usmeritve za delo v varovalnih gozdovih (RGR 65) in v gozdovih s posebnim namenom (RGR 69 in 71) so zapisane v poglavjih 9.2.1, 9.2.2 in 9.2.3 in v poglavju 6.2.2.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

V gozdu je prepovedano kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja podlubnikov. Za obdobje, ko je za neko območje razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je v naravnem okolju prepovedano kuriti ali uporabljati odprt ogenj ter puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete in snovi, ki lahko zanetijo požar.

Gozdovi v GGE Okrogline so uvrščeni v kategorijo majhne požarne ogroženosti, z izjemo gozdov z večjim deležem iglavcev na območju Sviščakov, kjer je večja prisotnost obiskovalcev.

Z ohranjanjem naravne vrstne sestave in sklenjenosti gozdov bo zagotovljeno tudi ohranjanje manjše občutljivosti gozdov na požare.

Nekaj kurišč je tudi v bližini drugih objektov v enoti (koč in počitniških hišic). V teh predelih je zato potrebno še posebej pozorno spremljati dogajanje in opozarjati uporabnike na varstvo pred požari.

Na območju počitniškega naselja Sviščaki in na parkiriščih ob planinskih poteh bi bilo potrebno dopolniti signalizacijo z znaki, ki opozarjajo obiskovalce na prepoved kurjenja v gozdu in na to, da morajo z ognjem in vnetljivimi snovmi ravnajo previdno, da ne povzročijo požarov v naravnem okolju.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Okrogline so kot semenski sestoji izbrani odseki 9 c, d, e, f, h, g, i, j in 10 c. Njihova skupna površina je 122,53 ha. Ti sestoji so namenjeni pridobivanju semen drevesnih vrst bukve, smreke in jelke za dinarsko provenienčno območje (identifikacijske številke: 6.0290, 6.0291 ter 6.0292 – Udnik).

S semenskimi sestoji je potrebno gospodariti tako, da zagotovimo kvalitetno gensko osnovo, dolgoletni količinsko zadovoljiv donos semena, poleg tega pa morajo sestoji izpolnjevati še vse ostale funkcije.

Usmeritve za nego in vzdrževanje semenskih objektov:

- Ukrepi nege (redčenja) naj bodo prvenstveno usmerjeni v podporo izbranim drevesnim vrstam: jelki, smreki in bukvi.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Z redčenji je potrebno zagotavljati oblikovanje krošenj fenotipsko ustreznih dreves in odstranjevanj dreves z neželenimi lastnostmi.
- Z nego oblikovati zgradbo gozda, ki bo omogočala boljše semenenje.
- Izvajanje potrebnih sanitarnih sečenj.
- Normalna sečnja ob ohranjanju določenega števila fenotipsko ustreznih izbrancev.
- Nego se izvaja le v sloju dominantnih in subdominantnih dreves, ki fruktificirajo in prenašajo svoje dedne lastnosti na potomce.
- Ob redčenjih se ohranja podstojni sloj (skrbi se za zastornost tal);
- V sestoji se označi dovolj veliko število izbrancev, katerih cvetenje podpiramo z ukrepi nege.
- Naravna obnova naj zagotavlja dolgoročno mozaično vraščanje različnih razvojnih faz na dovolj veliki površini (glede na izbrano vrsto), da je na njej omogočeno trajno uspevanje izbranih vrst.
- Dovoljeno je pridobivanje semen jelke, smreke in bukve do mere, ki ne ogroža naravne obnove sestoja.
- Z namenom ohranjanja gozdnih tal in nepoškodovanih koreninskih sistemov dreves strojna sečnja ni priporočljiva. Spravilo posekanih sortimentov je potrebno izvajati po obstoječih gozdnih vlakih.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

6.2.7.1 Usmeritve za tehnologijo dela

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim in sestojnim razmeram. Pri izvajanju del je potrebno upoštevati usmeritve za krepitev vseh funkcij gozdov.

Dela je potrebno izvajati v času, na način in s pripomočki, ki najmanj ogrožajo gozdni ekosistem. Delovanje vseh strojev mora biti neoporečno. Dovoljena je uporaba takih strojev oziroma naprav, ki ne puščajo sledi olj in drugih maziv in imajo ustrezno opremo za preprečitev oziroma sanacijo morebitnega razlitja goriv in maziv (razen motornih žag z odprtim sistemom verižne žage). Posebej je potrebno paziti, da ne pride do izlitja goriv in maziv v gozdna tla in podzemlje.

Zaradi ohranjanja plodnosti rastišč in varovalne funkcije gozdov naj bo iznos lesne biomase omejen. Še posebej je pomembno, da po sečnji v gozdu ostajajo vsi sečni ostanki - panji in veje v gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije in pri redčenjih. Panjev ni dovoljeno ruvati v nobenem primeru. Iznos sečnih ostankov je mogoče izvajati samo v sestojih, kjer varovalna funkcija ni poudarjena na 1. stopnji in pri končnih posekih ali sanacijah ujm, ko sečni ostanki lahko predstavljajo gojitveni in varstveni problem. Iste smernice za iznos sečnih ostankov veljajo tudi za strojno sečnjo.

Osnovna oblika sečnje v GGE Okrogline je sečnja z motorno žago in izdelava večkratnikov, ter spravilo s traktorji kolesniki. Zato strojna sečnja in prevoz lesa z zgibnimi polprikolicami nista nikjer v naprej predvidena. Stroje za sečnjo (harvesterje) in za izvoz sortimentov (forwarderje) je dopustno uporabljati le v sestojih, kjer so ustrezni talni in sestojni pogoji ob naslednjih omejitvah in pogojih:

- Dopustna je uporaba razvojni fazi in gostoti sestoja primerno velikih strojev za sečnjo.
- Strojno sečnjo je možno izvesti samo v sestojih in ob pogojih, kjer je nosilnost tal dovolj visoka in ne prihaja do pretiranih poškodb tal (suha ali zmrznjena tla).
- Strojno sečnjo je možno izvesti samo v dovolj redkih sestojih, kjer ne prihaja do pretiranih poškodb na stoječem drevju zato je bolj priporočljivo obdobje izven vegetacije.
- Strojno sečnjo se lahko izvaja v sestojih listavcev, vendar do razvojne faze drogovnjaka oz. ml. debeljaka (kjer napade pri sečnji les slabše kvalitete).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Strojna sečnja se lahko opravlja le v nepomlajenih sestojuh, oziroma v malo pomlajenih sestojuh s strogim prostorskim redom pomlajevanja tako, da gibanje stroja v sestoji ne povzroči poškodb na podmladku. Na pomlajenih površinah se strojna sečnja lahko izvaja samo, če stroj sam izvede vse faze sečnje in izdelave sortimentov.
- Kombinirano obliko sečnje (sečnja z motorno žago in izdelava s strojem) se lahko izvaja samo v primerih, ko drevo s krošnjo pade izven pomlajene površine.
- Veje pri strojni sečnji je potrebno zlagati na nepomlajene površine, na pomlajenih površinah pa obvezno na sečne in pravilne poti.
- Vsa drevesa listavcev z najkvalitetnejšimi sortimenti (A1, A2) je potrebno krojiti na klasičen način (ne s strojem).
- Zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- V sestojuh, ki so primerni za strojno sečnjo in kjer (če) se bo le-ta izvajala, je predhodno potrebno dograditi ali adaptirati sistem pravilnih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji.
- Pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20% biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi koreninski sistem.
- Sečne ostanke (vejevje) je možno iznašati iz gozda in uporabiti za sekance le v primerih, ko ti ostanki predstavljajo gojitveni ali varstveni problem (pri sanacijskih in pomladitvenih sečnjah). Pri redčenjih drogovnjakov in mlajših debeljakov naj sečni ostanki ostanejo v gozdu.
- Izvajanje strojne sečnje in spravila z zgibno polprikolico ni dopustno v RGR 116 Smrekovi gozdovi v mraziščih zaradi slabše nosilnosti in večje občutljivosti gozdnih tal. Prav tako ni dopustno izvajanje strojne sečnje v raznomernih in prebiralnih sestojuh.
 - Priporočamo, da se spravilo lesa z vlačanjem po tleh tam, kjer so pravilne razdalje daljše od 600 m in je nosilnost tal dobra, nadomesti z vožnjo lesa z zgibnimi polprikolicami. Seveda je pred tem potrebno rekonstruirati traktorske vlake tako, da bodo le-to omogočale.

6.2.7.2 Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

V GGE Okrogline ni prednostnih območij za gradnjo gozdnih prometnic.

Načrtovanje in projektiranje gozdnih prometnic v ekološko in krajinsko občutljivih predelih mora potekati ob upoštevanju vseh predpisov in omejitev. Ob morebitno izkazanem interesu SKZG po gradnji gozdnih cest je potrebno poiskati najugodnejšo varianto trase bodoče gozdne ceste. Zaradi varovanja habitatnega tipa jam v območju Natura 2000, se je potrebno s traso izogniti znanim jamam, ter že v procesu trasiranja sodelovati z ZRSVN.

Pri gradnji gozdnih vlak in cest je nujno uporabljati ustrezne tehnologije in načine, ki so najprijaznejši do okolja in narave. Eksplozivna sredstva je dovoljeno uporabiti le v najnujnejših primerih in še to v čim manjših količinah. Uporabljajo naj se predvsem razni bagri z udarnimi kladivi in kombinirani stroji (čelni odkop).

Nadaljevati je potrebno z urejanjem prometa in uporabo gozdnih prometnic. Dosledno je potrebno zapirati vse obstoječe zapornice na gozdnih cestah. Vzdrževati in ustrezno označevati je potrebno parkirišča ob označenih planinskih poteh na Snežnik.

Ob morebitnih rekonstrukcijah ali asfaltiranju javne ceste Ilirska Bistrica – Stari trg je potrebno zagotoviti ustrezna skladišča in rampne prostore ob njej, da bi se gozdna proizvodnja (izvoz lesa) lahko nemoteno odvijala.

Pri vzdrževanju gozdnih cest je potrebno tudi ustrezno vzdrževanje in dograjevanje vtočno-odtočnih naprav (vtočnih jaškov in cevni prepustov). Priporočljivo je namestiti pokrove vtočnih jaškov ter preprečevanje izpodjedanja iztoka iz cevne prepusta s tlakovanjem iztoka s kamnom in betonom.

Redno vzdrževanje gozdnih cest mora v največji možni meri potekati preko celega leta, ko nam to omogočajo vremenske razmere. Spomladi je treba najprej opraviti čiščenje cest (posute brežine, zasute koritnice, zamašeni vtoki in cevni prepusti...) in krpanje udarnih jam na cestišču, nadaljevati je potrebno z obsekovanjem cestnih robov in mulčanjem obcestnih brežin. Ob ustrezni vlažnosti

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

cestišča je potrebno izvesti gramoziranje, kateremu obvezno sledi še razgrinjanje nasutega materiala z grederjem in pri večji debelini razgrnjenega nasutega materiala še valjanje z vibrovaljarjem. V jesenskem času moramo še zagotoviti, da so ceste ponovno očiščene (predvsem koritnice, vtočni jaški in cevni prepusti) in stabilizirane za zimsko obdobje.

Zimsko vzdrževanje gozdnih cest oziroma pluženje gozdnih cest se lahko izvaja le tam, kjer se odvija proizvodnja ter za lovsko gospodarjenje.

Izgradnjo gozdnih vlak načrtuje in financira lastnik gozda s tem, da si mora na Zavodu za gozdove Slovenije vnaprej pridobiti dovoljenje za načrtovana dela. Načrtovanje mora biti opredeljeno v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta, ob upoštevanju zakonov o ohranjanju narave, varstvu okolja in predpisov o gradnji gozdnih prometnic.

Gozdne vlake morajo biti po zaključenih delih sečnje in spravila lesa erodibilno stabilizirane in očiščene sečnih ostankov ter na njih urejeno odvodnavanje. Tudi na gozdnih vlakah mora biti zagotovljeno redno vzdrževanje le-teh z ustreznim odvodnavanjem vlak.

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim razmeram. Strojna mehanizacija za delo v gozdu mora biti takšna, da ne pusti trajnih posledic na gozdnih tleh in gozdnem rastju.

Najbolj pogosto uporabljeno sredstvo pri sečnji bo motorna žaga, saj prevladujejo v GGE Okrogline tereni in sestojne razmere, za katere je sečnja z motorno žago najbolj primerna. Predvidena je izdelava mnogokratnikov. Izvedba strojne sečnje je možna, trenutno pa ni nikjer načrtovana.

Tudi pri spravilu bo še naprej večinoma v uporabi traktor. Priporočljivo je uporabljati gozdarske traktorje kolesnike. Tudi za spravilo je priporočljiva metoda večkratnikov. Pri izjemno dolgih razdaljah vlačjenja (spravilna razdalja nad 600 m) naj se vlačjenje zamenja z izvozom lesa s traktorskimi polprikolicami. Posebno pozornost je treba nameniti občutljivim tlom, kjer naj spravilo poteka le v suhem vremenu ali pa v zimskem času, ko zemlja zmrzne. Spravilo s težkimi modernimi stroji (forwarderji) ni nikjer načrtovano, vendar je taka izvedba tudi možna.

Strojna sečnja in spravilo nista v tem trenutku nikjer predvidena. Strojna sečnja ni dovoljen v mraziščih, kjer so omejitve zaradi občutljivih rastišč smrekovi gozdov, ki so varovana v območjih Natura 2000. Priporočljivo je, da se strojna sečnja opravlja tam, kjer so prvenstveno ustrezni talni in sestojni pogoji ob naslednjih omejitvah in pogojih:

- Strojno sečnjo je možno izvesti samo v sestojih, kjer je nosilnost tal dovolj visoka in ne prihaja do pretirane poškodbe tal (suha ali zmrznjena tla) in ne prihaja do pretiranih poškodb na stoječem drevju zato je bolj priporočljivo obdobje izven vegetacije.
- Strojno sečnjo se prvenstveno izvaja v čistih sestojih iglavcev, oziroma tudi v sestojih listavcev, vendar pri listavcih le v sestojih do razvojne faze debeljaka (kjer napade pri sečnji les slabše kvalitete).
- Kjer stroj lahko sam opravi vse faze sečnje in izdelave sortimentov (podiranje, kleščenje in krojenje) se strojna sečnja lahko opravi v vseh sestojih, ne glede na delež in prostorski red pomlajenih površin v teh sestojih.
- Kjer je potreben kombiniran način dela (sečnjo opravi sekač, kleščenje in krojenje pa stroj), se strojna sečnja lahko opravlja le v nepomlajenih sestojih, oziroma v malo pomlajenih sestojih s strogim prostorskim redom (krošnja posekanega drevesa obvezno pade iz mladja na nepomlajeno površino).
- Veje pri strojni sečnji je treba zlagati na nepomlajene površine, na pomlajenih površinah pa obvezno na sečne in pravilne poti.
- Vsa drevesa listavcev z najkvalitetnejšimi sortimenti (A1 (F), A2 (L), B (I)) je treba krojiti na klasičen način (ne s strojem).
- Zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- V sestojih, ki so primerni za strojno sečnjo in kjer (če) se bo le-ta izvajala, je predhodno treba dograditi ali adaptirati sistem pravih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20 % biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi panj s koreninami.
- Puljenje panjev v gozdu za pripravo sekancev je prepovedano (razen pri krčitvi gozdov v kmetijske namene ali gradnjo).
- Strojna sečnja in spravilo nista praviloma dovoljena v raznomernih in prebiralnih gozdovih.

Vzdrževanje gozdnih prometnic mora biti redno in takoj po večjih nalivih. Prevoz po gozdnih cestah naj se, če je le mogoče, ne vrši na razmočenih cestiščih. Na ceste naj se napelje le primerno droben material, ki se ga ustrezno utrdi in zravna z grederjem. Cevne prepuste je treba redno čistiti.

V GGE Okrogline ni prednostno določenih območij za gradnjo gozdnih prometnic, obstajajo pa tako naravovarstvene kot vodovarstvene omejitve, ki jih je potrebno upoštevati. Gozdne vlake naj se načrtuje z gozdnogojitvenimi načrti. Potreben je nadzor nad kakovostjo izvedenih del. Pri novogradnjah in rekonstrukcijah je priporočljiva večja uporaba bagra in udarnega kladiva (čelni odkop), eksplozivna sredstva pa naj se uporabijo le izjemoma.

Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je treba:

- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer, ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust ipd.) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri presoji posegov v gozdove je potrebno upoštevati stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in krajinski tip gozda, kjer se poseg v prostor namerava izvršiti.

V varovalnih gozdovih in v gozdovih s posebnim namenom, v katerih gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, posegi v prostor niso dovoljeni.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

V večnamenskih gozdovih, ki imajo katero koli ekološko in/ali socialno funkcijo poudarjeno na 1. stopnji, se posegi v prostor dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti. V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekte, ki dopolnjujejo načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

V nenaseljeni gozdni krajini strnjenih gozdov na področju Snežnika naj se ne izvajajo posegi zaradi infrastrukture, urbanizacije, turizma in kmetijstva, ki bi kakorkoli razvrednotili prvobitnost kompleksa strnjenih gozdov. Povsem nesprejemljivi so posegi, ki bi imeli za posledico krčnitve gozdov v tem prostoru. V tem območju naj se izvajajo le posegi v gozdove, ki so povezani z gozdarstvom (gradnja gozdnih cest in vlak) in posegi, ki izboljšujejo biotsko pestrost gozdnega prostora (vzdrževanje in oblikovanje lazov v gozdu in vodnih površin).

Poseg v gozd in gozdni prostor mora biti usklajen z veljavno urbanistično dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati usmeritve in ukrepe, ki so določeni Zakonu o vodah (ZV – 1) (Uradni list RS, št. [67/02](#), [2/04](#) – ZZdl-A, [41/04](#) – ZVO-1, [57/08](#), [57/12](#), [100/13](#), [40/14](#), [56/15](#), [65/20](#) in [35/23](#) – odl. US) in podzakonskimi akti. Pri posegih v prostor je treba upoštevati tudi pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v [Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja](#) (Uradni list RS, št. 67/16). V nadaljevanju navajamo usmeritve s področja upravljanja z vodami, ki jih je za pripravo gozdnogospodarskih načrtov podala Direkcija RS za vode in so relevantne za območje GGE Okrogline, kjer ni površinskih voda.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Na območjih kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematično upravljanja in urejanja voda.

Konkretnije usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor so:

1. Vsak poseg v gozd in gozdni prostor (mišljena je gradnja objektov) mora biti izveden tako, da zahteva čim manjšo krčitev gozda in je lahko izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo.
2. Pri novogradnjah objektov v gozdu in gozdnem prostoru je potrebno zagotoviti minimalen odmik objekta od gozdnega roba, ki običajno znaša eno drevesno višino (15 – 40 m). Na ta način se zagotovi varnost ljudi in premoženja pred nekontroliranim padcem drevesa in omogoči v okoliških gozdovih normalne pogoje za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi. Odmik od objektov je lahko tudi manjši, če je zemljišče v lasti investitorja oziroma če to dopušča relief terena.
3. V gozdu in gozdnem prostoru je dovoljeno graditi samo tiste enostavne in nezahtevne objekte, ki so neposredno namenjeni gospodarjenju z gozdom. Ostale enostavne in nezahtevne objekte je dopustno graditi le, če se lokacija načrtovanega objekta nahaja v ureditvenem območju naselja ali na funkcionalnem zemljišču obstoječe stavbe.
4. Čebelnjakov v gozdu ni dovoljeno postavljati. Postavitev čebelnjaka je možna samo na negozdih površinah v gozdnem prostoru in to v kmetijski in gozdnati krajini v oddaljenosti do 500 m od ureditvenega območja naselja in sicer tako, da je omogočen direkten dostop do čebelnjaka z gozdne ali javne ceste. V območju pojavljanja velikih zveri (medveda) je dopusten odmik od naselja za postavitev čebelnjaka 200 m.
5. Lop za shranjevanja orodja v gozdu in gozdnem prostoru ni dovoljeno postavljati. V gozdu in gozdnem prostoru je dovoljena gradnja tistih enostavnih in nezahtevnih kmetijsko-gozdarskih objektov, ki so direktno namenjeni gospodarjenju z gozdom.
6. Krčitve gozdov v kmetijske namene v območju GGE Okrogline niso dopustne.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Območje GGE Okrogline prečka daljnovod Ilirska Bistrica-Sviščaki. Daljnovod je vzdrževan, zato je potrebno redno čiščenje rastja na trasi daljnovoda. Dopustno je izvajati vzdrževalna dela na trasi daljnovoda v minimalni širini. Drevesa, ki bi lahko pomenila nevarnost za poškodovanje daljnovoda, je dopustno odstranjevati po pridobitvi vseh ustreznih dovoljenj in soglasij.

Ruševje je prisotno v RGR gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov – v gozdnih rezervatih. Kakršni koli posegi na tem območju niso dovoljeni razen pod posebnimi pogoji, navedenimi v Uredbi o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Na osnovi stanja sestojev, razvojnih trendov in postavljenih gozdnogojitvenih ciljev, so za gospodarjenje z gozdovi v GGE Okrogline določene naslednje vrednosti možnega poseka:

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 53: Možni posek po sektorjih lastništva

	Državni gozdovi		Gozdovi lokalnih skupnosti		Zasebni gozdovi		Skupaj GGE		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³ /ha
Iglavci	18.416	21,5	177	17,3	4	10,8	18.597	21,4	8,9
Listavci	67.382	78,5	844	82,7	33	89,2	68.259	78,6	32,5
Skupaj	85.798	100,0	1.021	100,0	37	100,0	86.856	100,0	41,4

Načrtovani najvišji možni posek v GGE Okroglinea za obdobje 2023-2032 je 86.856 m³, oziroma 41,4 m³/ha. Skladno s stanjem sestojev v GGE znaša delež listavcev v možnem poseku 78,6 % (32,5 m³/ha), delež iglavcev pa je 21,4 % (8,9 m³/ha). Velika večina možnega poseka, 98,9 %, predstavlja možni posek v državnih gozdovih, preostalo je načrtovano v gozdovih Občine Ilirska Bistrica in le 37 m³ v zasebnih gozdovih. V državnih gozdovih predstavljajo iglavci 21,5 % možnega poseka, v občinskih gozdovih pa 17,3 % možnega poseka.

Načrtovani možni posek predstavlja 10,4 % lesne zaloge (8,7 % pri iglavcih in 11,0 % pri listavcih), oziroma 61 % prirastka (50,7 % pri iglavcih in 64,6 % pri listavcih). Delež poseka glede na lesno zalogo je v večnamenskih gozdovih največji v RGR 121, RGR 122 in RGR 131, kjer malo presega 14 % od lesne zaloge. Glede na prirastek je načrtovani možni posek najvišji v RGR 131 (94,4 %), v RGR 121 in 122 pa presega 80 % prirastka. V RGR 71 – gozdovih s posebnim namenom v okolici Sviščakov predstavlja načrtovani možni posek 18 % lesne zaloge in 92,9 % prirastka.

Preglednica 54: Možni posek po RGR

RGR	10 letni možni posek			Delež možnega poseka					
				% od lesne zaloge			% od prirastka		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
65	62	1.372	1.434	2,1	3,4	3,3	10,2	17,3	16,8
71	196	858	1.054	11,5	20,7	18,0	43,3	125,8	92,9
116	8.437	602	9.039	11,2	6,9	10,8	73,1	39,2	69,1
120	2.201	11.680	13.881	7,9	14,3	12,7	39,6	100,2	80,6
121	1.878	17.690	19.568	7,8	16,1	14,6	36,6	101,8	87,0
122	877	31.819	32.696	5,1	14,9	14,1	26,7	88,7	83,5
131	4.946	4.238	9.184	10,8	22,6	14,2	75,5	133,4	94,4
Skupaj	18.597	68.259	86.856	8,7	11,0	10,4	50,7	64,6	61,0

Po vrstah sečnje je predvideno največ pomladitvenih sečenj (46,8 % vseh sečenj) in redčenj (41 %). Prebiralna sečnja predstavlja 10,5 % vsega poseka, posek oslabelega drevja in sanitarni posek pa sta predvidena kot vzrok sečnje za 1,7 % možnega poseka. Pri iglavcih so vse tri glavne vrste sečenj dokaj uravnotežene. Tretjino predstavlja prebiralne sečnja, nekoliko manj pa redčenja in pomladitveni posek. Delež sanitarnega poseka znaša 7,7 %. Dobro polovico možnega poseka listavcev predstavlja pomladitveni posek, 43,8 % so redčenja in le dobre 4 % prebiralna sečnja.

Preglednica 55/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m³)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	5.695	5.245	6.227	0	0	1.430	18.597	8,7	50,7
	%	30,6	28,2	33,5	0,0	0,0	7,7	100,0		
Listavci	m³	29.873	35.438	2.914	0	0	34	68.259	11,0	64,6
	%	43,8	51,9	4,3	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	35.568	40.683	9.141	0	0	1.464	86.856	10,4	61,0
	%	41,0	46,8	10,5	0,0	0,0	1,7	100,0		

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Primerjava med lastniškimi kategorijama pokaže precejšnje razlike v strukturi možnega poseka po vrstah poseka. Za državne gozdove, katerih delež v GGE Okrogline je 99,4 %, velja že opisana porazdelitev med vrstami sečenj načrtovaenga poseka. V zasebnih gozdovih (povšina manj kot 1 ha) prevladuje pomladitveni posek. V gozdovih lokalne skupnosti pa s 87,4 % prevladujejo redčenja, saj gre večinoma za debeljake, v katerih ni bilo izvedenih sečenj že več kot deset let..

Preglednica 56/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m3)

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m³	2	2	0	0	0	0	4	6,2	31,7
	%	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	13	20	0	0	0	0	33	17,6	118,7
	%	39,4	60,6	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	15	22	0	0	0	0	37	14,6	91,6
	%	40,5	59,5	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m³	5.523	5.241	6.222	0	0	1.430	18.416	8,6	50,9
	%	30,0	28,5	33,7	0,0	0,0	7,8	100,0		
Listavci	m³	29.137	35.302	2.909	0	0	34	67.382	10,9	64,2
	%	43,2	52,4	4,3	0,0	0,0	0,1	100,0		
Skupaj	m³	34.660	40.543	9.131	0	0	1.464	85.798	10,3	60,8
	%	40,4	47,3	10,6	0,0	0,0	1,7	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Iglavci	m³	170	2	5	0	0	0	177	11,2	42,4
	%	96,1	1,1	2,8	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	723	116	5	0	0	0	844	20,0	122,8
	%	85,7	13,7	0,6	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	893	118	10	0	0	0	1.021	17,6	92,4
	%	87,4	11,6	1,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica 57: Primerjava možnega poseka 2023-2032 z nekaterimi parametri v GGE Okrogline

	m ³			Deleži možnega poseka 2023-2032 (%)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Možni posek 2023-2032	18.597	68.259	86.856	100	100	100
Lesna zaloga 2022	214.661	620.830	835.491	8,7	11,0	10,4
Prirastek 2022	3.664	10.567	14.232	50,7	64,6	61,0
Možni posek 2013-2022	20.774	59.672	80.446	89,5	114,4	108,0
Realizirani posek 2013-2022	26.257	55.798	82.055	70,8	122,3	105,9

Načrtovani možni posek se je glede na prejšnje obdobje povečal za 8 % (pri iglavcih se je zmanjšal za 10,5 %, pri listavcih pa povečal za 14,4 %). Glede na realizacijo v prejšnjem obdobju pa je načrtovan možni posek skupaj večji za 5,9 %. Pri iglavcih je manjši za 29,2 %, pri listavcih pa večji za 22,3 %).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Tako možni posek kot tudi potrebe po gozdnogojitvenih in varstvenih delih, so načrtovane tako, da bi lahko dosegli postavljene gozdnogojitvene cilje.

Za vsa gojitvena in varstvena dela ter dela na vzdrževanju habitatov predvidevamo porabo 1.420 dnin. Za obnovo gozdov 235 dnin (16,6 %), nego gozdov 748 dnin (52,7 %), varstvo gozdov 44 dnin (3,1 %) in za vzdrževanje habitatov 392 dnin (27,6 %). Za vzdrževanje habitatov voz zagotavljanje naravnega razvoja biotopov je v ekocelicah namenjenih 20 % lesne zaloge, kar pomeni 11.186 m³ lesa, ki ostaja v gozdu. Iz navedenega je jasno razvidno, da je pri negovalnih delih v obdobju 2023-2032 v GGE Okrogline poudarek na negi gozdov, še posebej letvenjakov in tanjših drogovnjakov.

Pomlajevanje bukve v GGE Okrogline ni problematično, manj zadovoljivo je pomlajevanje gorskega javorja in smreke, pomlajevanje jelke pa je prisotno samo na na nekaterih rastiščih, ki predstavljajo zelo majhen sel površine v GGE. Gozdovi se bodo obnavljali po naravni poti, sadnja je predvidena le na manjši površini, prizadeti po vetrolomu. Postavitev ograje za zaščito mladja pred objedanjem ni predvidena, se pa lahko izvede v primeru, da bi se kje pojavili problemi s pomlajevanjem. V kolikor se ograjo postavi, jo je treba ustrezno označiti, da se prepreči zaletavanje prostoživečih živali in ptic v ograje. Zaščita s tulci ali količenjem ni priporočljiva.

Preglednica 58/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	110,75	110,75	2	221,5
Priprava tal	ha	0,68	0,68	10	6,8
Sadnja	ha	0,68	0,68	10	6,8
Obžetev	ha	0,68	0,68	2	1,36
Nega gošče	ha	14,56	14,56	4	58,24
Nega letvenjaka	ha	89,98	89,98	4	359,92
Nega ml. drogovnjaka	ha	99,39	99,39	2	198,78
Nega prebiralnega gozda	ha	32,45	32,45	4	129,8
Zaščita s premazom	ha	2,04	2,04	1,5	3,06
Vzdrževanje ograje	m	820	1.640	40 m/dan	41
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	18,12	181,16	1	181,16
Spravilo sena z odvozom	ha	18,12	181,16	1	181,16
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	20	60	0,5	30
Naravni razvoj biotopov	m ³	11.186	11.186		
Skupaj					1.419,6

Preglednica 59/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	0,09	108,28	2,38	110,75
Priprava tal	ha	0	0,68	0	0,68
Sadnja	ha	0	0,68	0	0,68
Obžetev	ha	0	0,68	0	0,68
Nega gošče	ha	0	14,51	0,05	14,56
Nega letvenjaka	ha	0,02	89,93	0,03	89,98
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,06	97,79	1,54	99,39
Nega prebiralnega gozda	ha	0	32,45	0	32,45
Zaščita s premazom	ha	0	2,04	0	2,04
Vzdrževanje ograje	m	0	820	0	820
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	0	168,66	12,5	181,16
Spravilo sena z odvozom	ha	0	168,66	12,5	181,16
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	0	60	0	60
Naravni razvoj biotopov	m ³	0	11.186,00	0	11.186,00

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

V nego habitatov prosto živečih živali smo vključili vzdrževanje travinj. Kaluže in kraške izvire, ki so na tem območju redki, bi bilo treba očistiti in jih v prihodnje ohranjati v takem stanju. Za večanje biotske pestrosti, smo na območju ekocelic pustili naravni razvoj biotopov.

Ker v GGE močno prevladujejo državni gozdovi so skoraj vsa dela, predstavljena v gornji preglednici, načrtovana v tej kategoriji lastništva. Na površinah v lasti Občine Ilirska Bistrica je načrtovane največ priprave sestoja za naravno obnovo ter nega tanjših drogovnjakov. Načrtovana je tudi redna košnja jase na Sviščakih.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali

Okvirni skupni obseg del (s ponovitvami) za izboljšane življenjskih razmer prosto živečih živali je naveden že v prejšnjem poglavju. Tukaj prikazujemo natančne podatke za predvideno vzdrževanje gozdnih lazov. Na manjših površinah lazov v odsekih 4c, 4d, 8b, 32d, 45c in 46d je predvidena košnja samo enkrat v desetih letih zaradi preprečevanja zaraščanja. Vse druge laze se bo kosilo vsako leto.

Preglednica 60: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov

Krajevno ime	Odsek	Površina (ha)
Travni dolci	21004c	2,93
Stari laz	21008b	1,70
Grda draga	21008b	2,22
Smučišče	21010G	2,64
Udnik	21010G	0,01
Sviščaki - jasa	21011E	1,25
Črna draga	21018C	1,82
Zabukovca	21024D	0,75
Krtina-mali	21032D	0,21
Mrzle doline	21033B	0,45
Batistov laz	21034A	0,81
Pared	21034A	0,25
Matkove ločice	21035B	1,26
Potokarjev laz - Krtine	21036B	0,54
Troštov laz	21037A	0,45
Smrečje	21037B	0,88
Laz v 43b	21043B	0,18
Mehčinčev laz-južni	21044B	0,37
Mehčinčev laz	21044C	1,05
Palež	21045C	0,13
Žaknovec	21046A	0,32
Kozara	21046A	0,09
Mežnarjev laz	21046D	0,56
Skupaj		20,87

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za izboljšanje delovanja ekoloških funkcij, predvsem varovalne funkcije gozda je že integralno vgrajena v predvidena gozdnogojitvena dela in dela za vzdrževanje habitatov prosto živečih divjih živali. Dodatni ukrepi za krepitev funkcij so prikazani v spodnji preglednici.

Pri označitvi drevja za posek je potrebno zaradi krepitve biotske pestrosti gozdov zlasti v debeljakih, sestojih v obnovi in v raznomernih sestojih dosledno puščati naravnemu razkroju posamezna odmirajoča in odmrla drevesa, katerih les je tehnično neuporaben ali zelo malo vreden in ne predstavljajo potencialne nevarnosti za razvoj podlubnikov in bolezni gozdnega drevja.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

V procesu opisovanja sestojev v letu 2022 je bilo kot ekocelice brez ukrepanja izločenih 215,57 ha gozdov na zelo ekstremnih delih rastišč v večnamenskih gozdovih in v varstvenem pasu gozdnih rezervatov v območjih varovalnih gozdov. Povprečna velikost ekocelic znaša 1,77 ha, največja pa meri 8,94 ha. Ti gozdovi (poleg gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov) predstavljajo naravno zatočišče kvalifikacijskim vrstam Nature 2000, zlasti pticam (belohrbti in tripsti detel, kozača).

Preglednica 61/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Rekreacijska in turistična funkcija	Vzdrževanje poti in ureditev parkirišč, spremljanje in usmerjanje obiska	-	-
Poučna funkcija	Investicijsko vzdrževanje GUP Sviščaki	m	3.400
Raziskovalna funkcija	Vzpostavitev in izmera SVP v GR Zatreb-Planinc, izmera na SVP v GR Snežnik	ha	563,82

Gozdni rob na lazih je potrebno vzdrževati tako, da bodo prehodi med lazi in gozdom zapolnjeni z gostim polnilnim slojem drevesnih in grmovnih vrst. Ukrepi na posameznem lazju naj bodo postopni in izvedeni v jesenskem času.

Planinske poti in E6 je potrebno redno vzdrževati. Po izvedbi gozdarskih del v gozdovih ob poteh je potrebno sanirati poškodbe na poteh, urediti odvodnjavanje ter poskrbeti za dosledni gozdni red, brez puščanja sečnih ostankov na poteh.

Zaradi dotrajanosti in potreb po modernizaciji interpretacije gozdov na GUP Sviščaki je potrebno investicijsko vzdrževanje poti z dopolnitvami vsebin ter zamenjavo iztrošenih poučnih tabel.

V GR Snežnik je potrebno izvesti izmero drevja na SVP, v GR Zatreb-Planinc je potrebno vzpostaviti mrežo SVP in izvesti izmero dreves zaradi pridobitve kvalitetnejših podatkov o teh gozdovih ter sistemskega spremljanja razvoja gozdov, ki so prepuščeni naravnemu razvoju.

Vsi zgoraj navedeni ukrepi so za zagotavljanje navedenih funkcij zelo koristni in potrebni, vendar je njihova izvedba, razen ekocelic, ki so določene že s tem GGN GGE, odvisna od zagotovitve potrebnih finančnih sredstev. Sredstva za izvedbo teh del bi morala biti v skladu z Zakonom o gozdovih zagotovljena v proračunu RS. Lahko pa jih zagotovita tudi družba Slovenski državni gozdovi d. o. o. ter Občina Ilirska Bistrica v občinskih gozdovih na območju Sviščakov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

V GGE Okrogline ni prednostnih območij za graditev gozdnih prometnic. Nove gozdne prometnice niso načrtovane.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

V GGE Okroglina ni posamičnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij, zato ne podajamo usmeritev.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE OKROGLINA

V GGE Okroglina samo v RGR 69 – Gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati) ni možno pridobivati lesa. Smoter načrtnega gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški, povezanimi z gospodarjenjem, in prodajno vrednostjo posekanega lesa. Pri izračunu prihodka smo možni posek pretvorili v neto količine in sicer pri iglavcih 15.807 m³ (faktor neto/bruto 0,85) in listavcih 60.068 m³ (faktor neto/bruto 0,88). Tako skupna neto količina lesa možnega poseka znaša 75.875 m³.

Preglednica 62/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)

	Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	6.234.000	82,16
Strošek poseka in spravila	2.242.000	29,55
Razlika	3.992.000	52,61

Ekonomski izračun je narejen za vse gozdove skupaj, saj v tej GGE močno prevladujejo državni gozdovi, gozdov lokalnih skupnosti in zasebnih gozdov je minimalno.

Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka ter glede na pričakovane sortimente, ki jih bomo pridobili s sečnjo v GGE Okroglina. Povprečna vrednost gozdnih lesnih sortimentov je podana glede na trenutno stanje (april 2023) pri odkupu lesa na trgu na kamionski cesti (KC): smreka 114 €/m³, jelka 109 €/m³, bukev 96 €/m³ in pl. listavci 112 €/m³. Pri oblikovanju povprečne prodajne cene na KC v GGE smo upoštevali pričakovano sestavo sečnje po drevesnih vrstah glede na povprečno posekano drevo v preteklem obdobju (iglavci 1,5 m³ neto drevo, listavci 0,5 m³ neto drevo).

Stroški gospodarjenja z gozdom zajemajo stroške: sečnje in spravila lesa, krepitev funkcij gozdov, gojenja in varstva gozdov, po sledečih postavkah: ročna gojitvena dela 160 €/Ndan, sečnja in gojitvena dela z motorno žago dnina 210 €/Ndan, spravilo lesa in košnja travnikov traktor 360 €/Ndan. Vzdrževanja gozdnih cest smo ovrednotili tako, da smo upoštevali obseg sredstev, ki bodo zbrana iz pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v tem desetletju (1.911 ha, povprečen KD = 26 €/ha, pristojbina 20 % od KD za državni gozd in 14,7 % od KD za gozd lokalnih skupnosti) in dejanski obseg sredstev, porabljenih pri vzdrževanju gozdnih cest v preteklem obdobju v GGE Okroglina. Novogradnje gozdnih prometnic in protipožarnih objektov niso zajete v ekonomsko presojo.

Preglednica 63/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Okroglina

	Skupaj (€)	€/neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	6.234.000	82,16	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.242.000	29,55	36,0
Stroški gojenja in varstva gozdov	352.000	4,64	5,6
gojenje in varstvo gozdov	217.000	2,86	3,5
krepitev funkcij gozdov	135.000	1,78	2,2
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	241.000	3,18	3,9
vzdrževanje gozdnih cest	219.000	2,89	3,5
vzdrževanje vlak	22.000	0,29	0,4
Stroški skupaj	3.835.000	37,37	45,5
Dohodek	2.399.000	44,79	54,5
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	3.000	0,04	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	120.000	1,58	1,9
Skupaj predvidene spodbude	123.000	1,62	1,9
Stroški-spodbude	2.712.000	35,74	43,6
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	3.522.000	46,42	56,4

Za stroške sečnje in spravila smo upoštevali aktualne cene gozdarskih storitev, ki jih objavlja Gozdarski inštitut Slovenije (25 €/m³ za iglavce in 27,5 €/m³ za listavce). K predvidenim spodbudam spadajo material za gojenje in varstvo gozdov. Spodbuda za vzdrževanje gozdnih cest je razlika med porabljenimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest in s pristojbinami zbranimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest.

Vrednost lesa na kamionski cesti v vseh gozdovih skupaj znaša 82,16 EUR/neto m³. Ta vrednost je relativno visoka predvsem zaradi dviga odkupnih cen celuloze in drv v letu 2022 in 2023. Stroški predstavljajo 45,5 % cene lesa na kamionski cesti. Dohodek skupaj s spodbudami znaša dobro polovico (56,4 %) vrednosti lesa na kamionski cesti, kar je 46,42 EUR/neto m³.

Pri tem je potrebno poudariti, da smo pri vrednotenju del za krepitev funkcij upoštevali košnjo lazov (362 dnin) in vzdrževanje vodnih virov (30 dnin). Vsa ta dela opravljajo delavci LPN Jelen in strošek teh del direktno ne bremeni lastnika, tako da je ob upoštevanju tega dejstva vrednost lesa na kamionski cesti 48,20 EUR/neto m³ (58,6 %).

V tem ekonomskem izračunu ni upoštevana vrednost za ukrep 653 (Naravni razvoj biotopov) v vrednosti 52,61 €/m³, kar predstavlja povprečno vrednost lesa na panju v GGE Okroglina. Predviden ukrep 653 je znotraj ekocelic predviden v višini 20 % od LZ (11.186 m³ lesa), kar predstavlja znesek 512.000 €. Ta les je predviden za naravni razpad v gozdu. Vendar glede na predpisano minimalno količino lesa, ki je namenjen naravnemu razpadu po Pravilniku o varstvu gozdov (3 % od lesne zaloge), bi morali tako vsako desetletje v gospodarskih gozdovih v GGE Okroglina prepustiti 1,5 % lesne zaloge gozdov naravnemu razpadu, ob predpostavki, da tako odmrlo drevo opravlja svojo funkcijo 20 let. Da bi zadostili tem predpisom bi morali v GGE Okroglina v tem desetletju v gospodarskih gozdovih prepustiti naravnemu razpadu okrog 10.200 m³ lesa, kar predstavlja 11,6 % v tem desetletju predvidenega možnega poseka.

9 RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščno gojitvenih razredov

Rastiščne danosti v GGE Okrogline, stanje sestojev in njihova dinamika narekujejo razdelitev gozdov na osem rastiščnogojitvenih razredov, pri čemer smo ohranili razdelitev iz prejšnjega območnega načrta.

Nejasnosti je glede razvrstitve gozdov v RGR 121 - Bukovi gozdovi na rastišču *Ranunculo platanifoliae*-Fagetum orvaletosum in RGR 122 - Bukovi gozdovi na rastišču *Ranunculo platanifoliae*-Fagetum heleboretosum ostajajo. Nekateri kazalci stanja ter opažanja na terenu ne potrjujejo utemeljenosti razdelitve, saj so razlike med omenjenima RGR majhne. Potrebna bi bila predvsem podrobnejša fitocenološka razčlenitev gozdov na celotnem območju GGE Okrogline, ki bi služila kot podlaga za nadaljnje razvrščanje gozdov na RGR. V pričujočem GGN smo obstoječo razdelitev gozdov na omenjena RGR obdržali predvsem zaradi zagotovitve kontinuitete podatkov o gozdovih.

Gospodarska enota Okrogline je torej razdeljena na naslednje rastiščnogojitvene razrede:

Preglednica 64: RGR v GGE Okrogline in povezava z območnimi RGR

Šifra RGR GGO	Šifra RGR GGE	Ime RGR	Površina (ha)	Delež (%)
200	65	Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih	188,25	7,1
210	69	Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	563,83	21,2
073	71	Gozdovi za ostale naloge	16,22	0,6
150	116	Smrekovi gozdovi v mraziščih	194,78	7,3
073	120	Primorsko gorsko bukovje	333,55	12,5
073	121	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	421,65	15,8
072	122	Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege)	779,47	29,3
092	131	Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč	166,28	6,2

Povprečna proizvodna sposobnost rastišč (PSR) je v GGE Okrogline je 6,0 m³/ha.

Povprečno proizvodno sposobnost rastišč (PSR), smo izračunali na osnovi drevesne sestave gozdnih združb na nivoju GGE, ker imamo le na tem nivoju podatke o dejanskem razmerju skupin drevesnih vrst za posamezno rastišče. Vhodne podatke za izračun smo povzeli po Metodologiji izračuna produkcijske sposobnosti rastišča in priprave predloga lesnoproizvodne funkcije (gradivo ZGS za Območne GGN 2021-2030).

Preglednica 65/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava

Kat. gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR-m ³ /ha
116 - Smrekovi gozdovi v mraziščih	69200 - Dinarsko mraziščno smrekovje	140,39	7,3	6,8
	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	16,19		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	22,39		5,2
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	9,61		8,1
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	5,13		8,1
	66110 - Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	1,07		6,4
Skupaj RGR 116		194,78	7,3	6,6
120 - Primorsko gorsko bukovje	63300 - Primorsko gorsko bukovje	198,71	12,5	8,1
	59310 - Primorsko bukovje	58,6		5,9
	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	26,99		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	21,42		5,2
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	25,82		8,1
	69200 - Dinarsko mraziščno smrekovje	2,01		6,8
Skupaj RGR 120		333,55	12,5	7,3

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Kat. gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR-m3/ha
121 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (boljše lege)	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	75,24		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	257,69		5,2
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	37,67		8,1
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	17,93		8,1
	66110 - Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	17,69		6,4
	69200 - Dinarsko mraziščno smrekovje	14,76		6,8
	70300 - Dinarsko ruševje	0,73		3,3
Skupaj RGR 121		421,65	15,8	5,7
122 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico (slabše lege)	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	209,56		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	461,45		5,2
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	84,88		8,1
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	7,82		8,1
	69200 - Dinarsko mraziščno smrekovje	7,77		6,8
	66110 - Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	5,01		6,4
	70300 - Dinarsko ruševje	2,98		3,3
Skupaj RGR 122		779,47	29,3	5,7
131 - Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	58,88		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	71,05		5,2
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	10,87		8,1
	69200 - Dinarsko mraziščno smrekovje	9,98		6,8
	66110 - Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	9,23		6,4
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	6,27		8,1
Skupaj RGR 131		166,28	6,2	5,9
Skupaj večnamenski gozdovi		1.895,79	71,2	6,1
65 - Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	73,97		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	73,34		5,2
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	11,54		8,1
	59310 - Primorsko bukovje	10,16		5,9
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	9,65		8,1
	70300 - Dinarsko ruševje	6,77		3,3
	66110 - Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	2,82		6,4
Skupaj RGR 65 Varovalni gozdovi		188,23	7,1	5,7
69 - Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	203,1		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	275,25		5,2
	69200 - Dinarsko mraziščno smrekovje	36,35		6,8
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	27,51		8,1
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	7,23		8,1
	70300 - Dinarsko ruševje	5,86		3,3
	66110 - Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	5,1		6,4
	59310 - Primorsko bukovje	3,43		5,9
Skupaj RGR 69 GPN ukrepi niso dovoljeni		563,83	21,2	5,7
71 - Gozdovi za ostale naloge	68214 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	4,68		5,8
	68215 - Dinarsko zgornjegorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	9,2		5,2
	65100 - Gorsko - zgornjegorsko javorovje z brestom	1,49		8,1
	63300 - Primorsko gorsko bukovje	0,85		8,1
Skupaj RGR 71 Gozdovi za ostale naloge		16,22	0,6	5,8
Skupaj vsi gozdovi v GGE Okroglina		2.664,05	100	6,0

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (65)

RGR 65 – Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih sodi v območni RGR 200 – Varovalni gozdovi. Površina gospodarskega razreda je 188,25 ha. Kot je razvidno iz imena, sodijo gozdovi tega rastiščnogojitvenega razreda v kategorijo varovalnih gozdov. Razglašeni so bili z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. [88/05](#), [56/07](#), [29/09](#), [91/10](#), [1/13](#), [39/15](#) in [191/20](#)).

Vsi gozdovi v tem RGR imajo prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije in drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije. Biotopska funkcija je poudarjena na 1. stopnji na polovici površine, na preostali površini je 2. stopnja. Poudarjenost socialnih funkcij je manjša, izjema so območja naravnih vrednot z 2. st. poudarjenosti funkcije varovanja naravnih vrednot. Proizvodna funkcija je poudarjena na 3. stopnji, razen v ekocelicah, kjer je stopnja 0.

9.2.1.1 Stanje gozdov v RGR 65

9.2.1.1.1 Rastišča

V RGR 65 – Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih močno prevladujeta rastiščna tipa dinarskih zgornjegorskih bukovij s platanolistno zlatico (na boljših in slabših tleh), ki skupaj zavzemata skoraj 80 % RGR. S približno 5-odstotnimi deleži so prisotna primorska bukovja, primorska gorska bukovja ter rastiščni tip gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom. V najvišjih predelih ter v globokih vrtačah se pojavlja ruševje na dobrih 3 % površine RGR, le odstotek in pol površine pa porašča združba dinarskega jelovja na skalovju z zaveščkom.

Preglednica 66/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	PSR	Površina (ha)	Delez (%)
59310	Primorsko bukovje	5,9	10,16	5,4
63300	Primorsko gorsko bukovje	8,1	9,65	5,1
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	8,1	11,54	6,1
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	6,4	2,82	1,5
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	5,8	73,75	39,2
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	5,2	73,56	39,1
70300	Dinarsko ruševje	3,3	6,77	3,6
	Skupaj	5,7	188,25	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč v tem gospodarskem razredu je ocenjena na 5,70 m³/ha. Po razpoložljivih podatkih je rastiščna zmogljivost v pogledu prirastka dosežena 94 %, v pogledu lesne zaloge pa je presežena in sicer za 3,7 %.

9.2.1.1.2 Stanje sestojev v RGR 65

Zgradba gozda

Prevladujejo pretežno enomerni bukovi debeljaki (60 %) in drogovnjaki (28 %), ki so na najbolj ekstremnih rastiščih slabše kvalitete oziroma zasnove. Jelka, smreka in gorski javor se pojavljajo posamič ali v šopih. Sestojev v obnovi je slabih 10 %. Mladovja je 1,8 %. Podmladek, pretežno pomanjkljive zasnove, se pojavlja v sestojih v obnovi, nekaj malega tudi v debeljakih.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga in prirastek

Skoraj 60 % lesne zaloge iglavcev je v tretjem debelinskem razredu, še petina v četrtem. Iglavci predstavljajo le 6,7 % lesne zaloge. Prirastek iglavcev je zelo majhen in k skupnemu prirastku prispeva le 7 %.

Pri listavcih je največji delež lesne zaloge prav tako v tretjem debelinskem razredu, dobra četrtnina v drugem. Listavcev, ki so prerasli 40 cm v prsnem premeru, je zelo malo. Povprečna lesna zaloga v tem gospodarskem razredu je 232 m³/ha. Poudariti velja, da podatki izhajajo iz okularnih ocen opisovalcev na terenu, saj v tem RGR popis gozdov ni bil izveden na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 67/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	3,8	14,2	59,5	19,4	3,1	15,6	6,7	0,32	7,1
Listavci	19,6	28,5	39,4	11,2	1,3	216,8	93,3	4,21	92,9
Skupaj	18,6	27,6	40,7	11,7	1,4	232,4	100,0	4,53	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V RGR 65 – Varovalni gozdovi z 91 % izrazito prevladuje bukev. Plemenitih listavcev, torej predvsem gorskega javorja, je zelo malo. 6 % delež iglavcev je enakomerno razdeljen med jelko in smreko. V varovalnih gozdovih so gozdnogospodarski ukrepi predvideni le mestoma in v nizki intenzivnosti, s ciljem krepitev varovalne funkcije gozdov. Drevesna sestava gozdov se ne bo bistveno spreminjala, pričakovan je dvig lesne zaloge.

Pri ciljnem stanju načrtujemo nekoliko povečane deleže iglavcev in gorskega javorja na račun bukve.

Preglednica 68/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst v RGR 65

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	7,6	7,5	0,5	212,4	4,4
	%	3,3	3,2	0,2	91,4	1,9
Ciljno stanje	m ³ /ha	10,5	10,3	0,6	256,4	7,1
	%	3,7	3,6	0,2	90	2,5

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v GR 65 – Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih so ohranjeni. Gozdnogospodarski ukrepi v teh gozdovih so prostorsko omejeni in šibke intenzitete.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 65 prevladujejo debeljaki (60 %), pol manj je drogovnjakov (28 %), sestojev v obnovi je desetina, mladovja je manj kot 2 %. Podmladek se pojavlja na 17 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, kjer je tudi najboljše zasnove. V debeljakih je podmladka malo in je pomanjkljive zasnove. Lesna zaloga je 232 m³/ha, najvišja je v sestojih v obnovi (274 m³/ha), in v debeljakih (250 m³/ha).

Preglednica 69/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 65

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	3,40	1,8							42
Drogovnjak	53,26	28,3	0,47	1			85	15	193
Debeljak	113,51	60,3	7,38	7		27	52	22	250
Sestoj v obnovi	18,06	9,6	9,87	55		38	62		274
Skupaj	188,23	100	17,72						232

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V sestavi podmladka močno prevladuje bukev (90 %), plemenitih listavcev je 6 %. Jelke in smreke je po 2 %.

Preglednica 70/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah v RGR 65

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	3,40	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	53,26	29,3	43,4	20,0	7,3	13,5	34,1	52,4	0,0	58,5	36,2	5,3	0,0
Debeljak	113,51					6,3	26,4	66,3	1,0	3,1	66,1	20,3	10,5
Sestoj v obnovi	18,06					47,8	52,2	0,0	0,0				
Skupaj	188,23												

Zasnova mladovja je dobra, a sestoji niso negovani. V drogovnjakih je nekoliko bolje, saj je 13 % negovanih, tretjina je pomanjkljivo negovanih, preostali niso negovani. Večina drogovnjakov ima tesen sklep.

Debeljaki so pretežno nenegovani, zlasti tisti, ki poraščajo grebene, strma pobočja in zelo skalovita tla. V teh predelih je primarna funkcija sestojev varovalna, zato v njih niso načrtovani gozdnogospodarski ukrepi. Četrtna debeljakov je pomanjkljivo negovanih, ustrezno negovanih je le 6 %. Večina debeljakov ima normalen sklep krošenj.

Ocen kakovosti drevja, poškodovanosti sestojev in količin odmrlega drevja nimamo, ker je bilo stanje sestojev ocenjeno okularno.

9.2.1.2 Analiza preteklega gospodarjenja

V preteklem načrtovalnem obdobju je bil v RGR 65 posek presežen za 11 % glede na načrtovani možni posek, vendar gre za nizke absolutne vrednosti, v skupnem za 268 m³.

Preglednica 71/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 65

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	189	210	111	8,6
Listavci	2.244	2.491	111	102,4
Skupaj	2.433	2.701	111	111

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V preteklem načrtovalnem obdobju je bila večina gojitvenih in varstvenih del opravljenih v skladu z načrtom. Za razliko od izvedbe vzdrževanja kaluž v obdobju 2003-2012, je bilo v minulem desetletju izvedenega le 18,4 % od načrtovanega vzdrževanja kaluž.

Preglednica 72/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	2,86	2,47	86,4
Nega letvenjaka	ha	0,51	0,51	100,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,96	0,96	100,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	27,50	5,00	18,2

9.2.1.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 65

9.2.1.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 65

Razvoj gozdov prikazujemo za obdobje od leta 1959 dalje, ko so na razpolago podrobni podatki za vozdoze tega RGR. Površina gozdov v RGR 65 je v zadnjih desetih letih stabilna, majše spremembe nastajajo zaradi natančnejše digitalizacije sestojev, travišč in skalovij. Skupna povprečna lesna zaloga je v preteklem desetletju presegla 203 m³/ha (okularna ocena vrednosti). To je nekoliko več kot pred desetimi leti, vendar se je lesna zaloga iglavcev zmanjšala v primerjavi z letom 2013. Trend gibanja lesne zaloge je pri iglavcih že od leta 1959 usmerjen navzdol, pri listavcih pa navzgor. Tudi prirastek iglavcev upada, med tem ko je prirastek listavcev enak kot pred desetletjem.

Preglednica 73/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	215,23	22,0	147,0	169,0	0,41	3,11	3,52	-	-	-
1973-82	189,68	27,0	173,0	200,0	0,48	3,77	4,25	0,33	1,42	1,74
1983-92	217,34	24,0	169,0	193,0	0,42	3,56	3,98	0,49	1,14	1,63
1993-02	217,34	25,0	170,0	196,0	0,50	3,10	3,60	0,03	0,38	0,41
2003-12	189,67	19,7	181,6	201,3	0,39	5,04	5,43	0,09	1,05	1,14
2013-22	188,68	18,6	210,9	229,5	0,33	4,21	4,53	0,11	1,32	1,43
2023-32*	188,23	15,6	216,8	232,4	0,32	4,21	4,53	0,03	0,73	0,76

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Načrtovani možni posek se nanaša le na manjši del površine RGR. Na večjem delu RGR ukrepi niso načrtovani, ker gre za zelo ekstremna in neodprta območja ali pa so sestoji v takšnem stanju, da ukrepov v njih nismo načrtovali.

Načrtovani možni posek je v primerjavi s preteklim desetjem bistveno manjši, zlasti pri iglavcih, saj jih je smiselno ohranjati zaradi ekološke vloge.

9.2.1.3.2 Drevesna sestava v RGR 65

Preglednica 74/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.
1959	4,6	8,7	0,0	83,0	3,1
1973	6,7	7,0	0,0	82,9	3,4
1983	8,2	4,4	0,0	84,3	3,1
1993	8,6	6,3	0,0	84,0	1,1
2003	5,4	4,1	0,2	86,0	4,3
2013	3,7	4,1	0,2	90,2	1,8
2023	3,3	3,2	0,2	91,4	1,9

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerja med drevesnimi vrstami se v RGR 65 – Varovalni gozdovi počasi spreminjajo. Delež bukve presega 90 % in je v primerjavi s preteklim obdobjem večji, zlasti na račun smreke in jelke. Delež jelke v primerjavi z letom 1959 znaša le še tretjino. Nihanje v deležih plemenitih listavcev pripisujemo manj zanesljivim okularnim ocenam.

9.2.1.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 65

Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
Razvojna faza	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	3,40	1,8	1,8	20	3	5,65	-1,2
Drogovnjak	53,26	28,3	28,3	50	40	79,06	-13,7
Debeljak	113,51	60,3	60,3	35	43	84,70	15,3
Sestoj v obnovi	18,06	9,6	9,6	20	10	18,82	-0,4
Skupaj	188,23	100,0		125	100	188,23	0,0

V RGR 65 je večina sestojev debeljakov (60,3 %), 28,3 % pa je drogovnjakov. Mladovja je le za vzorec (1,8 %), slaba desetina (9,6 %) je sestoj v obnovi. Opisana razmerja razvojnih faz niso skladna z modelnim stanjem, kar pa v varovalnih gozdovih ni ključno, zato prikaz modelnega stanja služi zgolj za orientacijo, grafa pa ne prikazujemo. Gozdovi na skalovitih kraških tleh in izpostavljenih grebenih opravljajo varovalno funkcijo s svojo prisotnostjo in pokrovnostjo. Tam razvoj sestojev prepuščamo naravi.

Gozdnogospodarskih ukrepov ne načrtujemo na celotni površini tega RGR, pač pa le v manjšem deležu gozdov, ki so odprti z vlakami in potrebni nege zaradi krepitve varovalne funkcije. Načrtovan možni posek bo usmerjen deloma v nego zlasti drogovnjakov, deloma pa tudi v pomlajevanje. Glede na obstoječe stanje, naravni razvoj gozdov in načrtovane šibke ukrepe pričakujemo povečanje deleža mladovij, debeljakov in sestojev v obnovi.

9.2.1.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 65

9.2.1.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 65

Za skupinsko raznodobne gozdove: velikopovršinsko raznodoben (enomenen) bukov gozd s posamično do skupinsko primesjo smreke, jelke in pl. listavcev. Ciljna lesna zaloga 285 m³/ha, končna lesna zaloga 330 m³/ha. Ciljni sortiment: iglavci B/C (ŽI/ŽII), listavci B (ŽI).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 25 let.

9.2.1.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 65

Gozdnogojitvene usmeritve za varovalne gozdove na ekstremnih rastiščih:

- Zagotoviti trajno in nemoteno opravljanje varovalne funkcije gozda.
- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- V vseh sestojih, kjer bodo izvedeni ukrepi, morajo biti le-ti izvedeni tako, da je zagotovljena stalna pokritost gozdnih tal.
- Na boljših delih rastišč v drogovnjakih s tesnim sklepom zmerno izbiralno redčenje (etat 15 – 20 % od LZ) v korist jelke in smreke; v ostalih drogovnjakih brez ukrepanja.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V obnovo se prvenstveno uvaja samo debeljake, kjer je obnova gozda nujna zaradi zagotovitve trajnosti varovalne funkcije oziroma so dosegli končno zalogo (etat 25 – 35 % od LZ).
- V ostalih debeljakih brez ukrepanja.
- Obnova sestojev naj poteka po naravni poti, pomladitvena doba 30 – 40 let.
- Pri uvajanju sestojev v obnovo posekati ves polnilni sloj (priprava sestoja). Vrzeli ne odpirati če ni že prisoten dovolj gost in kvaliteten pomladek.
- Ukrepa se samo v pomlajencih, kjer je to potrebno zaradi zagotovitve varovalne funkcije
- V pomlajencih z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (etat 100 % od LZ).
- V pomlajencih z dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (etat nad 50 % od LZ),
- V sestojih v obnovi s slabšim pomladkom brez ukrepanja.
- V vseh sestojih, kjer se izvaja dela, pomoč plemenitim listavcem, smreki in jelki, omogočiti njihovo vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.

9.2.1.4.3 Ukrepi v RGR 65

Možni posek v RGR 65 znaša skupaj 1.434 m³, od tega je 62 m³ iglavcev in 1.372 m³ listavcev. Intenziteta dosega 3,3 % glede na lesno zalogo in 16,8 % glede na prirastek. Z načrtovanim možnim posekom in intenziteto bo mogoče doseči zastavljene cilje. Možno posek je načrtovan na 58,5 ha površine oz. 31 % skupne površine varovalnih gozdov.

Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,9	93,1	100,00
- ciljno %	7,5	92,5	100,00
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	16,0	217,0	233,0
- ciljna (m ³ /ha)	21,4	263,5	284,9
Prirastek (m ³ /ha)	0,32	4,21	4,53
Možni posek (m ³)	62	1.372	1.434
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,00	0,73	0,76
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	2,1	3,4	3,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	10,2	17,3	16,8
Izravnalna doba (let)			25

Od skupnega možnega poseka v RGR 65 bo polovica izvedenega kot izbiralna redčenja drogovnjakov in debeljakov, polovica pa kot pomladitvene sečnje. Iglavci predstavljajo le 4,3 % poseka, preostalo so listavci.

Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	48	14	0,0	0,0	0,0	0,0	62	2,1	10,2
	%	77	23	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3		
Listavci	m³	675	697	0,0	0,0	0,0	0,0	1.372	3,4	17,3
	%	49	51	0,0	0,0	0,0	0,0	95,7		
Skupaj	m³	723	711	0,0	0,0	0,0	0,0	1.434	3,3	16,8
	%	50	50	0,0	0,0	0,0	0,0	100		

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 69 – Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov

Površina gozdov v RGR je 563,82 ha. Gospodarski razred 69 uvrščamo v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni in sodi v območni RGR 210 – Gozdni rezervati.

Velika večina gozdov tega gospodarskega razreda sodi v gozdni rezervat Zatreb-Planinc. Manjši del gozdov tega RGR pripada gozdnemu rezervatu Snežnik, ki sicer sega še v GGE Mašun, GGE Leskova dolina in GGE Gomance.

V tem rastiščnogojitvenem razredu so izjemno poudarjene (na 1. stopnji) tako ekološke kot socialne funkcije gozdov, zlasti biotopska, raziskovalna in funkcija varovanja naravnih vrednot. Točkovno je ob vhodih v podzemlje poudarjena tudi hidrološka funkcija. Lesnoproizvodna funkcija ima v tem rastiščnogojitvenem razredu vrednost 0, ker tu ni načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov.

9.2.2.1 Stanje gozdov v RGR 69

9.2.2.1.1 Rastišča

V gospodarskem razredu 69 – Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov močno prevladujejo rastišča dinarskih zgornjegorskih bukovij s platanolistno zlatico. Na skoraj polovici RGR so ta rastišča slabša, na 36 % RGR pa boljša, skupaj zavzemajo kar 85 % površine RGR. Dobrih 6 % je dinarskih mraziščnih smrekovij, slabih 5 % pa gorskih-zgornjegorskih javorovij z brestom. V manjših deležih pa se pojavljajo še druge gozdne združbe.

Proizvodna sposobnost rastišč v tem gospodarskem razredu je ocenjena na 5,7 m³/ha/leto, dejanski tekoči prirastek pa znaša 5,48 m³/ha, tako je rastiščni potencial izkoriščen 96 %.

Preglednica 78/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 69

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
59310	<i>Primorsko bukovje</i>	5,9	3,43	0,6
63300	<i>Primorsko gorsko bukovje</i>	8,1	7,23	1,3
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	8,1	27,51	4,9
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	6,4	5,10	0,9
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše</i>	5,8	202,85	36,0
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše</i>	5,2	275,49	48,9
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	6,8	36,35	6,4
70300	<i>Dinarsko ruševje</i>	3,3	5,86	1,0
	Skupaj	5,7	563,82	100,0

9.2.2.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

60 % gozdov v gozdnih rezervatih GGE Okrogline je v razvojni fazi debeljakov, 36 % je drogovnjakov. Druge razvojne faze in zgradbe sestojev so prisotne le na zelo majhnih površinah in v majhnem deležu. V zgornjem delu (gozdni rezervat Snežnik) je iglavcev zelo malo. V bukovih drogovnjakih, debeljakih in sestojih v obnovi je posamič ali v manjših skupinah primešan predvsem gorski javor. V gozdnem rezervatu Zatreb-Planinc je slika sestojev bolj pestra in je pogojena z vrtačasto razgibanim reliefom. Prevladujejo bukovni drogovnjaki in debeljaki s primesjo gorskega javorja, smreke in jelke. V večjih, globljih vrtačah se pojavljajo pretežno smrekovi sestoji v razvojni fazi debeljakov ali z raznomerno zgradbo (1 % površine RGR). Delež sestojev v obnovi je 1 %, mladovja pa le 0,1 %. Ponekod je večinoma v dnu vrtač ruševje, ki predstavlja skoraj 2 % površine RGR.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v RGR Gozdni rezervati znaša 288 m³/ha. Lesna zaloga listavcev prevladuje z 88 %. Pri listavcih je v drugem in tretjem debelinskem razredu 73 % lesne zaloge, preostalo je dokaj enakomerno porazdeljeno v prvem in četrtem debelinskem razredu. Pri listavcih je manj kot pol odstotka LZ v V. debelinskem razredu, pri iglavcih pa 5 %. Tretji in četrti debelinski razred pri iglavcih predstavljata skupaj 72 % lesne zaloge.

Skupni prirastek je 5,48 m³/ha, od tega je dobrih 88 % prirastka listavcev.

Preglednica 79/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,0	17,3	37,1	35,7	4,9	34,7	12,0	0,62	11,4
Listavci	14,3	39,2	33,9	12,2	0,4	253,7	88,0	4,86	88,6
Skupaj	13,2	36,6	34,3	15,0	0,9	288,4	100,0	5,48	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Na območju gozdnih rezervatov Zatreb-Planinc in delčka GR Snežnik, ki leži v GGE Okrogline, prevladuje bukev s 85,9 % deležem. Delež smreke je občuten (11,9 %), drugih drevesnih vrst je le za vzorec. Slaba 2 % površine v RGR 69 predstavlja grmičav gozd ruševja, vendar ruše ne dosega meritvenega praga 10 cm, zato ne nastopa v lesni zalogi.

V gozdnih rezervatih gozdnogospodarski ukrepi niso predvideni, zato ciljnih zmesi ne načrtujemo.

Preglednica 80/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.
Dejansko	m ³ /ha	34,3	0,4	247,4	6,2
stanje	%	11,9	0,1	85,9	2,1

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v GR 69 – Gozdni rezervati v območju varovalnih gozdov so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 81/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 69

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,75	0,1							
Drogovnjak	201,09	35,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	224
Debeljak	340,00	60,3	13,84	4,1	0,0	0,0	94,2	5,8	335
Sestoj v obnovi	5,48	1,0	3,73	68,1	0,0	91,7	8,3	0,0	289
Raznomerno (ps-šp)	2,48	0,4	0,25	10,1	0,0	100,0	0,0	0,0	283
Raznomerno (sk-gnz)	3,35	0,6	0,84	25,1	0,0	100,0	0,0	0,0	315
Grmičav gozd	10,67	1,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	48
Skupaj	563,82	100,0	18,66	3,3					289

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 69 – Gozdni rezervati izrazito prevladujejo debeljaki (60 %), ki pa seveda niso negovani, saj v tem RGR ni ukrepov. Sklep debeljakov je različen, 44 % jih ima normalen sklep, 29 % pa rahlega.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V 93 % drogovnjakov je sklep tesen. To je najverjetneje posledica razvoja mladih sestojev po obdobju oglarjenja, ki je bilo prisotno ponekod tudi v teh težje dostopnih predelih RGR 69. Zasnova drogovnjakov je večinoma pomanjkljiva (79 %).

Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,75	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Drogovnjak	201,09	0,0	15,3	79,3	5,4	0,0	0,0	100,0	0,0	92,8	7,2	0,0	0,0
Debeljak	340,00					0,0	0,0	100,0	0,0	11,1	43,9	28,7	16,3
Sestoj v obnovi	5,48					0,0	0,0	100,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	2,48					0,0	0,0	100,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	3,35					0,0	0,0	100,0	0,0				
Grmičav gozd	10,67												
Skupaj	563,82												

Ocen kakovosti drevja, poškodovanosti sestojev in količin odmrlega drevja nimamo, ker je bilo stanje sestojev ocenjeno okularno.

9.2.2.2 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi v RGR 69

V preteklem desetletnem obdobju v RGR 69 ni bilo izvedenih ukrepov, ker so sestoji prepuščeni naravnemu razvoju.

9.2.2.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov

9.2.2.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov v RGR 69 se je od razglasitve gozdov za gozdne rezervate v začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja povečala že za skoraj 80 ha. Od tedaj v teh gozdovih ni bilo sečnje drevja. Povprečna lesna zaloga se postopno povečuje in znaša 288 m³/ha. V primerjavi s stanjem leta 2003 se je povečala lesna zaloga listavcev, med tem ko se je lesna zaloga iglavcev občutno zmanjšala. Tudi prirastek iglavcev je majhen, pri listavcih pa znaša 4,86 m³/ha/leto.

Preglednica 83/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	486,95	15	147	162	0,25	3,27	3,52	-	-	-
1973-82	486,94	19	192	211	0,30	4,14	4,44	0,05	1,64	1,69
1983-92	486,55	20	202	222	0,39	4,46	4,86	0,00	0,00	0,00
1993-02	500,42	20	202	222	0,40	3,70	4,10	0,00	0,00	0,00
2003-12	564,34	48,0	197,0	245,0	0,98	5,03	6,02	0,00	0,00	0,00
2013-22	564,15	33,9	227,3	261,2	0,58	4,47	5,05	0,00	0,00	0,00
2023-32	563,82	34,7	253,7	288,3	0,62	4,86	5,49	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

9.2.2.3.2 Drevesna sestava

Po razglasitvi gozdnih rezervatov (1980) je delež iglavcev, zlasti delež smreke naraščal do leta 2003, po tem pa upada. Delež jelke je minimalen. Delež bukve se je v zadnjem malo povečal, med tem ko delež plemenitih listavcev ostaja na približno enaki ravni.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 84/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh.list.
1959	6,2	3,3	86,9	3,3	0,2
1973	5,5	3,4	87,2	3,3	0,6
1983	6,4	2,1	88,4	2,6	0,6
1993	8,0	1,0	91,0	0,0	0,0
2003	15,5	4,1	77,9	2,5	0,0
2013	12,7	0,3	84,9	2,1	0,0
2023	11,9	0,1	85,9	2,1	0,0

9.2.2.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

60 % gozdov v RGR 69 je v razvojni fazi debeljaka, 36 % je drogovnjakov. Preostale 4 % zavzemajo druge razvojne faze in zgradbe sestojev. Podmladka in mladovij je le za vzorec. Skoraj 2 % površine zavzema grmičav gozd ruševja, ponekod s posameznimi drevesi smreke, jelke, bukve in drugih listavcev (jerebika, mokovec). V RGR 69 ne predvidevamo modelnega stanja, ker so sestoji prepuščeni naravnemu razvoju.

9.2.2.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

9.2.2.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Gozdni rezervati so namenjeni preučevanju in spremljanju naravnega razvoja gozdov, zato se jih prepusti naravnemu razvoju.

9.2.2.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

V gozdnem rezervatu niso dovoljeni gozdnogojitveni ukrepi ali drugi posegi v prostor.

9.2.2.4.3 Ukrepi

Brez ukrepanja.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi za ostale naloge (71)

RGR 71 – Gozdovi za ostale naloge sodi v kategorijo gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, torej v območni RGR 220 – Gozdovi s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni. Površina gozdov v RGR je 16,21 ha. To so gozdovi, ki obkrožajo počitniško naselje na Sviščakih (odseki 7e, 10h, 11e).

Zaradi stalne prisotnosti večjega števila obiskovalcev in različnih, predvsem rekreacijskih in turističnih dejavnosti, ki se odvijajo v tem prostoru, so tu izjemno poudarjene rekreacijska, turistična, poučna in estetska funkcija. Gozd pa mora opravljati tudi svoje ekološke funkcije, ki so prav tako izjemno poudarjene. Gospodarjenje z gozdovi je na tem dokaj majhnem delu GGE Okrogline torej prilagojeno mnogim izjemno poudarjenim funkcijam ter njihovem usklajevanju.

9.2.3.1 Stanje gozdov

9.2.3.1.1 Rastišča

V območju gozdov s posebnim namenom v okolici Sviščakov prevladuje dinarsko zgornje gorsko bukove s platanolistno zlatico na 85 % površine. Večji del teh rastišč je zaradi plitvih tal in večje

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

skalovitosti slabše kvalitete. 9 % oziroma hektar in pol je gorskega javorovja z brestom. 5 % je primorskega gorskega bukovja.

Preglednica 85/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 71

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
63300	Primorsko gorsko bukovje	8,1	0,85	5,2
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	8,1	1,49	9,2
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	5,8	4,84	29,9
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	5,2	9,03	55,7
	Skupaj	5,8	16,21	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč v tem gospodarskem razredu je ocenjena na 5,8 m³/ha, prirastek pa znaša 7 m³/ha. Rastiščni potencial v pogledu prirastka je izkoriščen 120,7 %.

9.2.3.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

RGR 71 obsega le dobrih 16 ha površin. 79 % je pretežno bukovih debeljakov s šopasto in posamično primesjo jelke (20 %) in gorskega javorja (5 %). Delež smreke je le 4 %. Na več manjših površinah (skupaj 15,5 %) so prisotni drogovnjaki z visokim deležem jelke (70 %), delež smreke in buke pa je okrog 15 %. Preostalo so pretežno bukovi sestoji v obnovi s 5 % primesjo jelke in posamično primesjo gorskega javorja. Podmladek je prisoten na 2 ha površin, večinoma v sestojih v obnovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna hektarska lesna zaloga v RGR 71 znaša 361 m³/ha, od tega 71 % predstavljajo listavci, 29 % pa iglavci. Več kot polovica LZ listavcev je v tretjem debelinskem razredu, po 18 oz. 19 % v drugem in četrtem debelinskem razredu. Dreves nad 50 cm premera je malo, lesna zaloga mlajših dreves – prvi debelinski razred, pa predstavlja dobrih 7 %. Podobno je pri iglavcih, le da je v drugem debelinskem razredu kar 31 % lesne zaloge (drogovnjaki s prevladujočo jelko).

V tem RGR se kaže dobro priraščanje, zlasti mlajših sestojev iglavcev. Povprečni letni tekoči prirastek znaša 7 m³/ha, pri čemer predstavljajo iglavci 40 % prirastka, 60 % pa listavci. Rastiščni potencial je ocenjen na 5,8 m³/ha.

Preglednica 86/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	7,3	31,1	46,5	15,0	0,1	105,0	29,1	2,79	39,9
Listavci	5,4	18,9	56,4	18,2	1,1	255,8	70,9	4,21	60,1
Skupaj	6,0	22,5	53,4	17,3	0,8	360,8	100,0	7,00	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 87/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	17,5	87,5	239,5	16,3
	%	4,8	24,3	66,4	4,5
Coljno stanje	m ³ /ha	22,0	98,8	226,9	18,3
	%	6,0	27,0	62,0	5,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V sestojih RGR 71 prevladuje bukev s 66 %. Občuten delež jelke (24 %) se bo po pričakovanjih v prihodnje še dvignil, saj je nekaj jelovih sestojev v razvojni fazi drogovnjakov. Plemenitih listavcev oziroma gorskega javorja je dobre 4 %, prav toliko je tudi smreke.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v GR 71 – Gozdovi za ostale naloge so ohranjeni. Gozdnogospodarski ukrepi v teh gozdovih so bili v preteklih desetletjih zelo šibke intenzitete.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 88/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 65

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	2,51	15,5							200
Debeljak	12,77	78,8	0,88	6,9	0,0	45,5	54,5	0,0	388
Sestoj v obnovi	0,72	4,4	0,58	80,6	100,0	0,0	0,0	0,0	431
Raznomerno (sk-gnz)	0,21	1,3	0,10	47,6	100,0	0,0	0,0	0,0	381
Skupaj	16,21	100,0	1,95	12,0					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

Preglednica 89/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
	ha	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	2,51	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	12,77					37,9	62,1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	0,72					0,0	100,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	0,21					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	16,21												

Na površini dobrih 16 ha RGR 71 je dobrih 14 ha negovanih debeljakov, dober hektar pa predstavljata drogovnjak in sestoj v obnovi. Sklep krošenj je v debeljaki in drogovnjaki dokaj tesen. Zasnova drogovnjakov je dobra.

Ocen kakovosti drevja, poškodovanosti sestojev in količin odmrlega drevja nimamo, ker je bilo stanje sestojev ocenjeno okularno.

9.2.3.2 Analiza preteklega gospodarjenja

V preteklem desetletju v tem RGR ni bilo sečnje, pa tudi gojitvena dela niso bila izvedena. Na območju Sviščakov je bilo sicer posekanih 195 m³ drevja, vendar gre za posek v počitniškem naselju, torej izven gozda.

Preglednica 90/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 71

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	103	0	0	0
Listavci	755	0	0	0
Skupaj	858	0	0	0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	3,01	0	0

9.2.3.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov

9.2.3.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR se v zadnjem desetletju ni bistveno spremenila. Lesna zaloga listavcev je nekoliko upadla, močno pa se je povečala lesna zaloga iglavcev, saj so nekateri mlajši sestoji iglavce prerasli meritveni prag. Precej povečan je tudi prirastek tako iglavcev kot listavcev.

V preteklem desetletju v gozdovih tega RGR ni bilo sečenj, pa tudi pred letom 2013 so bile zelo šibke. Načrtovani možni posek je v skladu s stanjem sestojev in poudarjenostjo socialnih funkcij.

Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m³/ha			m³/ha			m³/ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	12,08	47	102	149	0,62	2,27	2,89	-	-	-
1973-82	9,39	56	150	206	1,17	5,13	6,30	0,66	1,35	2,01
1983-92	16,19	63	115	178	1,44	3,02	4,46	1,10	1,97	3,07
1993-02	21,29	60	149	209	0,87	2,02	2,89	0	0	0
2003-12	16,39	60,8	232,9	293,7	1,17	5,99	7,16	0,14	0,06	0,20
2013-22	16,63	57,1	261,8	318,9	1,26	3,72	4,98	0,00	0,00	0,00
2023-32	16,21	105,0	255,8	360,8	2,79	4,21	7,00	1,21	5,29	6,50

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

9.2.3.3.2 Drevesna sestava

Po občutnem znižanju deležev iglavcev do leta 2013 je v zadnjem desetletju opazen dvig deleža jelka, ki je posledica razvoja mladih, pretežno jelovih sestojev, ki so prerasli meritveni prag. Posledično je v zadnjem desetletju zmanjšan delež buke. Delež plemenitih listavcev se zmanjšuje že od leta 1959 dalje.

Preglednica 93/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2003 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Drugi list.
1959	7,6	24,0	59,1	8,8	0,5
1973	9,0	17,9	66,5	6,6	0,0
1983	15,0	20,4	58,1	6,5	0,0
1993	8,0	20,0	66,0	6,0	0,0
2003	1,4	19,3	74,4	4,9	0,0
2013	4,2	13,7	77,5	4,6	0,0
2023	4,8	24,3	66,4	4,5	0,0

9.2.3.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

Zaradi majhnosti RGR 71, ki zajema le 16,21 ha površine GGE Okrogline in izjemne poudarjenosti socialnih funkcij na območju Sviščakov, ne zasledujemo uravnoteženega razmerja razvojnih faz. Modelnih oz. ciljnih vrednosti zato nismo določili. V RGR je 78,8 % pretežno bukovih debeljakov, 15,5 % pretežno jelovih drogovnjakov, 4,4 % sestojev v obnovi s prevladujočo bukvijo ter 1,3 % raznomernih sestojev s prevladujočo jelko.

9.2.3.4 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Raznodoben bukov gozd s skupinsko primesjo jelke in posamično do šopasto primesjo smreke ter plemenitih listavcev. Ciljna lesna zaloga 366 m³/ha.

Gospodarjenje z gozdovi je podrejeno krepitvi zlasti socialnih funkcij gozdov in ni obremenjeno z zagotavljanjem trajne proizvodnje lesa, saj je površina gozdov v tem gospodarskem razredu le dobrih 16 ha. Zaradi tega ne navajamo ciljnega razmerja razvojnih faz ter drugih parametrov, vezanih na trajno proizvodnjo lesa določene kvalitete.

9.2.3.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi:

- Gospodarjenje z gozdovi je prilagojeno izjemno poudarjenim socialnim vlogam, zaradi katerih je bil gozd razglašen za GPN.
- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje.
- Nega drogovnjakov z zmernim do močnim redčenjem (15 – 20 %), pomoč kvalitetnim jelkam, in plemenitim listavcem.
- Zmerno redčenje debeljakov s ciljem dviga kvalitete sestojev in krepitve socialnih vlog gozdov.
- Pomoč plemenitim listavcem, ohranjanje vitalnih smrek in jelk ter pomoč drugim manjšinskim drevesnim vrstam.
- Debeljake, v katerih je prisoten pomladek z dobro zasnovo, uvajati v obnovo s svetlitvenim redčenjem in pripravo sestoja na naravno obnovo.
- Nadaljevati z obnovo sestojev v obnovi, širjenje pomladitvenih jeder in oblikovanje raznomerne zgradbe sestojev.
- Obnova gozdov naj poteka v celoti po naravni poti s pomladitveno dobo 40 let.
- Ohranjati posamezna debelejša drevesa ali drevesa zanimivih oblik v bližini naselja in poti.

9.2.3.4.3 Ukrepi

Možni posek v RGR 71 znaša skupaj 1.054 m³ drevja, od tega je 81,48 % listavcev in 18,6 % iglavcev. Načrtovana intenziteta poseka je 65 m³/ha oziroma 18 % glede na lesno zalogo ter 92,9 % prirastka. Možni posek je načrtovan skladno s stanjem sestojev, ki imajo tesen sklep.

Preglednica 94/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	29,1	70,9	100,0
- ciljno %	33,0	67,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	105,0	255,8	360,8
- ciljna (m ³ /ha)	120,7	245,2	365,9
Prirastek (m ³ /ha)	2,79	4,21	7,00
Možni posek (m ³ /ha)	12,0	52,9	65,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,21	5,29	6,50
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	11,5	20,7	18,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	43,3	125,7	92,9
Izravnalna doba (let)	10		

89 % poseka bo izvedenega kot izbiralno redčenje, 9,8 % kot pomladitvena sečnja. 11 % možnega poseka je načrtovanega kot prebiralni posek oziroma posek v raznomernih sestojih.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	187	3	6	0	0	0	196	11,5	43,3
	%	95,4	1,5	3,1	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	753	100	5	0	0	0	858	20,7	125,8
	%	87,7	11,7	0,6	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	940	103	11	0	0	0	1.054	18,0	92,9
	%	89,2	9,8	1,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	2,60	2,60
Nega mlajšega drogovnjaka	ha	1,69	1,69

Od gojitvenih in varstvenih del je načrtovana le izvedba priprave sestojev za naravno obnovo na površini 2,6 ha ter drugo redčenje na površini 1,69 ha.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Smrekovi gozdovi v mraziščih (116)

Površina RGR 116 je 194,75 ha, kar pomeni 7,3 % GGE Okrogline. Vsi gozdovi sodijo v kategorijo večnamenskih gozdov. RGR 116 sodi v območni rastiščnogojitveni razred 150 Smrekovja v mraziščih.

Mrazišča so poraščena z naravnimi smrekovimi gozdovi, ki so v širšem območju snežniškega pogorja in Dinarskega sveta v Sloveniji redkost. V pogledu gozdnega ekosistema in sestojev so zato nekaj posebnega, kar se odraža tudi s poudarjenostjo njihovih splošno koristnih funkcij. Tu je izjemno poudarjena biotopska funkcija, na drugi stopnji pa sta poudarjeni hidrološka funkcija ter funkcija varovanja naravnih vrednot. V nekaterih mraziščih, na primer v Grdi dragi, so izjemno poudarjene tudi nekatere socialne funkcije.

9.2.4.1 STANJE GOZDOV

9.2.4.1.1 Rastišča

RGR Smrekovi gozdovi v mraziščih je v rastiščnem pogledu dokaj enovit, saj gozdna združba dinarskega mraziščnega smrekovja zavzema kar 72 % površine. 20 % površine predstavljajo dinarska zgornjegorska bukovja s platanolistno zlatico, pri katerih prevladujejo slabša rastišča z bolj skalovitimi in plitvimi tlemi. 5 % zavzemajo primorska gorska bukovja, pol manj pa gorska javorovja. Dinarskega jelovja z zaveščkom je le za vzorec.

Preglednica 97/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 116

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
63300	<i>Primorsko gorsko bukovje</i>	8,1	9,61	4,9
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	8,1	5,13	2,6
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	6,4	1,07	0,5
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše</i>	5,8	16,30	8,4
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše</i>	5,2	22,28	11,4
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	6,8	140,36	72,2
	Skupaj	6,6	194,75	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč v tem RGR je ocenjena na 6,6 m³/ha. Tekoči prirastek znaša 6,72 m³/ha, kar pomeni, da prirastek sestojev presega proizvodno sposobnost rastišč za 1,8 %. V pogledu lesne zaloge je izkoriščenost rastiščnega potenciala 95,4 %.

9.2.4.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

61 % smrekovih gozdov v mraziščih je v razvojni fazi debeljakov. 26 % sestojev je raznomernih, pri katerih sta približno enaka deleža tako posamično do šopasto raznomernih kot skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojev. Mladovja je manj kot en hektar, drogovnjakov pa je dobre 4 % oziroma 8,4 ha. Sestojev v obnovi je nekaj manj kot 15 ha ali 7,5 %, z manj kot 50 % pokrovnostjo podmladka. V raznomernih sestojih je podmladek prisoten na manj kot 30 % površine.

Lesna zaloga in prirastek

Skladno z zgradbo sestojev je razporejena tudi lesna zaloga. Več kot 60 % LZ iglavcev je v V. debelinskem razredu, še 18 % pa v IV. debelinskem razredu. Deleži LZ iglavcev v nižjih debelinskih razredih so vse manjši. Pri listavcih je stanje drugačno: tretjina LZ je v III. debelinskem razredu, 27 % pa v II. debelinskem razredu. Dobro petino tvori drevje IV debelinskega razreda. V prvem debelinskem razredu je dobra desetina, le slabih 7 % LZ predstavljajo listavci s premerom nad 50 cm.

V skupni lesni zalogi 90 % predstavljajo iglavci, le 10 % je listavcev. Prirastek iglavcev znaša 5,93 m³/ha, kar pomeni 88,3 % skupnega prirastka. Le-ta je ocenjen na 6,72 m³/ha.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m³/ha	%
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%		
Iglavci	3,2	5,7	10,8	18,4	61,9	387,1	89,7	5,93	88,3
Listavci	11,9	27,1	33,1	21,1	6,8	44,5	10,3	0,79	11,7
Skupaj	4,1	7,9	13,1	18,7	56,2	431,6	100,0	6,72	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Smreka izrazito prevladuje s 84 % deležem, kar je glede na rastišča v RGR razumljivo. Delež jelke znaša malo nad 5 %. Bukev predstavlja 9,1 %, dober odstotek je gorskega javorja. V naslednjem načrtovalnem obdobju se razmerja drevesnih vrst ne bodo bistveno spreminjala.

Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m³/ha	364,0	23,1	39,2	5,3
	%	84,3	5,4	9,1	1,2
Naravno stanje	m³/ha	380,4	22,6	40,8	9,1
	%	84	5	9	2

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v GR 116 – smrekovi gozdovi v mraziščih, so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V RGR 116 – Smrekovi gozdovi v mraziščih je stanje mladovja in podmladka zaskrbiljujoče, saj je mladovja, ki ima sicer dobro zasnovo, zelo malo, obenem pa je ves podmladek slabe zasnovе. Bolje je v raznomernih sestojih ter v sestojih v obnovi, kjer je velika večina podmladka odlične ali dobre zasnovе, vendar je v sestojih v obnovi podmladek prisoten le na 46 % površine.

Preglednica 100/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter podmladka v RGR 116

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	0,92	0,5							42
Drogovnjak	8,40	4,3	0,02				100		267
Debeljak	119,34	61,3	14,04	12	23	30	47		459
Sestoj v obnovi	14,66	7,5	6,79	46	11	69	20		279
Raznomerno (ps-šp)	23,84	12,2	7,14	30	63	36	1		380
Raznomerno (sk-gnz)	27,59	14,2	6,53	24		100			500
Skupaj	194,75	100	34,52						432

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

Negovanost vseh drogovnjakov ni ustrezna in bi jo bilo potrebno izboljšati, saj jih ima 55 % dobro zasnovo in 30 % odlično. Skoraj polovica drogovnjakov ima tesen sklep, dobra tretjina pa normalen sklep.

Sklep debeljakov je večinoma vrzelast (42 %) ali rahel (32 %). Le slaba petina debeljakov ima normalen sklep.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 101/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,92	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	18,5	81,5	0,0	0,0
Drogovnjak	8,40	29,8	55,6	14,6	0,0	29,8	55,6	14,6	0,0	48,8	36,5	14,7	0,0
Debeljak	119,34					82,2	17,8	0,0	0,0	6,0	19,4	32,3	42,3
Sestoj v obnovi	14,66					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	23,84					87,9	12,1	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	27,59					95,8	4,2	0,0	0,0				
Skupaj	194,75												

Kakovost drevja

Pri meritvah na SVP ocenjena kakovost drevja pri smreki in jelki izkazuje prevladujočo prav dobro kakovost, dobra tretjina dreves obeh vrst pa ima dobro kakovost. 5 % jelke je odlične kakovosti, enak delež smreke pa zadovoljive kakovosti.

Glede na to, da prevladujejo smrekova rastišča, je razumljivo kakovost listavcev slabša. Dobra tretjina bukve in petina gorskega javorja je prav dobre kakovosti. Dobre kakovosti je 39 % bukve in 33 % gorskega javorja, podoben delež gorskega javorja je zadovoljive kakovosti.

Preglednica 102/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	258	0,4	58,2	36,0	5,0	0,4
Jelka	20	5,0	60,0	35,0	0,0	0,0
Bukev	31	0,0	35,5	38,7	22,6	3,2
Pl. Ist.	9	0,0	22,2	33,4	33,3	11,1
Skupaj iglavci	278	0,7	58,2	36,0	4,7	0,4
Skupaj listavci	40	0,0	32,5	37,5	25,0	5,0
Skupaj	318	0,6	55,1	36,2	7,2	0,9

Poškodovanost sestojev

V RGR 116 je poškodovanih 3,8 % dreves, 3,5 % ima poškodovan korenčnik in deblo. 0,4 % dreves ima poškodovane veje. Dreves z opazno osutostjo nismo zbeležili.

Odmrlo drevje

V RGR 116 je stoječe odmrlo drevje samo v prven razširjenem debelinskem razredu. Prav tako je večina ležečega odmrlega drevja tanjšega od 30 cm. V drugem debelinskem razredu sta v povprečju le dve drevesi na hektar (iglavca) in eno drevo, debelejšje od 50 cm. Skupna količina odmrlega drevja znaša 17,9 m³/ha oziroma 4 % os lesne zaloge v tem RGR.

Poudariti velja, da je v smrekovih gozdovih veliko pozornosti usmerjene pravočasnemu poseku dreves, ki so jih napadli podlubniki zaradi preprečevanja njihove prenamnožitve.

Preglednica 103/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	8,2	2,1	10,3	13,3	8,2	21,5	21,5	10,3	31,8	11,3
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	2,1	3,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5	1,0	3,3
Skupaj	8,2	2,1	10,3	15,9	8,7	24,6	24,1	10,8	34,9	17,9

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.4.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Izvedeni posek v RGR 116 je v preteklem desetletju je kar za 21 % presegel načrtovanega, pri čemer je bila večina presežka nad možnim posekom izvedena pri iglavcih. Pri listavcih je presežek manjši, 11 %. Iglavci predstavljajo skoraj 89 % vsega posekanega lesa v tem RGR, kar je skladno z njihovim deležem v lesni zalogi.

Preglednica 104/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 116

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
Iglavci	7.244	8.901	122,9	108,3
Listavci	974	1.079	110,8	13,1
Skupaj	8.218	9.981	121,4	121,4

Od načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v RGR 116 je bilo realiziranih največ vzdrževanja travinj (92 %) in priprave sestojev za naravno obnovo (86,5 %). Izvedena je bila tudi dobra tretjina načrtovanega obsega vzdrževanja vodnih površin ter 5 dni varstva pred žuželkami, ki pa ni bilo načrtovano. Druga načrtovana dela niso bila izvedena.

Preglednica 105/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	11,63	10,06	86,5
Priprava tal	ha	1,00	0,00	0,0
Sadnja	ha	1,00	0,00	0,0
Obžetev	ha	1,00	0,00	0,0
Nega prebiralnega gozda	ha	1,31	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	3,00	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	81,00	74,50	92,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	41,25	15,00	36,4
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	5,06	0,0

9.2.4.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 116

9.2.4.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR se v zadnjem desetletju ni bistveno spremenila. Povprečna hektarska lesna zaloga je najvišja izmed vseh RGR v GGE Okrogline in znaša 432 m³/ha, kar je nekoliko manj kot v preteklem desetletju. Pretežni del (90 %) lesne zaloge predstavljajo iglavci. Povprečni letni prirastek iglavcev je malo večji kot v preteklem načrtovalnem obdobju, pri listavcih pa je enak. Tudi skupni prirastek v tem RGR je s 6,42 m³/ha/leto najvišji izmed vseh RGR večnamenskih gozdov.

Preglednica 106/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	220,93	209	23	232	4,83	0,61	5,44	-	-	-
1973-82	215,71	217	30	247	4,80	0,94	5,75	1,53	0,50	2,03
1983-92	217,65	281	32	313	5,94	1,02	6,97	2,25	0,25	2,50
1993-02	217,65	288	33	321	5,80	0,70	6,50	2,69	0,25	2,94
2003-12	194,91	339,3	36,3	375,5	6,44	0,73	7,17	4,01	1,11	5,11
2013-22	194,73	394,7	42,2	436,9	5,50	0,79	6,29	4,57	0,55	5,13
2023-32	194,75	387,1	44,5	431,6	5,93	0,79	6,72	4,33	0,31	4,64

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Načrtovani možni posek je nekoliko nižji kot v preteklih dveh načrtovalnih obdobjih, ko je bil skoraj dvakrat tolikšen kot v času med 1973 in 2003, saj pomlajevanje sestojev še ni zadostno.

9.2.4.3.2 Drevesna sestava

Delež lesne zaloge smreke znaša 84,3 % in je nekoliko manjši v primerjavi z leti 2013 in 2003. Povečana pa sta deleža jelke (5,4 %) in bukke (9,1 %), gorskega javorja je malo. Podatki za zadnjih 50 let kažejo dokaj stabilno drevesno sestavo, izjema je jelka, katere delež je upadel za polovico.

Preglednica 107/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Drugi list.
1959	79,3	10,8	7,8	1,9	0,2
1973	77,9	10,2	10,3	1,5	0,0
1983	81,1	8,9	8,3	1,7	0,0
1993	84,0	6,0	9,0	1,0	0,0
2003	86,6	3,7	8,6	1,1	0,0
2013	85,5	4,8	8,5	1,2	0,0
2023	84,3	5,4	9,1	1,2	0,0

9.2.4.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

V RGR 116 Smrekovi gozdovi v mraziščih je delež debeljakov 61 %. Le dobre 4 % je drogovnjakov, kar je polovica manj od modelne vrednosti. Mladovja je precej manj od modelne vrednosti, samo pol odstotka. Delež sestojev v obnovi je blizu modelni vrednosti. V vseh razvojnih fazah so deleži manjši tudi zaradi občutnega deleža raznomernih gozdov (26,4 %), ki v tem RGR za 17 odstotnih točk presega modelno vrednost, prikazano v območnem RGR 150. Obstoječe razmerje razvojnih faz je v pogledu trajnosti izrazito neugodno predvsem zaradi izrazitega pomanjkanja mladovja.

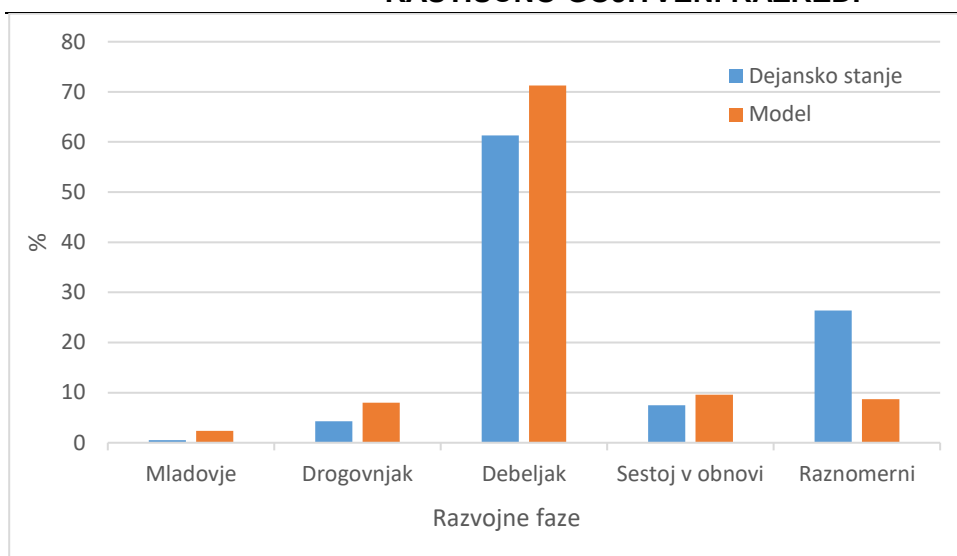
Preglednica 108/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
Razvojna faza	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	0,92	0,5	0,5	15	2,4	4,67	-1,9
Drogovnjak	8,40	4,3	4,3	45	8,0	15,58	-3,7
Debeljak	119,34	61,3	61,3	50	71,3	138,86	-10,0
Sestoj v obnovi	14,66	7,5	7,5	30	9,6	18,70	-2,1
Raznomerni	51,43	26,4	26,4	0	8,7	16,94	17,7
Skupaj	194,75	100,0		140	100,0	194,75	0,0

Neugodno razmerje razvojnih faz je razvidno tudi iz grafikona. Velik delež debeljakov ter zelo majhna deleža mladovja in drogovnjakov kažejo na nujno uvajanje sestojev v obnovo ali oblikovanje raznomerne zgradbe sestojev. Zaradi ekstremnih rastiščnih razmer v mraziščih je pri tem potrebna previdnost. Za uspešno pomladitev je potrebno neposredna osončenost gozdnih tal, ki pa se lahko hitro zatravijo, kar ovira podmladek smreke pri uspešnem razvoju. Podmladek je prisoten na 12 % površine debeljakov, vendar je večinoma pomanjkljive zasnove. V sestojih v obnovi je podmladek, večinoma dobre zasnove, prisoten na 46 % površine. V raznomernih sestojih podmladek pokriva dobro četrtno površine in je dobre zasnove.

Značilnosti rastišč in sestojev ter njihova drevesna sestava, omogočajo v tem RGR-u malopovršinsko postopno gospodarjenje, ponekod tudi prebiralno gospodarjenje. Dolgoročno zato načrtujemo vsaj ohranjanje deleža raznomernih sestojev z ustreznim gospodarjenjem, zelo zaželeno pa bi bilo, da bi se delež raznomernih in prebiralnih sestojev povečal. Zato smo za ta gospodarski razred izračunali modelno oziroma ciljno razporeditev drevja po debelinskih razredih in jo primerjali z dejanskim stanjem. Podatki so prikazani v preglednici in grafikonu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

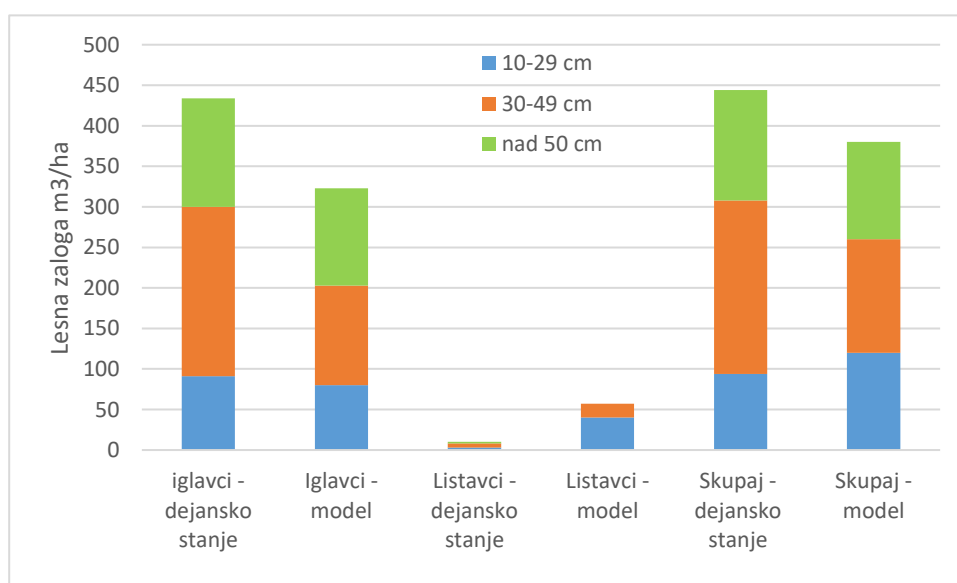

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Preglednica 109: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 116

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m³/ha				Listavci m³/ha				Skupaj m³/ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%
10-29 cm	91	21	80	24,8	3	26	40	70,2	94	21,1	120	31,6
30-49 cm	209	48,2	123	38,1	5	53,8	17	29,8	214	48,3	140	36,8
nad 50 cm	134	30,8	120	37,2	2	20,2	0	0,0	136	30,6	120	31,6
Skupaj	434	100	323	100,0	10	100	57	100,0	444	100	380	100,0

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 116 kaže, da je pri iglavcih in v skupnem dejanska lesna zaloga precej višja od modelne. Prevelik delež je predvsem srednje debelega drevja. Pri listavcih je dejanska lesna zaloga občutno nižja od modelne vrednosti, primanjkuje predvsem tanjšega in srednje debelega drevja.

Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 116

9.2.4.4 Cilji, usmeritve in ukrepi

9.2.4.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Sestojno raznodobni in deloma raznomerni smrekovi gozdovi s posamično do šopasto primesjo jelke, bukve in gorskega javorja (84 : 5 : 9 : 2). Ciljna lesna zaloga 453 m³/ha, v raznomernih gozdovih je optimalna lesna zaloga 380 m³/ha. Ciljno obdobje je 10 let. Ciljni sortimenti iglavcev so A1/A2 (R/F), listavcev pa D (pomembna je njihova ekološka vloga).

Preglednica 110: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	1	4	45	20	30	100
m ³ /ha	40	290	520	360	450	453

Preglednica 111: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih

	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha
10-29 cm	24,8	94,6	70,2	47,7	31,6	142,3
30-49 cm	38,1	145,5	29,8	20,3	36,8	165,7
nad 50 cm	37,2	141,9	0,0	0,0	31,6	141,9
Skupaj	100,0	382,0	100,0	68,0	100,0	450,0

9.2.4.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za smrekove gozdove v mraziščih:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v raznomernih gozdovih prebiralno gospodarjenje.
- Proizvodna doba 140 let, obhodnjica 10 let, v debeljakih 20 let, pomladitvena doba 30 let, končna lesna zaloga 650 m³/ha.
- Starejše, vrzelaste debeljake pospešeno uvajati v naravno obnovo, zlasti tam, kjer so že oblikovana pomladitvena jedra: v zgornjih delih mrazišč odstranjevanje polnilnega sloja nekvalitetnih listavcev in ustreznega deleža odraslega drevja, v nižjih, ekstremnejših delih mrazišč z odpiranjem dovolj velikih in ustrezno orientiranih pomladitvenih jeder, da bodo tla v večjem delu vrzeli direktno osončena.
- Polnilni sloj, tudi nekvalitetne listavce, ohranjati povsod, kjer je prisoten, zaradi usvarjanja mikroklima v presvetlenih sestojih. V polnilni sloj se posega minimalno samo ob uvajanju sestoja v obnovo.
- Strnjene drogovnjake in mlajše debeljake z normalnim in rahlim sklepom ohranjati brez ukrepanja.
- Sestoje s tesnim sklepom zmerno izbiralno redčiti (15 do 20 %) z namenom dvigovanja kvalitete in lesnih zalog, ohranjati polnilni sloj.
- V debeljakih, kjer ni dosežena končna lesna zaloga ali povprečen premer nosilcev sestoja sklep pa je rahel ali celo vrzelast izvajati samo sanitarno sečnjo.
- Pričeti z obnovo v debeljakih, ki so presegli končno zalogo in tudi debeljakih, ki ciljne zaloge niso dosegli je pa povprečni premer nosilcev sestoja presegel premer 50 cm pri iglavcih, intenziteta sečnje 30 % od LZ, s poudarkom na listavcih. Pri uvajanju sestojev v obnovo paziti na to, da so pomladitvena jedra dovolj velika (vsaj 2 drevesni višini), v sestoj položena tako,

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

da so tla maksimalno osvetljena s soncem. Svetlitev mora biti narejena na celotni površini pomladitvenega jedra hkrati, da se omogoči vznik smreke, preden pride do zapleveljena tal.

- V sestojih v obnovi brez ukrepanja, kjer je podmladek pomanjkljive zasnove oziroma zmerno nadaljevanje z naravno obnovo in sproščanje podmladka z dobro ali bogato zasnovo.
- V raznomernih sestojih sproščanje podmladka in mlajšega, vitalnega drevja, postopno preoblikovanje mlajših delov teh sestojev v kvalitetne drogovnjake ali v šopasto raznomerno zgradbo.
- V raznomernih sestojih na obrobju mrazišč z večjim deležem listavcev oblikovanje raznomerne zgradbe v skupinah, s poudarkom na ohranjanju kvalitetnih delov sestojev in krepitvi lesne zaloge; poudarek na pomlajevanju v slabše kvalitetnih skupinah.
- Pomladitvena jedra oblikovati tako, da bo mladovje imelo dovolj svetlobe; pomoč jelkam, ohranjati vsaj minimalni delež listavcev, zlasti gorskega javorja.
- V vseh sestojih ohranjati vitalne jelke, pomoč pri negi in izbiralnem redčenju.
- Ohranjati delež listavcev (bukve in gorskega javorja), tudi slabše kvalitete, zaradi biološke primesi, povsod, kjer je to mogoče.
- Redna in takojšnja sanacija smrekovih sestojev po morebitnih ujmah in napadu podlubnikov.

9.2.4.4.3 Ukrepi

Za RGR 116 – Smrekovi gozdovi v mraziščih je načrtovan možni posek v višini 8.437 m³, od tega je 93 % iglavcev in 7 % listavcev. Intenziteta poseka je povprečno 46,4 m³/ha. Glede na lesno zalogo je intenziteta iglavcev nekoliko višja od intenzitete listavcev, v skupnem je 10,8 % od lesne zaloge in 69 % od prirastka.

Preglednica 112/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	89,7	10,3	100,0
- ciljno %	89,0	11,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	387,1	44,5	431,6
- ciljna (m ³ /ha)	403,0	49,8	452,8
Prirastek (m ³ /ha)	5,93	0,79	6,72
Možni posek (m ³ /ha)	43,3	3,0	46,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	4,33	0,31	4,64
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	11,2	6,9	10,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	73,1	39,1	69,1
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovani posek je približno po tretjinah razporejen na redčenja, pomladitveni posek in prebiralni posek v raznomernih sestojih. Desetina možnega poseka je predvidena kot sanitarni posek.

Preglednica 113/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	2.479	2.605	2.430	0	0	923	8.437	11,2	73,1
	%	29,4	30,9	28,8	0,0	0,0	10,9	100,0		
Listavci	m³	245	327	30	0	0	0	602	6,9	39,2
	%	40,7	54,3	5,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	2.724	2.932	2.460	0	0	923	9.039	10,8	69,1
	%	30,1	32,5	27,2	0,0	0,0	10,2	100,0		

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Pri gojitvenih in varstvenih delih je največji poudarek na pripravi sestoja za naravno obnovo. Nega je načrtovana zlasti v mlajših delih raznomernih sestojev in v letvenjaki. Načrtovana je tudi sadnja smreke na površini 0,68 ha. Ob tem so načrtovana tudi ostala potrebna gojitvena in varstvena dela.

Načrtovana je tudi redna košnja travinj z odvozom sena in vzdrževanje vodnih virov in kaluž.

Preglednica 114/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	13,43	13,43
Priprava tal	ha	0,68	0,68
Sadnja	ha	0,68	0,68
Obžetev	ha	0,68	0,68
Nega gošče	ha	0,39	0,39
Nega letvenjaka	ha	2,58	2,58
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,64	0,64
Nega prebiralnega gozda	ha	4,78	4,78
Zaščita s premazom	ha	0,68	2,04
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	11,19	11,19
Spravilo sena z odvozom	ha	11,19	11,19
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	3,00	3,00

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Primorsko gorsko bukovje (120)

Površina rastiščnogojitvenega razreda je 333,53 ha, kar predstavlja 12,5 % vseh gozdov v GGE. V primerjavi s preteklim načrtovalnim obdobjem je površina tega RGR praktično nespremenjena. Vsi gozdovi sodijo v kategorijo večnamenskih gozdov. Gospodarski razred 120 sodi v območni RGR 073 – Zgornjegorski bukovski gozdovi na boljših legah.

Del gozdov v tem RGR razredu ima 1. st. poudarjenosti varovalne in biotopske funkcije, in sicer gozdovi na ekstremnih predelih, kjer so bile določene ekocelice. Sicer so ekološke funkcije poudarjene večinoma na 2. stopnji. Na območjih naravnih vrednot je 2. stopnja poudarjenosti f. varovanja naravnih vrednot.

9.2.5.1 STANJE GOZDOV

9.2.5.1.1 Rastišča

V RGR 120 s 60 % prevladuje združba primorskega gorskega bukovja. V znatnem deležu (18 %) je zastopano primorsko bukovje. Deleži združb gorskega javorovja z brestom, ter dinarskega zgornjegorskega bukovja s platanolistno zlatico na boljših in slabših tleh so približno enaki: med 6 in 8 %. Pod enim odstotkom je dinarskega mraziščne smrekovja.

Preglednica 115/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
59310	<i>Primorsko bukovje</i>	5,9	58,59	17,6
63300	<i>Primorsko gorsko bukovje</i>	8,1	198,71	59,6
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	8,1	25,82	7,7
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše</i>	5,8	26,95	8,1
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše</i>	5,2	21,45	6,4
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	6,8	2,01	0,6
	Skupaj	7,3	333,53	100,0

9.2.5.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

V RGR 120 je 67,6 % gozdov v razvojni fazi debeljaki in 16,9 % v razvojni fazi drogovnjaki. Sestojev v obnovi je le 6,7 %, raznomernih pa je dobrih 10 %. Delež mladovij je zelo majhen, le 8,8 %.

Lesna zaloga in prirastek

V lesni zalogi, ki v povprečju znaša 327,7 m³/ha, zavzemajo iglavci 30,6, delež listavcev je 69,4 %. Pri iglavcih je težišče lesne zaloge v IV. in V. debelinskem razredu, dobrih 70 %. Le 30 % zaloge predstavljajo drevesa, tanjša od 40 cm premera. Pri listavcih sta najmočnejše zastopana III. in IV. debelinski razred, vsak s približno tretjino LZ. V drugem debelinskem razredu je 20 % lesne zaloge.

Prirastek iglavcev je 1,67 m³/ha/leto, prirastek listavcev pa 3,5 m³/ha/leto, skupaj torej 5,17 m³/ha/leto. Intenziteta priraščanja je nizka in pri iglavcih znaša 2 % na lesno zalogo, pri listavcih pa celo samo 1,4 % na lesno zalogo.

Preglednica 116/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,8	10,3	12,9	33,1	37,9	83,3	25,4	1,67	32,3
Listavci	2,5	20,3	33,7	32,0	11,5	244,4	74,6	3,50	67,7
Skupaj	3,3	17,7	28,4	32,3	18,3	327,7	100,0	5,17	100,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Bukev je prevladujoča drevesna vrsta s 65 % v lesni zalogi. Delež jelke znaša 18,3 % in je za dve odstotni točki manjši v primerjavi s preteklim desetletjem. Delež smreke je 7 %, kar je nekoliko več kot pred desetletjem tudi zaradi tega, ker je smrekovo mladovje preraslo meritveni prag. Delež plemenitih listavcev oziroma gorskega javorja znaša 9 %.

Preglednica 117/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	23,1	60,0	0,1	214,1	30,4
	%	7,1	18,3	0,0	65,3	9,3
Ciljno stanje	m ³ /ha	26,9	63,9	0,0	212,0	33,7
	%	8	19	0	63	10

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v RGR so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Pred desetimi leti je bilo v tem RGR 2,4 ha mladovja (smrekovih nasadov) večinoma odlične zasnove in z normalnim sklepom, ki so sedaj v celoti drogovnjaki. Kljub temu, da je bilo kar 80 % izvršenega poseka kot pomladitveni posek, sedaj v RGR ni več mladovja, zmanjšan je tudi delež sestojev v obnovi (sedaj 22,5 %), v njih močno prevladuje bukev, iglavcev, zlasti jelke, je 20 %. Podmladek je prisoten na 44 % površine, prevladuje bukev (70 %), gorskega javorja je 24 %, jelke pa 7 %.

Preglednica 118/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	56,25	16,9						
Debeljak	225,54	67,6	26,32	11,7	26,8	41,0	32,2	0,0
Sestoj v obnovi	22,46	6,7	9,78	43,5	34,2	65,8	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	11,38	3,4	3,21	28,2	0,0	100,0	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	17,90	5,4	4,78	26,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	333,53	100,0	44,49	13,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Drogovnjakov je 17 % in so večinoma odlične zasnove, prevladuje normalen sklep. Delež listavcev je enak kot v sestojih v obnovi (80 %), razmerje med jelko in smreko pa je v drogovnjakih močno v korist smreke.

Delež debeljakov je največji, 67,6 %, med njimi jih je 43 % z normalnim in 41 % z rahlim sklepom. Prevladuje bukev (71 %), smreke je 15 %, podobno kot v sestojih v obnovi. Podmladek je prisoten na 12 % površine debeljakov, prevladuje bukev, delež gorskega javorja pa je 32 %, jelke pa le 4 %.

Preglednica 119/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drogovnjak	56,25	82,5	13,2	4,3	0,0	77,8	17,9	4,3	0,0	22,9	75,5	1,6	0,0
Debeljak	225,54					78,3	17,0	4,7	0,0	10,8	43,3	40,9	5,0
Sestoj v obnovi	22,46					100,0	0,0	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	11,38					44,7	55,3	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	17,90					47,1	52,9	0,0	0,0				
Skupaj	333,53												

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Raznomernih sestojev je skupaj 8,8 %, od tega je dobra polovica pomanjkljivo negovanih. V teh sestojih prevladujejo iglavci, zlasti jelka. Podmladek je prisoten na 27 % površine, delež bukve je dobrih 40 %, delež iglavcev pa skupaj 35 %, od tega je ponekod več jelke, drugje več smreke. Približno petino podmladka predstavlja gorski javor.

Kakovost drevja

Kakovost dreves jelke in smreke je večinoma prav dobra. Kakovost listavcev je slabša, 50 % bukve je prav dobre kakovosti, 39 % pa dobre. Skoraj 4 % gorskega javorja ima odlično kakovost, 37 % javorjev je prav dobre kakovosti, 41 % je dobre kakovosti in 15 % zadovoljive.

Preglednica 120/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	17	5,9	64,7	23,5	5,9	0,0
Jelka	51	0,0	88,2	11,8	0,0	0,0
Bukev	233	1,3	50,1	39,1	5,6	3,9
Pl. lst.	27	3,7	37,0	40,8	14,8	3,7
Dr. tr. lst.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	68	1,5	82,3	14,7	1,5	0,0
Skupaj listavci	261	1,5	48,7	39,1	6,9	3,8
Skupaj	329	1,5	55,7	34,0	5,8	3,0

Poškodovanost sestojev

V RGR 120 ni veliko poškodovanih dreves, le 4,3 %. Od tega 3,6 % zavzemajo poškodbe debla in koreninika. V majhnem deležu se pojavljajo še poškodbe vej in osutost.

Preglednica 121/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreninik	3,6
Veje	0,5
Osutost	0,2
Skupaj	4,3

Odmrlo drevje

V RGR 120 so v prvem razširjenem debelinskem razredu v povprečju 3,3 stoječa odmrta drevesa in 13 ležečih dreves na hektar površine, prevladujejo listavci. V drugem in tretjem debelinskem razredu je stoječih dreves zelo malo, več je ležečih odmrlih dreves. Količinsko je v vseh treh debelinskih razredih med 5 in 6 m³/ha odmrlega drevja, skupaj 16,8 m³/ha ali 5,1 % od lesne zaloge.

Preglednica 122/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,1	2,2	3,3	4,3	8,7	13,0	5,4	10,9	16,3	5,5
30 - 49 cm	0,5	0,0	0,5	0,5	2,7	3,2	1,0	2,7	3,7	6,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	1,1	0,5	1,6	1,1	0,5	1,6	5,2
Skupaj	1,6	2,2	3,8	5,9	11,9	17,8	7,5	14,1	21,6	16,8

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.2 Analiza preteklega gospodarjenja v RGR 120

V preteklem desetletnem obdobju je izvedeni posek v RGR 120 dosegel 102 % načrtovanega poseka. Načrtovani posek iglavcev je bil realiziran 71 %, posek listavcev pa 116 %, ob tem predstavljajo listavci 78 % celotnega izvedenega poseka.

Preglednica 123/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 120

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m3	m3	%	%
Iglavci	4.527	3.220	71,1	22,2
Listavci	9.996	11.602	116,1	79,9
Skupaj	14.523	14.823	102,1	102,1

Izvedba gojitvenih del je potekala večinoma v skladu z načrtovanimi deli. Priprava sestojev za naravno obnovo in nega letvenjaka nista bili realizirani v načrtovanem obsegu. Presežen je bil obseg vzdrževanja travinj. Obsež nove ograje za zaščito mladovja je nekoliko večji od načrtovanega.

Preglednica 124/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	42,65	35,81	84,0
Nega gošče	ha	0,63	0,63	100,0
Nega letvenjaka	ha	2,42	2,21	91,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,48	6,64	102,5
Zaščita z ograjo	m	700,00	820,00	117,1
Vzdrževanje travinj	ha	14,00	21,50	153,6
Vzdrževanje vodnih površin	dni	13,75	10,00	72,7

9.2.5.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 120

9.2.5.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR 120 je primerljiva s površino v preteklem načrtovalnem obdobju. Lesna zaloga iglavcev je 83 m³/ha, kar je malenkost manj kot pred desetletjem, zaloga listavcev pa je enaka, 244 m³/ha. Skupna lesna zaloga znaša 328 m³/ha.

Preglednica 125/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	248,43	95	110	205	1,97	2,92	4,89	-	-	-
1973-82	248,43	113	149	262	2,21	4,34	6,55	2,57	2,55	5,12
1983-92	246,68	91	155	246	1,54	4,30	5,84	3,60	1,46	5,06
1993-02	246,68	76	176	252	1,10	3,80	4,90	0,62	1,12	1,74
2003-12	335,76	63,1	223,0	286,1	1,22	5,75	6,97	1,04	2,89	3,93
2013-22	334,67	85,4	243,9	329,3	1,27	3,36	4,62	0,96	3,47	4,43
2023-32	333,53	83,3	244,4	327,7	1,67	3,50	5,16	0,66	3,50	4,16

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Povprečni letni prirastek iglavcev in listavcev je nekoliko višji kot pred desetletjem in znaša skupaj 5,16 m³/ha.

Možni posek iglavcev je nižji v primerjavi s preteklim desetletjem, med tem ko je možni posek listavcev načrtovan na isti ravni, kot je bil v preteklem načrtovalnem obdobju. Skupni možni posek znaša 4,16 m³/ha in je nekoliko nižji kot pred desetletjem.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.3.2 Drevesna sestava

V zadnjih tridesetih letih počasi narašča delež smreke. Od leta 1959 vztrajno in hitro upada delež jelke, ki se je že nižji od 20 %. Delež buke ostaja na približno enaki višini kot je bil pred desetletjem. Nekoliko se je povečal delež plemenitih listavcev, drugi listavcev pa niso več zabeleženi, prav tako ni več bora.

Preglednica 126/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	Dr.list.
1959	3,0	43,3	0,0	47,8	5,6	0,5
1973	3,4	39,8	0,0	51,6	4,9	0,3
1983	6,1	31,0	0,0	57,3	5,2	0,4
1993	2,0	28,0	0,0	60,0	9,0	0,0
2003	4,1	17,9	0,0	71,4	6,3	0,3
2013	5,6	20,3	0,1	65,5	8,5	0,0
2023	7,1	18,3	0,0	65,3	9,3	0,0

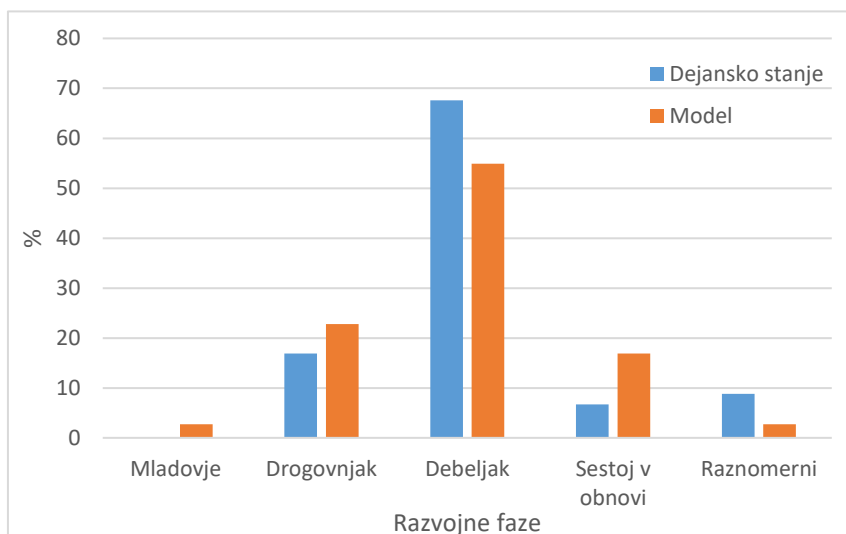
9.2.5.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

V RGR 120 prevladujejo pretežno bukovci debeljaki s skoraj 68 % deležem. V primerjavi z modelom jih je 13 % preveč. Drogovnjakov je 16,9 %, kar je 6 % premalo glede na modelno uravnoteženo razmerje razvojnih faz. V tem RGR mladovij sploh ni, bistveno premalo (10 %) pa je tudi sestojev v obnovi.

Preglednica 127/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje			0	25	2,7	9,01	-2,70
Drogovnjak	56,25	16,9	16,9	50	22,8	76,04	-5,90
Debeljak	225,54	67,6	67,6	35	54,9	183,11	12,70
Sestoj v obnovi	22,46	6,7	6,7	20	16,9	56,37	-10,20
Raznomerni	29,28	8,8	8,8		2,7	9,01	6,10
Skupaj	333,53	100	100	130	100	333,53	0,00

Razlike med dejanskim in modelnim razmerjem razvojnih faz ilustrira spodnji graf.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

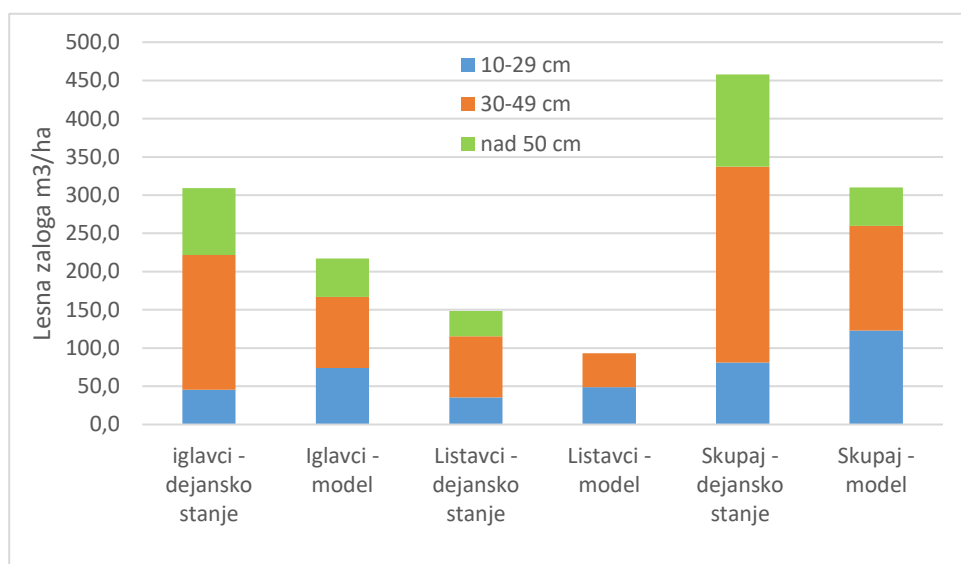
RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

S pospešenim uvajanjem debeljakov v obnovo bo potrebno v prihodnje povečati delež mladovja. Pri tem bo potrebna posebna previdnost, da ne pride do zatratitve pod sestoji s preredkim sklepom. Spodbujati bo potrebno naravno obnovo sestojev.

V RGR 120 je delež raznomernih sestojev občutno več, kot predvideva model. Predvsem so to mešani sestoji jelke in bukve s primesjo smreke in gorskega javorja, katerih raznomerna zgradba je ustrezna. V nadaljevanju je v preglednici in v grafikonu predstavljena modelna razporeditev drevja po razširjenih debelinskih razredih v primerjavi z dejanskim stanjem.

Preglednica 128: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 120

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	45,5	14,7	74	34,0	35,4	23,9	49	53,0	80,9	17,7	123	39,7
30-49 cm	176,3	57	93	43,0	79,9	53,8	44	47,0	256,2	56	137	44,2
nad 50 cm	87,6	28,3	50	23,0	33,1	22,3	0	0,0	120,6	26,4	50	16,1
Skupaj	309,4	100	217	100,0	148,3	100	93	100,0	457,7	100	310	100,0

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 120

Podobno kot v sestojih z izraženimi razvojnimi fazami tudi v raznomernih sestojih primanjkuje tanjšega drevja, tako iglavcev kot listavcev. Deleži srednje debelega in debelega drevja so višji od modelnih vrednosti. Tudi v raznomernih gozdovih bo potrebno izvajati ukrepe s poudarkom na pomlajevanju.

9.2.5.4 Cilji, usmeritve in ukrepi

9.2.5.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Sestojno raznodobni bukovi gozdovi s šopasto do gnezdasto primesjo jelke in smreke ter posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (63 : 19 : 8 : 10). Ciljna lesna zaloga 336,5 m³/ha, ciljno obdobje 15 let. Ciljni sortimenti iglavcev so B, listavcev pa A2/B.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 129: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	1	11	54	25	9	100
m ³ /ha	50	270	350	300	470	336,5

V raznomernih sestojih je končen premer dreves iglavcev 65 cm, listavcev 45 cm. Ciljna lesna zaloga je 470 m³/ha. Ciljna debelinska struktura je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 130: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih

	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha
10-29 cm	34,0	111,9	53,0	74,7	39,7	186,6
30-49 cm	43,0	141,5	47,0	66,3	44,2	207,7
nad 50 cm	23,0	75,7	0,0	0,0	16,1	75,7
	100,0	329,0	100,0	141,0	100,0	470,0

9.2.5.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za gozdove v RGR 120 - Bukovi gozdovi na rastišču Lamio orvalae-Fagetum v. g. Sesleria autumnalis:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v raznomernih gozdovih prebiralno gospodarjenje.
- Proizvodna doba 130 let, obhodnjica 10 let, pomladitvena doba 20 let, končna lesna zaloga 425 m³/ha.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje (etat 20 – 25 % od LZ) v korist jelke in pl. listavcev (g. javor).
- V drogovnjakih z normalnim sklepom zmerno izbiralno redčenje (etat 10 – 15 % od LZ). V ostalih drogovnjakih ni ukrepanja.
- V obnovo se uvaja vse debeljake, ki so dosegli končno zalogo in kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 50 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih (etat 25 – 35 % od LZ lahko tudi manj če je potrebno odstraniti predvsem polnilni sloj).
- V obnovo se uvaja tudi vse debeljake, ki niso dosegli končne zaloge, ne glede na povprečen premer nosilcev sestoja, če je les izrazito nekvaliteten (etat 25 – 35 % od LZ, lahko tudi manj če je potrebno odstraniti predvsem polnilni sloj).
- Zmerno izbiralno redčenje v mlajših debeljkih s tesnim ali normalnim sklepom, z namenom dvigovanja kvalitete sortimentov in lesnih zalog, pri tem ohranjati tudi manjšinske drevesne vrste (do 10 % od LZ). Nujno je ohranjati ves polnilni sloj in podstojno drevje, da ne pride do zatratitve površin z jesensko vilovino.
 - V debeljkih, kjer ni dosežena končna lesna zaloga ali povprečen premer nosilcev sestoja sklep pa je rahel ali celo vrzelast, brez ukrepanja.
 - V pomlajencih z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (etat 100 % od LZ);
 - V pomlajencih z dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (etat nad 50 % od LZ);
 - V pomlajencih s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka zmerno nadaljevati z obnovo (etat 20 – 50 % od LZ),
 - V raznomernih sestojih prebiralno redčenje z oblikovanjem strukture; kjer je lesna zaloga visoka in primanjkuje podmladka, pospeševati pomlajevanje sestojev. V sestojih z nizko lesno zalogo in ustrezno zgradbo brez ukrepanja.
 - V vseh sestojih ohranjati skupine in posamezne vitalne jelke (tudi kapnike) in plemenite listavce, pomoč pri negi in izbiralnem redčenju.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.4.3 Ukrepi

V RGR 120 je načrtovan možni posek v višini 13.881 m³, od tega je 15,9 % iglavcev in 84,1 % listavcev. Intenziteta poseka je povprečno 41,6 m³/ha. Glede na lesno zalogo je načrtovana intenziteta sečnje iglavcev občutno nižja od intenzitete listavcev, v povprečju intenziteta sečnje na lesno zalogo znaša 12,7 %, v pogledu na prirastek pa 80,6 %.

Preglednica 131/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	25,4	74,6	100,0
- ciljno %	27,0	73,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	83,3	244,4	327,7
- ciljna (m ³ /ha)	90,9	245,6	336,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,67	3,50	5,17
Možni posek (m ³ /ha)	6,6	35,0	41,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,66	3,50	4,16
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	7,9	14,3	12,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	39,5	100,1	80,5
Izravnalna doba (let)	15		

Zaradi prevladujočega deleža debeljakov je tudi v tem RGR potrebno spodbujati obnovo sestojev. 44,5 % načrtovanega možnega poseka je predvidenega kot pomladitveni posek, 43,3 % kot izbiralno redčenje in 12 % kot prebiralno redčenje v raznomernih sestojih.

Preglednica 132/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	828	561	780	0	0	32	2.201	7,9	39,6
	%	37,6	25,5	35,4	0,0	0,0	1,5	100,0		
Listavci	m³	5.177	5.621	882	0	0	0	11.680	14,3	100,2
	%	44,3	48,1	7,6	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	6.005	6.182	1.662	0	0	32	13.881	12,7	80,6
	%	43,3	44,5	12,0	0,0	0,0	0,2	100,0		

Med gojitvenimi in varstvenimi deli je v največjem obsegu načrtovana priprava sestoja za naravno obnovo na 29 ha. Načrtovana je tudi nega letvenjaka na 2,4 ha in nega drogovnjaka na dobrih 6 ha ter nega raznomernega gozda na 1,4 ha površine. Del površine, kjer je potrebno nadaljevati z obnovo, je zaščiten z ograjo, ki jo je potrebno vzdrževati. Načrtovana je tudi košnja travišč in vzdrževanje kaluž. Površina ekocelic brez ukrepov znaša 14,03 ha, kot naravni razvoj biotopov je upoštevanih 602 ha (20 % lesne zaloge v ekocelicah).

Preglednica 133/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	29,11	29,11
Nega gošče	ha	0,55	0,55
Nega letvenjaka	ha	2,40	2,40
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,13	6,13
Nega prebiralnega gozda	ha	1,42	1,42
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	700	1.400
Naravni razvoj biotopov	m ³	602,00	602,00
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	2,95	19,15
Spravo sena z odvozom	ha	2,95	19,15
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	1,0	5,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico – boljše lege (121)

Površina RGR 121 je 421,70 ha, kar predstavlja 15,8 % vseh gozdov v GGE. RGR 121 sodi v območni rastiščnogojitveni razred 073 – Zgornjegorski bukovji gozdovi na boljših legah.

Gozdovi tega RGR razreda imajo poudarjene hidrološko funkcijo, deloma pa tudi varovalno in biotopsko funkcijo. Slednji dve imata 1. stopnjo na območju ekocelic. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena zlasti na območjih, kjer so ledeniške morene in druge sledi delovanja ledenikov. Točkovno so poudarjene tudi druge ekološke in socialne funkcije gozdov

9.2.6.1 STANJE GOZDOV

9.2.6.1.1 Rastišče

V RGR 121 prevladuje dinarsko zgornjegorsko bukovje na slabših in boljših rastiščih, ki skupaj zavzema skoraj 80 % celotne površine RGR. Med drugimi rastišči je največ rastišč gorskega javorovja, 9 %. Deleži primorskega gorskega bukovja, dinarskega jelovja na skalovju z zaveščkom in dinarskega mraziščnega smrekovja so okrog 4 %. Manj kot 1 ha zavzema dinarsko ruševje.

Preglednica 134/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 121

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
63300	<i>Primorsko gorsko bukovje</i>	8,1	17,93	4,3
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	8,1	37,66	8,9
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	6,4	17,69	4,2
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše</i>	5,8	75,75	18,0
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše</i>	5,2	257,18	60,9
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	6,8	14,76	3,5
70300	<i>Dinarsko ruševje</i>	3,3	0,73	0,2
	Skupaj	5,8	421,70	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč v RGR 121 je ocenjena na 5,8 m³/ha. V pogledu prirastka je izkoriščena 92 %, saj znaša prirastek 5,34 m³/ha. V pogledu lesne zaloge je proizvodna sposobnost rastišč izkoriščena 91,7 %.

9.2.6.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

V RGR 121 slabo polovico površine (473 %) poraščajo pretežno bukovji debeljaki s posamično ali skupinsko primesjo plemenitih listavcev (gorskega javorja) in iglavcev. 28 % je sestojev v obnovi, 12,7 % pa drogovnjakov. Mladovje pokriva 3,8 % površine, prisotno pa je tudi v debeljakih (9 % površine debeljakov), sestojih v obnovi (68 % površine pomlajencev) ter v raznomernih gozdovih na približno 40 %. Delež raznomernih gozdov je 8 %.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga v RGR 121 je 318,4 m³/ha, od tega je 82 % listavcev in 18 % iglavcev. Lesna zaloga listavcev je najmočnejše zastopana v III. in IV. debelinskem razredu, v vsakem slaba tretjina. 16 % zaloge listavcev je v drugem debelinskem razredu, 8 % v prvem in 13,7 % v petem. Razporeditev lesne zaloge iglavcev je drugačna, kar 32 % zavzema V. debelinski razred, z zmanjševanjem debeline drevja pa upadajo tudi deleži zaloge iglavcev v nižjih debelinskih razredih.

Prirastek iglavcev je 1,22 m³/ha/leto, prirastek listavcev pa 4,12 m³/ha/leto, skupaj torej 5,34 m³/ha/leto.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 135/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m³/ha	%
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%		
Iglavci	4,8	14,3	22,4	26,5	32,0	57,4	18,0	1,22	22,8
Listavci	7,9	16,3	31,6	30,5	13,7	261,0	82,0	4,12	77,2
Skupaj	7,4	15,9	29,9	29,8	17,0	318,4	100,0	5,34	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Skladno s prevladujočimi gozdnimi združbami v RGR 121 prevladuje bukev s 74,6 %. Iglavcev je skupaj komaj 18,1 %, jelke je nekoliko več kot smreke. Gorski javor predstavlja 7 % delež.

Preglednica 136/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m³/ha	24,7	32,7	237,8	23,2
	%	7,8	10,3	74,6	7,3
Ciljno stanje	m³/ha	29,0	35,5	232,2	25,8
	%	9	11	72	8

Pri ciljnem stanju načrtujemo krepitev deleža iglavcev in plemenitih listavcev z doslednim ohranjanjem in pomočjo pri vraščanju iz mladovja.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v RGR 121 so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mladovje, ki predstavlja skoraj 4 % površine RGR 121, ima večinoma odlično ali dobro zasnovo. Prevladuje bukev z 82 %, smreke je 9 %, jelke pa je v mladovju 6 %, prisoten je tudi gorski javor. Drogovnjaki, kjer prav tako izrazito prevladuje bukev (85 %), jelke pa je 9 %, predstavljajo 13 % RGR. Večinoma imajo odlično ali dobro zasnovo, vendar je negovanih samo 43 %, slaba tretjina je pomanjkljivo negovanih in četrtna nenegovanih. To se odraža tudi v sklepu, 60 % drogovnjakov ima tesen sklep.

47 % RGR 121 so pretežno bukovi debeljaki s primesjo iglavcev (17 %) in gorskega javorja (7 %). V veliki večini gre za negovane sestoje. 20 % debeljakov ima tesen sklep, 45 % normalnega in 36 % rahlega ali pretrganega. V debeljakih je le 9 % površine porasle s podmladkom, ki je večinoma dobre zasnove.

Sestoji v obnovi predstavljajo 28 % površine RGR 121. Večinoma so negovani, dobra petina je pomanjkljivo negovanih ali nenegovanih. Prevladuje bukev z 80 %, delež jelke in gorskega javorja je po 8 %, prisotna je tudi smreka. V sestojih v obnovi je podmladek prisoten na 67,5 % in je večinoma odlične in dobre zasnove. Deleži gorskega javorja, smreke in jelke v podmladku so okrog 8 %, prevladuje seveda bukev.

Preglednica 137 RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	15,87	3,8						
Drogovnjak	53,67	12,7	1,39	2,6	38,1	37,4	24,5	0,0
Debeljak	198,56	47,1	17,89	9,0	5,8	60,4	33,8	0,0
Sestoj v obnovi	119,27	28,3	80,53	67,5	60,4	39,6	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	12,20	2,9	4,71	38,6	43,5	56,5	0,0	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	22,13	5,2	9,29	42,0	52,4	28,4	19,2	0,0
Skupaj	421,70	100,0	113,81	27,0	0,0	0,0	0,0	0,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V posamično do šopasto raznomernih sestojih, ki predstavljajo le 3 % RGR, je delež jelke 37 %, smreke 34 % in bukve 22 %. V skupinsko do gnezdasto raznomernih gozdovih pa je delež bukve 51 %, tretjino predstavljata jelka in smreka. Delež gorskega javorja v raznomernih sestojih je 7 %. Delež podmladka je okrog 40 %, dobro polovico zavzemata smreka in jelka, bukve pa je dobrih 40 %. Sestoji so večinoma negovali ali pomanjkljivo negovani.

Preglednica 138/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)					Negovanost (%)					Sklep (%)				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Mladovje	15,87	58,4	36,4	0,0	5,2	0,0	52,4	19,3	28,3	0,0	0,0	83,8	5,5	5,5	5,2	0,0
Drogovnjak	53,67	52,8	39,5	7,7	0,0	0,0	43,3	31,5	25,2	0,0	0,0	59,8	37,6	2,6	0,0	0,0
Debeljak	198,56						77,9	14,6	7,5	0,0	0,0	19,8	45,3	29,0	5,9	0,0
Sestoj v obnovi	119,27						75,1	16,8	8,1	0,0	0,0					
Dvoslojni sestoj	0,00						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0					
Raznomerno (ps-šp)	12,20						26,8	71,5	1,7	0,0	0,0					
Raznomerno (sk-gnz)	22,13						69,7	30,3	0,0	0,0	0,0					
Skupaj	421,70															

Kakovost drevja

Kakovost drevja v tem RGR ni najboljša, saj le redko katero drevo lahko ocenimo kot odlične kakovosti. Najvišji delež dreves prav dobre kakovosti imata jelka (80 %) in gorski javor (54 %). Pri smreki prevladuje dobra kakovost (58 %). Pri bukvi je delež dreves s prav dobro kakovostjo 32 %, dobre kakovosti je 43 % bukve.

Preglednica 139/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	25	0,0	40,0	60,0	0,0	0,0
Jelka	39	0,0	66,7	28,2	5,1	0,0
Bukev	258	8,9	31,8	43,4	11,2	4,7
Pl. lst.	27	3,7	55,6	37,0	3,7	0,0
Skupaj iglavci	64	0,0	56,3	40,6	3,1	0,0
Skupaj listavci	285	8,4	34,0	42,9	10,5	4,2
Skupaj	349	6,9	38,1	42,4	9,2	3,4

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 6,1 % dreves, večinoma na koreničniku in deblu: 5,5 %.

Odmrlo drevje

V RGR je stoječega odmrlega drevja v povprečju skupaj 4 drevesa na hektar. Ležečega odmrlega drevja je več, skupaj 18,6 dreves na hektar. V obeh kategorijah je velika večina odmrlih dreves tanjših od 30 cm. Skupna količina znaša 10,7 m³/ha odmrle lesne mase, kar predstavlja 3,4 % lesne zaloge v tem RGR.

Preglednica 140/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,7	0,9	3,6	8,6	8,2	16,8	11,3	9,1	20,4	7,0
30 - 49 cm	0,0	0,5	0,5	0,9	0,9	1,8	0,9	1,4	2,3	3,7
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,7	1,4	4,1	9,5	9,1	18,6	12,2	10,5	22,7	10,7

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.2 Analiza preteklega gospodarjenja v RGR 121

V preteklem ureditvenem obdobju je skupni realizirani posek za slabih 5 % manjši od načrtovanega možnega poseka. Razmerje izvedenega poseka med iglavci in listavci so v nasprotju z načrtovanim, saj je realizacija iglavcev skoraj 200 % (posek iglavcev je bil v tem RGR močno presežen (za 38 %) že v preteklem ureditvenem obdobju), realizacija listavcev pa je 80 %. Kar 60 % iglavcev in 58 % listavcev je bilo posekanih v zadnjih treh letih veljavnosti načrta (2020-2022), kar je posledica uravnotežanja sečnje z drugimi GGE zaradi sanacije po ujmah v drugih delih GGO Postojna. Med vrstami poseka močno prevladuje pomladitveni posek, pri iglavcih 60 %, pri listavcih 81 %, sanitarna sečnja iglavcev obsega 26 % poseka. Pri smreki je bilo posekanih 27 % lesne zaloge, pri jelki pa 20 %. Delež iglavcev v izvedenem poseku v tem RGR je 27,4 %.

Preglednica 141/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 121

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	3.252	6.464	198,8	27,4
Listavci	20.372	16.071	78,9	68,0
Skupaj	23.624	22.535	95,4	95,4

Med gojitvenimi in varstvenimi deli je bila nega gošče izvedena v celoti, priprava sestojev 90 % in nega prebiralnega gozda 93 %. Negi letvenjaka in mlajšega drogovnjaka sta bili po evidenci izvedeni 74 % oziroma 66 %, vendar je bilo pri opisih sestojev ugotovljeno, da evidenca marsikje ni skladna z dejansko izvedenimi deli. Košnja travinj je bila izvedena le na 83 % načrtovanih površin, vzdrževanje vodnih površin je bilo realizirano v obsegu dobre tretjine načrtovanega. Zaščita z ograjo ni bila opravljena.

Preglednica 142/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 121

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	32,04	28,77	89,8
Nega gošče	ha	11,16	11,16	100,0
Nega letvenjaka	ha	11,02	8,17	74,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	12,94	8,49	65,6
Nega prebiralnega gozda	ha	10,85	10,06	92,7
Zaščita z ograjo	m	450,00	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	12,00	10,00	83,3
Vzdrževanje vodnih površin	dni	27,50	10,00	36,4

9.2.6.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov

9.2.6.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR 121 ostaja enaka kot v preteklih ureditvenih obdobjih. Majhna razlika je nastala zaradi natančnejšega zajema površin.

Preglednica 143/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realizirani posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	434,37	73	123	196	1,63	3,26	4,89	-	-	-
1973-82	461,25	88	136	224	1,84	4,45	6,28	2,71	3,10	5,81
1983-92	437,92	70	176	246	1,38	4,52	5,90	1,16	1,05	2,21
1993-02	420,09	68	205	273	1,11	4,98	6,09	1,01	2,71	3,72
2003-12	421,43	62,3	231,2	293,6	1,00	5,20	6,20	1,16	3,72	4,88
2013-22	421,97	66,2	260,7	327,0	1,12	4,04	5,16	1,53	3,81	5,34
2023-32	421,70	57,4	261,0	318,4	1,22	4,12	5,34	0,45	4,19	4,64

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realizirani posek)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga iglavcev vztrajno upada tako v absolutnih vrednostih kot v deležu glede na skupno lesno zalogo. Leta 1973 je znašala 88 m³/ha, kar je pomenilo skoraj 40 % skupne lesne zaloge, v letu 2023 pa le še 57,4 m³/ha, kar pomeni le še 18 % lesne zaloge. Zanimivo pa je, da se v primerjavi z letom 2003 prirastek iglavcev počasi povečuje.

Lesna zaloga listavcev narašča v celotnem spremljanem obdobju in predstavlja 82 % skupne lesne zaloge. Kljub nekoliko večji lesni zalogi listavcev v primerjavi z letom 2013, je skupna lesna zaloga v tem RGR manjša in znaša 318,4 m³/ha. Prirastek listavcev je malenkost večji kot pred desetletjem, večji je tudi skupni prirastek.

Možni posek za naslednje obdobje v RGR 121 skupaj znaša 19.568 m³ oziroma 0,45 m³/ha iglavcev in 4,19 m³/ha listavcev, skupno torej 4,64 m³/ha.

9.2.6.3.2 Drevesna sestava

Tudi pregled sestave drevesnih vrst kaže na konstantno upadanje deležev smreke in jelke v skupni lesni zalogi in to kljub temu, da je pretekli GGN predvidel vsaj ohranjanje deležev iglavcev. Delež bukve dokaj hitro narašča, postopoma se povečuje tudi delež gorskega javorja.

Preglednica 144/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Drudi list.
1959	10,7	26,7	56,5	5,8	0,4
1973	16,7	22,8	56,3	4,1	0,1
1983	11,5	16,8	66,7	4,9	0,1
1993	10,0	15,0	70,0	5,0	0,0
2003	9,2	12,1	73,0	5,6	0,1
2013	8,7	11,6	73,9	5,8	0,0
2023	7,8	10,3	74,6	7,3	0,0

9.2.6.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

V RGR 121 je razmerje razvojnih faz bližje modelnemu razmerju kot v prejšnjih RGR. Od optimalnega stanja najbolj odstopajo drogovnjaki, ki so občutno pod modelno vrednostjo (10 %). Tudi debeljaki zaostajajo za skoraj 8 % pod modelno vrednostjo. Delež sestojev v obnovi za 11 % presega modelno vrednost, malenkost več je tudi mladovij. V sedanjih sestojih v obnovi bo potrebno zaključevati z obnovo in s tem povečevati delež mladovij, z nego mladovij pa spodmujeti preraščanje v drogovnjake.

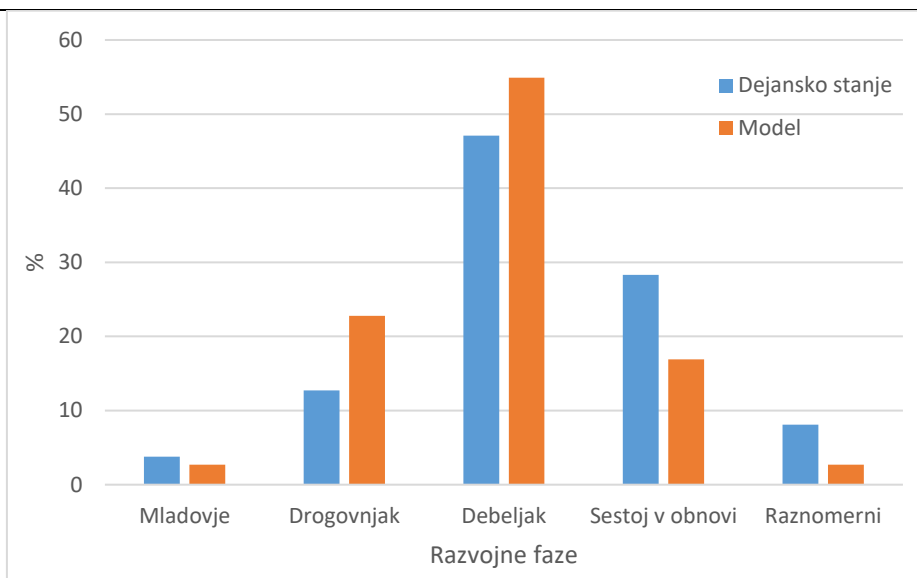
Prisotnost raznomernih sestojev je ustrezna, saj poraščajo rastišča na obrobju mrazišč. Ohranitev raznomernih sestojev v tem RGR je izjemno pomembna, ker v teh sestojih lahko ohranjamo ustrezno visok delež iglavcev.

Preglednica 145/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	15,87	3,8	3,8	25	2,7	11,4	1,1
Drogovnjak	53,67	12,7	12,7	50	22,8	96,1	-10,1
Debeljak	198,56	47,1	47,1	35	54,9	231,5	-7,8
Sestoj v obnovi	119,27	28,3	28,3	20	16,9	71,3	11,4
Raznomerni	34,33	8,1	8,1		2,7	11,4	5,4
Skupaj	421,70	100,0		130	2,7	11,4	4,5

Primerjavo modelnega in dejanskega razmerja razvojnih faz nazorno ilustrira spodnji graf.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

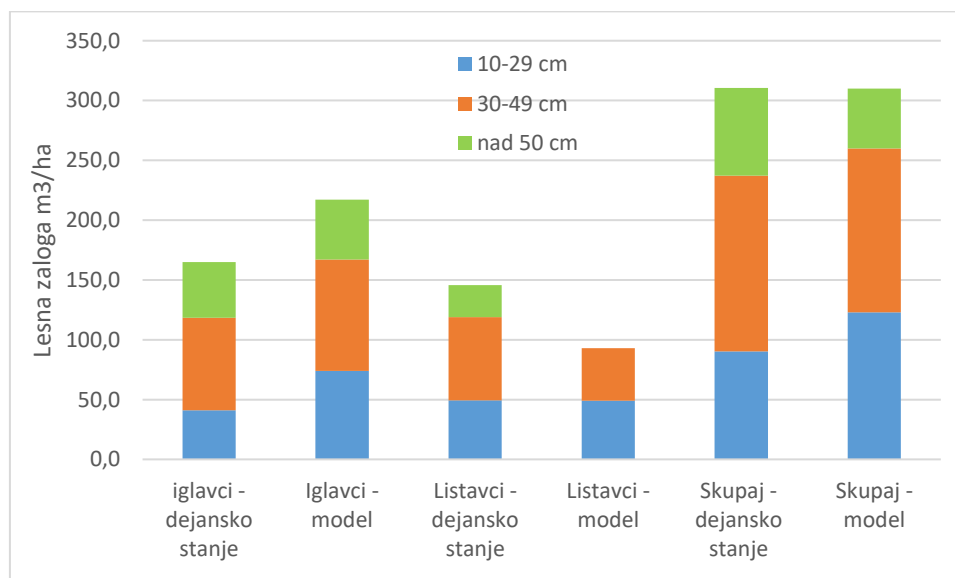

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Delež raznomernih sestojev v RGR 121 znaša 8,1 %. V spodnji preglednici in grafu sta prikazani dejanska in modelna struktura drevja po razširjenih debelinskih razredih. V splošnem lahko ugotovimo, da primanjkuje tanjšega drevja, bolj pri iglavcih kot pri listavcih. Nekoliko preveč je debelega drevja nad 50 cm premera. Z ustreznimi ukrepi je torej potrebno uravnavati zgradbo ter spodbujati pomlajevanje in sproščati mlajše drevje.

Preglednica 146: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 121

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	41,0	24,8	74	34,0	49,4	33,9	49	53,0	90,3	29,1	123	39,7
30-49 cm	77,4	46,9	93	43,0	69,5	47,7	44	47,0	146,9	47,3	137	44,2
nad 50 cm	46,6	28,3	50	23,0	26,7	18,4	0	0,0	73,4	23,6	50	16,1
Skupaj	165,0	100	217	100,0	145,6	100	93	100,0	310,6	100	310	100,0

Grafikon 14: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 121

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.4 Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 121

9.2.6.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Sestojno raznodobni bukovi gozdovi s šopasto do gnezdasto primesjo jelke ter posamično do šopasto primesjo smreke in plemenitih listavcev (72 : 11 : 9 : 8). Ciljna lesna zaloga 322,5 m³/ha, ciljno obdobje 10 let. Ciljni sortimenti iglavcev so B, listavcev pa A2/B.

V raznomernih sestojih je ciljna debelinska struktura LZ je A : B : C = 40 % : 44 % : 16 %, končen premer dreves iglavcev je 65 cm, listavcev pa 45 cm. Ciljna lesna zaloga je 310 m³/ha.

Preglednica 147: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	10	13	45	23	9	100
m ³ /ha	50	260	410	310	310	322,5

Preglednica 148: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih

	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%	m ³ /ha
10-29 cm	34,0	73,8	53,0	49,3	39,7	123,1
30-49 cm	43,0	93,3	47,0	43,7	44,2	137,0
nad 50 cm	23,0	49,9	0,0	0,0	16,1	49,9
	100,0	217,0	100,0	93,0	100,0	310,0

9.2.6.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za gozdove v RGR 121:

- Prevladujoč gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v raznomernih gozdovih prebiralno gospodarjenje.
- Proizvodna doba 130 let, obhodnjica 10 let, pomladitvena doba 20 let, končna lesna zaloga 410 m³/ha.
- Nega mladovja, oblikovanje skupinske zmesi, pomoč plemenitim in plodonosnim listavcem ter jelki in smreki.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje (etat 20 – 25 % od LZ) v korist jelke, smreke in pl. listavcev (g. javor).
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje (etat 10 – 15 % od LZ) z namenom dvigovanja kvalitete drevja in lesnih zalog, pri tem ohranjati tudi manjšinske drevesne vrste.
- V debeljakih s tesnim ali normalnim sklepom zmerno izbiralno redčenje z namenom izboljšanja kvalitete sestoja in akumulacije vrednostnega prirastka, ohranjati jelke, tudi če so oslabele.
- V debeljakih kjer ni dosežena končna lesna zaloga ali povprečen premer nosilcev sestoja, sklep pa je rahel ali celo vrzelast, brez ukrepanja.
- V obnovo se uvaja vse debeljake, ki so dosegli končno zalogo in kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 50 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih (etat 25 – 35 % od LZ lahko tudi manj če je potrebno odstraniti predvsem polnilni sloj).
- V obnovo se uvaja tudi vse debeljake, ki niso dosegli končne zaloge in to ne glede na povprečen premer nosilcev sestoja, če je les izrazito nekvaliteten in z nego ni možno vzgojiti ciljnih sortimentov (etat 25 – 35 % od LZ lahko tudi manj če je potrebno odstraniti predvsem polnilni sloj), ohranjati jelke, tudi če so oslabele.
- V pomlajencih z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presežati 1 m, delež podmladka pa vsaj 85 % (etat 100 % od LZ).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- Zmerno nadaljevanje z naravno obnovo in sproščanje podmladka v pomlajencih z dobro zasnovno.
- V pomlajencih s slabo ali pomanjkljivo zasnovno podmladka zmerno nadaljevati z obnovo (etat 20 – 50 % od LZ). Izjemoma je lahko v teh pomlajencih etat manjši od 20 % od LZ, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj in ne matični sesto. Pri tem je potrebno ohranjati jelke, tudi če so oslabele.
- V posamično do skupinsko raznomernih sestojih malopovršinsko ukrepanje, ohranjanje raznomerne zgradbe z debelinsko strukturo, ki se približuje debelinski strukturi raznomernih gozdov v gospodarskem razredu 131, sproščanje mlajšega drevja, posek starega drevja z namenom pomladitve sestojev.
- V vseh sestojih ohranjati skupine in posamezne jelke (tudi kapnike), smreke in plemenite listavce, pomoč pri negi in izbiralnem redčenju.

9.2.6.4.3 Ukrepi

V RGR 121 je načrtovan skupni možni posek v višini 19.568 m³, od tega je 9,6 % iglavcev in 90,4 % listavcev. Intenziteta poseka znaša skupaj 46,4 m³/ha, kar pomeni 14,6 % lesne zaloge in 87 % prirastka. Pri listavcih je intenziteta načrtovane sečnje večja: 16,1 % glede na lesno zalogo in 101,8 % glede na prirastek. Pri iglavcih znaša intenziteta 7,8 % glede na lesno zalogo in 36,6 % glede na prirastek.

Preglednica 149/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	18,0	82,0	100,0
- ciljno %	20,0	80,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	57,4	261,0	318,4
- ciljna (m ³ /ha)	64,5	258,0	322,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,22	4,12	5,34
Možni posek (m ³ /ha)	4,4	41,9	46,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,45	4,20	4,64
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	7,8	16,1	14,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	36,5	101,8	86,9
Izravnalna doba (let)	10		

Večino močnega poseka je načrtovanega kot pomladitveni posek (60 %), kar je skladno s prevladujočim deležem debeljakov, ki jih bo potrebno uvajati v obnovo. 34 % bodo redčenja, preostalih 7 % pa prebiralni posek.

Preglednica 150/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	407	814	655	0	0	2	1.878	7,8	36,6
	%	21,7	43,3	34,9	0,0	0,0	0,1	100,0		
Listavci	m³	6.185	10.825	680	0	0	0	17.690	16,1	101,8
	%	35,0	61,2	3,8	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	6.592	11.639	1.335	0	0	2	19.568	14,6	87,0
	%	33,7	59,5	6,8	0,0	0,0	0,0	100,0		

Zaradi uvajanja debeljakov v obnovo je načrtovana priprava sestojev na površini 32 ha. Načrtovana površina za izvedbo nege gošče je dobrih 10 ha, podobno nega prebiralnega gozda. Nega letvenjaka je načrtovana na skoraj 27 ha, še 20 ha je načrtovane nega mlajšega drogovnjaka.

Košnja lazov je načrtovana na skupno 4 ha v celotnem načrtovanem obdobju s ponovitvijo vsako leto. Načrtovano je tudi vzdrževanje 2 vodnih površin s ponovitvami.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 151/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	32,54	32,54
Nega gošče	ha	10,19	10,19
Nega letvenjaka	ha	26,83	26,83
Nega ml. drogovnjaka	ha	20,24	20,24
Nega prebiralnega gozda	ha	10,06	10,06
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.039,00	1.039,00
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	4,07	40,7
Spravilo sena z odvozom	ha	4,07	40,7
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	2	10

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.7 Rastiščnogojitveni razred: Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico – slabše lege (122)

RGR 122 – Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico na slabših legah je največji v GGE Okrogline, s površino 779,52 ha, kar predstavlja 29,3 % enote. RGR 122 sodi v območni rastiščno gojitveni razred 072 – Zgornjegorski bukovji gozdovi na slabših legah.

Poudarjenost različnih splošno koristnih funkcij gozdov je v tem gospodarskem razredu zelo pestra. Večinoma so poudarjene varovalna in biotopska funkcija deloma na prvi stopnji ter hidrološka na drugi stopnji. V manjših predelih se jim pridružujejo še socialne funkcije (npr. poučna, rekreacijska, turistična, estetska - ob poteh) ter funkcija varovanja naravnih vrednot.

9.2.7.1 Stanje gozdov

9.2.7.1.1 Rastišče

Prevladujoča gozdna združba v RGR 122 je dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico. Prevladujejo slabše rastiščne razmere na višjih nadmorskih višinah ter plitvih in kamnitih tleh (59 %). Boljše rastišče razmere te združbe so prisotne na 27 % površine RGR. 11 % razreda zajema rastiščni tip gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom. Ostale gozdne združbe, navedene v spodnji preglednici, pokrivajo vsaka le odstotek ali manj površine RGR.

Preglednica 152/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 122

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
63300	<i>Primorsko gorsko bukovje</i>	8,1	7,82	1,0
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	8,1	84,89	10,9
66110	<i>Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom</i>	6,4	5,01	0,6
68214	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše</i>	5,8	209,11	26,8
68215	<i>Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše</i>	5,2	461,94	59,3
69200	<i>Dinarsko mraziščno smrekovje</i>	6,8	7,77	1,0
70300	<i>Dinarsko ruševje</i>	3,3	2,98	0,4
	Skupaj	5,7	779,52	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je ocenjena na 5,7 m³/ha. Tekoči prirastek znaša 5,02 m³/ha. Proizvodna sposobnost rastišč v pogledu prirastka je izkoriščena 88 %, glede na lesno zalogo je proizvodna sposobnost izkoriščena 95,3 %.

9.2.7.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

Tudi v RGR 122 prevladujejo debeljaki s 55 %. 24 % je drogovnjakov in 14 % sestojev v obnovi. Mladovja je malo manj kot 7 %, raznomernih sestojev pa le en odstotek. Podmladek je prisoten v sestojih v obnovi na 65 % površine, ter na 9 % v debeljakih in na petini površine raznomernih sestojev.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna hektarska lesna zaloga znaša 296 m³/ha, od tega je 92,5 % listavcev in 7,5 % iglavcev. Pri listavcih je tretjina lesne zaloge v tretjem debelinskem razredu in 27 % v drugem debelinskem razredu. 11 % lesne zaloge je v prvem debelinskem razredu. Skoraj 30 % lesne zaloge listavcev tvorijo drevesa, debelejša od 40 cm v premeru.

Struktura lesne zaloge iglavcev je bistveno drugačna, saj kar 40 % tvorijo drevesa, ki sodijo v peti debelinski razred, polovico pa drevesa premera 30 – 50 cm. Iglavcev, tanjših od 20 cm je manj kot 10 % v lesni zalogi.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 153/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	2,7	6,7	24,3	26,2	40,1	22,0	7,4	0,42	8,4
Listavci	10,8	26,6	33,2	19,0	10,4	274,4	92,6	4,60	91,6
Skupaj	10,2	25,1	32,5	19,6	12,6	296,4	100,0	5,02	100,0

Prirastek iglavcev znaša 0,42 m³/ha ali 1,9 % od lesne zaloge iglavcev. Prirastek listavcev je 4,60 m³/ha, oziroma 1,7 % od lesne zaloge listavcev, skupni prirastek pa je 5,02 m³/ha, kar predstavlja prirastek 1,7 % od lesne zaloge.

Razmerje drevesnih vrst

Bukev je prevladujoča graditeljica sestojev s 87 % deležem. Smreka, jelka in gorski javor predstavljajo vsak po 3,5 - 5 % lesne zaloge.

Preglednica 154/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	11,8	10,2	259,3	15,1
	%	4,0	3,5	87,4	5,1
Ciljno stanje	m ³ /ha	13,0	11,8	253,5	17,8
	%	4,4	4,0	85,6	6,0

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v RGR 122 so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mladovje predstavlja slabih 7 % površine v RGR. Večinoma je dobre zasnove, 6 % celo odlične zasnove. Dobra tretjina mladovja je negovanega, preostali del pa je večinoma pomanjkljivo negovan ali negovan, kar je pričakovano glede na visoke nadmorske višine in kvaliteto rastišč. V mladovju izrazito prevladuje bukev (92 %), smreka in jelka sta prisotni le s skupnim deležem 6 %.

Preglednica 155/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	51,10	6,6						
Drogovnjak	189,50	24,3	4,96	2,6	0,0	68,3	30,0	1,7
Debeljak	425,35	54,5	38,87	9,1	2,7	43,4	45,7	8,2
Sestoj v obnovi	106,31	13,6	65,16	61,3	21,9	56,5	21,1	0,5
Raznomerno (ps-šp)	4,33	0,6	0,94	21,7	20,2	0,0	79,8	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	2,93	0,4	0,40	13,7	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj	779,52	100,0	110,33	14,2	0,0	0,0	0,0	0,0

Bukovi drogovnjaki predstavljajo 24 % površine RGR 122. Kar 83 % jih ima, kar se kaže tudi z relativno visoko lesno zalogo 230 m³/ha. Negovanost drogovnjakov je večinoma pomanjkljiva (66 %), kljub temu, da je zasnova dobra v 66 % drogovnjakov, in odlična v 15 %. V prihodnje bo potrebno več pozornosti posvetiti negi drogovnjakov z odlično in dobro zasnovo s pravočasno izvedbo redčenj drogovnjakov.

Debeljaki poraščajo 55 % površine RGR 122 in so v veliki večini negovani. 17 % je nenegovanih debeljakov. Sklep 38 % debeljakov je normalen. V približno enakem deležu je sklep rahel, v 10 % vrzelast, 14 % debeljakov ima tesen sklep. V debeljakih se podmladek pojavlja le na 9 % površine, poleg prevladujoče bukve je tudi 11 % gorskega javorja in 8 % iglavcev.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Slabih 14 % površine predstavljajo sestoji v obnovi, v katerih 61 % površine porašča pretežno bukov podmladek, ki je večinoma dobre zasnove. Primes smreke in jelke je v podmladku skupaj le 7 %. Gorski javor je zelo redek.

V raznomernih sestojih, ki predstavljajo le 1 % površine RGR 122, je delež iglavcev ponekod prevladujoč, smreke je nekoliko več kot jelke. V podmladku je največ buke, mestoma prevladuje smreka, delež jelke je okrog 15 %.

Preglednica 156/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	51,10	5,9	78,2	15,9	0,0	21,6	43,3	35,1	0,0	51,2	10,8	25,8	12,2
Drogovnjak	189,50	20,3	66,1	10,2	3,4	15,0	65,5	19,5	0,0	83,2	16,6	0,2	0,0
Debeljak	425,35					72,1	10,6	17,1	0,2	14,0	37,8	38,6	9,6
Sestoj v obnovi	106,31					74,1	22,6	1,4	1,9				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	4,33					0,0	14,1	85,9	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	2,93					33,8	0,0	66,2	0,0				
Skupaj	779,52												

Kakovost drevja

Pri vseh drevesnih vrstah je delež drevja prav dobre kakovosti med 15 in 27 %, odlične kakovosti praktično ni. Jelka ima prevladujoč delež dreves dobre kakovosti, Pri smreki in buki je dobre kakovosti 45 oziroma 40 % dreves, pri javorju pa le tretjina. Četrtna iglavcev je zadovoljive kakovosti, malo manj pri listavcih. Preostalo drevje je slabe kakovosti. Slabše kakovostno drevje je odraz težjih rastiščnih razmer, visokih nadmorskih višin in posledično manjših vložkov v sestoj v obliki nege.

Preglednica 157/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	24	0,0	25,0	45,8	25,0	4,2
Jelka	20	0,0	15,0	55,0	25,0	5,0
Bukev	491	0,4	20,6	40,7	23,2	15,1
Pl. Ist.	37	0,0	27,0	32,5	29,7	10,8
Skupaj iglavci	44	0,0	20,5	50,0	25,0	4,5
Skupaj listavci	528	0,4	21,0	40,1	23,7	14,8
Skupaj	572	0,3	21,0	40,9	23,8	14,0

Poškodovanost sestojev

Tudi poškodovanost drevja je v tem RGR večja kot v drugih večnamenskih gozdovih GGE Okrogline. Poškodovanih je desetina dreves, večina na deblu in koreniniku. Vzrok za tako veliko poškodovanost dreves so slabše pravilne razmere (nižja gostota traktorskih vlak), ki se odražajo v daljših razdaljah zbiranja lesa.

Odmrlo drevje

Preglednica 158/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,1	7,0	8,1	1,1	8,1	9,2	2,2	15,1	17,3	5,7
30 - 49 cm	0,3	0,8	1,1	1,1	3,0	4,1	1,4	3,8	5,2	7,9
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,8
Skupaj	1,4	7,8	9,2	2,5	11,1	13,6	3,9	18,9	22,8	14,4

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V RGR 122 je stoječih odmrlih dreves v povprečju 9 na ha, prevladujejo tanjši listavci. Podobno je pri ležečem odmrlem drevju, le da je v primerjavi z drugimi RGR malenkost več srednje debelega drevja. Skupno povprečno število je 23 odmrlih dreves na hektar površine. To je 14,4 m³ / ha ali 4,9 % lesne zaloge. Od tega je 55 % odmrlega drevja debeline 30 – 50 cm.

9.2.7.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Skupna realizacija možnega poseka v RGR 122 je v skladu z načrtovano količino, vendar razmerje med iglavci in listavci ni v skladu z načrtovanim, podobno kot v RGR 121. Izvedeni posek iglavcev kar za 69 % presega načrtovani možni posek, v absolutni številki to pomeni 1.204 m³. Intenzivnejše je bilo poseganje v populacijo smreke (19 % lesne zaloge), kot v populacijo jelke (12 % LZ). Realizacija poseka listavcev zaostaja za načrtovanim za dobrih 5 % oziroma 1.664 m³. Posekane je bilo 11 % LZ buke.

Preglednica 159/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 122

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	1.736	2.940	169,4	12,0
Listavci	22.709	21.433	94,4	87,7
Skupaj	24.445	24.373	99,7	99,7

Evidenca izvedenih gojitvenih in varstvenih del v RGR 122 pokaže, da so bila gojitvena dela izvedena v skladu z načrtovanimi, vendar je bilo ob opisih sestojev na terenu ugotovljeno, da nega letvenjakov in mlajših drogovnjakov v veliki meri ni bila izvedena.

Vzdrževanje vodnih površin je bilo izvedeno 36 %, vzdrževanje travinj pa ni bilo izvedeno.

Preglednica 160/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	27,77	28,15	101,4
Nega gošče	ha	0,41	0,41	100,0
Nega letvenjaka	ha	16,48	16,48	100,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	30,05	30,05	100,0
Vzdrževanje travinj	ha	1,50	0,00	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	151,25	55,00	36,4

9.2.7.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 122

9.2.7.3.1 Površina, lesna zalog, prirastek, posek

Površina RGR 122 se je v primerjavi z vrednostjo pred desetimi leti spremenila le za malenkost, kar pripisujemo natančnejšim izmeram in določitvi gozdnega roba.

Preglednica 161/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zalog			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	785,48	42	141	183	0,82	3,39	4,21			
1973-82	807,27	42	152	194	0,81	4,46	5,27	1,09	1,99	3,08
1983-92	785,03	26	181	207	0,45	4,75	5,20	0,74	2,04	2,78
1993-02	771,55	25	198	223	0,39	3,36	3,75	0,30	1,79	2,09
2003-12	780,39	20,8	221,6	242,4	0,29	3,80	4,09	0,38	2,68	3,05
2013-22	778,74	24,1	263,0	287,0	0,29	4,77	5,06	0,38	2,75	3,13
2023-32	779,52	22,0	274,4	296,4	0,42	4,60	5,03	0,11	4,08	4,19

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Povprečna hektarska lesna zaloga znaša 296,4 m³/ha in narašča skozi celotno spremljano obdobje. V primerjavi z letom 1959 se je povečala že za 62 %. Predvsem se je povečala lesna zaloga listavcev, prav tako pa tudi njihov delež v skupni lesni zalogi. Lesna zaloga iglavcev se je v primerjavi z letom 2013 zmanjšala, delež iglavcev v skupni lesni zalogi pa se vztrajno niža že od leta 1959.

Načrtovani možni posek (4,19 m³/ha/leto) je večji kot v preteklem načrtovalnem obdobju. Načrtovani posek iglavcev je manjši kot pred desetletjem.

9.2.7.3.2 Drevesna sestava

Delež bukve je v RGR 122 narasel z 72 % leta 1959 do sedanjih 87 %. Delež plemenitih listavcev niha skozi celotno opazovano obdobje okrog 4 %. Znižujeta pa se deleža smreke in jelke, ki sta sedaj po 3,5 % oziroma 4 %. Predvsem se je znižal delež jelke, ki je leta 1959 znašal kar 15 %.

Preglednica 162/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Drugi list.
1959	7,9	15,0	72,1	4,7	0,4
1973	7,6	14,3	74,6	3,3	0,1
1983	6,5	6,0	84,5	3,0	0,1
1993	5,0	7,0	85,0	4,0	0,0
2003	4,9	3,7	86,2	5,2	0,0
2013	4,4	4,0	87,8	3,8	0,0
2023	4,0	3,5	87,4	5,1	0,0

9.2.7.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

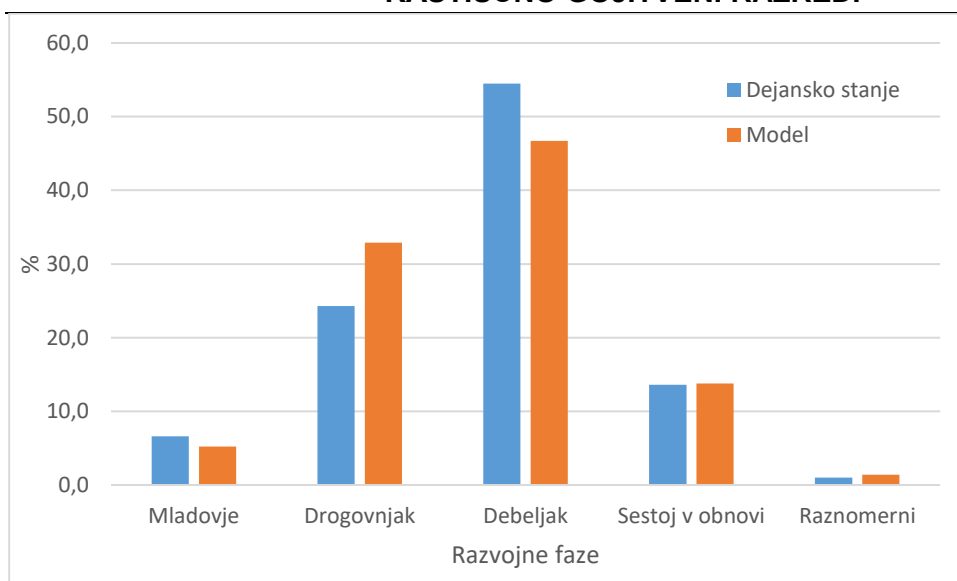
Razmerje razvojnih faz v RGR 122 je v primerjavi z drugimi večnamenskimi gozdovi GGE Okrogline najbližje modelnemu razmerju. Debeljaki sicer tudi v tem RGR izrazito prevladujejo s 54,5 %, kar je 8 odstotnih točk nad modelno vrednostjo. Odstopanja drugih razvojnih faz od modelnih vrednosti so negativna. Najbolj primanjkuje drogovnjakov, ki jih je 24 %, kar pa je skoraj 9 odstotnih točk manj od modelne vrednosti. Delež mladovja je ustrezen, prav tako delež sestojev v obnovi. Raznomernih sestojev je le en odstotek.

Preglednica 163/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	51,10	6,6	6,6	30	5,2	40,5	1,4
Drogovnjak	189,50	24,3	24,3	70	32,9	256,5	-8,6
Debeljak	425,35	54,5	54,5	20	46,7	364,0	7,8
Sestoj v obnovi	106,31	13,6	13,6	30	13,8	107,6	-0,2
Raznomerno (ps-šp)	7,26	1,0	1,0		1,4	10,9	-0,4
Skupaj	779,52	100,0		150	100	779,52	0,0

Nazoren prikaz obstoječega razmerja razvojnih faz v primerjavi z modelnimi vrednostmi je v spodnjem grafikonu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

9.2.7.4 Cilji, usmeritve in ukrepi v RGR 122

9.2.7.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Sestojno raznodobni bukovi gozdovi s posamično do šopasto primesjo jelke, smreke in plemenitih listavcev (85,6 : 4: 4,4 : 6). Ciljna lesna zaloga 296 m³/ha, ciljno obdobje 10 let. Ciljni sortimenti iglavcev B/C, listavcev B.

Preglednica 164: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	7	22	48	22	1	100
m ³ /ha	45	240	370	270	310	296

9.2.7.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za visokogorske bukove gozdove na slabših tleh:

- Gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, v raznomernih gozdovih pa prebiralno gospodarjenje.
- Proizvodna doba 150 let, obhodnjica 10 let, pomladitvena doba 30 let, končna lesna zaloga 450 m³/ha.
- Nega mladovja (letvenjakov) z uravnavanjem zmesi, pomoč perspektivnim iglavcem, zlasti jelki ter gorskemu javorju.
- Nega drogovnjakov s tesnim sklepom z zmernim do močnim izbiralnim redčenjem (15 – 20 % od LZ), odstranitev nekvalitetnih konkurenčnih dreves, pomoč izbrancem, oblikovanje skupinske do šopaste zmesi.
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje (etat 10 – 15 % od LZ), v preostalih drogovnjakih brez ukrepanja.
- V debeljakih, kjer ni dosežena končna lesna zaloga ali povprečen premer nosilcev sestoja, sklep pa je normalen ali tesen, izvajati zmerno izbiralno redčenje (do 10 % od LZ), ohranjati jelke in plemenite listavce.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- Brez ukrepanja v debeljaki z rahlim ali vrzelastim sklepom, kjer ciljni povprečni premer nosilcev sestoja še ni dosežen.
- Starejše debeljake (dosežena končna LZ in je povprečen premer nosilcev sestojev listavcev vsaj 35 cm) uvajati v naravno obnovo zlasti tam, kjer so že oblikovana pomladitvena jedra, kjer je sklep krošenj rahel ali je drevje slabe kvalitete, pri tem odstraniti ves polnilni sloj in del zgornjega sloja (etat 15 – 20 % LZ), ohranjati jelke in plemenite listavce.
- V obnovo se uvaja tudi vse debeljake na boljših rastiščih, ki niso dosegli končne zaloge in to ne glede na povprečen premer nosilcev sestoja, če je les izrazito nekvaliteten in z nego ni možno vzgojiti ciljnih sortimentov (etat 15 - 20 % od LZ, odstraniti ves polnilni sloj), ohranjati jelke in plemenite listavce.
- Pospešeno nadaljevanje naravne obnove in sproščanje podmladka z odstranjevanjem nadstojnih in robnih dreves v tistih sestojih v obnovi, kjer je podmladek z dobro ali odlično zasnovo in prisoten na vsaj 70 % površine (posek 50 % LZ).
- Končni posek v sestojih z obnovo s podmladkom odlične zasnove.
- V vseh drugih sestojih z obnovo zmerno nadaljevati z obnovo ali brez ukrepanja, če ima podmladek dovolj svetlobe.
- V posamično do skupinsko raznomernih sestojih malopovršinsko ukrepanje, ohranjanje raznomerne zgradbe, sproščanje mlajšega drevja, posek starega drevja z namenom pomladitve sestojev, pomoč zlasti iglavcem in gorskemu javorju, ohranjati jelke in plemenite listavce.
- V vseh sestojih ohranjati skupine in posamezne vitalne jelke (tudi kapnike), smreke in plemenite listavce, pomoč pri negi in izbiralnem redčenju.

9.2.7.4.3 Ukrepi

Možni posek v RGR 122 znaša 32.696 m³/ha, od tega je 2,7 % iglavcev in 97,3 % listavcev. Intenziteta poseka skupno znaša 14,1 % lesne zaloge in 83,5 % prirastka. Pri iglavcih je intenziteta poseka glede na lesno zalogo nižja kot pri listavcih, v pogledu prirastka pa je načrtovan možni posek pri iglavcih 26,7 %, pri listavcih pa 88,7 %, skupaj 83,5 %.

Preglednica 165/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,4	92,6	100,0
- ciljno %	8,4	91,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	22,0	274,4	296,4
- ciljna (m ³ /ha)	24,9	271,2	296,1
Prirastek (m ³ /ha)	0,42	4,60	5,02
Možni posek (m ³ /ha)	1,1	40,8	41,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,11	4,08	4,19
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	5,1	14,9	14,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	26,9	88,7	83,5
Izravnalna doba (let)	10		

Polovica načrtovanega poseka so redčenja polovica pa pomladitveni posek. V raznomernih sestojih je načrtovano prebiralno redčenje.

Preglednica 166/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	436	421	20	0	0	0	877	5,1	26,7
	%	49,7	48,0	2,3	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m³	15.945	15.854	20	0	0	0	31.819	14,9	88,7
	%	50,1	49,8	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	16.381	16.275	40	0	0	0	32.696	14,1	83,5
	%	50,1	49,8	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0		

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Pri gojitvenih in varstvenih delih je poudarek na negi letvenjakov in drogovnjakov, ki imajo v veliki večini tesen sklep, saj v preteklem načrtovalnem obdobju niso bili ustrezno negovani. Na 27 ha je načrtovana priprava sestoja za naravno obnovo. Načrtovana sta tudi nega gošče in nega prebiralnega gozda na manjši površini. Vzdrževanje travinj je načrtovano na površini 1 ha, vendar je na nekaterih lazih načrtovana košnja vsako leto, na delu površin pa le dvakrat v desetletju zaradi preprečevanja zaraščanja. Vzdrževanje vodnih kaluž je načrtovano na enajstih lokacijah.

Preglednica 167/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	27,25	27,25
Nega gošče	ha	1,99	1,99
Nega letvenjaka	ha	49,85	49,85
Nega ml. drogovnjaka	ha	62,78	62,78
Nega prebiralnega gozda	ha	0,21	0,21
Naravni razvoj biotopov	m ³	4.628,00	4.628,00
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos	11	55
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	1,0	2,62
Spravilo sena z odvozom	ha	1,0	2,62

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.8 Rastiščnogojitveni razred: Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč (131)

RGR 131 – Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mrazišč ima površino 166,29 ha in zavzema 6,2 % enote. Vsi gozdovi sodijo v kategorijo večnamenskih gozdov. Gospodarski razred 131 sodi v območni rastiščnogojitveni razred 092 – Dinarska jelova bukovja na plitvih tleh.

Gozdovi na obrobju mrazišč imajo poudarjene biotopsko funkcijo in hidrološka funkcijo. Varovalna funkcija je deloma izjemno poudarjena. Tam, kjer so opazne sledi delovanja snežniškega ledenika, je poudarjena tudi funkcija varovanja naravnih vrednot. Točkovno so na prvi ali drugi stopnji poudarjene tudi druge ekološke in socialne funkcije gozdov.

9.2.8.1 Stanje gozdov

9.2.8.1.1 Rastišče

V RGR 131 prevladuje rastiščni tip zgornjegorskega bukovja s platanolistno zlatico. 43 % površine RGR predstavljajo slabše rastiščne razmere, 36 % pa boljše. Dinarsko mraziščno smrekovje, dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom in gorsko javorovje z brestom zavzemajo vsaka po 6 % površine RGR. Slabe 4 % je primorskega gorskega bukovja.

Preglednica 168/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR 131

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
63300	Primorsko gorsko bukovje	8,1	6,27	3,8
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	8,1	10,87	6,5
66110	Dinarsko jelovje na skalovju z zaveščkom	6,4	9,23	5,6
68214	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - boljše	5,8	59,06	35,5
68215	Dinarsko zg.gorsko bukovje s pl. zlatico - slabše	5,2	70,88	42,6
69200	Dinarsko mraziščno smrekovje	6,8	9,98	6,0
	Skupaj	5,9	166,29	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč je v RGR 131 ocenjena na 5,9 m³ /ha, dejanski prirastek je 5,85 m³/ha. Glede na prirastek je proizvodna sposobnost rastišč izkoriščena 99,2 %. V pogledu lesne zaloge je izkoriščenost rastiščnega potenciala 103,5 %. To je RGR z najvišjo stopnjo izkoriščenosti rastiščnega potenciala v GGE Okroglini.

9.2.8.1.2 Stanje sestojev

Zgradba gozda

V primerjavi z drugimi RGR je zgradba gozdov v RGR 131 bolj razgibana. Debeljaki so sicer tudi tu prevladujoča razvojna faza z 48 % deležem. Gre za mešane sestoje bukve in iglavcev s posamično primesjo gorskega javorja. 36 % sestojev ima raznomerno zgradbo: v okviru te površine je 2,5 % prebiralnih gozdov, 15 % posamično do šopasto raznomernih ter 18,6 % skupinsko do gnezdasto raznomernih sestojev. To so pretežno sestoji iglavcev, kjer je delež smreke vsaj 50 %, četrtno lesne zaloge pa predstavlja jelka. V pretežno bukovih drogovnjakih, ki zavzemajo 4 % površine RGR, je delež iglavcev dobrih 30 %. Mladovja je skoraj 5 %, pri čemer je delež jelke 49 %, bukve 40 %, ostalo je smreka. V sestojih v obnovi (7 % površine RGR) je delež bukve in iglavcev izenačen.

Lesna zaloga in prirastek

V RGR 131 je povprečna lesna zaloga 388,8 m³/ha, od tega je iglavcev 276,3 m³/ha ali 71 % in listavcev 112,5 m³/ha ali 29 %. Več kot polovica lesne zaloge iglavcev je v petem debelinskem razredu, 25 % jo je v četrtem, 12 % v tretjem in le 8 % skupaj v prvem in drugem debelinskem razredu. Ker lesna zaloga iglavcev prevladuje, velja podobna razporeditev tudi za skupno lesno zalogo v RGR.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Pri listavcih je največ lesne mase (42 %) v srednjem debelinskem razredu ter okrog 20 % v drugem in četrtem debelinskem razredu. 10 % lesne zaloge predstavljajo drevesa do 20 cm premera, 6,5 % je debelega drevja listavcev s premerom nad 50 cm.

Preglednica 169/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,2	4,7	12,3	24,7	55,1	276,3	71,1	3,94	67,3
Listavci	10,4	18,9	41,9	22,3	6,5	112,5	28,9	1,91	32,7
Skupaj	5,3	8,8	20,9	24,0	41,0	388,8	100,0	5,85	100,0

Letni prirastek iglavcev je 3,94 m³/ha (1,4 % od lesne zaloge iglavcev), pri listavcih pa je 1,91 m³/ha (1,7 % od lesne zaloge listavcev). Skupni prirastek v RGR 131 znaša 5,85 m³/ha (1,5 % od lesne zaloge).

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi je najmočnejše zastopana smreka z 49 %, nekoliko manjši delež je načrtovano za naslednje načrtovano obdobje. Jelke je 22 %, načrtujemo, da se bo njen delež povečal. Delež bukve je 27 %, delež gorskega javorja pa 2 %, njegova ciljna vrednost je odstotek več.

Preglednica 170/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	189,6	86,6	104,7	7,9
	%	48,8	22,3	26,9	2,0
Ciljno stanje	m ³ /ha	182,7	93,3	101,1	11,7
	%	47,0	24,0	26,0	3,0

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v GR 131 so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mladovja je slabih 5 % in je v veliki večini dobre zasnove, a pomanjkljivo negovano. Drogovnjakov je le 2,5 %, večinoma so nenegovani. Debeljaki močno prevladujejo, saj jih je dve tretjini RGR, negovani so na 82 % površine, 8 % debeljakov ni negovanih. Sklep je rahel kar v 57 % debeljakov, 35 % debeljakov ima normalen sklep, 7 % pa pretrganega. Kljub prevladujočemu rahlemu ali pretrganemu sklepu je v debeljakih le na 10 % prisoten podmladek. V sestojih v obnovi, ki so večinoma ustrezno negovani, je podmladek prisoten na 71 % površine.

Malopovršinsko raznomerni gozdovi so večinoma ustrezno negovani, podmladek je prisoten na 47 % površine in je v veliki večini odlične zasnove. Skupinsko in gnezdasto raznomerni gozdovi pa so na 58 % površine pomanjkljivo negovani, podmladek, večinoma odločne zasnove, je prisoten na 27 % površine.

Preglednica 171/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	7,90	4,8						
Drogovnjak	4,21	2,5	0,20	4,8	0,0	85,0	15,0	0,0
Debeljak	66,73	40,1	6,97	10,4	1,6	31,4	65,0	2,0
Sestoj v obnovi	21,09	12,7	15,00	71,1	65,9	26,1	8,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	36,63	22,0	17,20	47,0	86,0	13,9	0,1	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	29,73	17,9	8,03	27,0	55,0	41,0	4,0	0,0
Skupaj	166,29	100,0	47,40	28,5	0,0	0,0	0,0	0,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 172/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	7,90	26,6	73,4	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	6,7	19,9	0,0	73,4
Drogovnjak	4,21	18,1	62,0	10,7	9,2	10,7	27,3	62,0	0,0	80,0	9,3	0,0	10,7
Debeljak	66,73					81,6	10,0	8,4	0,0	0,9	35,1	56,7	7,3
Sestoj v obnovi	21,09					60,0	37,9	2,1	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	36,63					55,7	43,6	0,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	29,73					42,1	57,9	0,0	0,0				
Skupaj	166,29												

Kakovost drevja

Dobra polovica dreves smreke in jelke je prav dobre kakovosti, dobre kakovosti je 38 % iglavcev, preostali so zadovoljive kakovosti. Kakovost dreves listavcev je v splošnem slabša. Dobra tretjina bukke je dobre kakovosti, prav dobre kakovosti je 26 % bukovih dreves, dobra petina jih je zadovoljive kakovosti. Kar 11 % dreves gorskega javorja je ocenjenih z odlično kakovostjo, sicer pa je v največjem deležu (45 %) dobre kakovosti, enak delež (po 22 %) pa ima v skupinah prav dobre in zadovoljive kakovosti.

Preglednica 173/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	125	0,0	57,6	37,6	4,0	0,8
Jelka	71	0,0	55,0	39,4	5,6	0,0
Bukev	107	2,8	26,2	35,5	22,4	13,1
Pl. list.	9	11,1	22,2	44,5	22,2	0,0
Skupaj iglavci	196	0,0	56,6	38,3	4,6	0,5
Skupaj listavci	116	3,4	25,9	36,2	22,4	12,1
Skupaj	312	1,3	45,2	37,5	11,2	4,8

Poškodovanost sestojev

V RGR 131 je poškodovanih 8,2 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku (6 %). Veje ima poškodovane 1,9 % dreves, znaki osutosti pa so prisotni na 0,3 % drevja.

Odmrlo drevje

Vsa stoječa odmrta drevesa so iglavci, in sicer 13 kosov na hektar. Največ je tanjših dreves, 10 na hektar. Med ležečimi odmrli drevesi je malo manj kot polovica listavcev, večina je tanjših od 30 cm, delež odmrlih ležečih dreves srednje debeline je 38 %.

Skupna količina odmrlega drevja v RGR 131 je 15 m³/ha, kar pomeni 3,9 % lesne zaloge. V prvem debelinskem razredu je tretjina te količine, 55 % je v drugem debelinskem razredu in 12 % v tretjem debelinskem razredu.

Preglednica 174/OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	10,3	0,0	10,3	2,3	2,3	4,6	12,6	2,3	14,9	5,0
30 - 49 cm	2,3	0,0	2,3	1,7	1,1	2,8	4,0	1,1	5,1	8,2
50 in več cm	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6	1,8
Skupaj	13,2	0,0	13,2	4,0	3,4	7,4	17,2	3,4	20,6	15,0

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.8.2 Analiza preteklega gospodarjenja v RGR 131

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo v RGR 131 posekanih 7.643 m³, kar je 20,4 % več od načrtovanega možnega poseka. Možni posek listavcev je prekoračen kar za 19 % oziroma za 500 m³. Posekane je bilo 16,8 % lesne zaloge bukve in 7 % lesne zaloge gorskega javorja. Iglavcev je bilo posekanih 21,4 % več od načrtovanega možnega poseka oziroma skoraj 800 m³ več. Intenziteta poseka je bila pri jelki in smreki skoraj enaka in sicer 9,8 % lesne zaloge posamezne vrste.

Preglednica 175/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	3.723	4.521	121,4	71,3
Listavci	2.622	3.121	119,0	49,2
Skupaj	6.345	7.643	120,4	120,4

Po evidenci so bila gojitvena dela večinoma izvedena v skladu z načrtom. Priprava sestoja za naravno obnovo je bila realizirana 83 %. Nega mladovja je bila načrtovana na zelo majhni površini in tako tudi izvedena, prav tako nega mlajšega drogovnjaka. Izveden je bil tudi manjši obseg vzdrževanja kaluž in sicer 36 % od načrtovanega..

Preglednica 176/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	6,00	4,95	82,5
Nega gošče	ha	1,83	1,83	100,0
Nega letvenjaka	ha	1,66	1,66	100,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,69	1,69	100,0
Nega prebiralnega gozda	ha	9,20	9,20	100,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	13,75	5,00	36,4

9.2.8.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 131

9.2.8.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina RGR 131 ostaja na isti ravni kot v preteklem načrtovalnem obdobju.

Lesna zaloga iglavcev in listavcev se je zmanjšala v primerjavi s preteklim desetletjem. Glede na leto 1959 je lesna zaloga iglavcev v RGR 131 večja kar za 75 %. Lesna zaloga listavcev se v preteklih dvajsetih letih ni veliko spreminjala v absolutnih vrednostih.

V primerjavi s preteklim desetletjem je sedanjí prirastek nekoliko večji pri iglavcih in skupno ter malo manjši pri listavcih. K skupnemu prirastku 5,85 m³/ha, iglavci prispevajo 3,94 m³/ha.

Načrtovan možni posek je večji kot v preteklem načrtovalnem obdobju. Možni posek iglavcev znaša 2,97 m³/ha/leto, kar je 75,5 % prirastka. Posek listavcev je načrtovan v višini 2,55 m³/ha/leto ali 133 % prirastka, skupaj ne posek načrtovan v višini 94 % prirastka.

Preglednica 177/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959-69	168,92	158	83	241	3,43	1,74	5,16	-	-	-
1973-82	146,05	160	106	266	3,60	2,80	6,41	2,76	1,48	4,25
1983-92	167,51	188	109	298	3,49	2,94	6,43	2,86	1,37	4,23
1993-02	167,53	214	97	311	4,00	1,78	5,78	2,02	1,31	3,33
2003-12	166,03	240,3	105,3	345,6	4,47	2,32	6,80	3,08	3,48	6,56
2013-22	166,33	279,1	114,7	393,7	3,27	1,93	5,19	2,72	1,88	4,59
2023-32	166,29	276,3	112,5	388,8	3,94	1,91	5,85	2,97	2,55	5,52

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.8.3.2 Drevesna sestava

V drevesni sestavi sestojev v RGR 131 v preteklem desetletju se je delež smreke povečal najbolj na račun jelke. Malo manjši je delež bukve in malo večji delež gorskega javorja. V celotnem spremljanem obdobju so spremembe dokaj občutne. Podatki iz leta 1959 kažejo dokaj izenačeno razmerje med smreko, jelko in bukvijo, z manjšo prednostjo jelke. Sedaj se delež smreke približuje 50 %, zmanjšala pa sta se deleža bukve in predvsem jelke.

Preglednica 178/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1959 do 2023

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Drugi list.
1959	30,0	35,4	31,5	2,9	0,2
1973	30,6	29,9	38,0	1,6	0,0
1983	34,4	28,7	35,2	1,8	0,0
1993	44,5	24,3	28,8	2,2	0,1
2003	47,6	21,9	28,8	1,7	0,0
2013	47,6	23,3	27,7	1,4	0,0
2023	48,8	22,3	26,9	2,0	0,0

9.2.8.3.3 Razvojne faze in zgradbe sestojev

V primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem se je delež raznomernih sestojev v RGR 131 povečal s 36 % na 40 %. Modelna vrednost raznomernih sestojev je še nižja, 24 %. Zgradba raznomernih sestojev je podrobneje predstavljena v nadaljevanju.

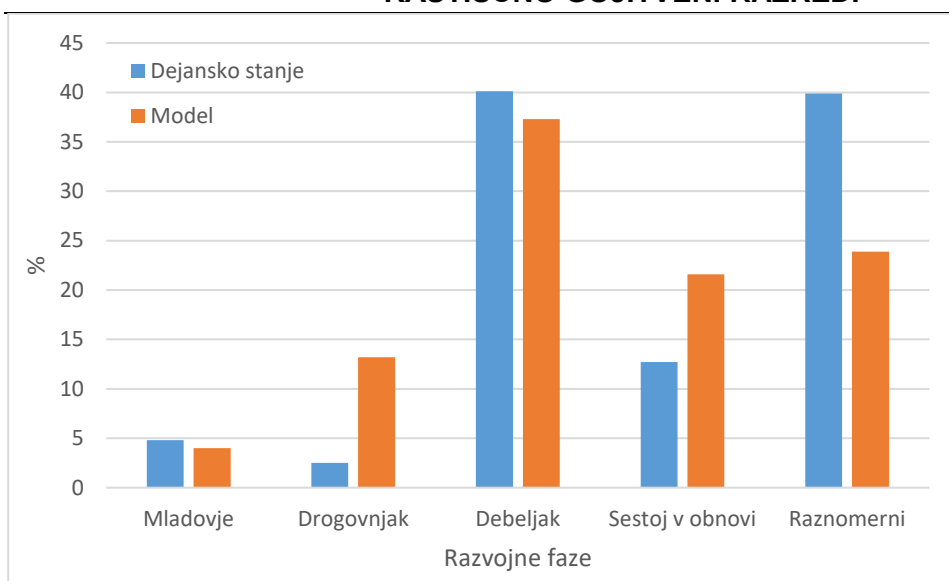
Enomerni sestoji, razporejeni v razvojne faze, predstavljajo 60 % površine RGR 131. Izrazito prevladujejo debeljaki s 40 % deležem, kar je občutno manj kot pred desetletjem (48 %). Ti za 2,8 odstotne točke presegajo modelno vrednost, ki je 37 %. Delež mladovja je slabih 5 % in ustreza modelni vrednosti. Delež drogovnjakov je le 2,5 %, kar pa je občutno premalo glede na model. Tudi sestojev v obnovi je občutno premalo glede na modelno vrednost, vendar to, zaradi večje ga deleža raznomernih sestojev, ni problematično.

Preglednica 179/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	7,90	4,8	4,8	15	4,0	6,65	0,80
Drogovnjak	4,21	2,5	2,5	45	13,2	21,95	-10,70
Debeljak	66,73	40,1	40,1	40	37,3	62,03	2,80
Sestoj v obnovi	21,09	12,7	12,7	30	21,6	35,92	-8,90
Raznomerni	66,36	39,9	39,9	0	23,9	39,74	16,00
Skupaj	166,29	100,0		130	100	166,29	0,00

Razmerja razvojnih faz in modelnih vrednosti so prikazana tudi v spodnjem grafikonu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 16: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Značilnosti rastišč in sestojev na obrobju mrazišč ter njihova drevesna sestava, omogočajo malopovršinsko postopno gospodarjenje, ponekod tudi prebiralno gospodarjenje. Dolgoročno zato načrtujemo ohranjanje deleža raznomernih sestojev z ustreznim gospodarjenjem. V preglednici in v grafikonu so prikazane vrednosti debelinske zgradbe sestojev in modelne vrednosti.

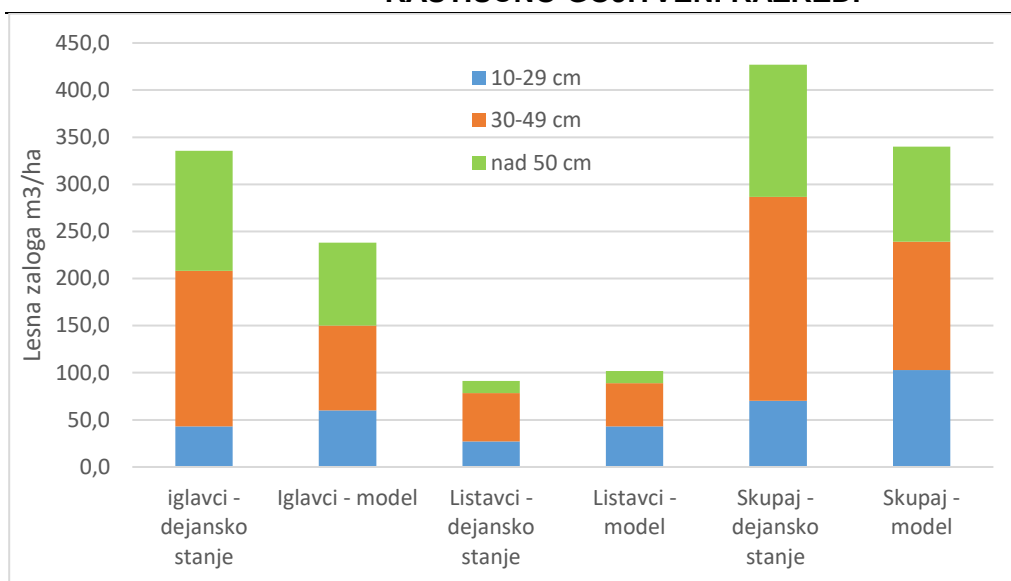
Za dolgoročno vzdrževanje raznomerne zgradbe močno primanjkuje tanjšega drevja (pod 30 cm premera) tako pri listavcih kot pri iglavcih. Za 10 % preveč je srednje debelega drevja in za 3 % preveč debelega drevja.

Preglednica 180: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 131

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-29 cm	43,2	12,9	60	25,0	27,1	29,7	43	42,0	70,3	16,5	103	30,3
30-49 cm	165,1	49,2	90	38,0	51,3	56,2	46	45,0	216,4	50,7	136	40,0
nad 50 cm	127,2	37,9	88	37,0	12,8	14,1	13	13,0	140,1	32,8	101	29,7
Skupaj	335,6	100	238	100,0	91,2	100	102	100,0	426,8	100	340	100,0

Za dolgoročno vzdrževanje raznomerne zgradbe močno primanjkuje tanjšega drevja (pod 30 cm premera) tako pri listavcih kot pri iglavcih. Za 10 % preveč je srednje debelega drevja in za 3 % preveč debelega drevja.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 17: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v RGR 131

9.2.8.4 Cilji, usmeritve in ukrepi

9.2.8.4.1 Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko do posamično raznomerni (prebiralni) sestoji (40 % površine) ter sestojno raznodobni sestoji (60 % površine) s skupinsko do posamično zmesjo smreke, jelke in buke in posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (47 : 24 : 26 : 3). Ciljna lesna zaloga 389 m³/ha, ciljno obdobje 10 let. Ciljni sortimenti iglavcev B in listavcev B.

V raznomernih sestojih je ciljna lesna zaloga 430 m³/ha, končni premer iglavcev 80 cm, listavcev 60 cm. Ciljna debelinska struktura lesne zaloge je A : B : C = 30,3 : 40 : 29,7 %.

Preglednica 181: Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	9	5	37	9	40	100
m³/ha	60	170	480	280	430	388,7

Preglednica 182: Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih

	Iglavci		Listavci		Skupaj	
	%	m³/ha	%	m³/ha	%	m³/ha
10-29 cm	25,0	75,3	42,0	54,2	30,3	129,4
30-49 cm	38,0	114,4	45,0	58,1	40,0	172,4
nad 50 cm	37,0	111,4	13,0	16,8	29,7	128,1
Skupaj	100,0	301,0	100,0	129,0	100,0	430,0

9.2.8.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve

Gozdnogojitvene usmeritve za mešane in raznomerne gozdove na obrobju mrazišč:

- Osnovni gozdnogojitveni sistem naj bo prebiralno gospodarjenje v vseh raznomernih sestojih in v tistih sestojih, ki jih je mogoče usmerjati v raznomerno zgradbo. V preostalem delu RGR gospodarimo skupinsko postopno. V teh gozdovih je proizvodna doba 130 let, pomladitvena doba 30 let, obhodnjica 10 let. Končna lesna zaloga je 600 m³/ha.
- V znatnem delu RGR 131 stanje sestojev in zmes drevesnih vrst dovoljujejo malopovršinsko raznomerno, ponekod celo prebiralno zgradbo sestojev, zato je potrebno s premenilnimi

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

redčenji, zlasti v debeljaki z rahlim sklepom, slabšo kakovostjo in večjim deležem čakalcev iglavcev, sestoje usmerjati v obnovo in postopoma oblikovati raznomerno zgradbo.

- Ohranjati razmerja drevesnih vrst s pomočjo jelkam, da se vraščajo v bodoči sestoj, ohranjati je potrebno tudi manjšinske drevesne vrste, zlasti plemenite listavce.
- V sestojih s prebiralno in posamično do šopasto zgradbo prebiralno gospodarjenje, sproščanje čakalcev, odstranjevanje konkurentov šprinterjem in zagotavljanje neprekinjenega pomlajevanja na majhnih površinah, pri tem upoštevati vse drevesne vrste.
- V raznomernih sestojih, kjer LZ presega optimalno, se načrtuje prebiralna sečnja v višini nad 20 % od LZ, za odpiranjem pomladitvenih jeder in pospeševanjem naravne obnove.
- V raznomernih sestojih, kjer LZ zaostaja za optimalno, prebiralna sečnja v višini 10 – 15 % od LZ s poudarkom na akumulaciji sestojev. V sestojih, kjer je LZ sestojev enaka ali zelo blizu optimalni LZ prebiralna sečnja v višini prirastka sestoja to je 15 – 20 % od LZ s poudarkom na oblikovanju raznomerne zgradbe.
- V mladovju izvajati nego gošče in nego letvenjakov, predvsem pomoč jelki in plemenitim listavcem.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje (etat 20 – 25 % od LZ) v korist jelke in pl.listavcev (g. javor).
- Nega drogovnjakov z normalnim sklepom z zmernim izbiralnim redčenjem (etat 10 – 15 %) s ciljem dvigovanja kvalitete drevja in lesnih zalog, pri tem ohranjati jelko in manjšinske drevesne vrste.
- V debeljaki, ki imajo v lesni zalogi več kot 50 % iglavcev in je debelinska struktura ugodna (dovolj lesne zaloge iglavcev s premerom do 30 cm), pogoji za pomlajevanje iglavcev (jelke) pa so tudi ugodni, izvesti premenilno redčenje in postopno oblikovati raznomerno zgradbo (etat do 20 % od LZ), ohranjati jelko in gorski javor.
- V debeljaki z normalnim sklepom šibko izbiralno redčenje (do 10 % LZ).
- V debeljaki z rahlim ali vrzelastim sklepom, kjer nosilci sestoja še niso dosegli ciljnih premerov, brez ukrepanja.
- V obnovo se uvaja vse debeljake, kjer je dosežena končna lesna zaloga in debeljake, kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 50 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih (etat 25 – 30 % od LZ lahko tudi manj če je potrebno odstraniti predvsem polnilni sloj) ohranjati jelko in gorski javor.
- V pomlajencih z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m, pokrovnost pa vsaj 80 % (etat 100 % od LZ).
- V pomlajencih z dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (etat nad 50 % od LZ) ohranjati jelko in gorski javor.
- V pomlajencih s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka zmerno nadaljevati z obnovo (etat 20 – 30 % od LZ) ali manj, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da ne ovira razvoja podmladka, ohranjati jelko in gorski javor.

9.2.8.4.3 Ukrepi

Možni posek v RGR 131 znaša skupaj 9.184 m³, od tega je 4.946 m³ (53,9 %) iglavcev in 4.238 m³ (46,1 %) listavcev. Intenziteta poseka glede na lesno zalogo je pri iglavcih 10,8 %, pri listavcih pa 22,6 %, skupaj 14,2 %. Intenziteta glede na prirastek pa je pri iglavcih 75,5 %, pri listavcih 133,4 % in skupaj 94,4 %.

Večji del (40 %) možnega poseka bo izveden s prebiralnim redčenjem raznomernih in prebiralnih sestojev in tistih sestojev, ki jih je mogoče usmerjati v raznomerno zgradbo. 31 % poseka bo realiziranega s pomladitvenim posekom, 24 % pa z izbiralnim redčenjem. Predviden je tudi sanitarni posek iglavcev (5 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 183/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	71,1	28,9	100,0
- ciljno %	71,0	29,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m³/ha)	276,3	112,5	388,8
- ciljna (m³/ha)	276,0	112,7	388,7
Prirastek (m³/ha)	3,94	1,91	5,85
Možni posek (m³/ha)	29,7	25,4	55,2
Možni posek (m³/ha/leto)	2,97	2,55	5,52
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	10,8	22,7	14,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	75,5	133,5	94,4
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 184/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m³	1.310	827	2.336	0	0	473	4.946	10,8	75,5
	%	26,5	16,7	47,2	0,0	0,0	9,6	100,0		
Listavci	m³	893	2.014	1.297	0	0	34	4.238	22,6	133,4
	%	21,1	47,5	30,6	0,0	0,0	0,8	100,0		
Skupaj	m³	2.203	2.841	3.633	0	0	507	9.184	14,2	94,4
	%	24,0	30,9	39,6	0,0	0,0	5,5	100,0		

Priprava sestoja za naravno obnovo je načrtovana na 3,8 ha površine. Nega gošče je načrtovana na 1,44 ha, nega letvenjakov in drogovnjakov je načrtovana na skupaj 11 ha površine. Poudarjena je nega prebiralnega gozda, na površini 16 ha. Načrtovano je tudi vzdrževanje vodnih kaluž.

Preglednica 185/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,78	3,78
Nega gošče	ha	1,44	1,44
Nega letvenjaka	ha	6,77	6,77
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,06	4,06
Nega prebiralnega gozda	ha	15,98	15,98
Naravni razvoj biotopov	m³	628,00	628,00
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos	1,00	5,00

10 PROSTORSKI DEL NAČRTA

10.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Gozdne površine iz preteklega načrta in novo določene gozdne površine

V prejšnjem ureditvenem obdobju je bila površina gozda 2.666,34 ha. Površina gozdov se je v preteklem desetletju zmanjšala za 2,29 ha. Opisi sestojev so bili sedaj izvedeni na osnovi natančnejših posnetkov DOF, razlika v površini pa je odraz uskladitve rabe tal. Del razlike je posledica spremembe meje GGE Okrogline zaradi grafične prilagoditve na ZKN. Novo določene površine gozda in manjši popravek skupne površine enote v primerjavi s preteklim načrtom so posledica te prilagoditve.

Površina gozda je sedaj 2.664,06 ha, celotna površine GGE pa znaša 2.739,75 ha.

Preglednica 186: Stanje gozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	2.666,34	100,0
Novo določene gozdne površine	5,58	0,2
Novo izločene gozdne površine	7,87	0,3
Izkrčene površine v preteklem obdobju	0,00	0,0
Skupna površina gozda novega načrta	2.664,05	99,9
Površine v zaraščanju	9,92	
Druga gozdna zemljišča	3,18	
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	59,68	

Za novo določene površine gozda smo vzeli površino, ki je sedaj digitalizirana kot gozd, leta 2013 pa je bila kategorizirana kot nekaj drugega, ta površina znaša 5,58 ha. Kot novo izločene površine gozda so vzete digitalizirane površine gozda v letu 2013, ki pa leta 2023 niso več gozd.

Preglednica 187: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

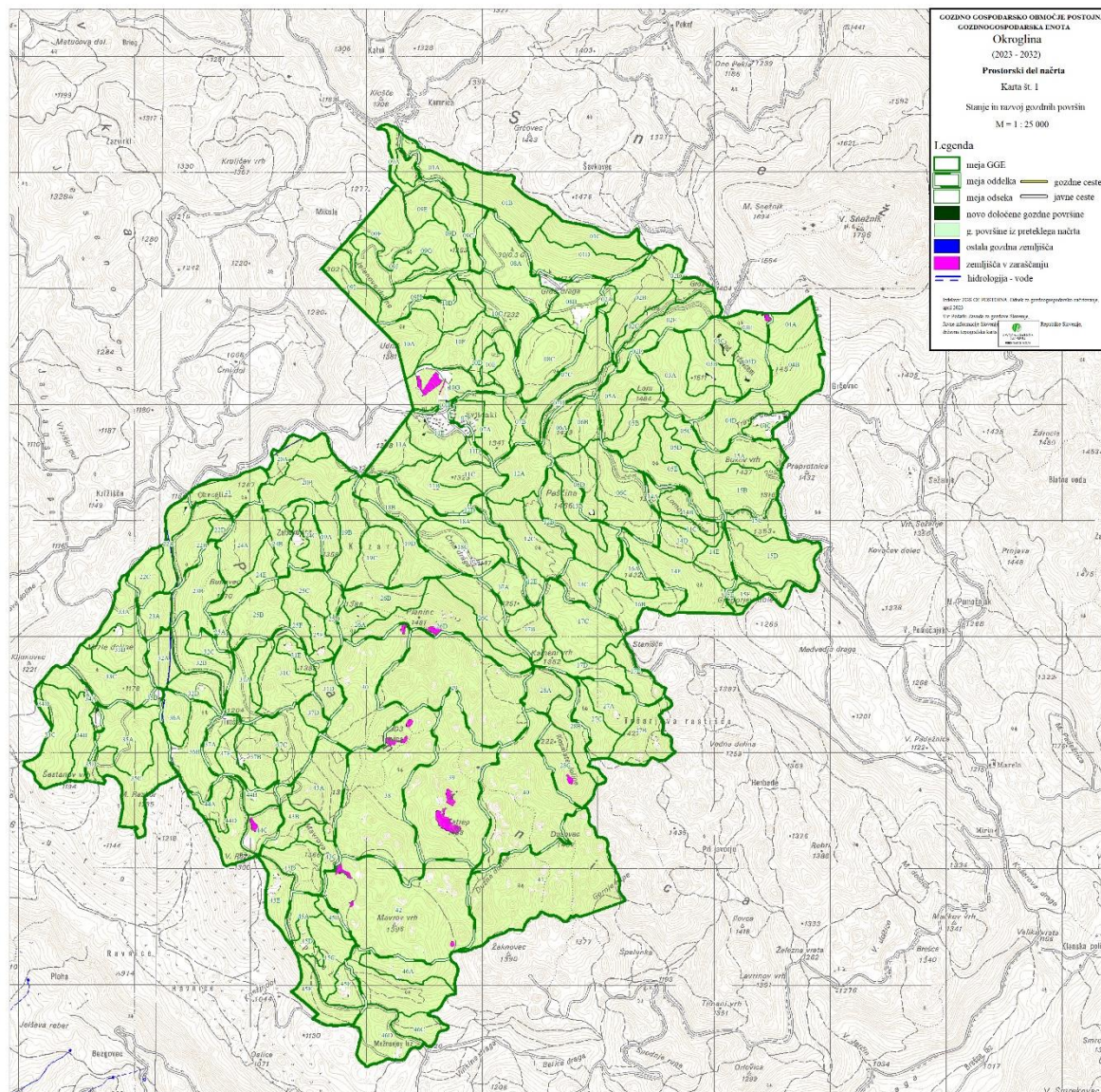
Površina	ha	%
GGE Okrogline	2.739,75	100,0
Gozd	2.664,05	97,2
Ostala gozdna zemljišča	3,18	0,1
daljnovodi	3,18	0,1
obore	0,00	0,0
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	69,60	2,5
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	21,25	0,8
zaraščajoče površine	9,92	0,4
infrastrukturni objekti	2,77	0,1
ostale površine znotraj gozda	35,66	1,3
Skupaj gozdni prostor	2.736,83	99,9
zaraščajoče površine	0,00	0,0
drugo	0,00	0,0
Negozdni prostor	2,92	0,1

Novo določeni gozdni prostor obsega 2.736,83 ha, kamor poleg gozda, ki obsega 99,9 % gozdnega prostora, sodijo še ostala zemljišča v gozdnem prostoru (laži v gozdu, zaraščajoče površine v gozdnem prostoru, infrastrukturni objekti in ostale površine znotraj gozda) ter ostala gozdna zemljišča (daljnovodi).

Zemljišča v zaraščanju, ki se ne bodo določila kot gozd, obsegajo 9,92 ha.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

V preteklem desetletju v GGE Okrogline ni bilo izkrčenih površin. Navedena območja so prikazana na spodnji karti.

Karta 4: Stanje in razvoj gozdnih površin

10.2 Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

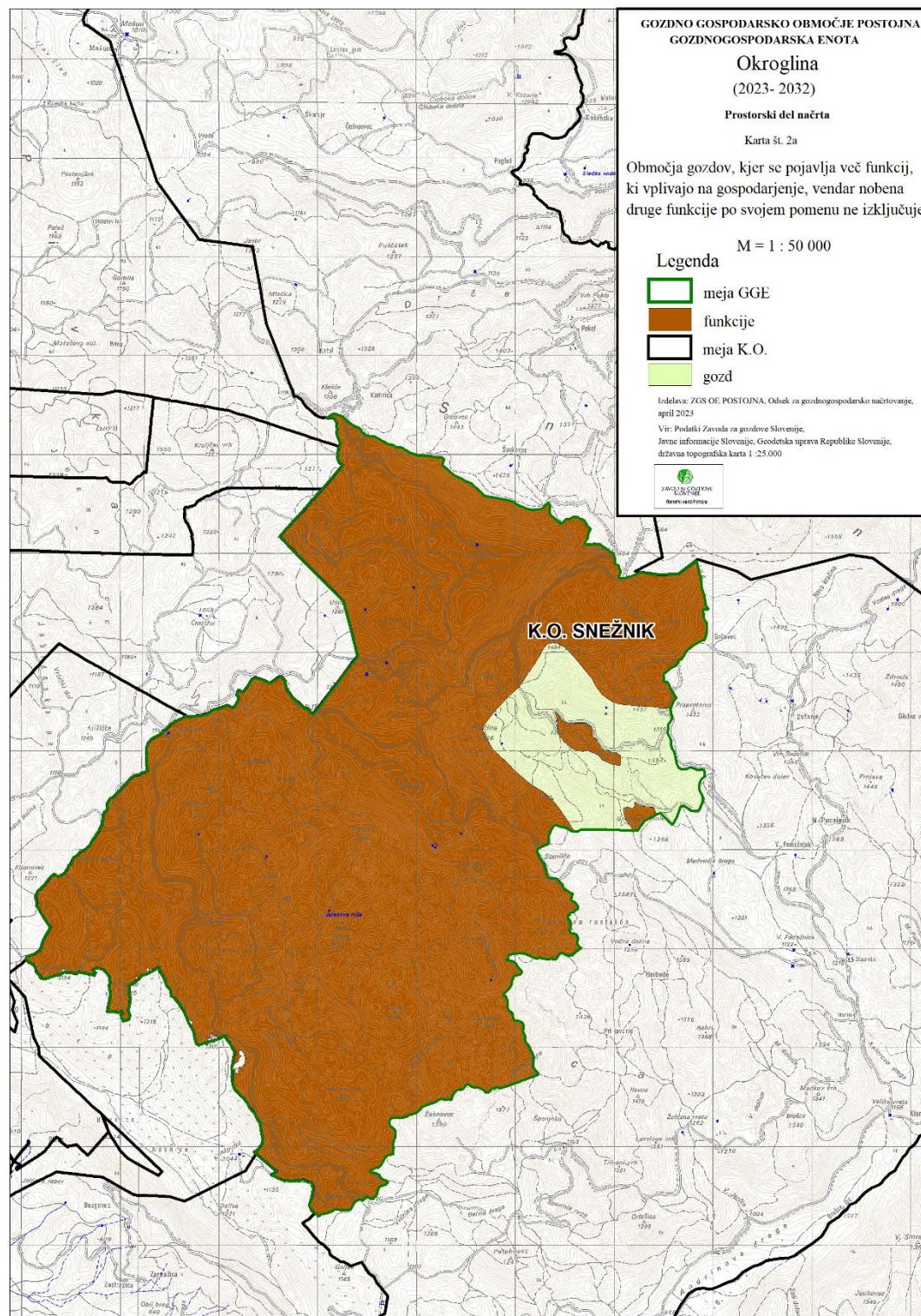
Prikazana so območja, kjer se pojavljajo ekološke funkcije na 2. stopnji, obenem pa na prvi ali drugi stopnji tudi higiensko-zdravstvena, raziskovalna, estetska funkcija ali funkcija varstva naravnih vrednot ter varstva kulturne dediščine.

Po površini prevladujejo zlasti območja, s poudarjenostjo funkcije varstva naravnih vrednot, ker je teh območij v GGE Okrogline veliko, zelo velik del GGE pa leži v vplivnem območju Parka Škocjanske jame.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Do prekrivanja teh dveh skupin funkcij prihaja na 2.512 ha v gozdnem prostoru GGE Okroglina, kar je 91,8 % gozdnega prostora.

Navedena območja so prikazana v prostorskem delu načrta na karti 2a.

Karta 5: Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

Prikazana so območja hkratne navzočnosti ekoloških funkcij (1. ali 2. stopnja poudarjenosti) ter okolje obremenjujoče socialne funkcije prav tako vsaj drugi stopnji poudarjenosti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Ekološke funkcije so zaradi vpetosti GGE v območje Natura 2000 in kraškega značaja na celotnem območju gozdnega prostora poudarjene vsaj na drugi ali na prvi stopnji poudarjenosti. Izmed okolje obremenjujočih funkcij imamo v GGE Okrogline turistično, rekreacijsko in poučno funkcijo. Te funkcije so poudarjene na širšem območju počitniškega naselja Sviščaki.

Prekrivanje teh dveh skupin razvrščamo v štiri kategorije območij:

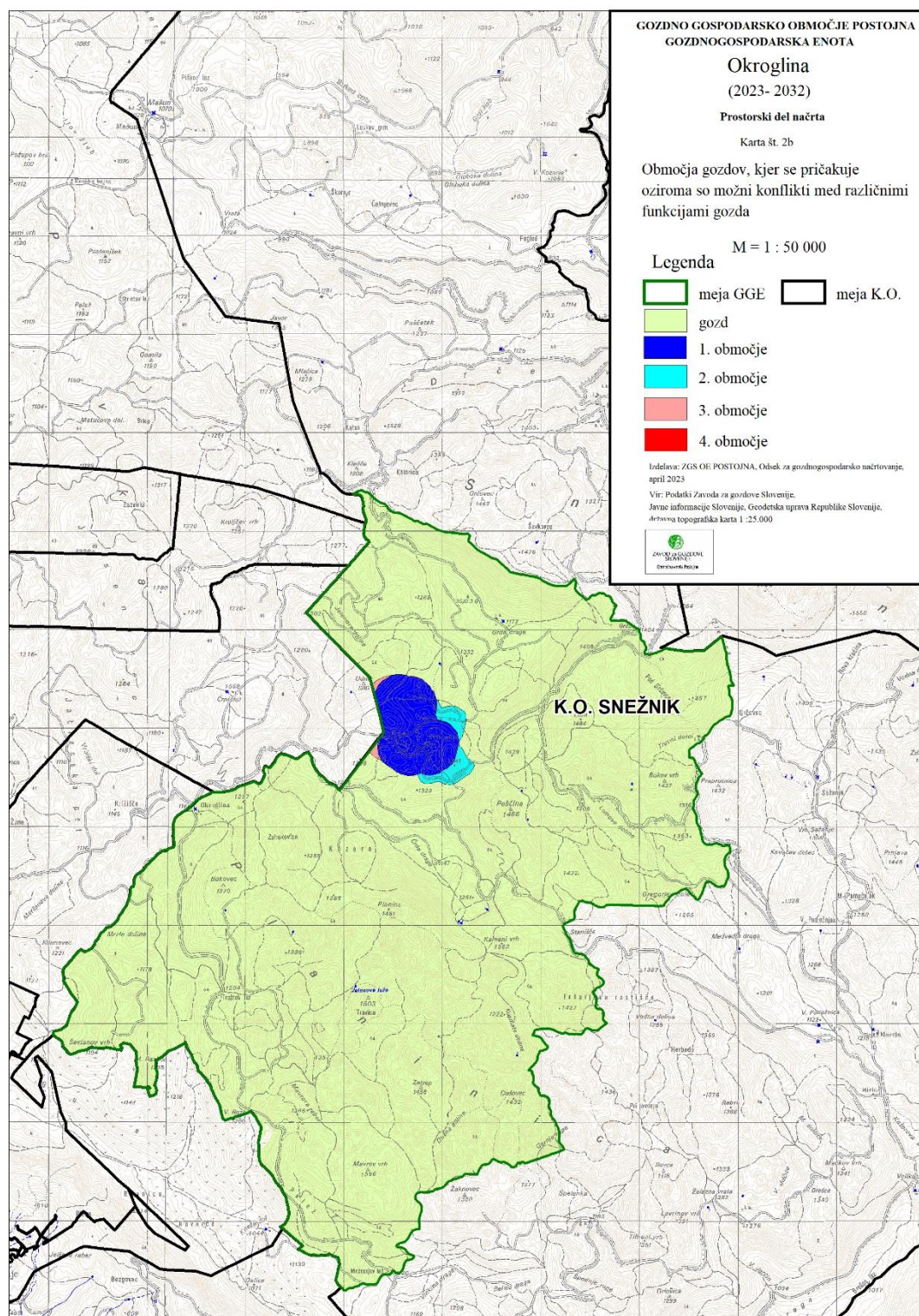
1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija.
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 188: Večfunkcionalna območja

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	64,28	2,35
2. območje	14,82	0,54
3. območje	1,89	0,07
4. območje	0	0,00
Skupaj	80,99	2,96

Navedena območja so prikazana v prostorskem delu načrta na karti 2b: Območja gozdov konfliktnih funkcij.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 6: Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami

10.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi (karta 3: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi) je določena po odsekih, pri čemer je kot merilo upoštevana vsota števil, ki izraža povprečje letnega možnega in

PROSTORSKI DEL NAČRTA

realiziranega poseka (oba v bruto m³/ha) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh/ha:

- zelo velika intenzivnost (vsota obeh števil presega število 9);
- velika intenzivnost (vsota števil je od 6 do vključno 9);
- srednja intenzivnost (vsota števil je od 3 do vključno 6);
- majhna intenzivnost (vsota števil je od 0 do vključno 3);
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

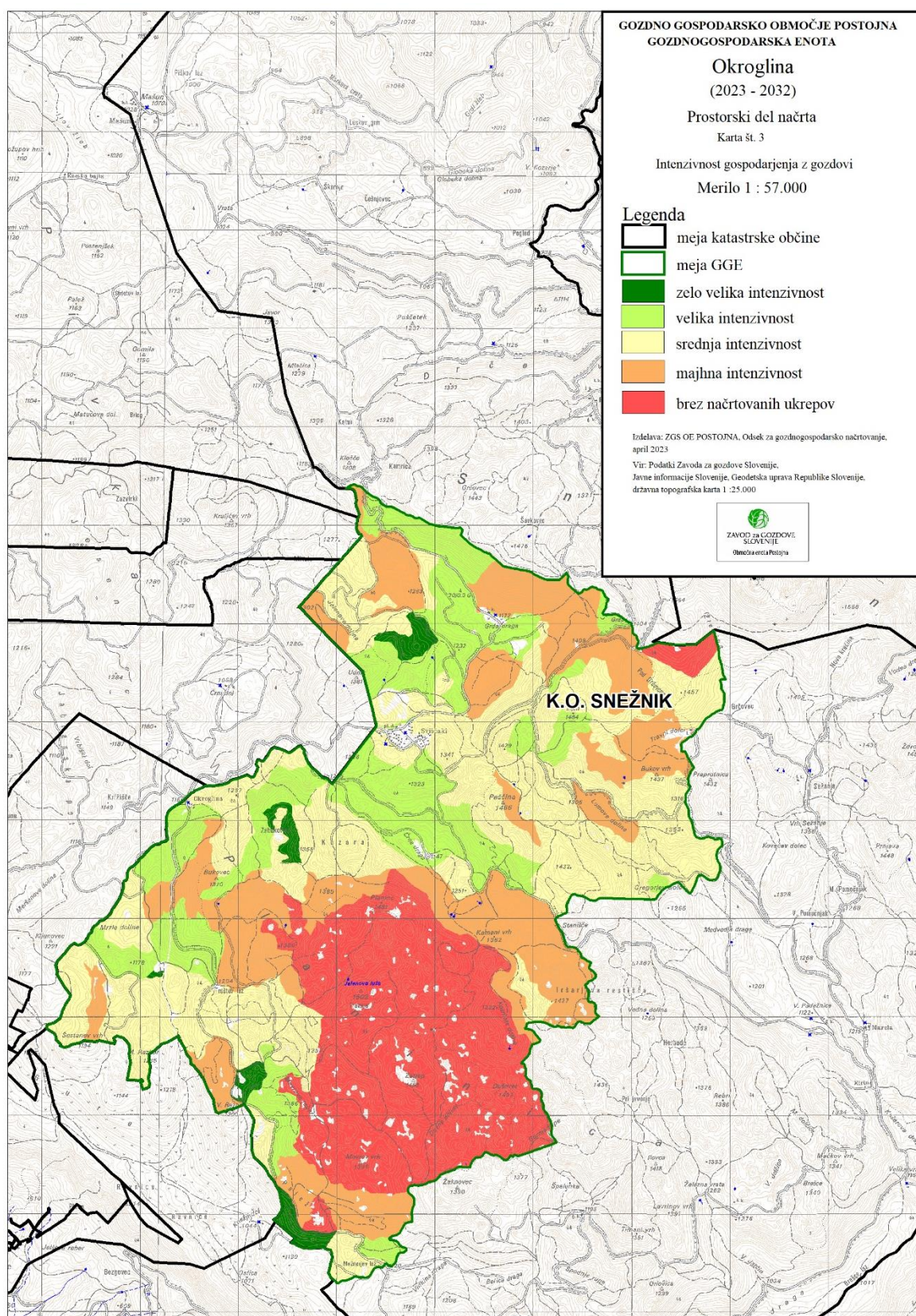
Preglednica 189: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	46,11	1,7
Velika intenzivnost	497,55	18,7
Srednja intenzivnost	895,45	33,6
Majhna intenzivnost	623,29	23,4
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	601,65	22,6
Skupaj	2.664,05	100,0

V GGE OOkroglina je na tretjini površine načrtovana srednja intenzivnost gospodarjenja. na slabi četrtni gozdov je načrtovana majhna intenzivnost gospodarjenja, na slabi petini velika intenzivnost in na 1,7 % površine gozdov zelo velika intenzivnost. 22,6 % gozdov je brez načrtovanih ukrepov.

Vsa območja so prikazana na spodnji karti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 7: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom

10.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

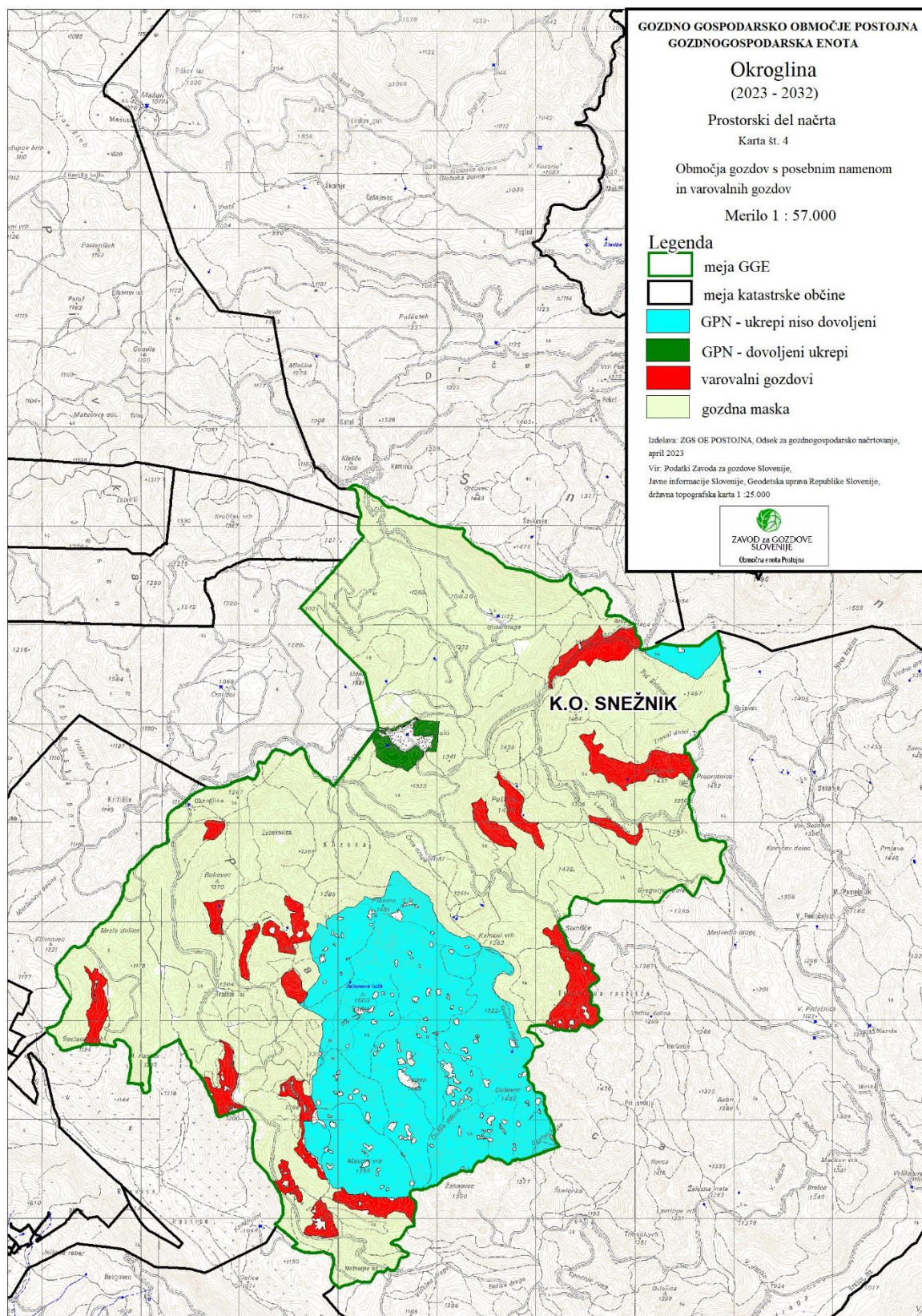
V GGE Okrogline je delež gozdov v gozdnih rezervatih velik in presega petino enote (21,2 %). Gozdovi s posebnim namenom, v katerih je dovoljeno in načrtovano gospodarjenje, so gozdovi v okolici počitniškega naselja Sviščaki in predstavljajo 0,6 % vseh gozdov v GGE Okrogline. Varovalnih gozdov je 7,1 %.

Preglednica 190: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Kategorija	Površina (ha)	Delež (%)
Gozdni rezervati	563,82	21,2
Varovalni gozdovi	188,23	7,1
GPN – ukrepi dovoljeni	16,21	0,6
Skupaj	768,26	28,9

Vsa območja so prikazana na spodnji karti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 8: Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

10.5 Gozdovi za sanacijo

V GGE Okrogline ni gozdov za sanacijo, zato ne prikazujemo karte 5: Gozdovi za sanacijo.

10.6 Območja gozdov

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjeno na prvi stopnji. V gozdu so to gozdni rezervati, ekocelice in lazi.

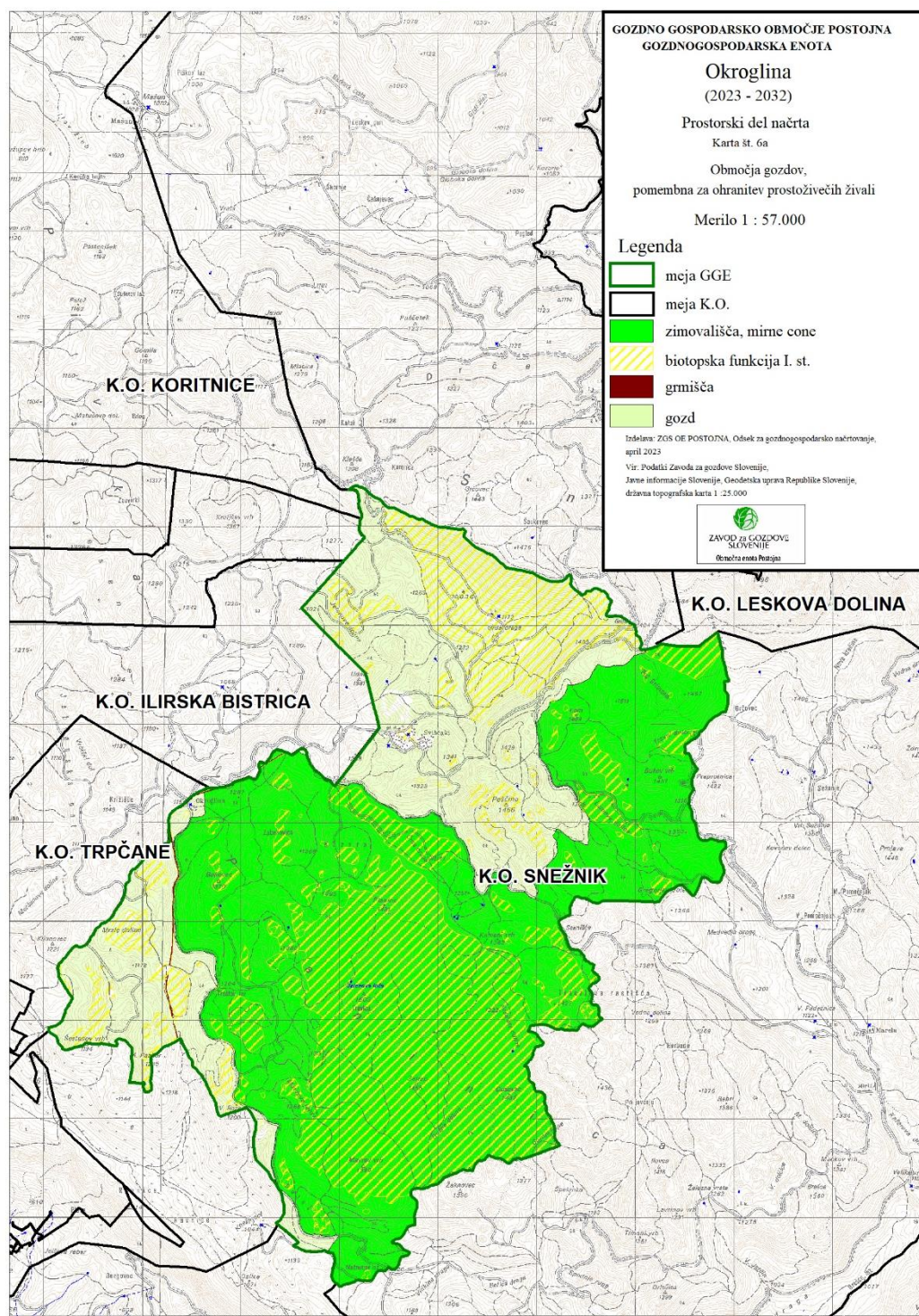
Poleg tega pa je velik del GGE Okroglin v mirni coni, del pa je tudi zimovališče. Površino pod daljnovodom je opredeljena kot grmišča. Skupaj zajemajo površine, ki so pomembne za prostoživeče živali (divjad) 76,3 % gozdnega porstora enote.

Preglednica 191: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Biotopska f. 1. stopnje	1.151,65	42,1
Zimovališča in mirne cone	1.750,69	64,0
Grmišča	3,18	0,1
Skupna površina	2.089,27	76,3

Vsa območja so prikazani na karti 6a: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 9: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

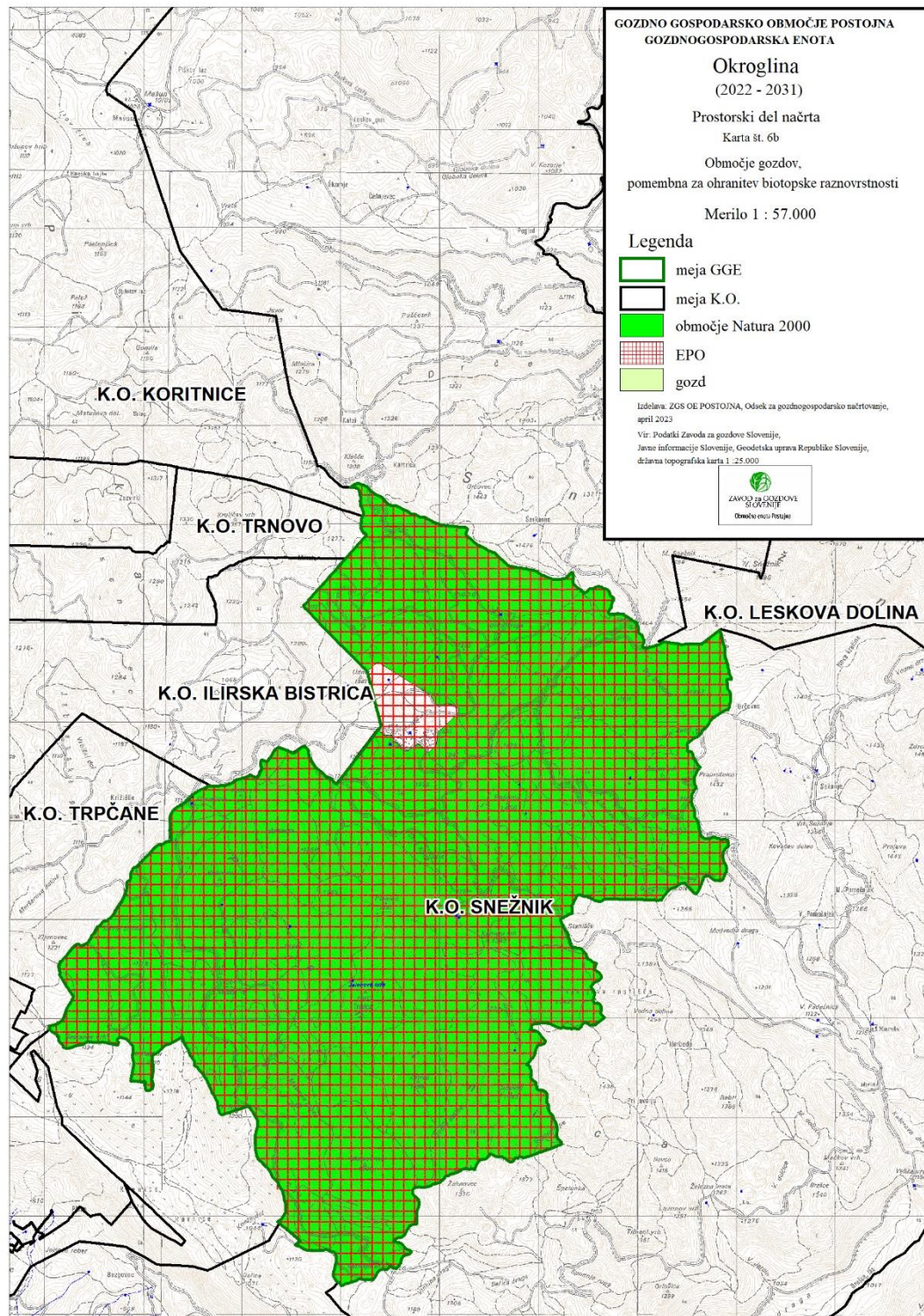
Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Ekološko pomembni območji EPO 51200 Snežnik-Pivka in EPO 80000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri pokrivata celo GGE Okroglina. Iz posebnega varstvenega območja Natura 2000 pa je izvzeto območje počitniškega naselja Sviščaki s smučiščem vred, zato je območje Nature 2000 manjše. Vsebinska je prikazana na karti 6b: Območja pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Preglednica 192: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Posebna varstvena območja (Natura 2000)	2.602,70	95,1
Ekološko pomembna območja	2.736,83	100,0

Karta 10: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

10.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah še niso natančno določena, zato je kartna podlaga zgolj informativna.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojavavode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. V GGE Okrogline je na osnovi javnih informacij o plazljivih območjih (zemljišča, kjer je ogrožena stabilnost zaradi pojava vode in geološke sestave tal (zemeljski plazovi)) 48,7 % območij brez verjetnosti, 22,0 % območij z zelo majhno verjetnostjo, 27,3 % območij z majhno verjetnostjo, 1,1 % s srednjo verjetnostjo in 0,9 % območij z veliko verjetnostjo pojavljanja plazov.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na podlagi javnih informacij o potencialnih erozijskih ukrepih je na delu GGE Okrogline določeno potencialno erozijsko območje, kjer so predvideni zahtevni ukrepi in sicer na 1.669 ha površina kar pomeni 62,6 % gozdov.

Glede na geološko sestavo GGE Okrogline so zgoraj navedene informacije verjetno deloma pomanjkljive.

Vsa območja so prikazana na karti 7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah. Usmeritve za posege v prostor na teh območjih so podane v poglavju 6.2.8.

ZGS, GGN GGE Okroglina 2023 - 2032

10.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno

Te površine so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE je teh gozdov skupaj 768,26 ha.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno

Za GGE Okroglina so površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno naslednje:

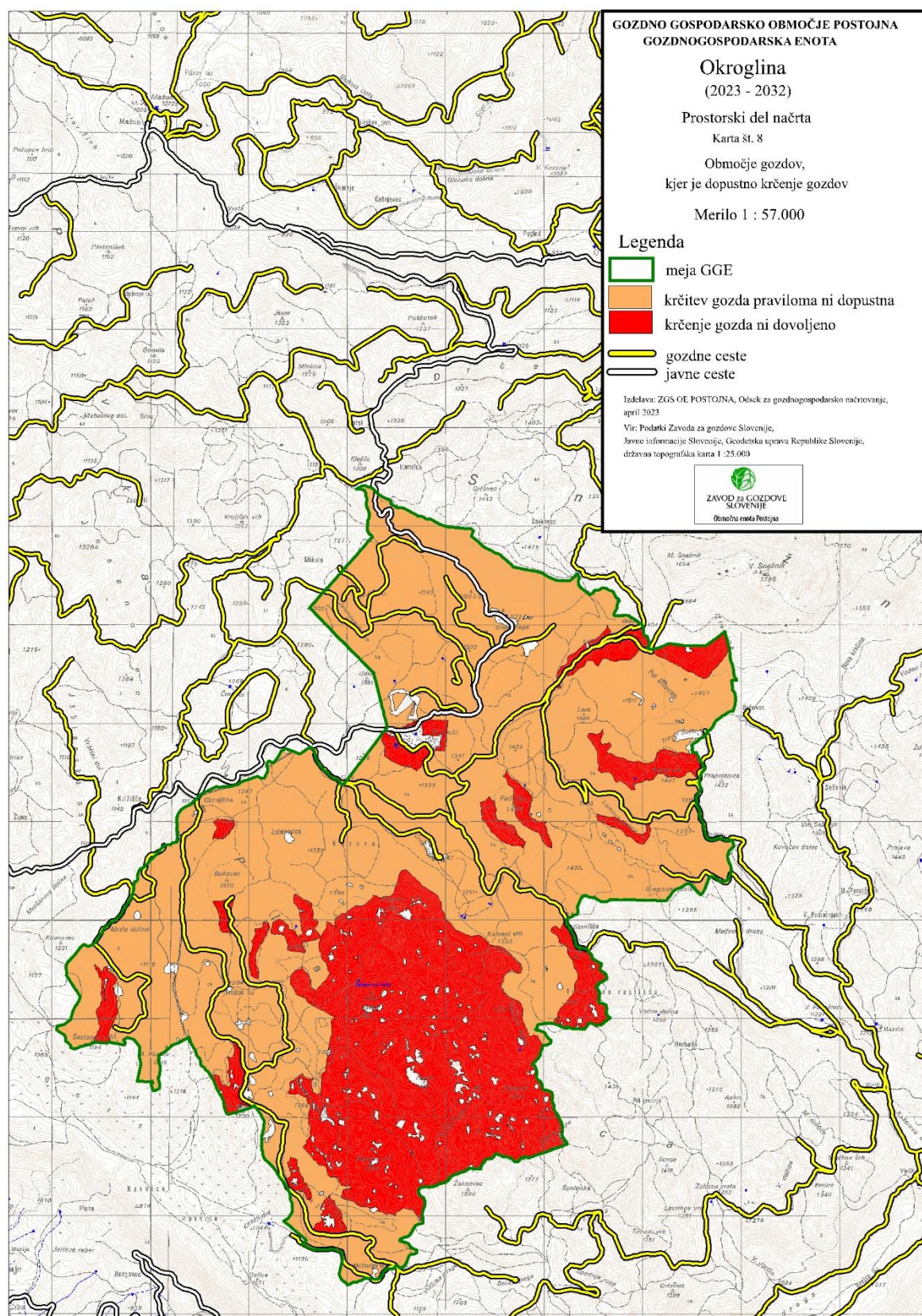
- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- gozdovi znotraj območij Gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi,
- gozdovi na območju učnih poti,
- območja s srednjo, veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov.
- Poleg naštetih površin, se med površine, kjer krčenje praviloma ni dopustno, štejejo še gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave

Takih gozdov je v GGE Okroglina 1.895,79 ha.

V GGE Okroglina ni območij, kjer je krčitev gozdov dopustna.

Območji, kjer krčenje gozda ni dovoljeno in kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno sta prikazani na karti 8 *Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda*.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 12: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

10.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

V GGE Okroglina ni prednostnih območij za gradnjo gozdnih prometnic, zato prostorskega prikaza s to vsebino nismo izdelali.

11 LITERATURA

Bončina, A. et al. 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljavske značilnosti. Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani in Zavod za gozdove Slovenije. Ljubljana, 576 str.

Fučka, D., 2022: Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Okroglina (2023-2032). Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, Nova Gorica

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Postojna (2011-2020). Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna, 2011

Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Okroglina 1. 1. 2013 – 31. 12. 2022

Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Okroglina 1. 1. 2003 – 31. 12. 2012

Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Okroglina 1. 1. 1993 – 31. 12. 2002

Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Okroglina 1. 1. 1983 – 31. 12. 1992

Gozdnogospodarski načrt gospodarske enote Okroglina 1. 1. 1973 – 31. 12. 1982

Gozdnogospodarski načrt za revir Okroglino in Črni dol za ureditveno razdobje od 1. 1. 1959 – 31. 12. 1969

Kronika revirja Okroglina 1964 - 2022

Odločba o razglasitvi gozdov ob počitniškem naselju Sviščaki za gozdove s posebnim namenom. Odločba Skupščine občine Ilirska Bistrica št. 321-3/72-4/5, 3. 1. 1973.

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Ur. l. RS št. 91/2010

Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS št. 114/2009)

Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, 2012

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS št. 33/2013)

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Ur. l. RS št. 88/2005 s kasnejšimi spremembami

Urbančič, M. et al., 2005: Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik, Silva Slovenica : Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana.

Zakon o gozdovih /ZG/ Ur.l.RS št. 30/1993 s kasnejšimi spremembami

Zakon o ohranjanju narave. Ur. l. RS št. 56/1999 s kasnejšimi spremembami

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za GGN GGE Okroglina (2023-2023), Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, Ljubljana, 2022

Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19.

Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.

Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10.

Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16.

Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

LITERATURA

Usmeritve s področj upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, Ljubljana, 2020

Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14 - ZON-C in 31/18.

ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg.

ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 - ZZdrl-A, 41/04 - ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15.

12 NAČRT SO IZDELALI

Izmero na stalnih vzorčnih ploskvah so opravili:

Igor BIZJAK, univ. dipl. inž. gozd. s sodelavci

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd. s sodelavci

Opise sestojev so opravili:

mag. Špela E. Koblar Habič, univ. dipl. inž. gozd,

Jurij REBEC, mag. inž. gozd.

Sergej TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.,

Pri kabinetnih delih so sodelovali:

mag. Špela Elizabeta KOBLAR HABIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Boštjan GROŠELJ, univ. dipl. inž. gozd,

Vinko STERŽAJ, univ. dipl. inž. rač.

Frenk PRELEC, univ. dipl. inž. gozd.

Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.

Adolf TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.

Jurij REBEC, mag. inž. gozd.

Postojna, 18. 5. 2023

Načrt sestavila:

mag. Špela E. KOBLAR HABIČ

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov

OE Postojna

Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd..

Vodja OE Postojna:

Anton SMREKAR, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije

Gregor DANEV

13 PRILOGE

Priloga I

- Obrazec E1 (tabelarni pregled za GGE)
- Obrazec E2 (tabelarni pregled za RGR)
- Obrazec E3 (tabelarni pregled za lastniške kategorije)
- Ostale priloge
 - Seznam tarif po odsekih
 - Seznam prirastnih nizov po RGR
 - Seznam jam
 - Preglednica F1

Priloga II

- Obrazec E4 (tabelarni pregled za odseke)

PRILOGA I

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,71	2.647,23	16,11	2.664,05
Delež (%)	0,03	99,37	0,60	100,00

Preglednica GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Kategorije gozdov in Gospodarski razred	Površina	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od LZ			% na PR
		Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	
RGR 116	194,75	387,1	44,5	431,6	5,93	0,79	6,72	11,2	6,9	10,8	69,1
RGR 120	333,53	83,3	244,4	327,7	1,67	3,50	5,16	7,9	14,3	12,7	80,6
RGR 121	421,70	57,4	261,0	318,4	1,22	4,12	5,34	7,8	16,1	14,6	87,0
RGR 122	779,52	22,0	274,4	296,4	0,42	4,60	5,03	5,1	14,9	14,1	83,5
RGR 131	166,29	276,3	112,5	388,8	3,94	1,91	5,85	10,8	22,6	14,2	94,4
VEČNAMENSKI GOZDOVI	1.895,79	100,5	228,3	328,8	1,69	3,67	5,36	9,6	15,3	13,5	83,0
RGR 71	16,21	105,0	255,8	360,8	2,79	4,21	7,00	11,5	20,7	18,0	92,9
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	16,21	105,0	255,8	360,8	2,79	4,21	7,00	11,5	20,7	18,0	92,9
RGR 69	563,82	34,7	253,7	288,3	0,62	4,86	5,49	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	563,82	34,7	253,7	288,3	0,62	4,86	5,49	0,0	0,0	0,0	0,0
RGR 65	188,23	15,6	216,8	232,4	0,32	4,21	4,53	2,1	3,4	3,3	16,8
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	188,23	15,6	216,8	232,4	0,32	4,21	4,53	2,1	3,4	3,3	16,8
Skupaj vsi gozdovi	2.664,05	80,6	233,0	313,6	1,38	3,97	5,34	8,7	11,0	10,4	61,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha %		Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	79,94	3,0						
Drogovnjak	568,89	21,4	7,83	1,4	11,9	57,1	29,1	1,9
Debeljak	1.501,80	56,3	126,19	8,4	9,9	37,5	48,1	4,5
Sestoj v obnovi	308,05	11,6	191,44	62,1	40,5	47,5	11,9	0,1
RAZNOMERNO (ps-šp)	90,86	3,4	33,45	36,8	64,4	33,1	2,5	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	103,84	3,9	29,97	28,9	31,3	61,0	7,7	0,0
Grmičav gozd	10,67	0,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2.664,05	100,0	388,88	14,6				

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	79,94	18,0	69,9	10,2	1,9	24,2	41,4	34,4	0,0	54,5	10,9	17,6	17,0
Drogovnjak	568,89	23,7	37,8	34,7	3,8	18,6	31,2	50,2	0,0	75,6	23,1	1,2	0,1
Debeljak	1.501,80					53,4	11,9	34,6	0,1	12,3	41,2	34,0	12,5
Sestoj v obnovi	308,05					73,6	20,2	5,5	0,7				
RAZNOMERNO (ps-šp)	90,86					0,0	0,0	0,0	0,0				
RAZNOMERNO (sk-gnz)	103,84					54,7	37,9	7,4	0,0				
Grmičav gozd	10,67												
Skupaj	2.664,05												

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	3,9	8,5	16,6	23,4	47,6	56,6	18,0
Jelka	3,8	8,5	18,2	27,9	41,6	23,9	7,6
Bor	9,9	53,6	36,5	0,0	0,0	0,1	0,0
Ost.igl	9,8	39,1	51,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	10,7	27,0	34,0	20,5	7,8	218,5	69,8
Pl. Ist.	7,8	22,0	34,0	25,6	10,6	14,5	4,6
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,9	8,5	17,1	24,7	45,8	80,6	25,7
Listavci	10,5	26,7	34,0	20,8	8,0	233,0	74,3
Skupaj	8,8	22,0	29,7	21,8	17,7	313,6	100,0

Preglednica LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Smreka	3,7	7,2	13,2	21,6	54,3	68,0	20,7
Jelka	3,8	8,3	17,0	28,2	42,7	32,5	9,9
Bor	30,1	60,9	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	8,6	22,6	33,4	24,3	11,1	210,6	63,9
Pl. Ist.	7,2	20,3	33,7	27,0	11,8	17,9	5,5
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,8	7,6	14,4	23,7	50,5	100,5	30,5
Listavci	8,5	22,4	33,5	24,5	11,1	228,6	69,5
Skupaj	7,0	17,9	27,6	24,3	23,2	329,1	100,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%
Iglavci	0,17	0,20	0,28	0,32	0,40	1,37	25,7
Listavci	0,81	1,27	1,18	0,56	0,14	3,97	74,3
Skupaj	0,98	1,47	1,46	0,88	0,54	5,34	100,0

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,24	0,27	0,38	0,44	0,56	1,88	26,9
Listavci	1,00	1,64	1,52	0,75	0,19	5,11	73,1
Skupaj	1,24	1,91	1,90	1,19	0,75	6,99	100,0

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	18.597	8,7											
Listavci	68.259	11,0											
Skupaj	86.856	10,4											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	110,75	110,75											
Priprava tal	ha	0,68	0,68											
Sadnja	ha	0,68	0,68											
Obžetev	ha	0,68	0,68											
Nega gošče	ha	14,56	14,56											
Nega letvenjaka	ha	89,98	89,98											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	99,39	99,39											
Nega prebiralnega gozda	ha	32,45	32,45											
Zaščita s premazom	ha	0,68	2,04											
Naravni razvoj biotopov	m ³	11.186	11.186											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	20,87	181,16											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	20	100											
Spravilo sena z odvozom	ha	20,87	181,16											
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	700	1.400											

RGR: Varovalni gozdovi na ekstremnih rastiščih (RGR 65)**Preglednica LP: Površina gozdov RGR 65 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	188,23	0,00	188,23
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 65

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,5	13,8	57,6	20,9	3,2	3,3	7,6
Jelka	3,4	12,1	62,0	19,3	3,2	3,2	7,5
Bor	0,0	50,1	49,9	0,0	0,0	0,2	0,5
Bukev	19,8	28,5	39,2	11,2	1,3	91,4	212,4
Pl. Ist.	14,1	28,4	43,8	11,5	2,2	1,9	4,4
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,8	14,2	59,5	19,4	3,1	6,7	15,6
Listavci	19,6	28,5	39,4	11,2	1,3	93,3	216,8
Skupaj	18,6	27,6	40,7	11,7	1,4	100,0	232,4

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 65

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,03	0,06	0,18	0,05	0,00	7,1	0,32
Listavci	1,34	1,28	1,30	0,28	0,02	92,9	4,21
Skupaj	1,37	1,34	1,48	0,33	0,02	100,0	4,53

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 65

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	188,23	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	188,23	100,0
Skupaj	188,23	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	188,23	100,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 65

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	3,40	1,8							
Drogovnjak	53,26	28,3	0,47	0,9	0,0	0,0	85,1	14,9	
Debeljak	113,51	60,3	7,38	6,5	0,0	26,6	51,9	21,5	
Sestoj v obnovi	18,06	9,6	9,87	54,7	0,0	38,4	61,6	0,0	
Skupaj	188,23	100,0	17,72	9,4					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 65

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 65

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
ha	0,31	0,35	15,96	1,10
%	0,17	0,19	8,63	0,60

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 65

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	189	210	110,9	8,6
Listavci	2.244	2.491	111,0	102,4
Skupaj	2.433	2.701	111,0	111,0

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 65

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	4,3	7,2	0,3
Jelka	3,4	5,2	0,2
Bukev	91,4	6,3	5,7
Pl. list.	0,9	3,0	0,1
Skupaj iglavci	7,8	6,0	0,5
Skupaj listavci	92,2	6,3	5,8
Skupaj	100,0	6,2	6,2

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 65

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,5	2,0	2,1	8,1	81,0	6,0	1,1
Listavci	1,6	2,4	4,3	21,2	72,4	6,3	13,2
Skupaj	1,6	2,3	4,1	19,5	73,8	6,2	14,3

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 65

Obdobje	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.
2003-2012	5,4	4,1	0,2	86,0	4,3
2013-2022	3,7	4,1	0,2	90,2	1,8
2023-2032	3,3	3,2	0,2	91,4	1,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 65

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 65

	MP (m³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	62	2,1											
Listavci	1.372	3,4											
Skupaj	1.434	3,3											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 65

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	2,04	2,04											
Nega letvenjaka	ha	1,55	1,55											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	3,85	3,85											
Naravni razvoj biotopov	m³	4.289	4.289											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	0,41	4,10											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	2	10											
Spravilo sena z odvozom	ha	0,41	4,10											

RGR: Gozdovi s posebnim namenom (RGR 69)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 69 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	563,82	0,00	563,82
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 69

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,0	17,1	36,9	36,0	5,0	11,9	34,3
Jelka	0,4	29,3	60,4	9,9	0,0	0,1	0,4
Ost.igl	9,8	39,1	51,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	14,3	39,2	33,9	12,2	0,4	85,9	247,5
Pl. Ist.	12,6	37,6	34,6	14,7	0,5	2,1	6,2
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	5,0	17,3	37,1	35,7	4,9	12,0	34,7
Listavci	14,3	39,2	33,9	12,2	0,4	88,0	253,7
Skupaj	13,2	36,6	34,3	15,0	0,9	100,0	288,3

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 69

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,08	0,14	0,22	0,17	0,02	11,4	0,62
Listavci	1,14	2,06	1,31	0,35	0,01	88,6	4,86
Skupaj	1,22	2,20	1,53	0,52	0,03	100,0	5,48

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 69

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN ukrepi niso dovolj.	563,82	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	563,82	100,0
Skupaj	563,82	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	563,82	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 69

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 69

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,75	0,1						
Drogovnjak	201,09	35,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	340,00	60,3	13,84	4,1	0,0	0,0	94,2	5,8
Sestoj v obnovi	5,48	1,0	3,73	68,1	0,0	91,7	8,3	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	2,48	0,4	0,25	10,1	0,0	100,0	0,0	0,0
RAZNOMERNO (sk- gnz)	3,35	0,6	0,84	25,1	0,0	100,0	0,0	0,0
Grmičav gozd	10,67	1,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	563,82	100,0	18,66	3,3				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 69

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh.list.
ha	1,96	0,15	16,41	0,08	0,06
%	0,35	0,03	2,91	0,01	0,01

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 69

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	0	0	0,0	0,0
Listavci	0	0	0,0	0,0
Skupaj	0	0	0,0	0,0

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 69

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2003-2012	15,5	4,1	77,9	2,5
2013-2022	12,7	0,3	84,9	2,1
2023-2032	11,9	0,1	85,9	2,1

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 69

	MP (m ³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	0	0											
Listavci	0	0											
Skupaj	0	0											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 69

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

RGR: Gozdovi s posebnim namenom (RGR 71)**Preglednica LP: Površina gozdov RGR 71 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,23	1,25	14,73	16,21
Delež (%)	1,4	7,7	90,9	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 71

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,5	30,0	47,7	15,8	0,0	4,8	17,5
Jelka	7,4	31,3	46,3	14,9	0,1	24,3	87,5
Bukev	5,4	18,8	56,5	18,2	1,1	66,4	239,5
Pl. Ist.	5,1	20,5	55,3	18,7	0,4	4,5	16,3
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	7,3	31,1	46,5	15,0	0,1	29,1	105,0
Listavci	5,4	18,9	56,4	18,2	1,1	70,9	255,8
Skupaj	6,0	22,5	53,4	17,3	0,8	100,0	360,8

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 71

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,39	1,02	1,11	0,28	0,00	39,9	2,79
Listavci	0,60	1,00	2,06	0,52	0,02	60,1	4,21
Skupaj	0,99	2,02	3,17	0,80	0,02	100,0	7,00

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 71

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN ukrepi so dovoljeni	16,21	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	16,21	100,0
Skupaj	16,21	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	16,21	100,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 71

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	2,51	15,5						
Debeljak	12,77	78,8	0,88	6,9	0,0	45,5	54,5	0,0
Sestoj v obnovi	0,72	4,4	0,58	80,6	100,0	0,0	0,0	0,0
RAZNOMERNO (sk-gnz)	0,21	1,3	0,10	47,6	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	16,21	100,0	1,95	12,0				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 71

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 71

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh.list.
ha	0,07	0,89	0,79	0,18	0,02
%	0,43	5,49	4,87	1,11	0,12

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 71

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	103	0	0,0	0,0
Listavci	755	0	0,0	0,0
Skupaj	858	0	0,0	0,0

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 71

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2003-2012	1,4	19,3	74,4	4,9
2013-2022	4,2	13,7	77,5	4,6
2023-2032	4,8	24,3	66,4	4,5

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 71

	MP (m ³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	196	11,5											
Listavci	858	20,7											
Skupaj	1.054	18,0											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 71

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	2,60	2,60											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	1,69	1,69											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	1,25	12,50											
Spravilo sena z odvozom	ha	1,25	12,50											

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 116

RGR: RGR Smrekovi gozdovi v mraziščih (RGR 116)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 116 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	194,75	0,00	194,75
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 116

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,2	5,7	10,7	18,4	62,0	84,3	364,0
Jelka	3,8	6,9	12,3	18,9	58,1	5,4	23,1
Bukev	12,3	27,3	32,7	21,2	6,5	9,1	39,2
Pl. Ist.	9,5	25,7	35,7	20,0	9,1	1,2	5,3
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	3,2	5,7	10,8	18,4	61,9	89,7	387,1
Listavci	11,9	27,1	33,1	21,1	6,8	10,3	44,5
Skupaj	4,1	7,9	13,1	18,7	56,2	100,0	431,6

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 116

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,63	0,60	0,82	1,12	2,76	88,3	5,93
Listavci	0,19	0,24	0,22	0,11	0,03	11,7	0,79
Skupaj	0,82	0,84	1,04	1,23	2,79	100,0	6,72

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 116

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	194,75	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	194,75	100,0
Skupaj	194,75	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	194,75	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 116

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	8,2	2,1	10,3	13,3	8,2	21,5	21,5	10,3	31,8	11,3
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	2,1	2,1	0,0	2,1	3,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	1,0	0,5	0,5	1,0	3,3
Skupaj	8,2	2,1	10,3	15,9	8,7	24,6	24,1	10,8	34,9	17,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 116

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 116

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,92	0,5						
Drogovnjak	8,40	4,3	0,02	0,2	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	119,34	61,3	14,04	11,8	22,9	30,3	46,8	0,0
Sestoj v obnovi	14,66	7,5	6,79	46,3	11,2	68,9	19,9	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	23,84	12,2	7,14	29,9	63,0	35,7	1,3	0,0
RAZNOMERNO (sk- gnz)	27,59	14,2	6,53	23,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	194,75	100,0	34,52	17,7				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 116

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Meh. list.
ha	16,05	3,34	12,24	2,60	0,29
%	8,28	1,72	6,31	1,34	0,15

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 116

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	258	0,4	58,2	36,0	5,0	0,4
Jelka	20	5,0	60,0	35,0	0,0	0,0
Bukev	31	0,0	35,5	38,7	22,6	3,2
Pl.list.	9	0,0	22,2	33,4	33,3	11,1
Iglavci	278	0,7	58,2	36,0	4,7	0,4
Listavci	40	0,0	32,5	37,5	25,0	5,0
Skupaj	318	0,6	55,1	36,2	7,2	0,9

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 116

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,5
Veje	0,4
Osutost krošnje	0,0
Skupaj	3,9

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 116

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	7.244	8.901	122,9	108,3
Listavci	974	1.079	110,8	13,1
Skupaj	8.218	9.981	121,4	121,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 116

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 116

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	83,1	11,4	9,8
Jelka	6,1	14,9	0,7
Bukev	10,4	14,4	1,2
Pl. list.	0,4	3,9	0,0
Skupaj iglavci	89,2	11,6	10,5
Skupaj listavci	10,8	13,1	1,3
Skupaj	100,0	11,7	11,7

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 116

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,7	8,3	10,7	9,0	13,6	11,6	45,7
Listavci	26,4	10,5	9,4	15,4	11,1	13,1	5,5
Skupaj	12,0	9,0	10,4	9,4	13,6	11,7	51,2

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 116

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2003-2012	86,6	3,7	8,6	1,1
2013-2022	85,5	4,8	8,5	1,2
2023-2032	84,3	5,4	9,1	1,2

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 116

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 116

	MP (m³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	8.437	11,2											
Listavci	602	6,9											
Skupaj	9.039	10,8											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 116

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	13,43	13,43											
Priprava tal	ha	0,68	0,68											
Sadnja	ha	0,68	0,68											
Obžetev	ha	0,68	0,68											
Nega gošče	ha	0,39	0,39											
Nega letvenjaka	ha	2,58	2,58											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,64	0,64											
Nega prebiralnega gozda	ha	4,78	4,78											
Zaščita s premazom	ha	0,68	2,04											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	11,19	102,09											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	3	15											
Spravilo sena z odvozom	ha	11,19	102,09											

RGR: Primorsko gorsko bukovje (120)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 120 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,27	333,26	0,00	333,53
Delež (%)	0,1	99,9	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 120

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	11,6	20,9	12,8	25,5	29,2	7,1	23,1
Jelka	3,5	6,1	12,9	36,1	41,4	18,3	60,0
Bor	30,1	60,9	9,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Bukev	2,5	20,4	33,7	32,0	11,4	65,3	214,0
Pl. Ist.	2,7	19,4	33,4	32,2	12,3	9,3	30,4
Iglavci	5,8	10,3	12,9	33,1	37,9	25,4	83,3
Listavci	2,5	20,3	33,7	32,0	11,5	74,6	244,4
Skupaj	3,3	17,7	28,4	32,3	18,3	100,0	327,7

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 120

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,31	0,29	0,25	0,48	0,34	32,3	1,67
Listavci	0,18	0,91	1,19	0,95	0,27	67,7	3,50
Skupaj	0,49	1,20	1,44	1,43	0,61	100,0	5,17

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 120

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	333,53	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	333,53	100,0
Skupaj	333,53	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	333,53	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 120
Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 120

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
A (10-29 cm)	1,1	2,2	3,3	4,3	8,7	13,0	5,4	10,9	16,3	5,5
B (30-49 cm)	0,5	0,0	0,5	0,5	2,7	3,2	1,0	2,7	3,7	6,1
C (nad 50 cm)	0,0	0,0	0,0	1,1	0,5	1,6	1,1	0,5	1,6	5,2
Skupaj	1,6	2,2	3,8	5,9	11,9	17,8	7,5	14,1	21,6	16,8

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 120

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	56,25	16,9	0,40	1,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	225,54	67,6	26,32	11,7	26,8	41,0	32,2	0,0
Sestoj v obnovi	22,46	6,7	9,78	43,5	34,2	65,8	0,0	0,0
RAZNOMERNO (ps-šp)	11,38	3,4	3,21	28,2	0,0	100,0	0,0	0,0
RAZNOMERNO (sk- gnz)	17,90	5,4	4,78	26,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	333,53	100,0	44,49	13,3				

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 120

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
ha	1,04	3,33	27,66	12,46
%	0,31	1,00	8,29	3,74

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 120

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	17	5,9	64,7	23,5	5,9	0,0
Jelka	51	0,0	88,2	11,8	0,0	0,0
Bukev	233	1,3	50,1	39,1	5,6	3,9
Pl. list.	27	3,7	37,0	40,8	14,8	3,7
Dr. tr. list.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj iglavci	68	1,5	82,3	14,7	1,5	0,0
Skupaj listavci	261	1,5	48,7	39,1	6,9	3,8
Skupaj	329	1,5	55,7	34,0	5,8	3,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 120

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 120

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,6
Veje	0,5
Osutost krošnje	0,2
Skupaj	4,3

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 120

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	4.527	3.220	71,1	22,2
Listavci	9.996	11.602	116,1	79,9
Skupaj	14.523	14.823	102,1	102,1

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 120

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	4,6	11,1	0,6
Jelka	16,9	11,2	2,3
Bor	0,2	38,5	0,0
Bukev	77,3	15,9	10,4
Pl. list.	1,0	1,6	0,1
Skupaj iglavci	21,7	11,3	2,9
Skupaj listavci	78,3	14,2	10,5
Skupaj	100,0	13,4	13,4

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 120

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	2,6	11,6	7,1	5,0	21,0	11,3	9,6
Listavci	22,3	8,8	8,7	16,0	47,2	14,2	34,7
Skupaj	16,0	8,9	8,5	12,8	30,2	13,4	44,3

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 120

Obdobje	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	Dr. tr. list
2003-2012	4,1	17,9	0,0	71,4	6,3	0,3
2013-2022	5,6	20,3	0,1	65,5	8,5	0,0
2023-2032	7,1	18,3	0,0	65,3	9,3	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 120

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 120

	MP (m ³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	2.201	7,9											
Listavci	11.680	14,3											
Skupaj	13.881	12,7											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 120

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	29,11	29,11											
Nega gošče	ha	0,55	0,55											
Nega letvenjaka	ha	2,40	2,40											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	6,13	6,13											
Nega prebiralnega gozda	ha	1,42	1,42											
Naravni razvoj biotopov	m ³	602	602											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	2,95	19,15											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	1	5											
Spravilo sena z odvozom	ha	2,95	19,15											
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	700	1.400											

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121

RGR: **Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico (boljše lege) (121)**

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 121 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,18	420,14	1,38	421,70
Delež (%)	0,0	99,7	0,3	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 121

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,9	14,5	22,9	27,3	30,4	7,8	24,7
Jelka	4,7	14,2	22,0	25,9	33,2	10,3	32,7
Bukev	8,0	16,4	31,5	30,4	13,7	74,6	237,7
Pl. Ist.	7,2	15,1	31,4	31,9	14,4	7,3	23,2
Meh. Ist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Iglavci	4,8	14,3	22,4	26,5	32,0	18,0	57,4
Listavci	7,9	16,3	31,6	30,5	13,7	82,0	261,0
Skupaj	7,4	15,9	29,9	29,8	17,0	100,0	318,4

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 121

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,17	0,27	0,30	0,27	0,21	22,8	1,22
Listavci	0,89	0,88	1,18	0,89	0,28	77,2	4,12
Skupaj	1,06	1,15	1,48	1,16	0,49	100,0	5,34

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 121

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	421,70	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	421,70	100,0
Skupaj	421,70	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	421,70	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121
Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 121

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,7	0,9	3,6	8,6	8,2	16,8	11,3	9,1	20,4	7,0
30 - 49 cm	0,0	0,5	0,5	0,9	0,9	1,8	0,9	1,4	2,3	3,7
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,7	1,4	4,1	9,5	9,1	18,6	12,2	10,5	22,7	10,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 121

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	15,87	3,8							
Drogovnjak	53,67	12,7	1,39	2,6	38,1	37,4	24,5	0,0	
Debeljak	198,56	47,1	17,89	9,0	5,8	60,4	33,8	0,0	
Sestoj v obnovi	119,27	28,3	80,53	67,5	60,4	39,6	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	12,20	2,9	4,71	38,6	43,5	56,5	0,0	0,0	
RAZNOMERNO (sk-gnz)	22,13	5,2	9,29	42,0	52,4	28,4	19,2	0,0	
Skupaj	421,70	100,0	113,81	27,0					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 121

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. Lst.	Meh. Ist.
ha	11,59	10,71	83,23	8,27	0,01
%	2,86	2,64	20,51	2,04	0,00

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 121

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	25	0,0	40,0	60,0	0,0	0,0
Jelka	39	0,0	66,7	28,2	5,1	0,0
Bukev	258	8,9	31,8	43,4	11,2	4,7
Pl. Ist.	27	3,7	55,6	37,0	3,7	0,0
Skupaj iglavci	64	0,0	56,3	40,6	3,1	0,0
Skupaj listavci	285	8,4	34,0	42,9	10,5	4,2
Skupaj	349	6,9	38,1	42,4	9,2	3,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 121

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 121

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,9
Veje	0,6
Osutost krošnje	0,1
Skupaj	6,6

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 121

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	3.252	6.464	198,8	27,4
Listavci	20.372	16.071	78,9	68,0
Skupaj	23.624	22.535	95,4	95,4

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 121

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	14,5	27,3	2,4
Jelka	14,2	20,0	2,3
Bukev	70,0	15,5	11,4
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	1,3	3,7	0,2
Skupaj iglavci	28,7	23,1	4,7
Skupaj listavci	71,3	14,6	11,6
Skupaj	100,0	16,3	16,3

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 121

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,8	5,1	11,8	15,1	44,1	23,1	15,3
Listavci	18,0	8,8	8,9	14,9	43,8	14,6	38,1
Skupaj	15,8	8,1	9,3	14,9	44,0	16,3	53,4

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 121

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	Dr.tr.list.
2003-2012	9,2	12,1	73,0	5,6	0,1
2013-2022	8,7	11,6	73,9	5,8	0,0
2023-2032	7,8	10,3	74,6	7,3	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 122

RGR Dinarsko zgornjegorsko bukovje s platanolistno zlatico (slabše lege) (122)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 122 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,03	779,49	0,00	779,52
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 122

	Debelinski razredi (v% od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,8	6,8	24,5	26,6	39,3	4,0	11,8
Jelka	2,4	6,6	24,1	25,7	41,2	3,5	10,2
Bukev	10,8	26,7	33,1	19,0	10,4	87,4	259,4
Pl. Ist.	10,6	25,2	34,3	19,8	10,1	5,1	15,1
Iglavci	2,7	6,7	24,3	26,2	40,1	7,4	22,0
Listavci	10,8	26,6	33,2	19,0	10,4	92,6	274,4
Skupaj	10,2	25,1	32,5	19,6	12,6	100,0	296,4

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 122

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,04	0,05	0,13	0,10	0,10	8,4	0,42
Listavci	0,93	1,51	1,39	0,60	0,18	91,6	4,60
Skupaj	0,97	1,56	1,52	0,70	0,28	100,0	5,02

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 122

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	779,52	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	779,52	100,0
Skupaj	779,52	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	779,52	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 122
Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 122

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,1	7,0	8,1	1,1	8,1	9,2	2,2	15,1	17,3	5,7
30 - 49 cm	0,3	0,8	1,1	1,1	3,0	4,1	1,4	3,8	5,2	7,9
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,8
Skupaj	1,4	7,8	9,2	2,5	11,1	13,6	3,9	18,9	22,8	14,4

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 122

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	51,10	6,6							
Drogovnjak	189,50	24,3	4,96	2,6	0,0	68,3	30,0	1,7	
Debeljak	425,35	54,5	38,87	9,1	2,7	43,4	45,7	8,2	
Sestoj v obnovi	106,31	13,6	65,16	61,3	21,9	56,5	21,1	0,5	
RAZNOMERNO (ps-šp)	4,33	0,6	0,94	21,7	20,2	0,0	79,8	0,0	
RAZNOMERNO (sk-gnz)	2,93	0,4	0,40	13,7	0,0	50,0	50,0	0,0	
Skupaj	779,52	100,0	110,33	14,2					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 122

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	D. t. Ist.	Meh. Ist.
ha	3,95	4,71	95,92	5,66	0,05	0,04
%	0,54	0,65	13,17	0,78	0,01	0,01

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 122

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	24	0,0	25,0	45,8	25,0	4,2
Jelka	20	0,0	15,0	55,0	25,0	5,0
Bukev	491	0,4	20,6	40,7	23,2	15,1
Pl. Ist.	37	0,0	27,0	32,5	29,7	10,8
Skupaj iglavci	44	0,0	20,5	50,0	25,0	4,5
Skupaj listavci	528	0,4	21,0	40,1	23,7	14,8
Skupaj	572	0,3	21,0	40,9	23,8	14,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 122

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 122

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	9,6
Veje	1,5
Osutost krošnje	0,1
Skupaj	11,2

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 122

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	1.736	2.940	169,4	12,0
Listavci	22.709	21.433	94,4	87,7
Skupaj	24.445	24.373	99,7	99,7

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 122

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	7,5	18,6	0,8
Jelka	4,5	12,4	0,5
Bukev	86,6	10,9	9,4
Pl. Ist.	1,4	4,0	0,2
Skupaj iglavci	12,1	15,7	1,3
Skupaj listavci	87,9	10,5	9,6
Skupaj	100,0	10,9	10,9

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 122

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,5	7,8	8,3	12,8	22,4	15,7	3,8
Listavci	8,0	4,9	7,7	21,3	20,9	10,5	27,5
Skupaj	7,7	5,0	7,8	20,4	21,4	10,9	31,3

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 122

Leto	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl. list.
2003-2012	4,9	3,7	86,2	0,0	5,2
2013-2022	4,4	4,0	86,7	1,1	3,8
2023-2032	4,0	3,5	87,4	0,0	5,1

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 122

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 122

	MP (m³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	877	5,1											
Listavci	31.819	14,9											
Skupaj	32.696	14,1											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 122

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	27,25	27,25											
Nega gošče	ha	1,99	1,99											
Nega letvenjaka	ha	49,85	49,85											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	62,78	62,78											
Nega prebiralnega gozda	ha	0,21	0,21											
Naravni razvoj biotopov	m³	4.628	4.628											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	1	2,62											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	11	55											
Spravilo sena z odvozom	ha	1	2,62											

RGR: Mešani in raznomerni gozdovi na obrobju mazišč (131)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 131 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	166,29	0,00	166,29
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 131

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,9	4,7	12,1	24,5	55,8	48,8	189,7
Jelka	3,8	4,9	12,8	25,0	53,5	22,3	86,6
Bukev	10,6	18,9	41,9	22,2	6,4	26,9	104,7
Pl. Ist.	8,7	18,9	41,3	23,4	7,7	2,0	7,9
Iglavci	3,2	4,7	12,3	24,7	55,1	71,1	276,3
Listavci	10,4	18,9	41,9	22,3	6,5	28,9	112,5
Skupaj	5,3	8,8	20,9	24,0	41,0	100,0	388,8

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 131

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,44	0,36	0,67	1,01	1,45	67,3	3,94
Listavci	0,41	0,42	0,70	0,31	0,07	32,7	1,91
Skupaj	0,85	0,78	1,37	1,32	1,52	100,0	5,85

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 131

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	Ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	166,29	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	166,29	100,0
Skupaj	166,29	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	166,29	100,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 131
Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 131

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	10,3	0,0	10,3	2,3	2,3	4,6	12,6	2,3	14,9	5,0
30 - 49 cm	2,3	0,0	2,3	1,7	1,1	2,8	4,0	1,1	5,1	8,2
50 in več cm	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,6	1,8
Skupaj	13,2	0,0	13,2	4,0	3,4	7,4	17,2	3,4	20,6	15,0

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 131

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	7,90	4,8							
Drogovnjak	4,21	2,5	0,20	4,8	0,0	85,0	15,0	0,0	
Debeljak	66,73	40,1	6,97	10,4	1,6	31,4	65,0	2,0	
Sestoj v obnovi	21,09	12,7	15,00	71,1	65,9	26,1	8,0	0,0	
RAZNOMERNO (ps-šp)	36,63	22,0	17,20	47,0	86,0	13,9	0,1	0,0	
RAZNOMERNO (sk-gn)	29,73	17,9	8,03	27,0	55,0	41,0	4,0	0,0	
Skupaj	166,29	100,0	47,40	28,5					

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35% površine

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 131

Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
ha	12,43	11,77	21,52	1,68
%	7,85	7,43	13,59	1,06

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 131

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	125	0,0	57,6	37,6	4,0	0,8
Jelka	71	0,0	55,0	39,4	5,6	0,0
Bukev	107	2,8	26,2	35,5	22,4	13,1
Pl. Ist.	9	11,1	22,2	44,5	22,2	0,0
Skupaj iglavci	196	0,0	56,6	38,3	4,6	0,5
Skupaj listavci	116	3,4	25,9	36,2	22,4	12,1
Skupaj	312	1,3	45,2	37,5	11,2	4,8

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 131

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 131

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,6
Veje	1,9
Osutost krošnje	0,3
Skupaj	8,8

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 131

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	3.723	4.521	121,4	71,3
Listavci	2.622	3.121	119,0	49,2
Skupaj	6.345	7.643	120,4	120,4

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 131

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	39,7	9,8	4,6
Jelka	19,4	9,7	2,3
Bukev	40,0	16,8	4,7
Pl. list.	0,9	7,0	0,1
Skupaj iglavci	59,2	9,7	6,9
Skupaj listavci	40,8	16,4	4,8
Skupaj	100,0	11,7	11,7

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 131

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	2,5	12,4	8,9	7,8	11,4	9,7	27,2
Listavci	13,1	8,1	8,2	26,7	99,9	16,4	18,8
Skupaj	8,0	9,4	8,5	12,4	14,1	11,7	46,0

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 131

Obdobje	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.
2003-2012	47,6	21,9	28,8	1,7
2013-2022	47,6	23,3	27,7	1,4
2023-2032	48,8	22,3	26,9	2,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR 131

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 131

	MP (m³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	4.946	10,8											
Listavci	4.238	22,6											
Skupaj	9.184	14,2											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 131

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,78	3,78											
Nega gošče	ha	1,44	1,44											
Nega letvenjaka	ha	6,77	6,77											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,06	4,06											
Nega prebiralnega gozda	ha	15,98	15,98											
Naravni razvoj biotopov	m³	628	628											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	1	5											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(zasebni gozdovi)**

Zasebni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v zasebnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	0,48	97,9	275,0	372,9	1,54	3,90	5,42	4,3	15,2	12,3	84,6
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	0,23	78,3	243,5	321,7	2,26	3,96	6,09	11,1	23,2	20,3	107,0
Skupaj vsi gozdovi	0,71	91,5	264,8	356,3	1,77	3,92	5,63	6,2	17,6	14,6	92,5

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v zasebnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,03	4,2
Drogovnjak	0,08	11,3
Debeljak	0,60	84,5
Skupaj:	0,71	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v zasebnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,0
Jelka	23,7
Bukev	66,8
Pl. Ist.	7,5
Iglavci	25,7
Listavci	74,3
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v zasebnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,4	18,5	12,8	28,9	35,4	25,7	91,5
Listavci	4,6	15,5	43,8	28,2	7,9	74,3	264,8
Skupaj	4,5	16,3	35,8	28,4	15,0	100,0	356,3

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(zasebni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v zasebnih gozdovih

	MP (m³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	4	6,2											
Listavci	33	17,6											
Skupaj	37	14,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v zasebnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,09	0,09											
Nega letvenjaka	ha	0,02	0,02											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,06	0,06											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Državni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v državnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	1.893,93	100,5	228,3	328,8	1,69	3,67	5,36	9,6	15,3	13,5	82,9
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	1,25	116,0	251,2	367,2	3,02	4,10	7,12	12,4	21,0	18,3	94,4
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	563,82	34,7	253,7	288,3	0,62	4,86	5,49	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	188,23	15,6	216,8	232,4	0,32	4,21	4,53	2,1	3,4	3,3	16,8
Skupaj vsi gozdovi	2.647,23	80,5	232,9	313,3	1,37	3,96	5,33	8,6	10,9	10,3	60,8

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v državnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	79,91	3,0
Drogovnjak	566,51	21,4
Debeljak	1.488,84	56,3
Sestoj v obnovi	306,79	11,6
RAZNOMERNO (ps-šp)	90,86	3,4
RAZNOMERNO (sk-gnz)	103,65	3,9
Grmičav gozd	10,67	0,4
Skupaj:	2.647,23	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v državnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	18,1
Jelka	7,5
Bukev	69,7
Pl. lst.	4,6
Iglavci	25,7
Listavci	74,3
Skupaj	18,1

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v državnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	3,8	8,4	16,9	24,8	46,1	25,7	80,5
Listavci	10,6	26,7	33,8	20,8	8,1	74,3	232,9
Skupaj	8,9	22,0	29,5	21,8	17,8	100,0	313,3

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v državnih gozdovih

	MP (m³)	% na LZ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
Iglavci	18.416	8,6											
Listavci	67.382	10,9											
Skupaj	85.798	10,3											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v državnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	108,28	108,28											
Priprava tal	ha	0,68	0,68											
Sadnja	ha	0,68	0,68											
Obžetev	ha	0,68	0,68											
Nega gošče	ha	14,51	14,51											
Nega letvenjaka	ha	89,93	89,93											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	97,79	97,79											
Nega prebiralnega gozda	ha	32,45	32,45											
Zaščita s premazom	ha	0,68	2,04											
Naravni razvoj biotopov	m³	11.186	11.186											
Vzdrž.pašn. in travn. v gozdu	ha	20,87	181,16											
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozd	kos	20	100											
Spravilo sena z odvozom	ha	20,87	181,16											
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	700	1.400											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(gozdovi lokalnih skupnosti)**

Gozdovi lokalnih skupnosti

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v gozdovih lokalnih skupnosti

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	1,38	25,4	314,5	339,9	0,54	4,78	5,29	2,9	15,0	14,1	90,4
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	14,73	104,5	256,4	360,9	2,78	4,22	7,01	11,4	20,6	18,0	92,5
Skupaj vsi gozdovi	16,11	97,7	261,4	359,1	2,59	4,27	6,86	11,2	20,0	17,6	92,4

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v gozdovih lokalnih skupnosti

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	2,30	14,3
Debeljak	12,36	76,7
Sestoj v obnovi	1,26	7,8
Raznomerno (sk-gn)	0,19	1,2
Skupaj:	16,11	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v gozdovih lokalnih skupnosti

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	4,6
Jelka	22,6
Bukev	67,7
Pl. lst.	5,1
Meh. lst.	0,0
Iglavci	27,2
Listavci	72,8
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v gozdovih lokalnih skupnosti

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,2	30,6	46,1	15,2	0,9	27,2	97,7
Listavci	5,6	18,3	54,2	19,7	2,2	72,8	261,4
Skupaj	6,1	21,6	51,9	18,5	1,9	100,0	359,1

Preglednica D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
21001A	29	29	31	31	31	32	31	31
21001B	30	30	32	32	32	33	32	32
21001C	29	28	30	30	30	29	30	30
21001D	30	31	30	30	30	30	30	30
21002A	32	32	33	34	32	34	32	32
21002B	30	30	32	32	32	33	32	32
21002C	28	27	29	29	29	30	29	29
21002D	29	28	30	30	30	29	30	30
21002E	26	25	27	27	27	28	27	27
21002F	29	28	30	30	30	29	30	30
21003A	28	27	29	29	29	28	29	29
21003B	27	26	28	28	28	27	28	28
21003C	27	26	28	28	28	27	28	28
21003D	28	27	29	29	29	28	29	29
21003E	26	27	27	27	27	27	27	27
21004A	26	27	27	27	27	27	27	27
21004B	29	28	30	30	30	29	30	30
21004C	29	29	30	31	29	31	29	29
21004D	28	27	29	29	29	28	29	29
21005A	29	28	30	30	30	29	30	30
21005B	30	29	31	31	31	30	31	31
21005C	28	27	29	29	29	28	29	29
21005D	26	25	27	27	27	28	27	27
21005E	30	29	31	31	31	30	31	31
21006A	29	28	30	30	30	29	30	30
21006B	28	27	29	29	29	28	29	29
21006C	28	27	29	29	29	28	29	29
21006D	30	29	31	31	31	30	31	31
21007A	30	30	32	32	32	33	32	32
21007B	29	29	31	31	31	32	31	31
21007C	29	29	31	31	31	32	31	31
21007D	28	27	29	29	29	28	29	29
21007E	29	28	30	30	30	31	30	30
21008A	32	32	33	34	32	34	32	32
21008B	31	31	32	33	31	33	31	31
21008C	31	31	32	33	31	33	31	31
21009A	28	30	30	30	30	30	30	30
21009B	29	30	30	30	30	30	30	30
21009C	30	31	30	30	30	30	30	30
21009D	29	31	31	31	31	31	31	31
21009E	29	31	31	31	31	31	31	31
21009F	29	31	31	31	31	31	31	31
21009G	29	31	31	31	31	31	31	31
21009H	31	33	33	33	33	33	33	33
21009I	30	32	32	32	32	32	32	32
21009J	31	32	32	31	31	31	31	31
21010A	30	30	32	32	32	33	32	32
21010B	31	31	33	33	33	34	33	33
21010C	32	33	32	32	32	32	32	32
21010D	30	31	30	30	30	30	30	30
21010E	32	32	33	34	32	34	32	32
21010F	30	30	32	32	32	33	32	32
21010G	29	29	31	31	31	32	31	31
21010H	29	28	30	30	30	31	30	30
21011A	30	30	32	32	32	33	32	32
21011B	31	31	33	33	33	34	33	33
21011C	29	29	31	31	31	32	31	31
21011D	31	31	33	33	33	34	33	33
21011E	30	29	31	31	31	32	31	31
21012A	28	27	29	29	29	28	29	29
21012B	26	25	27	27	27	28	27	27
21012C	31	32	31	31	31	31	31	31

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
21012D	30	30	32	32	32	33	32	32
21012E	31	32	31	31	31	31	31	31
21013A	28	27	29	29	29	28	29	29
21013B	26	25	27	27	27	28	27	27
21013C	30	31	30	30	30	30	30	30
21014A	29	28	30	30	30	29	30	30
21014B	30	30	31	32	30	32	30	30
21014C	26	25	27	27	27	28	27	27
21014D	28	27	29	29	29	28	29	29
21014E	29	28	30	30	30	29	30	30
21014F	28	27	29	29	29	28	29	29
21015A	27	26	28	28	28	29	28	28
21015B	29	28	30	30	30	29	30	30
21015C	28	27	29	29	29	28	29	29
21015D	30	30	32	32	32	33	32	32
21015E	29	29	31	31	31	32	31	31
21015F	30	30	31	32	30	32	30	30
21016A	28	27	29	29	29	28	29	29
21016B	29	28	30	30	30	29	30	30
21017A	30	31	30	30	30	30	30	30
21017B	31	32	31	31	31	31	31	31
21017C	30	31	30	30	30	30	30	30
21017D	28	27	29	29	29	28	29	29
21017E	26	25	27	27	27	28	27	27
21018A	31	31	33	33	33	34	33	33
21018B	31	31	32	33	31	33	31	31
21018C	31	31	32	33	31	33	31	31
21019A	28	27	29	29	29	28	29	29
21019B	29	28	30	30	30	29	30	30
21019C	28	27	29	29	29	28	29	29
21019D	28	27	29	29	29	28	29	29
21020A	30	30	32	32	32	33	32	32
21020B	29	28	30	30	30	29	30	30
21021	30	30	32	32	32	33	32	32
21022A	31	32	31	31	31	31	31	31
21022B	32	31	31	31	31	32	31	31
21022C	30	30	31	32	30	32	30	30
21022D	26	25	27	27	27	28	27	27
21023A	30	31	31	31	31	31	31	31
21023B	29	30	30	30	30	30	30	30
21024A	30	30	32	32	32	33	32	32
21024B	29	28	30	30	30	29	30	30
21024C	29	28	30	30	30	29	30	30
21024D	29	29	30	31	29	31	29	29
21024E	28	27	29	29	29	28	29	29
21025A	26	25	27	27	27	28	27	27
21025B	29	28	30	30	30	29	30	30
21025C	29	28	30	30	30	29	30	30
21025D	28	27	29	29	29	28	29	29
21025E	26	25	27	27	27	28	27	27
21025F	28	27	29	29	29	28	29	29
21026A	28	27	29	29	29	28	29	29
21026B	28	27	29	29	29	28	29	29
21026C	29	28	30	30	30	29	30	30
21026D	26	27	27	27	27	27	27	27
21027A	28	27	29	29	29	28	29	29
21027B	26	25	27	27	27	28	27	27
21027C	28	27	29	29	29	28	29	29
21028A	29	30	30	29	29	29	29	29
21028B	29	28	30	30	30	29	30	30
21028C	29	30	30	29	29	29	29	29
21029	26	27	27	27	27	27	27	27

PRILOGE – ostale priloge

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
21030	26	27	27	27	27	27	27	27
21031A	30	29	31	31	31	30	31	31
21031B	26	25	27	27	27	28	27	27
21031C	28	27	29	29	29	28	29	29
21031D	28	27	29	29	29	28	29	29
21031E	25	24	26	26	26	27	26	26
21032A	32	31	31	31	31	32	31	31
21032B	31	30	30	30	30	31	30	30
21032C	26	25	27	27	27	26	27	27
21032D	32	31	31	31	31	32	31	31
21033A	31	30	30	30	30	31	30	30
21033B	30	30	31	32	30	32	30	30
21033C	30	29	29	29	29	30	29	29
21034A	31	30	30	30	30	31	30	30
21034B	26	25	27	27	27	28	27	27
21034C	31	30	30	30	30	31	30	30
21034D	29	28	28	28	28	29	28	28
21035A	31	30	30	30	30	31	30	30
21035B	30	30	31	32	30	32	30	30
21035C	30	29	29	29	29	30	29	29
21035D	29	28	28	28	28	29	28	28
21036A	32	32	33	34	32	34	32	32
21036B	30	31	31	31	31	31	31	31
21037A	31	30	30	30	30	31	30	30
21037B	29	29	30	31	29	31	29	29
21037C	29	28	30	30	30	29	30	30
21037D	26	25	27	27	27	28	27	27
21037E	28	28	30	30	30	31	30	30
21038	26	27	27	27	27	27	27	27
21039	26	27	27	27	27	27	27	27
21040	26	27	27	27	27	27	27	27
21041	26	27	27	27	27	27	27	27
21042	26	27	27	27	27	27	27	27
21043A	29	28	30	30	30	29	30	30
21043B	29	28	30	30	30	29	30	30
21043C	25	24	26	26	26	27	26	26
21043D	30	29	29	29	29	30	29	29
21043E	32	31	31	31	31	32	31	31
21044A	31	30	30	30	30	31	30	30
21044B	29	29	31	31	31	32	31	31
21044C	29	29	31	31	31	32	31	31
21044D	26	25	27	27	27	28	27	27
21045A	30	29	29	29	29	30	29	29
21045B	26	25	27	27	27	28	27	27
21045C	31	30	30	30	30	31	30	30
21045D	26	25	27	27	27	28	27	27
21045E	33	32	32	32	32	33	32	32
21045F	26	25	27	27	27	28	27	27
21046A	26	25	27	27	27	28	27	27
21046B	31	30	30	30	30	31	30	30
21046C	32	31	31	31	31	32	31	31
21046D	31	30	30	30	30	31	30	30

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica: Pregled jam

IDEN T. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA
44277	Brezno v oddelku 7/d ROK	Poševno ali stopnjasto brezno	3
44278	Brezno v oddelku 17/a ROK	Brezno	3
44279	Brezno v oddelku 40/e ROK	Jama z breznom in etažami, poševna jama	3
44280	Brezno v oddelku 40/b ROK	Poševno ali stopnjasto brezno	3
44281	Brezno v oddelku 39/a ROK	Brezno s stalnim ledom	3
44282	Jama na Bukovem hribu	Brezno	3
44283	Lukičeva jama	Brezno s stalnim ledom	3
45259	Brezno vrh Zatreba	Brezno	3
45260	Brezno 1 v oddelku 39-d	Poševno ali stopnjasto brezno	3
45261	Brezno 1 pod Kamenim vrhom	Poševno ali stopnjasto brezno	3
45262	Mandrigočevo brezno 1	Poševno ali stopnjasto brezno	3
45263	Mandrigočevo brezno 2	Brezno	3
45264	Mandrigočevo brezno 3	Brezno s stalnim ledom	3
45265	Peščino brezno 1	Brezno	3
45502	Črnodragino brezno	Poševno ali stopnjasto brezno	3
45504	Jelenovo brezno 1	Poševno ali stopnjasto brezno	3
45505	Brezno 2 v oddelku 39-a	Brezno z občasnim ledom	3
45750	Jelenovo brezno 2	Spodmol, kevdrč	3
45751	Jelenovo brezno 3	Spodmol, kevdrč	3
45752	Jelenovo brezno 4	Spodmol, kevdrč	3
45753	Jelenovo brezno 5	Brezno	3
45754	Jelenovo brezno 6	Poševno ali stopnjasto brezno	3
45755	Jelenovo brezno 7	Brezno	3
45756	Jelenovo brezno 8	Brezno	3
45757	Jelenovo brezno 9	Spodmol, kevdrč	3
45758	Jelenovo brezno 10	Brezno	3
45759	Brezno nad Črno drago	Brezno	3
45898	Spodmol v Jelenovih dolinah	Spodmol, kevdrč	3
45900	Ledenica v Jelenovih dolinah	Brezno s stalnim ledom	3
45901	Brezno 1 v Jelenovih dolinah	Brezno	3
45929	Črnodragina jama 2	Brezno	3
45930	Jelenova jama	Brezno	3
47670	Brezno pri Sviščakih	Brezno	3
47679	Šestanova jama	Brezno	3
47681	Smučarska jama	Brezno s stalnim ledom	3
47682	Jama pod Bukovcem	Brezno	3
47700	Brezno pri križu	Brezno s snegom	3
47701	Jama pri križu	Brezno s snegom	3
47706	Jama pri Kambrcah 1	Brezno	3
47707	Jama pri Kambrcah 2	Brezno	3
48330	Jama pod Kljunovcem	Spodmol, kevdrč	3
48331	Jama pod Sviščaki	Brezno	3
48332	Jama Razbor	Brezno	3
48334	Jama pri Okroglini	Brezno	3
48337	Troštova jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama	3

PRILOGE – ostale priloge

IDEN T. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA
48338	Brezno Peščina	Brezno s stalnim ledom	3
48339	Črnodragino brezno 2	Brezno	3
48766	Pzno	Brezno	3
48767	Hlodovita čurka	Brezno	3
49476	Brezno 2 v Jelenovih dolinah	Brezno	3
49477	Brezno 3 v Jelenovih dolinah	Brezno	3
49782	Brezno pri Troštovem lazu	Brezno	3
49995	Brezno pod Bukovim vrhom	Brezno	3
49996	Brezno velikega hloda	Brezno s snegom	3
50538	Brezno pri Bukovici	Brezno	3
50545	Brezno 29-e	Brezno s snegom	3
50546	Brezno 39-a	Brezno	3
50547	Brezno 39-b	Brezno	3
50548	Brezno 39-c	Poševno ali stopnjasto brezno	3
50551	Ledeni kotel pri Jelenovi luži	Brezno s snegom	3
50552	Čurka za Planincem	Brezno s snegom	3
50553	Udornica v Medvedovih dolinah	Brezno	3
50554	Meander pri Travici	Jama z breznom in etažami, poševna jama	3
51340	Malo brezno nad Starim lazom	Brezno	3
51350	Veliko brezno nad Starim lazom	Brezno s stalnim ledom	3
51777	Brezno 1 pri kamnolomu Grda draga	Brezno	3
51779	Brezno 2 pri kamnolomu Grda draga	Brezno	3
52025	Brezno 1 v Gornjih rupah	Brezno	3
52026	Brezno 2 v Gornjih rupah	Brezno	3
52039	Brezno pri Lomovih dolinah	Brezno	3
52067	Ledenica v Gornjih rupah	Brezno	3
52071	Luknja pri Tršarjevih rastiščih	Brezno	3

Opombe: Številka režima vstopa pomeni:
3 – odprta jama s prostim vstopom,

PRILOGA II